XIV

SURETE ŞI IZVOADE
(ŞENDRICENII - DOROHOI)

STUDIU ŞI DOCUMENTE

DE

GH. GHIBANESCU

Profesor, Membru corespondent al Academiei Române, Senator.

Publicaţiune făcută sub auspiciile Comitetului şcolar al Şcoalei Normale de învăţători „Alexandru Vlahuţă“ din comuna Şendriceni (Dorohoi)

HUŞI

ATELIERELE ZANET CORLĂTEANU

1925

Surete şi Izvoade vol. XIV

SURETE ȘI IZVOADE
(ȘENDRICENII - DOROHOI)

STUDIU ȘI DOCUMENTE

DE

GH. GHIBANESCU

Profesor, Membru corespondent al Academiei Române, Senator.

Publicaţiune făcută sub auspiciile Comitetului şcolar al
Şcoalei Normale de învăţători „Alexandru Vlahuţă"
din comuna Şendriceni (Dorohoi)

HUŞI

ATELIERELE ZANET CORLĂTEANU

1925

Surete și Izvoade vol. XIV

Iubite Domnule Iancu,

Ai prilejit pentru literatura istorică, în genere, și în special pentru povestea moșiei Șendricenilor, unde se află așezată Școala Normală, pentru care ți-ai închinat toată vlaga tinereților dumitale, un monument neperitor, care va sluji de pildă și altora.

In lucrarea ce am consacrat-o pentru cunoașterea urzirei vieții românești pe văile apelor Lăbușcăi, a Buhaiului și a Ghiliei, mi-ai dat îndemnul de a lega pe baza documentelor istorice, o poveste adevărată, care arată câte energii vechi românești s'au perindat la valorificarea rodului pământului, unde azi se înalță așa de mândră Școala Normală, ce ești chemat a o conduce cu vrednicie, ca unul care ai fost factorul principal la urzirea ei și primul ei director.

Așezământul nou ce-l conduci își va lega povestea sa în viitor cu numele tău, după cum, satul Șendricenilor își leagă povestea de întemeetorul său Șendrică din neamul Tolocico, *care arată că a păstorit și condus averile sale hrănite în jurul Ozerului Dorohoiului, de care și-a legat numele în satul de mai apoi* Șendricenii, *iar dumneta vrednic apostol sufletesc al neamului, ai pus bazele acestui așezământ de cultură românească, ce slujește puternic la reînvierea sufletului românesc la masele mari naționale din încercatele regiuni ale raialei Hotinului și ale părților de miază noapte ale Bucovinei de peste Prut, din ținutul vechiu al Cernăuțului, dinspre Pocuția lui Alexandru cel Bun și a Mușatinilor, așa de copleșite de năvalnicile și înstrăinătoarele colonii de Ruteni.*

Eu am reînviat povestea pământului românesc; tu reînviezi sufletul românesc, în acest fericit și încântător colț al țării.

Mulțumesc prin tine comitetului școlar al Școalei Normale, care s'a grăbit să ajute cu banii săi la publicarea acestui volum, o verigă prețioasă din lungul șir de volume ale Suretelor *mele.*

Iar tu primește din partea mea ca coleg și moș, îmbrățișări de adâncă iubire, ce-ți păstrez.

Gh. Ghibănescu

Huși, 30 Iulie 1925

C. IANCU

PRIMUL DIRECTOR AL ŞCOALEI NORMALE „ALEXANDRU VLAHUŢĂ“ DIN ŞENDRICENI (DOROHOI)

GH. GHIBANESCU
PROFESOR, SENATOR

Schiţă istorică despre Şendriceni

§ 1. *Inceputurile.* Nu e lucru uşor a spune răspicat care să fie începutul vieţii în aşezările, ce au luat naştere pe valea Buhaiului, în apropierea nemijlocită a marelui drum, ce trecea prin Dorohoi peste Jijia spre Hotin şi Cameniţa Podoliei.

Inceputurile Şendricenilor se leagă cu ale Dorohoiului; acestea cu ale Cobălei şi aşa încetul pe încetul se leagă viaţa acestui loc cu a tuturor celor de prin prejur, împânzindu-se viaţa din vale în vale şi peste dealuri, ca o apă, care se revarsă peste câmpiile roditoare şi pline de fâneţe şi imaşuri ale ţării.

§ 2. *Cursul Jijiei.* Dacă călătorul ar privi cursul Jijiei din dealul Pomârlei, sau din piscul cel înalt al dealului din spetele Dorohoiului, sau din dealul Dimăchenilor şi al Corlătenilor, ar vedea lămurit că valea Jijiei prezintă o adâncime înconjurată din toate părţile de dealuri înalte, între care s'a ezit din vechiu un mare *ezăr*—ozer—care a trebuit să fie mare şi întins prin toate văgăunile, ce se vârau printre văile apelor, ce dau astăzi în Jijia, şi că dealurile inalte formau din străvechi mici ostroave, având din jur în jur apele Ozerului, iar dealul pe care mai apoi Ştefan Vodă a zidit mănăstirea Sf. Nicolae în 7003, era o peninsulă, având pe trei laturi apele iezerului şi numai pe o punte îngustă, de aproape 50 metri, îşi făcea legătura cu dealul, pe care astăzi stă aşezat Dorohoiul—târgul nou.

Apele adânci ale ezerului şi-au făcut scurgere, la Căcăceni—azi Dimăcheni.—prin spargerea care s'a operat în masivul dealului dinspre răsărit, rupând lanţul de dealuri, cari azi poartă de o parte satul Corlăteni, şi de altă Dimăcheni. După cum Dunărea a săpat în veacuri şi milenii vad de trecere, rupând Balcanii şi Carpaţii la porţile de fer, aşa şi Jijia a săpat vad de scurgere în pântecele dealului dintre Căcăceni şi Corlăteni.

Din vechiul ozer, cu întind. de peste 30 chilometri, nu rămăsese până mai eri—alaltăeri decât partea sa de nord dela Dorohoi

spre Pomârla, hotârnicind spre răsărit vatra multor moşii, ce veniau din dealurile dinspre apus până în ozer, dintre care şi marea moşie a târgului Dorohoiului, cu tot ocolul său, în care intrau la sud Broscăuţii, iar la nord-vest Hilişeul cu Şendricenii şi alte aşezări din învecinatele locuri.

Aici era *valea adâncă*; şi azi încă esteaici *coada ezerului*, unde se aşază un nou sat, format din noii împroprietăriţi.

In jurul acestui mare şi străvechiu ezer s'a desvoltat o viaţă economică, proprie locului, adică creşteri de mari herghelii de cai şi epe—*Cobăle*; de mari tamăzlăcuri de vite cornute, boi, vaci şi *buhai*—pe valea *Buhaiului*; şi atât locurile cât şi stăpânii au luat numele după întrebuinţarea locului şi îndeletnicirile vechilor stăpâni.

Aici avem *Cobăla*—epe, aici avem *Buhaiul*, aici avem *Broscăuţi*, *Prelipca* (teiuş), *Trestiana* (trestie), *Lozăni* (lozine), *Verbia* (salcie); tot aici a luat porecla după îndeletnicirile sale, o veche familie de boeri, cari deschid pragul secol al XV-a, numindu-se *Tolocico*.

§ 3. *Neamul Tolocico*. După cum în regiunea Cobălei apar ca vechi boeri neamul *Babiş*; asemenea şi în regiunea Buhaiului şi a Lăbuşcăi apar ca vechi boeri stăpâni ai locului neamul *Tolocico*.

In actele moşiei de azi a Şendricenilor ne vin două numiri topografice, cari ne pot lămuri asupra vechilor stăpâni:

Ghilia (corect Bilia) şi *Lăbuşcă*, deal, vale, pârâu spre Lozna.

„şi de acolo drept la vale în *vadul Bilii* în drumul *Lăbuş-„căi*... iar de aicea din *vadul Bilii*... spre apus până în *pârâul „Lăbuşcăi ce este fundul moşiei Şendriceni*". (pag. 77).

Aceste trei nume, *Bilia* şi *Lăbuşcă*, ca şi *Şendriceni*, numele general al aşezării de sat, ne duc cu mintea la *trei* nume de vechi boeri din neamul *Tolocico*.

In 6996 Mart 12 (1488) Ştefan Vodă cumpără cu 400 zloţi tătăreşti, jumătatea de jos a satului Zvorăştea pe Siret, ca s'o dea apoi danie mănăstirii Moldoviţei, pentru pomenire. Intre vânzători sunt toţi nepoţii şi strănepoţii lui Zvorişte celui bătrân. *Zvorişte* ne duce la satul Zvoriştea de pe Siret, zis din vechiu *Dvoreşti*, adica la *Curte*; deci Zvorişte ar fi *Curteanul*. Dela a

cui curte nu ştim; cred însă că dela a lui Alexandru cel Bun, care în lunga şi paşnica lui domnie de 32 ani a putut fixa ca boeri teritoriali o mulţime, de viteji ce au fost slujit cu credinţă domniei şi ţării.

Acest Zvorişte a avut 6 fete, a căror nume nu ni se arată, ci ni se spun *ginerii*. Primul ginere e Ponici, care are trei copii; *Mihul Ponici*, *Măruşca* şi *Bilia*, cu fică-sa *Anuşca*. Al doilea ginere e *Danciul* din *Steclieni*, care are trei copii, *Ilcu*, *Lăbuşcă* şi *Duşa*. Al treilea ginere e *Ivanco Tolocico* cu fiul său *Alexandru Tolocico*. Al patrulea ginere e *Fădor Platon* cu fiii săi *Burlă*, *Costea şi Pantea*. Al cincilea ginere e *Danciul Ciuciu* cu fii săi *Romaşco Ciuciu*, *Ulca* şi *Neaga*. Al şaselea ginere e *Oprişan* cu fiică-sa *Măruşca* şi cu 2 nepoţi *Buda* şi *Nastea*.

Iată încrângătura.

ZVORIŞTE (CURTEANUL) CEL BĂTRNÂN

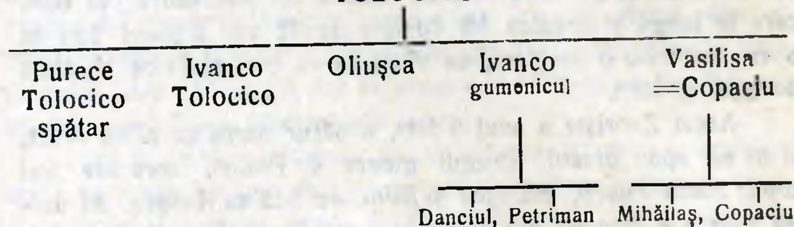

Deci *Ivanco Tolocico* e dat ca ginere lui Zvorişe celui bătrân. Cine este acest *Ivanco Tolocico?*

In actul din 6999 Febr. 26 (1491) – deci cu trei ani în urma celuilalt -- ni se spune că Ştefan Vodă întăreşte 2 sate pe Nistru, *Drislivoe* şi unde a fost *Nosco* – gde *bil Nosco* – lui *Purece* spătar, fratelui său *Ivanco Tolocico*, surorei lor *Oliuşca*, nepoţilor de frate *Danciul* şi *Petriman* fii lui *Ivanco* gumenicul (clucerul de arie) şi altor nepoţi de soră *Mihăilaş* şi *Copaciu*, fii *Vasilisei*.

Iată dar o nouă încrângătură a *Toloceştilor*.

¹) Semnul = arată că e măritată cu...

Cunoaştem acum cine era ginerele lui Zvorişte cel bătrân fără să ne spună a cui fecior era acel Ivanco. Dacă Zvoriştea a trăit pe Siret, *Tolocico a trăit pe Jijia*, la Dorohoi.

Cu mult înainte de Ivanco Tolocico, găsim că trăia la Dorohoi un *Şăndrică Tolocico,* despre care vorbesc actele timpului, cu începere dela 1453 până la 1477, amintindu-l ca *Şandru dela Dorohoi, Şăndrica dela Dorohoi* şi *Şăndrica Tolocico.*

Şandro, Şăndrică, Şăndricin e ungurescul „*Sandor*“ – Alexander, – Nagy Sandor – Alexandru cel Mare –; căci primii boeri descălecători au venit din Maramureş cu onomastica maghiarizată sau rutenizată.

Acest Şăndrică dela Dorohoi – *ot Dorohoi,* – apare ca *boer fără boerie,* supt Alexandrei Vodă, supt Petru Vodă Aron şi supt Ştefan Vodă, ceiace arată că era în afară de politica tulbure a vremii, ca boer de ţară, care îşi avea ocupaţia în meseria, care i-a dat şi numele de *Tolocico.*

Toloacă pe româneşte însamnă o câmpie sau fâneţ de pârloagă (Şăineanu), iar *pârloagă* este pământ rămas nearat un an doi (Şăineanu). Cihac traduce pe *toloacă* prin jachere (ţelină) friche (paragină).

Cuvântul *toloacă* e malo-rusul *toloka,* trift, pâturage, prairie, pacage (imaş); de unde verbul *tolociti* treten zertreten, fouler l'herbe aux pieds.

Asemenea în ruseşte *toloka* însamnă mijlocul de a îngrăşa pământul făcând să-l pască vitele, în câmpurile acoperite cu mirişte, iar *tolociti* este tot „fouler l'herbe aux pieds“.

Forma *toloca, tolociti,* e în polnoglasie faţă cu sârbescul *tlaciti* worauftreten, *calco,* deci forma *toloacă* e un rutenism

venit dela Nord, nu dela sud; de aceia îl şi găsim la Dorohoi, regiune în plină vecinătate cu Rutenii din vechiu.

§ 4. *Şendrică Tolocico.* Nu greşesc când af rm, că Ivanco Tolocico cu fraţii şi surorile sale sănt fii lui Şăndrică Tolocico, adică ai lui *Alexandru Toloacă,* boer mare în *rada* lui Ştefan Vodă, şi cu mari treceri la curtea marelui Voevod. El se dă de fecior a lui *Vlad Toloacă,* primul boer, care încă dela finele secolului al XIV îşi avea ca primă ocupaţiune de a creşte cirezi de boi şi vaci pe îngusta vale a *Buhaiului,* – Buhaicea – care se închidea la gură prin apele ozerului, iar în fund prin dealurile înpădurite ale *Hilişăului,* pe o lungime de aproape 10 chilometri. Ca urmă de aceste vechi îndeletniciri găsim în numirea văii, şi apei, de apa Buhaiului, din cauza unor întâmplări, pe care nu le ştim, căci buhaiul-*bivolul*-este cel de care se leagă mai multe numiri, fie prin bărbăţia lui, fie prin puterea lui care putea vărî în spărieţi o lume întreagă, necum pe cei depe valea cu al său nume – valea Buhaiului.

In această regiune s'au putut lăsa mirişte bogate pentru păşunatul boilor şi vacilor, ca prin calcarea şi bălig arul lor să slujească mai apoi la îngrăşatul pământului ca să dea o iarbă mai grasă şi mai mănoasă.

Marele boer *Vlad* a fost poreclit de contimporani *Toloacă,* căci el era curteanul, care se putea lăuda cu mai multe *toloace* pentru vite, în preajma ozerului, pe valea Buhaiului, iar fiul său *Şandro,* după cum a fost desmierdat în *Şăndrică, Şăndricică, Şandricin,* aşa şi porecla tatălui său de *Toloacă,* şi desmerdat în *Tolocico, ca* fiind sufix deminutiv, ca în *Ivanco, Oliuşco, Deatco, etc.*

Şăndrico a trăit în Dorohoi, şi el e boerul, care urmează în cinstea de a fi pomenit în actele secol al XV-lea ca *ot Dorohoi,* ca *Dorogunscago,* după marele *Mihail ot Dorohoi.*

Douăzeci şi patru de ani *Şăndrico Tolocico* a trăit la Dorohoi, dându-şi credinţa sa întru întărirea diferitelor urice eliberate de domnii săi, şi îndeplinind chiar misiuni diplomatice pe lângă curtea Regelui Poloniei.

Şandru *ot* (din) Dorohoi, vine pomenit pentru întâia oară supt domnia lui Alexăndrel Vodă în 1453. Din acest an avem

şase documente eliberate de divanul domnesc între 26 Ianuarie şi 2 Iunie. In 2 urice figurează *Şandru ot Dorohoi* în 6961 Ghenar 26 (Art. Ist. I. I. 102), şi 6961 Ghenar (Uricar XVIII, 21), în alte 3 urice el nu figurează ca boer martur, şi anume 8 Februarie (I. Neculce IV, 176), 8 Februarie (N. Iorga Doc. V 393), ci găsim pe *Cozma Şandrovici*, adică Cozma a lui *Şandru*, în 3 April (Art. ist. I. I. 142), pentru a apare ca Şandra *ot* Hârlău în 2 Iunie, (Surete I. 163).

Am bănui dar că numele patronimic de *Şandru* a bătut pe cel de botez *Cozma*, şi în loc de a figura în urice ca *Cozma Şandru*, i s'a zis mai des *Şandro*, sau în deminutiv *Şăndrică*.

In adevăr cu numele *Şandor*, Şandro, găsim boeri Maramureşeni în plin secol al XIV-lea. In 1361 – deci în toiul descălecatului găsim având moşie pe valea râului *Cosen* – Cozon – *Ozon*. „Keniziatum medietatis cujusdam possessionis nostrae Olachalis Ozon vocatae, in dicta terra Maramorusiensi existentis, quem keneziatum prius Stan dictus Fejir similiter Olahus conservasse „(Mihaly. Diplome Maramureşene 50) pe fii lui Luca – Locovoy – anume Bud. Sandor, Oprisa, Iohanis, Dragomer şi Bayla".

Deci între 1300-1360 un *Stan Feier*, adică *Albul*, stăpânia în Maramureş pe apa Ozonului – azi Cosen – jumătate din moşia cu acelaş nume. In 1361 Ludovic Regele Ungariei dă moşia aceasta fiilor Lucăi, între care e şi *Sandor* – Alexandru.

Atât *Feer*, cât şi *Şandor* apar în diplomatica secol al XV-lea ca boeri Moldoveni: *Feer* la Vaslui, unde intemeiază satul *Fereşti*-Albeşti, iar *Şandor*, apare la Dorohoi, ca *Şandro*, *Şăndrică*, care întemeiază mai târziu satul Şăndriceni. E vădit lucru că a trebuit să fie o apropiată legătură de extensiune etnică între *Feer* şi *Şandor* din Maramureş din secol XIV, şi între *Feer* şi *Şandor* din Moldova în secol al XV-lea; fără a pune o imediată înrudire genealogică.

Viaţa Maramureşană a acestor fii ai Lucăi – Locovoy – ni e lămurită prin alte diplome. După mai multe pâri pela regele Ungariei li se statorniceşte dritul de stăpânire pe mai multe moşii, dintre cari numai Vălenii – Potok – fără contestare. Aşa în 1405 Noembrie 6 şi Decembrie 16 (Dipl. Mar. 132, 135), li

se recunoaşte dreptul de stăpânire pe aceste 7 moşii: „*Bărbeşti*, „Bartfalva", *Fereşti* „Fejerfalva", *Călineşti* „Kalinfalva", *Bolo-teşti* „Ba'athafalva", *Budeşti* „Budfalva", *Vinceşti* „Vınchfalva", şi *Văleni* „Patak". „sub keneziatu Kaszov în comitatu Maramorosiensi".

Urmaşi lui Luca – Locovoy – în 1405 erau aceştia: *Vinch*, *Dragus*, *Şandor* şi *Bod* de Kaszon.

Judecăţile pentru moşii; prigonirile de neam, lege şi limbă, greutăţile de a se mai putea ogoi pe văile Coseului, au silit şi pe *Fejer*, vânzătorul din 1361, ca şi pe *Şandor* din 1405 să se refugieze peste munţi, atraşi de curentul foarte puternic de emigrare, de înlesnirea traiului, şi de libertăţile de cari se bucurau cei veniţi în Moldova de supt Petru Muşat, apărată de Polonia prin tratatele de închinare.

Este dar foarte probabil ca *Şandor* dela 1405 să vină în părţile Dorohoiului, atras ori prin înrudire cu cei de aici, ori prin afaceri prielnice şi să treacă cu toate turmele sale de oi şi cu cirezile sale de vaci şi boi, ca şi de *bivoli*, *buhai* şi să capete porecla de T*oloacă* înrudindu-se cu vechia familie a lui *Zvorişte*, care pentru a-şi mărita cele 6 fete, a căutat gineri prin toate părţile şi pe valea Coseului în persoana lui Şandor din 1361-1405 sau al nepotului său Iancu Toloacă, sin *Vlad* T*oloacă*.

Am putea dar face pentru secol XIV şi XV a această problematică încrângătură a neamului T*oloacă*.

1. Luca (Locovoy), 1330-1370.

2. Bud. Şandor, Opriş, Ion Dragomir, Băilă 1370-1410.

3. Vlad Şandro *zis* Toloacă 1410-1450.

4. Cozma Şandro *zis* Tolocico 1440-1480.

5. Purece, spătar — Ivanco, Tolocico fata lui Zvorişte — Oliuşca, — Ivanco, gumenic[1]) — Vasilisa 1460-1490.

1) Mlrus *gumno*, arie, clucer de arie, *gumenic*-Tennen-wächter.

Să revenim acum la *Şăndrică* Tolocico din secol XV-lea.

El apare ca boer divanist fără boerie şi supt Petru Vodă Aron în 6963 ca Şăndrică *ot* Dorohoi (Ulianiţki 41, Radu Roseti, cronica Bohotinului 45), şi ca *Şăndrică* Tolocico în 6964, Iunie 15, tot supt Petru Vodă Aron (Hurmuzachi app. II 669, Ulianiţki 87), când iscăleşte cu alţi 50 de boeri primul tratat de închinare a Moldovei supt Turci (Vezi Surete XV, Doc. Vasluiului, supt presă).

Supt Ştefan cel Mare Şăndrică apare în urice între 6966-6975, adică 10 ani, şi tocmai târziu vine în 6985.—In toate vine citat ca boer fără boerie, nu în prima serie a celor ce stau în fruntea listei boerilor divanişti, ca Manuil, Vlaicul, Hotco Ştibor, Duma Braevici, fiind rude în apropiat grad ai marelui Voevod, ci în a 2-a serie de boeri după părcălabii de cetăţi şi vornici.

Şandro ot Dorogonea în 6966 Febr. 13. (I. Bogdan, Doc. lui Ştefan cel Mare 1. 6).

Şăndricina în 6969 April 12 (I 11).

Şăndrică în 6969 Febr. 21. (I. 44), iar Manovarda în index Zolkeviensis îl scrie *Szyndraka* (Candela 1884, pag. 503, când dă mitropoliei Sucevei o prisacă.

Şandro în 6791 April 15 (I. 74).

Şendrica în 6972 Sept. 12 (I 84).

Şandra Dorogunscago în 6972 Noembrie 2 (I 86).

Şendricki în 6973 Mart 3 (I 88).

Szandro Dorohujsckyi în Manovarda (Candela 1884, 541, 1885, 22), în 6973 April 11 (I. 90).

Jupana *Şandra* în 6964 Mai 10 (I 191).

Şandro în 6974 Dec. 8 (I 113).

Şendrica în 6974 Decembrie 8 (I 115).

Şendriki in 6975 Ghenar 10 (I 119).

Şandro Dorogunschii în 6975 Sept. 11 (I 121), şi 6975 Oct. 20 (I 123).

Şendrică Tolocico în 6974 Sept. 15 (I 112. Wickenhauser, Worovetz und Putna 153, 154).

Şandra Tolocico în 6975 Ghenar 1 (I 117).

Iar Radu Roseti îl dă ca trăind încă în 6985 (Cr. Bohotinului 46), dacă nu este o greşeală de cetire.

Şăndrică Dorohoianul are şi o misiune diplomatică la Curtea Regelui Cazimir al Poloniei în 1467 Oct. 9 (6975 Sâmbătă în ziua sfântului Francisc).

Iată actul în întregime:

„Sâmbătă în ziua Sfântului Francisc în anul 6975 s'a ţinut adunarea obştească a ţărilor maiestăţii Domnului craiului milei sale, a Ruşilor, a Podoliei şi a Moldovei, în locurile tari de supt Hotin fiind şi stând şi făcând. Pentru a căreia adunare sporire şi înfăptuire şi orânduire şi diriguire au fost trimişi şi încredinţaţi şi numiţi prea ilustrul întru Dumnezeu părintele Cneazul *Grigorie* cu mila lui Dumnezeu şi Arhiepiscop al sfintei biserici a Liovului şi iarăşi cu prea strălucitii domnî pan *Stanislau* de Hodcia, Voevodul ţării Ruseşti, starostele general de Haliciu şi pan. *Mihail Buciaschi,* Voevodul Podoliei, starostele de Sneatin şi de Colomeia şi de Coropeţ, şi prea luminatul şi prea înăiţatul cneaz, şi prea puternicul domnul nostru Craiul *Cazimir* din mila lui Dumnezeu Craiul Poloniei, şi mare cneaz al Litvaniei, al Rusiei, şi al Prusiei, şi altor multe ţări gospodar; şi iarăş prea puternicul domn, *pan Vlaicul* şi *pan Goian* staroste de Hotin şi pan *Şendrico Dorogunschi* şi pan *Iuga Visternic,* boeri şi sfetnici ai domnului *Ştefan Voevod,* din mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovei: de altă parte. Intre cari domni dumnalui Nicolae Grimalo vijut (duce) domlui milei sale Craiului, in osebi a fost trimes ca tuturor părţilor să li să facă dreptate, iar nu să se privească a unuia. La care adunare aceşti domni de îmbe părţile, într'o singură voinţă iarăş la acest loc supt Hotin, dacă va fi vrearea lui Dumnezeu şi a domnului milei sale Craiului şi a domnnlui Ştefan Voevod întru aceasta şi

alte adunări obşteşti să îndeplinească cea mai apropiată după sfântul Gheorghie, să facă şi s'au învoit şi s'au aşezat ca la acel *seim* toate vorbele (pricele) despre cari ei nu s'au putut împăciui între sine, cum şi acele ce s'au făcut înaintea solului prin prea înălţat pan Iane Ritvinschi, mareşal al Crăiei Polone întregi, la prea puternicul domn Ştefan Voevod, domnul ţării Moldovei, dela domnul mila sa Craiul şi toate altele ce vor mai avea a se judeca, mari şi mici, şi iarăşi acelea care se vor mai ivi după acest *seim* (adunare). Iar dacă domnul mila sa Craiul acel *seim* la acea zi la o săptămână după sfântul Gheorghie nu o va voi; iar mila lui alte zile înainte de acestea sau după acestea va pune acelui *seim*, atunci mila sa va da ştire domnului Ştefan Voevod cu ai săi trimişi sau cu ale sale cărţi şi ziua o va aşeza, şi va înştiinţa şi-şi va trimite boerii săi, şi atunci toate pricele vor fi aduse, şi judecate şi sfârşite. S'a scris supt Hotin, la 9 zile Octombrie. „(I. Bogdan Doc. lui Ştefan cel Mare II 297).

§ 5. *Moşia târgului Dorohoi*, Ştefan cel mare o dată cu zidirea bisericii sale cu hramul sfântului marelui Ierarh Nicolae, „în al 39 an curgător al domniei sale". şi care se sfârşi în 18 Oct. 7003, credem că a înzestrat şi târgul cu o anumită moşie — loc domnesc —, din jur împrejur. Uricul domnesc lipseşte, căci cătră 1745, Alistarh Hrisoscoleu vistierul pune la cale o înşelăciune şi — cum zice cartea — „el fiind boer mare şi cu stare la acea vreme a umblat după acel târgoveţ — starostele breslei negustorilor — şi cu mijloace i-a luat dresele locului de a mâna". (Surete XII, Dorohoiul, pag. 62).

Dacă Ştefan Vodă a isprăvit de zidit biserica Sf. Neculai în 18 Oct. 7003; apoi tot în acel an a trebuit să le dea târgoveţilor şi hrisovul moşiei, care nu poate fi mai vechiu decât data zidirei bisericii. Ce bogate ştiri n'am avea astăzi despre Dorohoi şi moşiile megieşe, dacă am avea măcar un suret de pe acest uric, ca pentru Vaslui!

Zicem că tot locul depe valea Buhaiului până în fund spre Hilişeu, era loc domnesc, căci tot acel loc a intrat în raza moşiei târgului Dorohoi.

Iar boerii *Toloacă* cât au crescut vite albe cornute pe a-

ceste locuri au întrebuințat locul domnesc ca a lor, dând domniei dijma obișnuită, ori dacă au fost proprietari cu uric—ocină și moșie—apoi a trebuit ca marele Voevod Ștefan să le răscumpere moșia, pentru a o cuprinde în raza moșiei târgului Dorohoi; aceasta după 1495.

Amândouă părerile sunt de susținut, lipsindu-ne izvorul oficial. Credem însă că de oarece urmași de ai lui Zvoriște—nepoți—ca *Bilia*, fata lui Ponici, sau ca *Lăbușcă*, fecior lui Danciul Steaclă, și-au legat numele de ape și văi, ca fiind primii stăpâni ai acestor văi, apoi ei au avut așezări reale, proprii și drepte ale lor, și că Ștefan Vodă le-a răscumpărat cu bani, cum a făcut la Vaslui, Și așa s'a fost întins moșia domnească a Dorohoiului, zece chilometri în sus pe apa Buhaiului, pe unde și-au trăit traiul ginerii lui Zvoriște și mai ales boerii T*oloacă*, între care numele *Șandro* vine mai des pomenit: *Șandor* (1361-1405), *Șandro* (1453-1475), *Șăndricico* (1522).

Acolo în fundul văii Buhaiului începuse a se face așezare de sat de acei ce se îndeletniceau cu creșterea vitelor. Fiind veniți de peste munți, iar oamenii de serviciu—slugile lor—fiind chiar Ungureni—au zis așezării *hely—helyes* „der Orth". *seliște*, și așa a început a se denumi locul la *Helișeu*, de unde prin alunecare *Șilișeu*, *h* schimbându-se adesa în *ș*, *patrierși*, *Ierarși*, etc.

Ceiace în Bugeac s'a zis *Câșle*, în sudul Moldovei *odăi*, peste tot *seliște*, la Dorohoi s'a zis *helieș*, *hiliș* de argații aduși din părțiie ungurene de către curteanul *Zvoriște* sau de maramureșanul *Șandor*.

Toate aceste *hilișe* au intrat în raza moșiei târgului Dorohoiului, sau cel puțin așezările din jos—*Hilișeul de jos*; aceasta după 1495.

Trec ani de-a rândul, și suntem în 1522 vara; Domn era Ștefăniță Vodă. In 1 Iunie 7030, tânărul Voevod vine și miluește pe neamul lui *Șăndrică* cu o parte din moșia târgului Dorohoiului, ce venia pe Buhai în sus, și anume satul Șilișeul de jos, precum și *o bucată de pământ rămasă din hotarul târgului Dorohoiului* (Acad. Rom. LII 34),

Șendrică avusese un frate pe *Sima* dela care rămăsese 2 fete: V*asutca și Neacșa*. De am avea azi suretul acestui vechiu

uric am putea şti mai multe despre natura donaţiunii. Atâta spune regestul de pe fişele Academiei, originalul fiind trimes la Moscova cu toate cele peste 37000 documente originale.

§ 6. *Urzirile Şendricenilor.* Pe bucata de pământ slobodă din hotarul târgului Dorohoiului, Şăndrică puse începutul unei aşezări de sat, care în gura megieşitor luă numele de Şăndriceni, după numele boerilor proprietari. Stefăniţă Vodă dăruise această bucată de pământ domnesc la *trei* persoane: lui *Şăndrică*, şi nepoatelor sale de frate (Sima Şendrică): *Vasutca* şi *Neacşa*. A trebuit să se facă cel puţin 2 aşezări de case, stăpânii formând 2 grupe de proprietari: *Şendrică* luându-şi o jumătate, şi nepoatele sale *Vasutca* şi *Neacşa* o altă jumătate. Deci dintru început Şendricenii au îmblat pe 2 părţi: *Şendricenii de sus* şi *Şendricenii de jos*.

Dar aceste aşezări nu durară mult, căci evenimentele politice şi faptele de arme aduseră ruină şi jale pe toată valea Buhaiului, şi deci şi urzirea Şendricenilor se zăticni prin arderea aşezărilor primilor stăpâni.

Dacă am lega seria generaţiunilor de *Şăndrici* şi de *Tolocico* cu cei hărăziţi de Vodă Ştefăniţă cu satul Hilişăul şi cu locul rămas din hotarul târgului Dorohoiului, am avea această bănuită încrângătură.

4. Şăndrică Tolocico. — cătră 1460

5. Ivanco Tolocico, Purice, Oliuşca, Vasilisa, — cătră 1490.
= fata lui Zvorişte

6. Alexandru i. e. Şăndrică (are 1/2 din Şendriceni) — Sima — Anul 1522

7. Vasutca şi Neacşa. (au 1/2 din Şăndriceni)

§ 7. *Arderea Şendricenilor.* Cel mai vechiu act, care vorbeşte despre Şendriceni e ispisocul slavon dela Cosfantin Moghilă Vodă, prin care dă boerului său *Vasile Oiăş*, mare vornic al ţării de sus, *selişţea Şendricenilor*, care este sub bucovină în ţinutul Hărlăului, care acea silişte a fost a noastră dreaptă domnească, atârnătoare către ocolul târgului Dorohoiului, şi a *stat toată pustie de demult încă din zilele lui Alexandru Vodă*", (să edna selişţea naimea Şindriceanii şte est pod bucovinea u volost H ălovi şto toa selişţea bila naşego pravago gospodarsco prişluşna că ocol trâg Dorohonscago, i stoit sve pusta, ot davno estej ot dni Alexandra Voevodi ; Surete ms. XX 321),

Ca o moşie cu proprietari anumiţi şi cu urice domneşti de stăpânire să devină iarăşi domnească, a trebuit ca fostului său stăpân să nu i se recunoască titlul *donativ* de următorul domn în scaun, de oarece prin asemenea donaţiuni se îngusta domeniul fiscal al domnului; sau că proprietarul moşiei să se fi făcut vinovat pentru *hitlenie* sau *hainie* către noul domn, care era în drept să confişte pentru sine moşia, luând o ca domnească.

Aşa a trebuit să se petreacă lucrurile şi cu Şendricenii: Iar ispisocul de danie a lui Costantin Moviiă Vodă din 1611 ne deschide calea. *Siliştea Şendricenilor a stat pustie de demult, încă din zilele lui Alexandru Vodă.*

Cronica ţării ne iămureşte lucrurile.

In 1560 Noembrie 18 în zi de Marţi, (7069) a fost mare războí între oştile lui Alexandru Lăpuşneanul şi cele ale lui Despot Vodă la *Verbia*[1]) pe Jijia.

„Alexandru Vodă dacă au înţăles că Despot fără de veste de unde au intrat în ţară cu oaste străină de-l împresoară, neavând la ce se apuca la un lucru aşa de grabă, ca den somn deşteptat, de sărg şi cu puţini negata, iau eşit înainte la Jijia, *la locul ce se chiamă Verbia*; că ţara pismuind lui Alexandru Vodă, n'au vrut să încalece în oaste, şi cu cine au putut au eşit; şi tâmpinându-se şi-au dat războí, unde cei puţini de cei mulţi şi cei negata de cei gătiţi n'au putut suferi, ce au dat dos şi au fugit Alexandru Vodă în gios." (Let. I 2, 211).

La aceste zise ale lui Ureche cronicarul, Neculai Costin face

---

1) *Verbia* slav. *Verba*, arbisseau, le saule à feuillies aiguillées, răchiţă, salcie.

un studiu mai pe larg după izvoarele leşeşti şi Ungureşti. Lăpuşneanul Vodă avea ca la 25000 oameni în oaste, mai mulţi ţărani decât slujitori; între aceştia erau şi 2000 Turci. Peste oştire mai mari erau Moţoc şi Bogdan. Despot avea oaste mai puţină dar mai disciplinată şi mai bine pregătită; peste oştire erau mai mari Laski şi Anton Săcuiul. Şi zice Neculai Costin: „acest răsboi a lui Alexandru Vodă cu Despot la ce loc au fost, cronicarii străini nu scriu, *iar răposatul Grigore Urechie, ce au fost vel vornic scrie că au fost la Verbia*; însă pre scurt scrie, iar noi din cronice străine am aflat mai pre largu, şi scriem mai pre largu". (Let. I[2] 435).

Verbia este moşie fără sat. In 1838 moşia Verbia era proprietatea casei răposatului căminar Neculai Pavlo, fratele căminarului Spiridon Andrei Pavlo, marele bancher al Iaşilor. In cercetarea delimitării moşiei târgului Dorohoiului vine şi Andrei Pavlo şi prezintă următoarele acte pentru Verbia: a) un act din 1583, prin care Gheorghe Movilă Episcopul de Rădăuţi dăruieste Suceviţei moşia Verbia cu ezărul Trosna şi cu 4 mori în Jijia, răscumpărându-l dela mân. Voroneţului, b) act din 1668, Aug. 27 prin care Iliiaş Alexandru Vodă hotărniceşte Verbia despre Broscăuţi. c) act din 1746 Aug. 27 prin care C. Cehan Racoviţa Vodă, întăreşte semnele hotară după hotarnica din 1668.

In cronica moşii Suceviţa, scrisă de pr. D. Dan (Bucureşti 1923 pag. 110) vorbind de moşiile mănăstirii, supt No. 7 pomeneşte de Verbia următoarele: „Satul Verbia pe Jijie, în ţinutul Hârlăului, primit dela George Movilă în 1582 Sept. 14, răscumpărat dela călugărul Avramie din Voroneţ, care l cumpărase de la aprodul Dimitrie, feciorul lui Vascan Movilă. Acest sat fusese confiscat de Ştefan cel Mare în 5 Martie 1487. (Ion Bogdan Doc. lui Ştefan cel Mare I. 193). lui Ivanco Barlici şi surorei sale Anuşca. El a fost confirmat de Ştefan Vodă Tomşa în 1623 August 11 mân. Suceviţa. Satul a fost hotârnicit în 15 Dec. 1744".

Verbia venia mai jos de Broscăuţi, în spre Căcăceni (azi Dimăcheni). Luptele date aici de armatele lui Despot şi Lăpuşneanu au prilejit arderi şi pustiiri a multor aşezări de sate din împrejurimi. Iar Şendricenii cari veniau în nemijlocită apropriere de 6 până la 8 chilometrii în sus de Broscăuţi a fost şi el ars.

Se vede că proprietarii Şendricenilor, sătui şi ei de domnia Lăpuşneanului au luat partea de arme a lui Despot invingătorul. Revenind în scaun Lăpuşneanul cu a doua domnie a alungat de pe moşie pe urmaşii lui Şendrică din 1522, şi le-a luat moşia pe sama domniei.

Şi aşa Şendricenii devin moşie domnească, ascultătoare de ocolul târgului Dorohoiului, care şi el era încă domnesc, neştirbit în întindere prin danii către boeri.

§ 8. *Vasile Orăş proprietar în Şendriceni.* Primul act, ce se găseşte în arhiva de documente a Şendricenilor, e ispisocul lui Costandin Movilă Vodă din 7119 Iunie 12 (1611), prin care Vodă dărueşte lui *Vasile Orăş mare vornic* al ţării de sus selistea *Şăndriceni,* care iaste supt pădure (bucovină) în ţinutul Hârlăului. Motivele donaţiunii sânt că Vasile Orăş, a slujit cu dreptate şi cu credinţă domnilor de mai înainte, a slujit cu dreptate şi credinţă părintelui său Ieremia Movilă Vodă *„iar acmu slujeaşte şi noao cu dreptate şi cu credinţă şi ţării, şi nevoitu-sau cu slujba pentru apărarea ţării atunci, când a fost având nevoe“* (a dnes slujit i nam pravo i vearno i zemli i nevolisal să slujboiu dlea teagotnost zemscago otcu gde imaşea nevoliu; Surete mss XX, 321; Surete XIV 1).

Cronica ţării povesteşte pe larg tulburările pentru domnie între verii primari Movileşti, urmaşii fraţilor Ieremia şi Simeon Movilă. Asemenea le povesteşte şi Joppecourt în ale sale „Les Troubles“ (Magazin istoric pentru Dacia III...) Donaţiunea este anterioară luptelor cu Tomşa de la Cornul lui Sas şi priveşte dar luptele pentru înscăunarea lui Costantin Vodă.

Cine era *Vasile Orăş?* Vodă Costantin Movilă zice că el a slujit domnilor dinainte de Ieremia Vodă, a slujit Eremii Movilă şi apoi şi lui Constantin Vodă. *Vasile, alias* **Văscan Orăş** apare întâi ca aprod, Ca boer divanist apare in 7106 Mai 5 ca hatman şi parcalab Sucevei, (Surete II 361), ca interimar a lui Simoen Movilă, devenit Vodă in Muntenia, pentru a reveni ca titular în 7109 Febr. 12 (N. Iorga doc. XI 274; Acad. Rom. V. 69) in 7110 Iunie 9 (Arh. ist III 80; N. Iorga Doc. VI, 15; XI, 85; Surete V 294; Ispisoace şi zapise I, 2, 2 şi 8) în 7111 april 20 (Ispisoace 1, 2, 18, 20, Uricar XXII 381); în 7112.

(N. Iorga, Regeste Hurm. XI 908; Ac. Rom. LXXII 234; Ispisoace 1, 2, 35); în 7113 (Arh. ist. 1, 2, 7; Wickenhauser Solka 71; Surete ms. XXXV, 148 arh. stat. Buc. secția istorică; Surete II 380; Ispisoace 1, 2, 38); în 7114 până la 30 Iunie, data morții lui Ieremia Movilă Vodă. (Arh. ist. III 74; Surete II 240; Iorga Doc. VII 75; Ispisoace I, 2, 44; Cronica Romanului 1 30; Iorga Doc. V 212; VI 126: regeste Hurmuzachi XI 908).

Supt Simeon Movilă el iese din hătmănie ca să apară în 7116 Mart 10 supt Constantin Movilă tot ca hatman și parcalab Sucevei (Uricar XVIII 256).

In hătmănie îi urmează Isac Balica, ruda Movileștilor, iar Vascan Orăș trece ca vornic al țării de sus, urmând lui Pătrașco în 7119 Spt. 2 și Dec. 10 = 1610 (Surete II 205–206).

Cu răpunerea Movileștilor de Stefan Tomșa dispare și Vascan Orăș de pe arenavieții politice, ca mulți alți boeri cărora li s'au tăiat capetele, căci se îngrășară berbecii, cum zice cronicarul.

§ 9. *Neamul Orăș*. Supt acest nume găsim boeri divaniști încă din secol XV, cum și mai multe sate în Munteria, Moldova și Bucovina: *Orășa* (Bacău). Orășani (Botoșani și Koțman) Orășani (Dolj) Orășani (Argeș). Toate aceste nume ne duc nu la zicerea *Oraș* (magh. *varos*. die Stadt, ci la numele propriu *Orăș*.

Ce să însemneze *Orăș?*

In diplomele maramureșene ni se vorbește de o apă *Oros* „Orozniz“ – et currendo venit ar caput cuiusdam fluvy Orozuis nuncupati“ încă din 1353 Mai 14 (I. Mihaly. Dipl. Mar. 32). In 1373 Aug. 11 Regele Ludovic deposedează pe Bogdan Voevodul și-i dă toate moșiile sale în stăpânirea lui Balk. Drag și Ion fiii lui Sas Moldovanul. Vorbind de hotarele *Cuhniei* și dependințele sale îi arată hotarele; și diploma regală zice: „post hec incipiunt alie mete a parte possessionum *Orozviz...*“ (idem 66).

La amândouă aceste documente I. Mihaly face notă: *Orozviz*, apa Rusului, ce se varsă în apa Vișăului, lângă Leordina (pag. 32); – *Oroz viz* apa Rusului, care cade în apa Vișăului intre Rusjkova și Leordina. Numele și l'a luat de la Ruși, cari au șezut atunci și stau și acum pe apa aceasta în comunele Poenile de sub munți, Repede și Rsuzkova (pag. 37).

In adevăr *Orosz* pe ungureşte este Rus, rusisch, der Rüse. Rămâne atunci că între descălecătorii lui Bogdan au fost şi cineva din neamul *Orăşilor,* cari au venit în Moldova. Sau ei şi-au făcut cale mai apoi prin încuscriri cu cei din ţară.

Cea mai veche amintire o avem în uricul din 6997 Mart. 14 (1489), prin care se zice că Ştefan Vodă dărueşte mănăstirii Voroneţului satul *Vlădeni* pe Siret, pe care l'a cumpărat dela nepoţii lui Isaia logofătul, care îl avea cu uric dela Alexandru cel Bun, satul Vlădenii pe Siret unde a fost Vlad Orăş şi cu mori pe Siret *„gde bilu Orăş Vladu"*. (I. Bogdan Doc. lui Ştefan cel Mare I. 376).

Arătările uricului din 1489 ni-l verifică documentele timpului. In 6915 Ghenar 7 (Ulianiţki 16) se vorbeşte de un *Vlad de la Siret*; în 6916 Oct. 8 idem (Arh. Ist. I. I. 132). In 6919 Sept. 22. (Arh. Ist. 1. 2. 12) se vorbeşte de Vlad *ot* Siret şi de fratele său *Crăstici pah*; în 6922 Dec. 20 (T. Codrescu I. 49), idem.

Unind arătările aceste dintre 1407—1413 despre Vlad *ot* Siret şi cele ce spune uricul din 1489 (6997), reese că boerul Vlad dela Siret, care a dat numele satului Vlădeni, a fost *Orăş,* (Rusul).

Trec 32 de ani la mijloc, nu mai avem amintiri dela *Orăş,* ori documentele prin laconismul lor nu ne dau şi lămuririle de familie. Tocmai în 1448 ni se aminteşte de un *Coste Orăşăscul dvornic,* şi de fratele său *Petre parcalab,* şi anume în următoarele:

6956 Febr. 18. Coste parcalab şi fratele său Petre (Ulianiţski 70) supt Roman Vodă.

6956 April 23. Coste Orăşăscul dvornic supt Petru Vodă, (Ul. 72).

6957 Mai 26. Coste Orăş dvornic şi fratele său Petre parcalab de Cetatea Albă supt Alexăndrel Vodă (Acad. Română LXXVII. 118).

6958 Febr. 11. Coste Orăş sub Bogdan Vodă. (Anal. Acad. seria II Vol. XI 52-55).

6960 Oct. 27. Coste Orăş parcalab şi fratele său Petre (Ul. 70, 77, 78, Acad. Rom. LXXV. 1; Arh. Stat Iaşi Răchitoasa 3, supt Alexăndrel Vodă.

6961 Iunie 20. Coste Orăş părcălab, şi fratele său Petre (Ul. 81, Uricar XVIII, 22; Iorga Doc. V, 394, Arh. ist. I. I. 103, 142), supt Alexandrel Vodă.

6964 Iunie 15. Coste Orăş şi Petre parcalab supt Petru Vodă Aron (Ul. 87).

6965 Sept. 8. Coste Orăş şi Petre parcalab supt Ştefan cel Mare (Arh. ist. I. I. 154, I. Bogdan I. 4).

6972 Noembr. 2. Coste Orăş (Ul. 104; I. Bogdan I. 79, 81, 84, 86).

Pentru secol XV găsim dar aceşti *Orăşi*:

Orăş (Rusul) din Maramureş depe Vişău.

Cristici Orăş pah. — Vlad Orăş dela Siret care întemeiază satul Vlădeni

Coste Orăş dvornic şi apoi boer fără boerie — Petre Orăş parcalab de Cetatea-Albă

Despre *Orăşii* din secol XVI avem destul de bogate ştiri în actele secol XVI si XVII.

In uricul din 7060 April 1 (1552) Ştefan Rareş Vodă întăreşte lui Ghianghea parcalab mai multe sate, între cari *Huețanii*, la gura Voronei şi cu mori în Siret; *Sineştii* şi satul nou numit Roşcanii între Suceava şi între Siret, cumpărat dela *Petre Rusu*, părţile de sus şi de mijloc unde a stat Petre Rusul; „Bilăuţii" a treia parte dela Hotin, Ravăcăuţii, a patra parte cumpărat cu 200 zloţi tătăreşti, dela *Alexa Rujavinski, fiul lui Coste Orăş, nepot de frate a lui Toader Orăş, nepot de fiu al Măriucăi, fiica Pancovei.* (Iorga Doc. VII, 74).

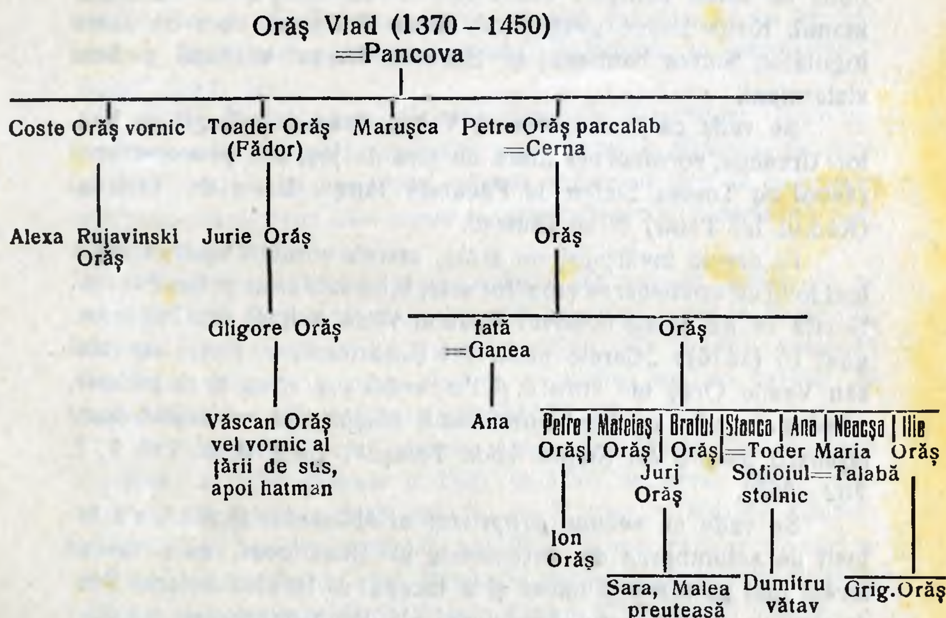
In uricul din 7074 Iunie 22 (1566), se vorbeşte iarăş de neamul lui Orăş în satele Negoeştii, Costeştii şi Păuneştii (Poiana şi Valea sacă), pe Trotuş, unde îşi împart moşiile, ce le au depe moaşa lor Cerna de supt Ştefan cel Mare, luând câte a treia parte. Iată o serie de Orăşi: Petru Orăş cu fraţii săi Mateiaş Orăş, Bratul Orăş, Stanca Orăş, măritată cu stolnicul Toader Sofioiul, Aniţa, Neacşa şi Ilie Orăş (mezinul), (Uricar XIV, 335).

In uricul din 7078 Mart 19 (1570) se vorbeşte iarăşi de Orăşi: Ana fata Gănesii şi cu seminţenia ei; Petru Orăş cu

fraţii şi surorile ei, Mateiaş Orăş, Bratul Orăş, Stanca Orăş măritată cu Toader Sofioiul stolnic, Maria Orăş măritată cu Talabă, Ilie Orăş, Sara Orăş, Malea preuteasă, fetele Jurgii Orăş. (Uricar XIV 339).[1])

Iar în actele satului Orăşani se vorbeşte de aceşti înaintaşi ai lui Vascan Orăş aprod; Fădor Orăş a născut pe Jurii Orăş, acesta pe Gligorii Orăş, acesta pe Văscan Orăş aprod.

Unind arătările acestor 3 urice ar eşi aceste încrângături bănuite:

Lunga domnie a lui Ştefan Vodă a zdruncinat vaza politică a boerilor Orăş, căci din vornici şi părcălabi de Cetate, din boeri fără boerie cum îi găsim în secol XV-lea, în secol XVI-lea îi găsim boeri de ţară, fără nici o boerie, iar cel ce ridică treptele boeriilor e Văscan Orăş, care din aprod ajunge la rangul de hatman şi mare vornic al ţării de sus supt Movileşti.

1) In uricul din 7144 Ghenar 14 (1641) Vasile Vodă Lupul împarte moşiile între verii primari, Dumitru Sofioiul vătavul, Ion Orăş, fiul lui Petre Orăş, şi Gligorie Orăş, ficiorul lui Ilie Orăş. (Uricar XIV 340).

Deci marele ban Vasile Orăş, fost hatman şi apoi mare vornic al ţării de sus, nu era un nume nou, ci un vechiu urmaş de vechi boeri, cari înscrisese în istoria Moldovei multe slujbe date ţării şi Voevozilor ei.

El s'a amestecat pe faţă în politica timpului, ca mare boer divanist şi a făcut politica domnului său Costantin Vodă Movilă, luptând contra lui Ştefan Vodă Tomşa, în lupta de la Cornul lui Sas, în 7120 (1612). Mulţi boeri au perit în urma acelor războae de sabia Tomşei: Vasile Stroici logofătul, Balica Isac hatmanul, Kiriţa Draco postelnicul, Miron Stolnicul, apoi Beldiman logofătul, Sturza hatmanul şi Barboiu Sturza vornicul şi Boul visternicul.

Se vede că marele vornic Vasile Orăş a pribegit cu Nestor Ureache, vornicul cel mare de ţara de jos, şi a provocat apoi răsboi cu Tomşa Ştefan la Păcurari lângă Iaşi şi la Tătărăni (Rădiul lui Tătar) şi la Tăuteşti.

In aceste învârtejiri de arme, marele vornic Vâscan Orăş a fost lovit cu confiscarea moşiilor sale, între cari erau şi Şendricenii. Şi iată ce ne spune hrisovul Radului Vodă Mihnei din 7124 August 15 (1616): „Carele acest sat Şendricenii a fost a socrului său Vasile Orăş biv vornic şi *l'a perdut pre el cu a sa viclenie, când s'a sculat cu Costuntin Vodă Moghilă şi cu multă oaste leşească asupra lui Ştefan Vodă Tomşa*". (pag. 3, cf. Let. 1, 2, 262–265).

Se vede că vecinul proprietar al Hilişeului *Rugină*, s'a folosit de schimbarea de proprietate în Şendriceni, care fusese iarăşi luat pe sama domniei şi a început să încalce *hotarul* Şendricenilor. Atunci *satul* Şendriceni s'a jăluit de aceasta lui Ştefan Vodă Tomşa, care în 7122 Aug. 8 (1614), scrie carte lui Rugină de Şilişău, „cum tu le iai lor hotar domniei meale, care iaste de ocolul Dorohoiului..., deci tu să vii să stai de faţă cu acei vecini ai domniei meale din ocolul Dorohoiului, şi să-ţi aduci şi privilegiile ce vei fi având". (pag. 2).

Ştia – probabil – Rugină că Şendricenii fusese oare când loc domnesc ca şi Hilişeul, şi că Ştefăniţă Vodă dăruise Hilişeul cu locul slobod din hotarul târgului Dorohoi, – Şendricenii de azi – lui Şendrică şi nepotelor sale de frate. In virtutea acelui vechiu

drit, el căuta acum să le incalce hotarul vecinilor din Şendriceni.

Domnia lui Ştefan Vodă Tomşa se surpă in curând. In scaun îi urmă Radul Vodă Mihnea. Acest domn în vedere că la Ţarigrad a fost bine slujit de boerul său Coste Băcioc marele vornic, împreună cu Onciul Iuraşcovici staroste de Cernăuţi; cum acesta era ginere lui Vasile Orăş vornicul, căci ţinea în căsătorie pe Anghelina, fata lui Orăş, se milui şi-i întări privilegiul socrului său, redându-i moşia Şendriceni: „Milostivitu-neam şi i-am dat şi l'am miluit pe Onciul Iuraşcovici cu un sat anume Şendriceni, ce iaste pe apa Buhaiului, în ţinutul Hărlăului" (pag. 3).

§ 10. *Onciul Iuraşcovici proprietar în Şendriceni.* Prin însurătoarea lui Onciul Iuraşcovici, mare vătaf la Suceva, cu Anghelina fata lui Văscan Orăş, marele vornic al ţării de sus, moşia Şendriceni trece dela socru la ginere, pentru o serie de ani; aceasta după 1616.

Neamul lui Onciul Iuraşcovici nu era aşa de ilustru ca al socrului său. Slujba de mare vatav la Suceava, apoi la Dorohoi, era mai mult administrativă decât politică. Ca şi mai apoi vel Căpitanul de oraşe, slujba aceasta a vătăjiei, era un derivat al însărcinărilor poliţieneşti ale hătmăniei.

Ştiri despre Onciul n'avem multe. Un *Onciul* din Suceava e amintit în 1570 (Surete V 183) In 1603 se arată că un *Onciul* are Hărtopol cu fraţii săi *Ştefan, Nastea,* şi *Mărica.* (Surete IX 236). Un Iuraşcu e aprod în 1592 şi are fraţi pe *Pascal* şi *Mărica,* ei sunt feciorii lui Pătraşco parcalab şi nepoţi Cozmei uşiariul, proprietarul Cobălăi dela Nistru, (Surete IX 53 59).

Intre 1616 şi 1636 Onciul Iuraşcovici e stăpân în Şendriceni, şi toate actele vorbesc despre el. Aşa în 1616 (7124) Aug. Radu Vodă Mihnea pentru serviciile aduse domniei de către starostele de Cernăuţi Onciul Iuraşcovici îi dă satul Şendriceni, care a fost a socrului său Oraş biv vornic şi l'a perdut pe el cu a lui viclenie, când s'a sculat cu Costantin Moghilă Vodă şi cu multă oaste leşească asupra lui Ştefan Vodă Tomşa. (pag. 3). (umilostivihomsea i dadohom i pomilovahom na neg să edin selo naimea Şendriceanii, şto na potoţi Buhaia u volost

Hrălovscogo; şto tot selo naimea Şeandriceani beaşaa tăst ego Orăş bivşii dvornic i izgubil ego vă svoi hicleanstvo cogda văzvizalsea să Costantin Moghilă Voevodi, să mnogao voiscaoa Leahovea nadu Ştefan Tomşa Voevodi. Surete ms XX 324).

In 1619 Sept. 24 Gaşpar Vodă Graţian, vine şi întăreşte Onciului Iuraşcovici mare vatav de Suceava seliştea Şendricenilor, ce venea supt Bucovină la Hârlău, care silişte a fost domnească ascultătoare de ocolul târgului Dorohoiului. (pag. 4). (dali i potvrădili esmi sluga naşemu vearnomu Iuraşcovici Onciul, vel vătag volost Suciavscoi i cneaghini ego Anghelina, dăşta Orăş bivşii vel dvornic, edna seliştea şto sea imenet Şendricenii pod bucoven, şto u volost Hrălovia, şto to seliştea bilo naşego pravaa gospodarscaa pribuşna că ocol trăg Dorogoiu, şto tao seliştea beaşa doamnie ot Costantin Moghila Voevodi, teast ego vişpisanomu Orăş bivşii dvornic. Surete ms. XX 324).

In aceiaşi zi Vodă Gaşpar dă carte domnească ureadnicilor, soltuzului şi pârgarilor din Dorohoi prin care li se aduce la cunoştinţă că domnia a dat satul Şendriceni marelui vătav de Suceva, sau mai drept a întărit dania făcută cu 3 ani mai înainte de Radu Vodă Mihnea. Cu acest domnesc prilej li se atrage atenţiunea că raporturile administrative, deşi satul Şendriceni era de ţinutul Hărlăului, el va asculta şi acum ca şi mai înainte de ocolul târgului Dorohoiului, şi că deci supt raraportul dărilor şi dabilelor toţi *vecinii* satului, adică toţi acei oameni cari s'au fost apucat să-şi facă aşezări pe această moşie foastă domnească, n'au a plăti diregătorilor de Dorohoi: ureadnici, soltuzi şi pârgari, nici o dajde, afară de dabilă, care urmează s'o plătească cu târgul.

„Dadahom selo Şendriceanii bolearinu naşemu Onciul Iuraşcovici velicomu vătav Suceavsteai...., vă niştoj da ne privlăciti să trăgu ta siiu da imaet oni platiti dabila să trăg, a inoe nişta dajda na pravlenie bolşi ih ne valuet". Surete ms. XX 331).

Dar Cartea lui Gaspar Vodă trebue tălmăcită. Toţi locuitorii satului Şendriceni erau identificaţi în drepturi şi datorii cu târgoveţii din Dorohoi. Pesie ei erau mai mari dregătorii Dorohoiului şi ai Hârlăului, căci dacă satul Şendriceni figura politiceşte în ţinutul Hârlăului, locuitorii ţineau *de fapt* de slujbaşii dom-

neşti din Dorohoi. Peste ei era mai mare *ureadnicul* Dorohoiului, care administra judeţul şi era reprezentantul lui Vodă. Ureadnic (serb *urednic*, rector, administrator orănduit, orânduitor, dregător (I. Bogdan) de la adverbul *uriadco*, bun) a fost un precursor al diregătorului şi al *ispravnicului*. Şoltuzul şi pârgarii erau slujbaşi comunali, *aleşi*; ureadnicul era *numit* de Vodă. Atât târgoveţii cât şi sătenii din Şendriceni erau scutiţi de anumite dăjdii către aceşti dregători; Căci ceiace nu putea scuti Vodă era birul, dajdie împărătească. Aceasta era dabila, pe care cei din Şendriceni urma s'o plătească la olaltă cu Dorohoenii.

Dabilă pro *davilă*, corvée, impot écrasant, exaction, e slavul-*davati*, *dati*, comun cu *do*-dare. Formaţiunea cuvântului e romanească, nu slavă, căci nu ni-o dă nici un dicţionar slav. Supt Ştefan cel Mare era termenul general de *danu*-dare [1]; cuvântul *bir* nu se încetăţenise.

Dàbila era dar darea care se plătea în cislă cu întreg oraşul. Fiecare răspundea de partea aferentă altuia, în caz de lipsă, adică dacă *dădea bir cu fugiţii*. Ureadnicul priveghia de buna orânduială în încasarea dabilelor. Şoltuzul şi pârgarii privighiau întru îndeplinirea robotelor cătră târg ale sătenilor împrejuraşi;

Cartea domnească de stăpânire se dădea de Vodă în mâna stăpânului, căci numai cu aceste cărţi putea stăpânul să-şi valorifice drepturile sale faţă de cei administraţi. De aici din această generalitate de cazuri pe tot întinsul ţării, a eşit vorba „*ai carte ai parte*". Domnul cedând cuiva o parte din domeniul domnesc, cedà odată cu moşia şi toate veniturile legate de dânsa. De aceia Gaspar Vodă scrie diregătorilor din loc de stat şi orăşăneşti, că n'au a lua nimic de la Şendriceni afară de dàbilă, care o vor plăti odată cu târgoveţii.

§ II. *Intăia hotărnicie a Şendricenilor.* Onciul Iuraşcovici ia ca motiv o pricină de hotar despre *Buhaicea*, sat aşezat la 3

---

1) 7010 Noem. 16 „usi da sluhaiut vişrecennogo monast'ra i z *daneiu*" II 210; 6966 April 12 (I 10) „oni da ne imaiut platiti ne ilişa, ni *dan* ni podvodu.

6978 Febr. 8 (I 140) „ni Colodi, ni *dan* stobi nicotoromu svoemu panu ne platili" etc.

chilometri spre nord de vechea selişte a Şendricenilor tot pe apa Buhaiului. Nişte păstori s'au fost apucat şi au ridicat stâlpul zdrobit, şi care slujia ca semn de hotar. Ca urmă de vechi semne de hotar ni se arată *stâlpul cu buor*. In linia dreaptă plecând în sus şi în jos de la acel stâlp, să alegea hotarul pe teren. Era de ajuns ca să se mute stâlpul, să se surpe, să se ridice, ca nici o urmă vie despre hotar să nu se mai cunoască. Pentru a se şti linia de hotar a stâlpului se aduc la faţa locului 18 marturi şi toţi arată cum s'a surpat stâlpul. Din aceşti 18 marturi, 6 sunt săteni din Şendriceni: *I. Mitescul, P. Mişco* bătrânul, *Zaharia, Grigorie, Dumitru* şi *Ion Vlaicul.* Apoi erau 2 ureadnici: Gavril şi I. Jidovul, 2 şoltuzi, 2 vatamani, deci toţi fruntaşi din satele vecine.

Marturii închee 2 cărţi şi le trimet marelui logofăt Ionaşco Gheanghe, una în privinţa stâlpului zdrobit (16 Fevruarie); alta în privinţa alegerei hotarului (5 August 1620). După trei luni Vodă Alexandru Iliiaş porunceşte să se scrie de marele logofăt ispisocul de hotărnicie al Şendricenilor. *Acest ispisoc este matca tuturor actelor ce vorbesc de hotarele Şendricenilor.* Patruzeci de marturi atestă faţă cu Vodă de starea hotarelor din jur în jur (vezi pag. 7, 8, 9). Iată acele vechi hotară din 18 Noembrie 1620:

A. *Spre Dorohoi*: piatra din vratniţa *(poarta)* Şendricenilor, piatra din vârful heleşteului Cristei, movila Braicoviţa, iazul Tomei purcariul, stâlpul de piatră din dealul dinspr e Păscari, moghila dealului din mijloc, drumul Dragulei spre heleşteul Boghiului, matca in jos a iazului Pribeagului, drumul Păscarilor, drumul în jos de lângă movilă, vracniţa Şendricenilor.

B. *Spre ezer*, vechiul hotar.

C. *Spre Buhaicea*, ozerul, loziile de la valea adâncă, drumul vechiu, un stâlp de piatră, alt stâtp de piatră la Solonel spre apa Buhaiului, buor din dumbrava Marcoviţa, buorul Loznei supt Lăbuşcă, poiana Cobâlei, fântâna Strahovei;

D. *Spre Cobâla:* fântâna Strahovei, apa Cobâlei, stâlp de piatră spre Dorohoi, alt stâlp de piatră, dealul peste apa Buhaicei fântână la ozer spre Pascari.

Odată fixate şi repetate hotarăle despre tuspatru laturile, Onciul Iuraşcovici fost parcalab, vine la domnie şi capătă o nouă carte donativă pentru Şendriceni.

Aşa în 1621 Iunie 29, deci după 7 luni, Alexandru Vodă Iliiaş întăreşte Onciului Iuraşcovici, fost părcălab, seliştea Şendriceni sub bucovină, ce-i în ţinutul Hărlăului, care acea silişte fost-ă a noastră dreaptă domnească ascultătoare de ocolul târgului Dorohoiului.

„Edna selişte şto sea imenuet Şendriceanii pod Bucovinu, şto u volost Hrălovea; şto toa selişte naşego bilo prava gospodarăscaa prisluşna că ocol trăg Dorohoiu (Surete ms XX 348).

Ceia ce e interesant în hotarnica Şendricenilor e faptul că în loc de a avea numai semne fireşti: ulmi, movile, stâlpi, etc. se întâlnesc semne cu nume de oameni. Iată câteva: Heleşteul *Cristei*, movila *Braicoviţa*, iazul *Tomei* purcariul, dealul şi drumul *Păscarilor*, drumul *Dragulei*, heleşteul *Boghiului*, iazul *Pribeagului*, în fine *poarta* (vratniţa) Şendricenilor; apoi apa *Buhaiului*, (Buhaice) *Marcoviţa*, buorul *Loznei*, *Săbuşca*, fântâna *Strahului*, (Strahovei). Apa *Bilii* căzând în cuprinsul moşiei nu e amintit între semnele hotare, întru cât valea. apa, dealul şi pădurea *Lăbuşcăi* cădeau pe hotarul Şendricenilor dinspre Lozna.

Unele din aceste nume sunt prea comune, ca să le putem fixa vechimea. O întrebare se pune însă; deoarece seliştea Şendricenilor a stat pustie peste 60 ani — deci 2 generaţiuni de oameni, — iar înainte de Alexandru Lăpuşneanu stăpânirea efectivă a durat 40 de ani, în mâna lui *Şendrică* şi a urmaşilor lui, iar înainte de aceasta moşia fiind domnească ca şi Dorohoiul şi Hilişeul, nu cei ce au trăit pe Şendriceni au putut da *toate* aceste numiri la seamnele de hotară, ci cred că cei ce au stătut pe vatra târgului Dorohoiului, întrucât numai pe laturea dinspre Dorohoi vin peste 7 denumiri proprii la semnele de hotară.

Dintre urmaşii lui Zvorişte bătrânul, numai *doi* şi-au legat numele de ape şi văi: *Bilia şi Lăbuşcă. Cristea*, *Toma* porcariul, *Păscariul*, *Pribeagul*, *Marcoviţ*, *Boghiul*, *Strahul*, *Dragulea; atâţia inşi despre cari n'avem ştiri documentare.*

Dragulea vine pomenit în actele secol XV-lea ni se spune în uricul din 6999 Ianuarie 17 că *Dragulea* a fost *fata* lui Dragomir din Cobăle, şi că a vândut Ceretieni pe Cobăle cu 133 zloţi tătăreşti lui Petre şi Ion (I. Bogdan. Documentele lui Ştefan cel Mare pag. 456). De o altă *Dragulea* fata lui Şt. Pelpea,

cu al ei fecior Ilea, ne vorbesc uricile din 7003 Mart. 19 şi 7005 Mart. 15 (o. c. II, 84, 111).

Şi din aceste nume de semne de hotare scoatem încheierea că ocupaţiunea de predilecţie a celor ce trăiau prin jurul ezerului era creşterea vitelor, de aici şi numele de *porcar, păscar, pribeag,* date unora din semnele de hotară. Iar peste toate stă numele de *Strahul, Strahova,* legat de sat, de o fântână, vechiu semn de hotar. In *Strahul, Strahova,* noi citim tulpină slavonă *strahu* (mlrus strah), frică şi încredinţare, *crainte, peur, frayeur,* dar şi *assurance, assurer.* Deci cel ce a făcut fântâna a fost un *credincer* al celor ce aveau *epe* la Cobăla, sau boi, vaci şi buhai la Şendriceni.

§ 12. Odată hotarele Şendricenilor fixate pe teren, o carte de întăritură dela A. Ilieş Vodă se capătă; raporturile sătenilor din Şendriceni cu autorităţile de stat şi municipale din Dorohoi sunt regulate prin carte speciale; proprietarul moşiei Onciul Iuraşcovici îşi petrece ticnit viaţa la ţară, cu amintirea vie a slujbelor ce a dat ţării ca *vătag* de Dorohoi, ca să fie apoi pomenit ca fost parcalab, „biv prăcălab", ca fost staroste „biv starostea", şi unica lui grijă nu e alta decât aceia de a-şi întări titlul de proprietate, luând dela domnii ce se succedau des unul după altul, noi cărţi domneşti de milă şi întăritură. Aşa în 1621 Ştefan Vodă Tomşa întăreşte Onciului seliştea Şendriceni supt bucovină şi cu vad de moară („edna seliştea şto s imenuet Şendriceanii pod bucovin *să brod za mlin,* şto toa seleşta bila prisluşnaa că ocol trăg Dorogonscoiu i pravaa gospodarăscah, Surete ms. XX, 350).

In 5 ani de zile cât Onciul fusese proprietar, îşi făcu o moară „vad de moară". Se ştie şi azi unde a fost această veche moară, care va fi un prilej de nesfârşite pricini între proprietarii de mai apoi, când moşia va fi împărţită în două. Locul vadului de moară e ceva mai jos de biserica de astăzi la cotul ce face apa Buhaiului lângă drumul ce duce la Dorohoi.

Cartea aceasta era a patra la rând.

Vine cu a doua domnie Radul Vodă Mihnea; Onciul Iuraşcovici se prezintă la Vodă şi în amintirea vechilor slujbe făcute domniei cu marele vornic Coste Băcioc la Ţarigrad „u Ţarigrad" — trecuse 8 ani la mijloc dela prima carte domnească;

acum în 1624, slujba făcută la Ţarigrad era privită cu mai multă dragoste, căci vremea mărise perspectiva istorică, şi îmbătrânise şi Vodă şi sluga sa Onciul, aşa că devenise acum „cu multă strâmtorare la Ţarigrad = să mnogo ustrigvaiu u Ţarigradu“, (Surete ms. XX 354).

Vodă Radul Mihnea nu numai că-i întăreşte dreptul de proprietate asupra Şendricenilor, ci-i mai întăreşte stăpânire peste o falce şi 2 hectare de vie la Cotnar, a patra parte de sat din *Zastavna*, un heleşteu la Toltri „i drugoiu stav ot Toidri... u volost Cernăuţ“, a patra parte din *Piedecăuţi*, jumătate din *Bobeşti*, a şasa parte din *Căbeşti*, (pag. 11).

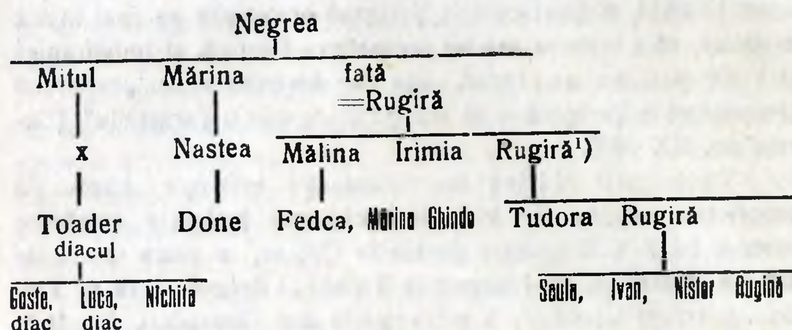
Fiind tare la Vodă, Onciul îşi caută să-şi reguleze certele de hotar cu cei dela Hilişeu.

§ 13. *Intre Şendriceni şi Hilişeu.* In 1522 Hilişeul – cel puţin partea din jos – era loc domnesc, ascultător de ocolul târgului Dorohoiului. El a fost dat atunci lui *Şendrică Tolocico* şi nepoatelor sale de frate împreună cu locul rămas slobod din hotarul târgului adecă Şendricenii de mai apoi. Pe locul Hilişeelor, în fund, la izvorul apelor Buhaiul şi Jijia, îşi făcuse aşezări – *helyeş* – vechii argaţi ai Zvorişteanului.

Şendrică şi cu urmaşii lui ţin Hilişeul de jos şi cu Şendricenii până către 1560, când se pierd pentru hainie. Ele revin iarăş moşii domneşti; dar soarta lor de mai apoi se schimbă. Hilişeul îşi are viaţa sa; Şendricenii abia în 1611 se dau de C. Vodă Moghilă lui Văscan Orăş.

In Hilişeu găsim stăpân pe *Rugină*. Neamul lui Rugină e e chiu, încă din secol XV-lea.

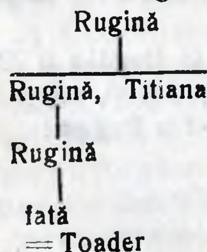
In ispisocul din 7003 (1495) Febr. 5 (I. Bogdan II 70). se vorbeşte de un *Irimia Rugină*, care avea şi nepoţi, toţi stăpâni în *Sinăşeuţi*. Iată neamurile acestui străvechiu Rugină :

Tocmai în pragul secol XVII găsim pe un *Condrea Rugină pitar*, care împreună cu cneaghina lui *Sofronia* vând în 1616 Noembrie 15 cu 260 taleri părţile lor din Popeni pe *lubăneasa* Varvarei Hăcimândoae, fata lui Grozav, pe cari şi ei le cumpărase cu bani gata încă supt Petru Vodă (Şchiopul) dela Popovschi (Surete II, 105).

Cu acest Condrea Rugină punem în legătură pe *Rugină al nostru din Hilişeu*, care vine citat în mai multe acte ale timpului alăture cu Onciul Iuraşcovici marele vatag de Dorohoi; aşa în 7137 = 1629 (Surete V 275). Nu e fără interes a pomeni că răzeşii de Rugineşti pe Trotuş îşi trag spiţele lor dela *Ion Rugină* care are 4 urmaşi, Bobeică, Muntean, Lazăr şi Săcară, (Surete ms. XXXII 754), probabil toţi gineri după cele 4 fete ce o fi avut dânsul.

De alt *Rugină* din Oboroceni avem ştiri în Surete II 289, cu această încrângătură,

De alţi Rugină din secol XVII avem ştiri în actele timpului ca *uricari* şi *vornici de poartă*. Aşa e *Stratulat Rugină* uricar

1) In 6967 Ghenar 3 se pomeneşte de un Lână Rugină, căruia Stefan Vodă îi întăreşte stăpânire în satele Rugineni, Tăuţii, jumătate din Telejna, Stiuboreni, Botoşani, şi iezerul Leahului. (Muz. Mun. Iaşi, plic IV, 2).

între 7175—7179 (Surete IV, 54, 202, 264, 273, 276, 280, 288); *Rugină* şatrar 7176 (Surete IV 104; Ispisoace IV-I 171); Rugină vornic de poartă între 7155-7177 (Surete IV 107, seq. Ispisoace III, 1, 48 seq.); Vasile Rugină vornic în 7197 (Surete II, 230; V 109); postelnic în 7198 (Ispisoace IV I 171).

Rugină din Hilişeu cosia în tărie fânul depe Şendriceni, moşia lui Onciul Iuraşcovici, aceasta în 1625. Radul Vodă Mihnea dă carte să se oprească (pg. 12). Dar Rugină nu ascultă de cartea domnească, el vânduse fânul vornicului de Botoşani şi avea în el un sprijin de a merge mai departe cu cositul fânului.

Trec 2 ani. Un nou domn, o nouă probă. Iar Miron Moghilă Barnovschi în 1627, Oct. 31 scrie carte ureadnicilor de Dorohoi să oprească pe Rugină de a mai cosi şi ara pe hotarul Şendricenilor. (pg. 13).

Şicanele celor din Hilişeu se ţin lanţ. Ei strică şi smulg din pământ *stâlpul* de hotar dinspre Hilişeu.

Un nou domn, o nouă carte domnească dă Moise Moghilă în 1631, către ureadnicul de Dorohoi şi către Gociul diac să cerceteze pricina stâlpului de hotar (pg. 13).

Intre timp Rugină moare. Era bătrân; avea fete măritate; una măritată cu un *Dumitraşco,* alta cu *Lupul Talpă cuparul.* Cărţile domneşti pomenesc de ginerii lui Rugină. Aşa Pătraşco Başotă logofătul scrie carte către Borleanul uricar şi Gociul diac să reguleze hotarăle între Şendriceni şi Hilişău (pg. 14). Se vede că Lupul Talpă cuparul era mai aprig acolisitor, de aceia şi Alexandru Vodă Iliiaş în cartea sa domnească din 10 Oct. 1632 porunceşte să-i rădice dela Lupul Talpă 12 boi gloabe şi să-i aducă la curtea domnească. (pg. 14).

Lucrurile merg tot rău. Lupul Talpă Cuparul nu se astâmpără cu toată străşnicia lui Vodă; Marele Ionaşco Ghenghea logofătul scrie o nouă carte cătră Borleanul uricar să oprească pe Lupul de a mai ara şi de a mai cosi peste stâlp, şi ca gloabă să-i ia 6 boi *hatalm* şi să-i aduci la poarta curţii Măriei Sale (pg. 15).

Vine în scaun Vasile Vodă Lupul. O nouă carte domnească să dă cătră aceleaşi Borleanu uricar şi cătră Ion Stârcea în 1635

Iunie 6 (pg. 16), să cerceteze pricinile vechi de hotar şi de cosit fân în tărie din partea Lupului Tálpă cuparul pe Şendriceni.

Cercetarea o fac în Aug. 4, anul 1635 şi pentru a afla adevărul se pune brazdă în cap la martori; dar ei au refuzat şi deci nu s'a putut afla nimica la faţa locului. Comunică însă Domnului în scrisoarea lor de cercetare, că atât Dumitraşco de Ilişeşti cât şi Lupul Talpă comisul, ginerii lui Rugină, au schimbat stâlpul de hotar, că au bătut vecinii de pe moşia lui Onciul şi că fânul l'a fost vândut lui Dumitru şoltuzul de Botoşani. (pg. 16).

In 14 Sept. acelaş an 1635, aceiaşi boeri şi marturi scriu scrisoare de mărturie marelui logofăt, lui Pătraşco Başotă de toate pricinile de hotar, de cosit fân şi de bătutul vecinilor de pe Şendriceni, şi neputând înpăciui lucrurile la hotar lasă la înţelepciunea marelui logofăt să facă dreptate. (pg. 18).

Cercetările se fac şi în 1636 vara, pentru care lucru se dau 2 cărţi domneşti dela Vasile Vodă, una din 1636 Mai 19 (pg. 19). şi alta din 12 Iulie (pg. 20); abia în 30 August 1636 se face cercetarea de către boerii rânduiţi spre aceasta; (pg. 21), şi se constată că arătarea ce au adus ginerii lui Rugină că s'ar fi hotărât Hilişeul despre Şendriceni de Gheorghe părcălabul încă supt Petru Vodă Şchiopul, nici un martur bătrân n'a auzit că s'ar fi făcut o asemenea hotârnicie cândva.

O nouă carte domnească se dă de către Vasile Vodă Lupul în 4 Oct. 1636 către Borleanul uricar şi C. Cioglea vornic de Botoşaui să cerceteze pricina pentru stâlpul de hotar, cositul fânului în tărie şi aratul în volnicie. (pg. 22).

Intre timp moare şi Onciul Iuraşcovici şi pricinile merg tot judecându-se între urmaşii legitimi ai proprietarului Şendricenilor şi cei ai Hilişăului.

§ 14. *Eremia Cărcu proprietar în Şendriceni.* Onciul Iuraşcovici părcălabul muri către 1650. El apucase a-şi mărita pe fiică-sa *Maria* cu un *Eremia Cârcu* fost portar. El îşi cată de moşie şi merg lucrurile liniştit până către 1660 Mai, când o nouă carte domnească este dată de Ştefan Vodă Lupul către T. Gherman din Cordăreni pentru cercetarea pricinelor de hotară dintre Cârcu şi Dorohoieni, care şi ei arase peste stâlpul lui Cârcu. (pg. 24).

In pachetul nostru de acte, ce-l publicăm în acest volum ne lipsesc 6 acte, care la 1862 erau în mâna lui C. Cerchez, proprietarul de atunci al Şendriceuilor, după cum rezultă din opisul prezentat la Tribunalul de Dorohoi. Citim în acel opis că mai erau acte din 7120, 7126, două din 7145, 7147, 7167. Probabil că în aceste acte se va fi vorbind tot de acel lanţ de cărţi domneşti cu privire la samavolniciile lui Rugină şi ginerilor săi dinspre Hilişeu.

Soţii Ieremia şi Maria Cârcu portar stăpâniră în tihnă Şendricenii până în 1669, când se vede că Cârcu muri, iar jupăneasa lui, Maria, regulează prin zapis averile sale. Soţii Cârcu neavând copii înfiase pe Gavril Dobrenchie, feciorul lui Arsenie Dobrenchie, şi atunci face diată şi lasă acestui copil de suflet o parte din averile sale părinteşti. *Piedecăuţii* la Cernăuţi şi jumătate din Şendriceni cu *casă*, cu *pohoarne* gata şi cu jumătate de vecini ce sânt de moşie, *„fără de vecini ce sântu de Costâna“ „că aceia sântu a lui Dubău deusebi“*. (pg. 25).

Intre cei ce iscălesc actul de aşezare e şi Rugină biv şătrar din Hilişău, dat de noi mai sus.

§ 15. Pentru cunoaşterea mai de aproape a moşiei Hilişăului, dăm hotarnica acestei moşii după copia scrisă de noi din hârtiile răposatului M. Brăilescu, stăpânul Hilişăului. Kurt (Surete ms. II, 527).

XCI. 7267 Iunie 8 (1759) fără loc.

HOTARNICA HILIŞEULUI

„Din luminată poruncă prea Inălţatului Domnului nostru Io Ioan Toader Voevod, am mersu la *Hilişeul de sus* în ţinutul Dorohoiului pe *apa Jijiei*, supt codrul Herţei, carea acea moşie iaste a dumisale *Costandin Macri vel jicnicer* şi a lui *Toader Kurt* mazil, cerşind Toader Kurt ca să-şi aleagă partea lui de către dumnealui Costandin Macri jicnicerul, şi după porunca Mării Sale am mersu acolo şi am strânsu oameni buni impregiuraşi fiind faţă şi dum. jicnicerul Macri şi Toader Kurt, şi scoţindu-şi scrisorile cineşi pre câtă parte are şi după scrisorile ce au arătat, neau arătat şi o mărturie de hotărâtură de îmbe părţile din leat 7176 Iunie 12 (1668), dela *şătrar Rugină* şi dela Ursul vornic şi dela Vasile vornic, fiind atunci hotarnici, dintru care mărturie s'au adeverit că *au îmblat acel sat în patru zăci şi patru pol jereabii* şi au ales aceşti boeri dumisale jicnicerului

Costandin Macri cumpărăturile ce au cumpărat Balica hatmanul şi Costin vornicul 26 jereabii, şi aceste jereabii le stăpâneşte dumlui jicnicerul Macri, fiind cumpărătură de moşul dumisale Dumitrie Macri banul dela Nicolae Costin jicnicerul; iar 18 jereabii pol sau vinit lui Adrian paharnicul, însă trei jireabii ce sau cumpărat dela Diaconul feciorul lui Gligore Ciornohuz, după hotărâtura acelor 2 boeri numiţi mai sus, precum arată şi ispisocul dela Ion Vodă Mavrocordat, şi acestea le stăpâneşte *Toader Kurt, fiind de zestre de pe Adrian păharnicul*; şi s'au încheiat tot satul cu aceste cumpărături a acestor doi boeri. Şi fiindu-le nealese jereabili sau învoit amândoi să aleagă fieştecare partea sa deoparte şi după învoiala lor *au făcut funie de 30 de stânjeni şi stânjenul de 8 palme*, şi întâiu am măsurat capul moşiei în gios dinspre Cilişăul de gios, începând a măsura dela doao pietre ce sânt hotară în culmile dealului deasupra viei Pomârlei, unde se desparte Cilişăul de Pomârla, şi am mers curmeziş spre apus peste Jijia şi peste Hrăbeştî până supt codru într'o limbă de pădure şi *s'au aflat 53 funi* şi *împărţindu-să pe jireabii sau venit de jireabii câte 35 stângeni şi 6 palme*, şi sau venit în parte dumisale jicnicerului Macri *pe 26 jereabii* 780 *stânjeni*, iară lui Toader Kurt, sau *venit pe 18 jireabii pol* 555 *stânjăni*, şi unde sau venit drept sau pus piatră hotar. Al doilea sau măsurat pe mijloc, începând din marginea codrului de lângă Mihălău şi până în fundul Tămcei în marginea părâului din gios şi sau *aflat 37 funi, iar stângeni 1110* şi împărţindu-se iarăşi pe jireabii sau venit dumisale jicnicerului Costandin Macri 650 stănjâni, iar în partea lui Kurt (turceşte *Lupul*) sau venit 460 stânjeni şi unde sau venit drept am pus şi piatră. Şi măsurând şi fundul moşiei în marginea pădurii dispre opcina Tămcăi şi sau aflat 23 funi iar stănjâni fac 690, şi sau venit în partea dumisale jicnicerului pe 26 jireabii 305 stânjeni, iar Kurt pe 18 poli jireabii i sau venit 300 stânjeni. *(sic)*.

Incepându-se hotarul întâi dintre doao pietre ce sânt a Cilişăului din gios, dinspre câmp, am pus piatră hotar între zăpodie cam costiş şi de acolo în sus peste muche şi la vale pe din sus de vadul de moară a dumisale jicnicerului Macri, în lungul moşiei precum merge Jijia şi pe costişă în sus până în

muchea dealului Corjăuţilor şi acolo sau pus piatră hotar. Şi de acolo la vale peste gura văei Corjăuţilor şi dela deal de *mormântul uriaşului*, şi tot în sus pe coastă şi mai sus pe muche până în curmătură la un drum săpat şi s u pus piatra de la deal de drum, şi de acolo peste un ţiclău ce iaste aproape de Jijia, şi pe şes până în malul Jijiei unde dă Tămca în Jijie şi acolo sau pus piatră în malul Jijiei despre miază noapte, şi de acolo peste Tămca şi pe şes şi pe costişă până în Holmuş, şi acolo sau pus piatră şi buor în stejar; şi de acolo la vale şi pe şes sau pus piatră în malul Jijiei lângă nişte scursuri, ce vin prin luncă şi sau făcut şi bour hotar întrun stejar, şi de acolo în chiscu pe şes peste părăul Bivolului şi pe supt costişă alăture cu poiana turbată supt dialul Bivolului sau pus piatră întrun piscu şi buor întrun stejar, şi de acolo sus pân în codru sau făcut doi buori întrun stejar lângă un pârâu adânc. Şi acestea sunt hotarăle care le despart prin mijloc partea dinspre Pomârla a dumisale jicn. Macri, iar partea despre Dersca, e a lui Toader Kurt. *Iar în codru în lungu să stăpânească până unde să hotărăscu capetele moşiei*; deasemenea şi dumlui jicn. Macri să stăpânească partea dinspre Pomârla cu codru cu tot şi Teodor Kurt să stăpânească partea sa cu codru cu tot despre Dersca. Aşijderea şi pentru un vad de moară ce sau numit a dumisale jicnicer Macri care iaste din gios tot a dumisale să fie, măcar că sau venit pe partea lui Kurt. Aşijdere şi *pentru schit*, viindusă pe partea lui Kurt au dat Kurt schitului 30 de stângeni în lung şi 30 stângeni în lat şi după cum sau învoit şi sau aşezat am făcut şi dela noi această mărturie hotarnică iscălită de noi şi de toţi câţi sau tâmplat şi au ştiut carte sau iscălit, iar care nau ştiut carte sau pus peceţile şi numele, şi după mârturia noastră săşi facă şi întăritură dela Măria Sa Vodă. Acestea înştiinţăm şi asemenea mărturii sau dat şi la o parte şi alta.

Leat 7267 Iunie 8

Tanasă Meleghie vornic de poartă şi hotarnic, Costandin Maxentie jicnicer, Neculai Gafencu mam tâmplat, Pop Ioniţă ot Silişău, † Lupul Tepşe, † Pintilie Jacotă, † Costin, † Toader Ciocan, † Toader Olariul, † Pricopie Ciocan, † Lupaşco Ciocan, şi eu Andrei hotarnic scriitor scoţindusă depe cea adevărată hotarnică şi am iscălit.

Isprăvnicia ținutului Dorohoiului. Această copie fiind întocmai depe cel adevărat original sau încredințat și de către isprăvnicie. (indescifrabil) 1831 Decemvrie. 24.

Deci dela 1669 Șendricenii umblau în 2 părți: o parte o ținea Gavril Dobrenchi și altă jumătate o ținea Dubău Tudosă, viitorul mare logofăt. Cu ce titlu?

Pentru lămurirea acestui fapt trebue să ne oprim puțin asupra înrudirilor de familie între *Cârcu* și *Dubău*. De fapt neamul Dubău e Cârcu, iar neamul Dobreanchie, intrat în Șendriceni prin înfiere, era rudă de aproape cu Dubău. Și iată cum:

Teodor Dragotă vornicul a avut o fată pe Candachia, pe care o mărită cu Irimia Murguleț. Acest Ieremia a avut acești frați: Ștefan Murguleț, Andrei Murgulet, Ipate Murguleț și pe Maria măritată cu Cârcu. Toți acești 5 frați erau feciorii lui T. Murguleț. (Arhiva istorică III).

Din Ieremia Murguleț și Candachia s'au născut acești copii: *Bilușca*, măritată cu Isar, *Salomia*, măritată cu Arsene Dobrenki, tatăl lui Gavril Dobrenchi, și *Nastasia*, măritată cu Gheorghe Cârcu aprod, zis mai apoi prin călugărire *Ghelafie*, și poreclit de unii și de alții *Dubău*.

Cine era Gheorghe Cârcu?

Neamul *Cârcu* sau *Crăc* e vechiu și stă în legătură cu apa *Cracăului*.

Un *Crăc* îl găsim însurat cu *Neacșa*, și are acești copii: Petre Crăcovici parcalab de Hotin, Gliga Crăcovici, *Maria*, *Stanca Fedora*. D-l Sever Zotta bănuește că *Gliga Crăc*, zis și *Gligore Crăc*, a luat în căsătorie pe Marica fata lui Hrăbor postelnicul din 1546 și are moșia Zăhărești, lângă Suceava. Din acest *Gligore Cărc*, a eșit *Ioan Cărc*, care la rândul lui are acești copii: *Gheorghe Cârcu aprodul*, zis mai apoi Ghelafie Dubău, Vasile și Costin — după care moșia *Costina*, care era a lui Tudosă Dubău logofătul.

Tot cu aceast Cârcu trebue pus într'o legătură și alt *Cârcu uricar*, care are acești 4 copii: *Gligorie*, *Leavul* (Leon), *Marica și Vasilcu*. (Arh. Genealogică II. 262 p. C. Giurescu, Bul. Com Istorice I 181).

Iată o spiţă a neamului *Cârcu* zis *Dubău*.

Crăc = Neacşa

Gliga, Petre Crăcovici, Maria, Stanca, Fedca.
parc. de Hotin

=Maria fata
lui I. Hrăbor
postelnic

Ion Cârcu

Gheorghe Cârcu aprod, Vasile Cârcu, Costin Cârcu
(Ghelafie Dubău)
= Nastasia Irimia
Murguleţ

Maria, Tudosă Dubău log., Dumitraşco, Tofana
=Isac Mironescu =Măricuţa =Gh. Albotă căpitan

Sandul Albotă
=Măria

Nu ştim în ce înrudire a fost *Irimia Cârcu portarul* cu Ion Cârcul; noi credem dacă nu era frate, era văr primar, şi deci rudă de aproape cu Dobrenchie uricarul şi cu Gh. Cârcu Dubău, aşa că înfierea lui Gavril Dobrenchie s'a făcut în familie.

Eremia Murguleţ

Biluşca, =Isar
Salomia =Arsene Dobrenchi uricar
Nastasia =Gh. Cârcu (Ghelafie Dubău)

Gavril Dobrenchie =Aniţa
Tudosă Dubău =Măricuţa

§ 15. După ce ne-am lămurit asupra înrudirilor necesare pentru a ne explica trecerea proprietăţii în Şendriceni, ne putem acum explica înţelesul cărţii domneşti din 1715 Dec. 9, a lui Neculai Vodă Mavrocordat, în care zice aşa: „Zicând cum acel sat Şendriceni, giumătate de sat este al său a Sandului Albotă, schimbătură dela Gavril (Miclescul) hatmanul, ginerele lui Tudosă

Dubău, ce au fost logofăt mare, iară lui Dubău logofătul i-au fost dat danie dela Maria, giupâneasa lui Cârcu portariul, fata Onciului Iuraşcovici vistiarnicul, iar cealaltă giumătate de sat iaste a Aniţei giupâneasa lui Gavrilaş Dobrenchie vornicul". (pg. 33).

Actul de danie a Mariei-Cârcoae către Tudosă Dubău nu-l avem, dar această Marie Cârcoaie, când face cele două danii, le face la două rude de aproape, o jumătate o dă lui Gavril Dobrenchie, copil înfiiat, dar şi nepot; iar altă jumătate o dă lui Tudosă Dubău alt nepot.

Aşa a mers stăpânirea în Şendriceni după 1669 (7177) Mai 6.

Iată schema mersului proprietăţei în Şendriceni dintru început până în secol XVIII-lea.

1	Şendricenii, moşie domnească din hotarul târgului Dorohoiu—1522	
2	Şendrică $^1/_2$	$^1/_2$ Sima Şendrică cu fetele lui 1522—1560
3	Şendricenii moşie domnească 1560—1611.	
4	Vasile Orăş, vornic mare 1611—1614.	
5	Şendricenii, moşie domnească 1614—1616	
6	Onciul Iuraşcovici, ginerele lui Orăş, după Anghelina 1616—1650	
7	Irimia Cârcu şi Maria fata Onciului 1650—1669.	
8	$^1/_2$ Gavril Dobreanchie şi Aniţa	$^1/_2$ sus Tudosă Dubău şi al Maricuţei 1669—1690
9	jos $^1/_2$ Aniţa Dobreanchie	Gavril Miclescu ginerele lui Tudosă 1690—1710
		Sandul Albotă schimbătură 1715.

§ 16. Fiecare proprietar pe partea sa de moşie din Şendriceni îşi apără interesele moşiei despre vecini. Aşa în 1671 Aug. 20, Tudosă Dubău logofăt—deci dania către el e anterioară,—continuă de a avea pâră la divan cu Rugină şătrarul, de sigur feciorul bătrânului Rugină şi cumnat cu Dumitraşcu şi

Lupul Talpă. Era în discuţie un semn de hotar, *„din Jidovca la movila Orlii“*.

Jidova, Jidovul diregător de Dorohoi, *jidovca*, Orlea, *movila Uriaşilor*, iată atâte nume curioase, ce ne vorbesc de lucruri cu totul străvechi! 15 marturi din Dorohoi, boeri şi târgoveţi vin şi atestă pe sufletele lor că „unde-s pietrele în jidova şi în movila Orlii acolo hotarul şi acelai semnul“ (No. 27).

Intre 1670—1700 stăpâni în Şendriceni au fost: pe partea de sus a stăpânit *Aniţa* jupâneasa lui Gavril Dobreanchi, iar în partea de jos a stăpânit Tudosă Dubău logofătul, apoi ginerele său Gavril Miclescul logofăt şi în fine prin schimb Sandul Albotă.

Aniţa era cumnată de văr primar lui Tudosă Dubău; iar Sandul Albotă venia nepot de soră, deci rudă de aproape.

Nouă ne lipsesc azi din plic 2 acte, unul din 7186—1678 şi altul din 7189—1681. acte care erau la 1862, cum arată opisul înfăţişat de C. Cerchez, proprietarul moşiei.

17. *Dobrenchie.* Supt numele Dobrencul, Dobriţcki, Dobreansche, Dobrinski, se întâlnesc în secol XVII şi XVIII mai mulţi boerinaşi, veniţi probabil, în ţară ca scriitori de divan, ca piseri leşeşti.

Cel întâiu pomenit e Arsenie Dobriţki scris şi Dobrenchi, cari se dă ca uricar prin 1629, 1630 (Surete II. 142, 146 170; V. 308). El prin căsătorie intră in neamul lui Eremia Murguleţ, şi se înrudi cu neamul Dragotă şi Cârcu (Dubău). Probabil că Arsenie Dobreanchi a avut mai mulţi feciori, căci pe lângă Gavril Dobreanchie, stăpân in Şendriceni, ni se pomenesc ca contemporani alţi trei: Dumitru, Strătulat şi Toader Dobreanche uricar între 1648—1666. dintre care cei 2 dintăi se dau de rude cu T. Dohatco şi nepoţi ai lui D. Tureatcă şi ai Antemiei şi au nu mai puţin de 6 moşii, *părţi* (Ispisoace şi zapise II. 2. 118 III. 1. 132. Surete IV. 118).

Se mai pomenesc Dobrencheşti şi în secol XVIII, când în 1704 Ianuar 4. un Toader Dobreanchie vinde lui Costaşco Pascal o şesime din Cătămărăşti, ce o avea de la tatăl său (N. Iorga Calimahi II. 4., 433 nota 1.)

Polonia furniza încă din secol al XVI-a cea mai mare parte din diacii de divan, şi uricari, căci şcolite de prin mănăs-

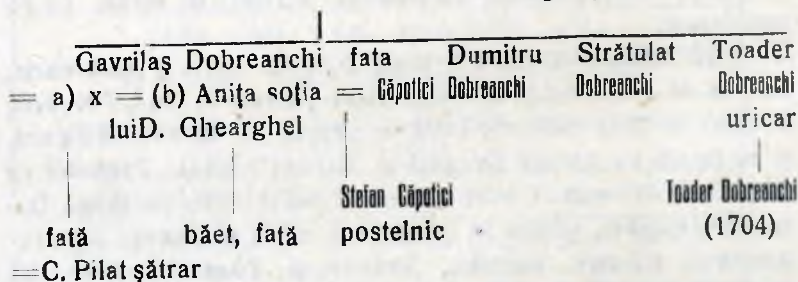
tiri nu puteau îndestula nevoile cancelariei domneşti cu scriitori de slavonie şi cu ceva vază politică. Polonia era rezervorul de procurat asemenea elemente; între aceştia au fost un Dobrinchie, un *Dobriscki*, ca şi Pisoschi, *Nebojatco*, Condreaţchi şi alţii.

Deci de Gavril Dobreanchie se vorbeşte ca fiind cocon în 1669, când se înfiiază; de nevasta lui *Aniţa* se vorbeşte încă în 1715, când are pricini de hotară cu stăpânii celeilalte jumătăţi din Şendriceni, cu Sandul Albotă.

Faptul că de Aniţa se vorbeşte aşa de târziu în secol al XVIII arată că dânsa era mult mai tânără ca barbatul ei, de şi avusese parte de doi bărbaţi: de *Dumitraşco Ghearghel Medelnicer* cu întâia ei căsătorie şi de *Gavril Dobreanchie* cu a doua căsătorie.

Aceasta ne-o lamureşte Cartea de judecată din 1725 a Mitropolitului Gheorghe, dată urmaşilor lui Gavril Dobrenckie. Era o răfuială între rude şi Mitropolitul ţărei judecă. Iată neamurile după această carte:

Arsene Dobreanchie
= Salomia Ir. Murguleţ.

Şi zice zapisul de răfuială din 1699 Iunie 30: „dară pentru alte zăloage ce au mai rămas sau dat pe măna lui *Andrei Abaza vornicul, tatăl jupânesei lui Gherghel*" (No. 28). Deci Aniţa jupăneasa de a doua a lui Gavrilaş Dobreanchie era fata lui Abaza Vornicul.

Acest Abaza Andrei Vornic, a avut de frate pe Radul şi au fost feciorii lui Gavril Lupul hatmanul, fratele lui Vasile Vodă Lupul. Sunt multe actele ce vorbesc de el; ca biv cămăraş, în 1655 (Surete IV. 80), sulger în 1660 (IV 300). ca biv camaraş şi parcalab de Hotin în 1657 (IV 161); tot camaraş în 1666

(IV 118, 119), ca vtori stolnic în 1665 şi camaraş (IV. 195) ca biv visternic în 1671 (IV. III. seq. în fine ca 2 clucer în 1678 (V 72).

Din întâia căsătorie cu D. Gherghel med. ea are o fată pe care o mărită cu şatrarul C. Pilat.

Prin Aniţa lui Andrei Abaza Gheorgheleştii intră în legături cu urmaşii lui Onciul Iuraşcovici, prin Dobreanchie, şi deci intră în Şendriceni.

18. *Gheorgheleştii.* Dacă colegul şi prietenul meu d. Ilie Gherghel profesor şi istoric ar fi putut să-mi pună la dispoziţie actele, ce privesc pe Gheorgheleşti, ca diplome de familie, spiţe de neam şi alte acte ce privesc stăpânii multor moşii, dintre cari şi Şendricenii, unde şi azi au moşii în hliza zisă *Ghilia lui Gherghel.* Ştirile despre Gheorgheleşti ar fi fost mai depline şi precise întru începutul lor.

Dacă ne luăm după O. Leca în *Familiile boereşti* (pag. 514), începutul Gheorgheleştilor din Moldova — Dorohoi — se trage dela Gherghely din Făgăraş.

Trăia pe la 1540 un *Grigor* — maghiar Gherghely — fiul lui Vlad de Zelişte, care capătă diploma de boerie de la Ferdinand al Austriei.

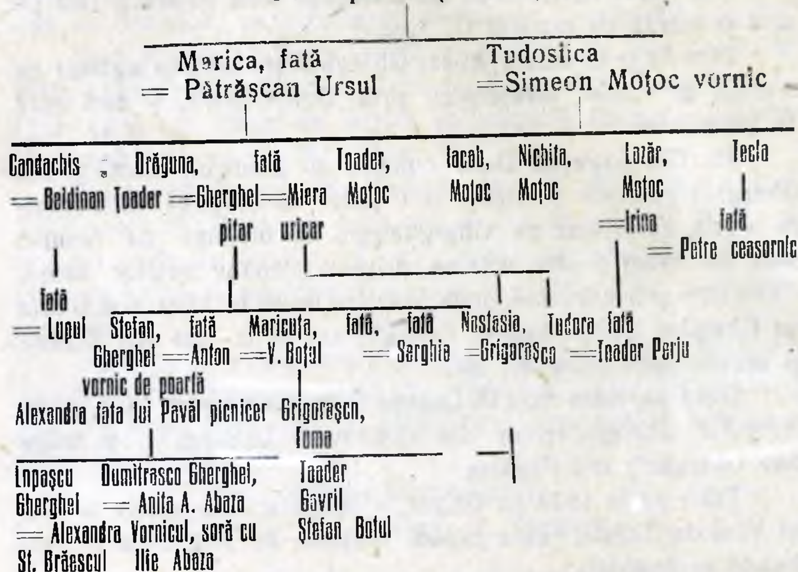
In 1624 un Gergely — sau Grigor, armeneşte *Kricor* — căpătă o nouă diplomă confirmativă de la Gabriel Bettlen, principele Ardealului.

O. Leca cunoaşte din familia Gherghel aceste nume după 1790: *Costache Gherghel* paharnic, *Ştefan Gherghel* caminar, *Ilie Gherghel* postelnic, *Mihail C. Gherghel* spatar, *Ioan Gherghel* mare comis şi de la cari sunt urmaşii actuali. Atâta!

Noi am avut ocazia de a publica în ale mele Surete (III, 132—140) un vechiu ispisoc slavon de la Vasile Vodă Lupul, din anii 1649 Febr. 22 (7157), prin care se judecă urmaşii lui Moţoc pentru jumătate din moşia Movileni ot. Roman „adecă au venit înaintea noastră *Tecla,* tata lui Moţoc Vornic, cu *Irina,* femeia fratelui sau Lazăr Moţoc şi cu ginerii lor *Petre Ceasornicar* şi *Toader Perjul* şi cu seminţeniile lor, fii *Candachiei Beldimăneasa,* şi cu *Lupul* ginerele Beldimăneasei şi cu *Ştefan fiul Gheorgheloaei* şi cu ginerii ei *Anton* şi cu *Vasile Boţul* şi cu *Sărghie* şi cu *Grigoraşco, toţi ginerii Gheorgheloaei* şi cu surorile lor Nastasia şi Tudora fetele lui Mieră uricar, toţi nepoţii Pătrăşcăneasăi.

Din această carte de judecată iese această veche incrângătură de neamuri ale primilor Gherghelești:

Petre portar (Vartic ?)

(Ispisoace IV. 1. 16. 18.)

Despre acest Gh. Gherghel, primul cunoscut, avem știri că in 1634 (7142) vinde o vie cu 350 zloți lui Toader Boldescu (Surete II. 234).

Despre Drăguna Gherghelоae avem știri în 1642 (7150), că e martoră într'o vânzare ce face vărul ei Nichita Moțoc, fiul lui Simeon Moțoc. vornicul (Isp. II 2. 25) către *nepoata* ei Maricuța femeia lui Vasile Boțul.

Despre *Ștefan Gherghel* avem mai multe știri documentare E amintit în 1661 (Surete II 173). El ține în căsătorie pe Alexandra fata lui Pavel jicniceriul; zapis din 7189. (Surete II. 166).

In 1699 Ștefan Gherghel e vornic de poartă în 7177; (Surete IV. 58); El își zice Ștefan Gherghel de Rusi; (Surete IV. 49 50; zapis din 7175).

Iar Dumitrașco Gherhgel, ni e dat ca diac în 1678 (Surete IV. 40,). Acesta este cel dintâin Gherghel, care intră în Șândriceni,

întrucât femeia lui Aniţa devine soţia lui Gavril Dobrenchie, iar el prin datoriile sale către Lazor jidovul, obligă pe femeia sa Aniţa – devenită acum Dobrenchie – să le răfuiască tocmai în 1699 vara, când era stăpână prin bărbat pe Şendriceni, iar dela Gherghel avea pe lângă un băet – Lupaşco Gheorghel – şi o fată măritată cu şătrariul C. Pilat.

Iată în ce stă datoria de bani.

Dumitraşco Gherghel rămăsese dator lui Lazor jidovul cu 349 lei, iar dobânda de zece în doisprezece s'a fost ridicat la 154 lei, pentru 2 ani şi 3 luni, deci la moartea lui Gherghel, întâmplată înainte de 1699, cu 2 ani şi trei luni, datoria sa personală a fost de *548 lei.* Pentru această datorie a lui el a fost pus amanet mai multe odoare de preţ, între care *mărgăritare* pentru 164 lei, *150 berbeci* pentru 150 lei, 2 *cai* pentru 40 lei, 2 *inele* pentru 20 lei, *o pereche de brăţări* pentru 36 lei, cu un inel de aur, acestea au tras 16 matcaluri, matcalul este 2 lei şi un ort, o *părече sărji* pentru 50 lei, 2 *perine* zorba pentru 20 lei, *un covor* pentru 10 lei, 2 *cupe de argint* pentru 17 lei, *10 linguri şi o căldăruşă de argint* pentru 32 lei, 8 *coţi de masă* pentru 7 lei, (pg. 27). Ilie Enache stolnicul socoteşte datoria şi împacă părţile.

Aniţa Dobrenchie continuă de a stăpâni în Şendriceni pe partea ei din jumătate de sat. Vecinul şi ruda sa Sandul Albotă îşi caută prin judecată stăpânirea şi despre Dorohoi, aceasta în 1715 (pg. 28). Tot în acel an Sandul Albotă clucerul îşi regulează hotarele despre Aniţa Dobrenchie prin boerii C. Zberea şătrar şi Gh. Gorovei (pg. 29), potrivit semnelor din ispisocul lui Alexantru Ilieş Vodă.

Mărturia hotarnică a celor 2 boeri rânduiţi vine la marele logofăt Ilie Catargiul, care arată prie scrisoarea sa din 7 Oct. 1715 că pricinile de hotare între Aniţa şi Gavrilaş Dobrenchie şi Sandul Albotă s'au regulat după hrisovul lui Alex. Ilieş din 1620 Noembrie 18, iar cât de hotarul despre Dorohoi nu s'a regulat linia de hotar, dar pune lămurit problema juridică că „*mai de credinţă sunt dreasele domnilor bătrâni, decât gurile oamenilor*" şi „*unde iaste dovadă cu scrisori din seamne în seamne nu încape altă credinţă*". (pg. 32).

Afacerea ajunge la Vodă. După 2 luni Vodă Neculai A. Mavrocordat—1715 Dec. 9,—dă hrisov de hotarnică a Şendricenilor şi spune că Şăndricenii umblau în 2 părţi: o giumătate o ţine Aniţa a lui Gavrilaş Dobrenchie, iar altă giumătate o ţine Sandul Albotă clucerul, luată în schimb dela ginerele lui Tudosă Dubău logofăt, dela Gavril Miclescu hatmanul, iar Dubău a avut'o danie dela Maria lui Eremia Cârcu, fata lui Onciul Iuraşcovici, şi nepoata lui Vâscan Orăş, primul proprietar cu danie din 1611 (pg. 33).

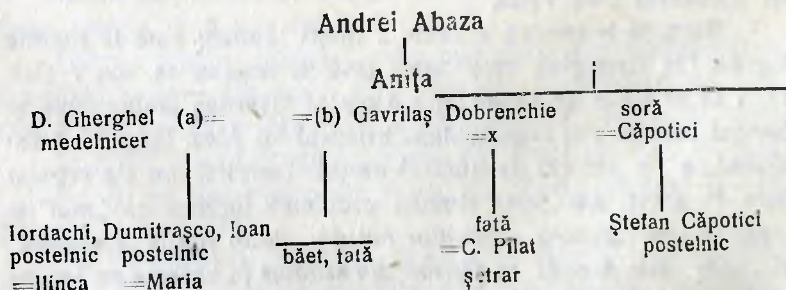
Cu tot hrisovul lui Vodă, Sandul Albotă nu se linişteşte, şi o nouă cercetare a hotarălor dinspre Dorohoi se face în 1720 (pg. 38), şi se aduc martori în 4 Iunie aceluiaş an (pg. 39).

După 5 ani—în 1725—o nouă pâră se începe între rudele lui Dobrenchie şi Aniţa, văduva de mult a lui Gavrilaş Dobrenchie, iată pricina lor.

Gavrilaş Dobrenchie luase în a doua căsătorie pe Aniţa, fosta soţie a lui Dumitraşco Gherghel medelnicerul, Dobrenchie era sărac, n'avea altă avere decât „4 boi, 2 vaci şi 2 cai“, ba încă ceva mai mult „şi pe acele averi le-a prăpădit până a nu muri Dobrenchie“ (pg. 42).

Aniţa la măritatul ei cu Gavrilaş Dobrenchie avea 3 copii făcuţi cu Gherghel, pe *Ioan Gherghel*, *Dumitraşco Gherghel* şi pe *Iordachi Gherghel postelnic*. Dar şi Dobrenchie din prima căsătorie avea o fată măritată cu C. Pilat şătrarul, iar împreună cu Dobrenchie „au avut un copil şi o copilă şi s'au întâmplat de au murit şi Dobrenchie şi copii amândoi“ (pg. 41).

Deci iată încrângătura:

Cum Şendricenii erau moşie prin danie către Gavrilaş Dob-

reanchie, socrul şi unchiul jeluitorilor, Ştefan Căpotici şi C. Pilat, Aniţa n'avea nici un drept, căci îi murise copii şi chiar soţul; ei ceriau pentru sine moşia Şendriceni. Dar la giudecată Aniţa aduce mai multe isvoade de datorii ale lui Gavrilaş Dobrenchie şi stând în giudecată înaintea Mitropolitului Gheorghie şi a marelui logofăt Iordache Cantacuzino, cad la pace în următorul mod:

Dobrenchie rămâne dator cu 230 de vedre de miere la un turc Mahomet. Pentru plata acestei datorii, atât Căpotici cât şi Pilat vând giumătate din Piedecăuţi pentru 90 de lei, un contăş şi o sabie cu 11 lei, iar 129 de lei i-a plătit Aniţa, deci peste tot fac 230 de lei; mai mult încă Aniţa a rădicat 20 lei altă datorie a lui Dobreanchie, iar pentru pomenirile celor morţi s'au mai cheltuit 67 de lei şi 3 potronici, (67 lei, 12 parale) din cari Aniţa şi-a fost scos 10 lei depe nişte nasturi. Pentru toate aceste datorii rudele admit să dea în seama Aniţei jumătate din Şendriceni şi cu 2 vecini. După trei zile Mihai Vodă Racoviţă — în 27 April 1725 — întăreşte anaforaua boerilor şi dispune astfel: „şi pentru acei 184 de lei şi 3 potonici, ce au fost date de Aniţa în datorie lui Dobrenchie, s'au socotit şi s'au dat o giumatate de sat din Şendriceni şi 2 vecini". (pg. 42).

Şi astfel dela 1725 April Aniţa Dobrenchie a rămas singură stăpână pe giumătatea de sus a Şendricenilor. Puţin timp după aceia Aniţa a murit, căci în 1627 se vede că intră în acţiune fiul ei Iordache Gherghel, făcut din întâia ei căsătorie cu Dumitraşcu Gherghel medelniceriul.

Dorohoiul	ŞENDRICENII IN 1727		Buhaiul
	1/2 din jos Sandul Albotă	1/2 din sus Iordachi Gherghel	

§. 18. Intre *Gherghelești și Albotești*, (1728). In ultimul an al domniei celei de a treia a lui Mihai Vodă Racoviţă, întâmplându-se să moară Aniţa Dobrenchioaie — în 1726 se prezintă la divan moştenitorii Aniţei, şi în pâra lor încinsă asupra Şen-

dricenilor, Vodă dispune ca „Albotă (Sandul clucerul) să ţină partea din gios (dinspre Dorohoiu) cu vadul morilor cel vechiu, iar Gherghel (Iordache postelnicul) să ţie partea de sus". Gherghel însă fiind lacom şi în dorul lui de stăpân nou, cum ajunge la ţară a cosit întâiu fânaţul depe partea lui Albotă, a început a lua dijma din pâne; mai mult încă, cum Albotă îşi avea casele pe partea de sus a lui Gherghel, şi acesta nu-l lăsa în pace să trăiască în casa lui, iar in dorul ce l avea Gherghel de a-şi face iaz, incepe ezătura unui iaz ceva mai jos de iazul cel vechiu cu vad de moară, aşa că coada iazului nou înneca vadul morii iazului vechiu. De toate acestea Vodă Grigore Ghica dispune să se facă o cercetare la faţa locului, şi pentru aceasta e însărcinat banul D. Macri, boer cunoscut pe atunci în părţile Dorohoiului. Vodă scrie lui Macri, „să citeşti cartea lui Mihai Vodă ce este la Albotă şi ce scrie în carte aşa să fie.., şi d-ta să fii prezapciu lui Gherghel să facă casă lui Albotă pe partea lui, precum sunt casele lui cu toate heiurile.., cât de vadul nou de moară să-l strici, iar pentru executare pune termen dela 9 Ghenar la Sânpietru (29 Iunie), (pg. 43).

O nouă carte domnească dela acelaş Vodă Gr. Ghica se dă în 2 Mai 1728, tot în această afacere, dar şi mai drastică, ceiace arată că noul proprietar Iordachi Gherghel era aprig şi vajnic. (pg. 44).

Anul 1728 e an de noi cercetări de hotare ale Şendricenilor. Fiind sfadă între Albotă clucerul şi Iordachi Gherghel postelnicul, o nouă cercetare a hotarelor, se face de către cei trei boeri orânduiţi: C. Zbere, Stroici spătar şi Miron Gafenco, în 24 Mai; la 30 Mai D. Macri banul cel rânduit de Vodă, primeşte carte de hotârnicie a Şendricenilor şi-şi scrie raportul către Vodă în 30 Mai din Pomârla, iar la 28 Iunie Vodă dă hrisovul de hotârnicie, in care fixează de teren linia de despărţire între Şendricenii de sus ai Gherghelеştilor şi Şendricenii de jos ai lui Albotă (pg. 48).

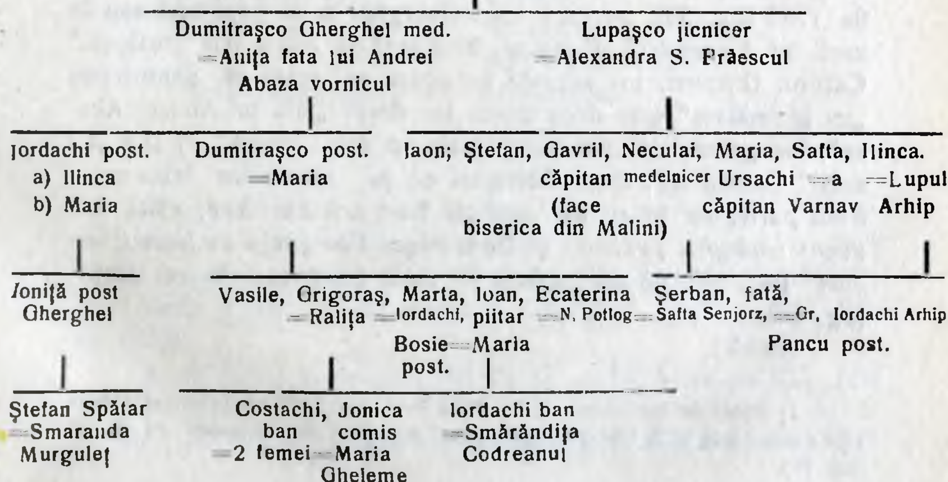
Iată cum hotăreşte Vodă Gr. Ghica: Sandul Albotă clucериul să ţie partea *din sus,* unde îşi avea şi casele; Gherghеleştii să ţie partea *din jos.* Albotă reţine el heleşteul cu vad de moară, ce vine însă pe partea de jos a Gherghеleştilor; Gherghеleştii

au voe să-ţi facă iaz pe apa Buhaiului *în sus*, unde or vrea, pe partea lui Albotă, fără să strice ceva morii lui Albotă, giumătatea de jos a Gheorgheleştilor va cuprinde mai mult loc, fiind pământul mai prost, siliştea veche va rămânea în partea Gheorgheleştilor, pomeţii rămân Gheorgheleştilor, fiind sădiţi pe partea din jos.

Vine iarăşi liniştea între cei doi stăpâni, după întocmirea făcută de Vodă cu divanul Măriei Sale. De fapt ne lipsesc din pachet 2 acte, unul din 1731, altul din 1735, care erau la 1862, aşa că proprietatea curge liniştită în Şendriceni până către 1746, în care timp D, Gherghel are pricină cu călugării dela Bărnova pentru hotarăle moşiei dinspre *P*ăscari, proprietatea Bărnovii, şi mai ales pentru dijma luată depe hliza dincolo de stâlpul cel de piatră, ca semn de hotar (pg. 50).

§. 19. *Şendricenii către 1750.* Pentru înţelesul mersului mai departe al proprietăţei în Şendriceni, cum şi a putea face legătură între actele de proprietate, e nevoe a da din spiţa Gherghelească cel puţin *trei* generaţiuni, cari umplu secolul al XVIII, şi anume urmaşii vornicului de poartă Ştefan Gherghel, acela care pentru meritele lui capătă diplomă de nobilitate dela M. Apafy, prinţul Ardealului.

Ştefan Gherghel vornic de poartă
=Alexandra fata lui Pavăl jicnicer

Cu aceste date putem pricepe actul de împărţire din 1742 Ghenar 30, prin care urmaşii lui Lupaşcu Gherghel şi ai Alexandrei, născută Ştefan Brăescul comis, îşi împart între ei moşiile părinteşti, între cari nu figureaăă Şendricenii.

Iată ce iau feciorii şi fetele lui Lupaşcu Gherghel jitnicer.

Ştefan, post. ia:	Gavril, căp. ia:	Neculai, med. ia:	Safta, =Andrei Varnav ia:	Ilinca, =Lupul Arhip ia:
1/4 Rotopăneşti,	1/2 Brăeşti	1/4 Rotopăneşti,	1/2 Mlenăuţi	1/2 Horobcăuţi
1/4 Băişeşti,	1/2 Criva,	1/4 Băişeşti,	1/2 Băscăceni,	1/4 Hriţeni,
1/2 Mlenăuţi,	1/3 vii Bălţata.	1/2 Criva.		
1/2 din Roşii,		1/2 Băscăceni. şi părţile Jorei din Sătrăreni		

Nu figurează în listă *Măria*, măritată cu căpitan Ursachi. Se vede că ori murise tânără fără copii, ori fusese înzestrată, ca o fată de boer, în scule şi haine fără moşie.

Lupaşcu Gherghel avea 10 moşii în diferite judeţe: Hotin, Dorohoi, Hârlău, Bacău şi Suceava.

Şendricenii întrase în partea lui Dumitraşcu medelnicer, şi apoi a rămas la cei *trei* fii ai lui: *Iordache, Dumitraşcu şi Ioan.* Despre aceşti trei fraţi avem amintire în scrisoarea din 22 Martie 1753 (pg. 53), pe care Ioan Gherghel o dă nepotului său de vară lui Alexandrul Isăcescul, fiind vară-sa Maria fata „mătuşei" Catrina Gorovei. In această scrisoare se arată că Şendricenii „pe giumătate" este depe maica lor *Aniţa* „fata lui Andrei Abaza", iar „giumătate am cumpărat'o eu dela Albotă". [1]) Din „tot satul" Şendriceni, Ioan Gherghel dă lui Alexandru Isăcescu *a triea parte*, iar în alt loc zice „şi fiind noi trei fraţi, adică *Iordachi Gherghel postelnic* şi *Dumitraşco Gherghel*şi cu *Ioan Gherghel*" (pg. 53), ne-am împărţit tot satul Şendriceni în trei părţi". (pg. 54).

Adică:

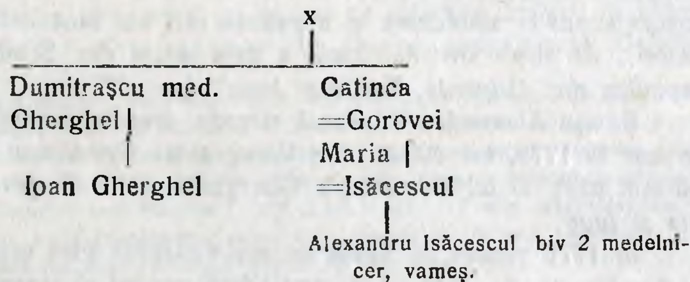
1) Actul de cumpărare e din 7238 Sept. 6 (1729), când Sandul Albotă vinde celor trei fraţi Gherghaleşti partea de sus a Şendricenilor cu 80 lei. (pg. 76).

9	Aniţa Dobrenchie $1/2$ (jos)		Sandul Albotă $1/7$ (sus) 1715
10	Iordachi Gherghel $1/2$ cu livadă (baştină)	Dumitraşco Gherghel $1/2$ cu livadă (baştină)	Ioan Gherghel $1/3$ 1750 (cumpărată) cu livadă Alexandru Isăcesoul (danie) 1753
11	Grigoraş D. Gherghel $1/3$	Vasile D. Gherghel $1/3$	Ioan D. Gherghel $1/3$ (1775)
12	Grigoraş D. Gherghel $1/2$ (jos)		Ioan D. Gherghel $1/2$ (sus) (1779)
13	Grigore Gherghel =Raliţa, Maria =Iord. Bosie, postelnic		Ioan Gherghel $1/2$ sus 1791

Cei trei fraţi îşi mai împart şi cele 3 livezi din Şendricen. (pg. 53); iar vadul de moară rămâne lui Dumitraşco şi apoi jupânesei lui Maria (pg. 54).

Cu Dumitraşco Gherghel are afaceri de bani, – 300 lei – Ioan Iamandi, în 1745, acest Ioan Iamandi este jicnicerul, mort în 1767, el are de fraţi pe Panaite şi pe Cristea Iamandi post. (Roşieşti, studii din pg. *XXVII*).

Alexandru Isăcescul venia lui Ioan Gherghel nepot de vară

Intrarea lui Alex. Isăcescu med., mai apoi vameş, în Şendriceni a provocat o serie de procese la divan. Acest Alex. Isăcescul se pune şi mai cumpără o *treime* din Şendriceni în 1753, dela Maria jupâneasa lui Iordachi Gherghel post. şi dela fiul ei *Ioniţă*.

Acest Ioniţă porneşte jalbă că el „nefiind de vârstă" rău s'a vândut partea lui. Alex. Isăcescul arată că „decând a cumpărat sunt 12 ani, şi cu voia lui a cumpărat, şi singur el a iscălit"

(pg. 58). Iar Grigoraş şi Vasile Gherghel, feciorii lui Dumitraşco Gherghel se scoală contra daniei şi cer răscumpărarea ca fraţi ai dănuitorului. Atât boerii cât şi Mitropolitul îi dau rămaşi „căci bună şi după orânduiala pravilei“ s'a dat judecata, că adică Ion Gherghel făcând danie partea sa „de suflet“ lui Alex. Isăcescul, aceasta „este şi el drept moşinas“.

O dată rămas stăpân pe partea lui de moşie, Alex. Isăcescul îşi alege hotarnic pe C. Gândul, şi vine la faţa locului şi-şi întocmeşte o hotarnică „care n'a fost pe hrisovul lui Gr. Vodă Ghica“ ci a hotărât cu greşală. De aici alt şir de jalobe şi judecăţi, prin care Isăcescul e îndatorit a se ţine în privinţa hotarelor în limitele hrisovului lui Gr. Ghica Vodă din 1728 (pg. 48).

Dar Ghergheleştii nu se lasă bătuţi. Alex. Isăcescul cu dania lui Ion Gherghel le stătea ca un ghimpe în ochi şi atunci izbutesc să scoată o nouă diată dela Ioan Gherghel, acum om bătrân de tot, în 1772 Mart 1.

Prin această nouă diată Alexandrul Isăcescul era scos din orice drept în Şendriceni, căci — zice diata — „eu cunoscând că am făcut mare greşală de... n'am dat'o nepoţilor mei... am stricat dania ce făcusem dumisale Alex. Isăcescul... căci n'am cunoscut acum la slăbiciune şi neputinţă nici un bine dela dumnealui... de aceia am dat danie a treia parte din Şendriceni... nepoţilor mei *Grigoraş, Vasile şi Ioan*“. (pg. 62).

Şi aşa Alexandru Isăcescul vameşul iese depe moşia Şendriceni în 1772, iar stăpâni pe întreg satul Şendriceni rămân cei trei băeţi ai lui Dumitraşcu Gherghel post.: *Grigoraş, Vasile şi Ioan.*

In 1779 vedem că Vasile nu mai figurează între proprietari în Şendriceni. Se vede că a murit fără urmaşi şi atunci cei 2 fraţi: *Grigoraş şi Ioan Gherghel* stau în judecată cu mân. Bârnova pentru încălcare de hotară dinspre Păscari [1]) moşie a Bârnovei, judecată care le-o face Vasile Razul vel log. da rămasă mănăstirea să nu treacă peste hotarele vechi ale lui Alexandru Iliaş Vodă din 1620 Noembrie (pg. 63).

---

1) In Arhivele Statului din Bucureşti se păstrează doc. ce vorbeac de Păscari, Buhaiul şi Dumbrăviţa ot Dorohoi, proprietăţi ale mănăstirei Bârnova.

Dintre cei doi fraţi *Grigoraş şi Ion Gherghel*, acesta din urmă are mai multe pricini cu megieşii. Amândoi fraţii vânduse fânul dela movila Braicoviţa cu anul căpitanului Iordachi. Acesta cere ca să i se vânză şi pentru anul 1782 (pg. 65).

In 1784 *Ion Gherghel* simplu mazil dela ţinutul Hârlăului, cere dela Vodă Alex. C. Mavrocordat să i se aleagă mai bine hotarele. Vodă rândueşte de Iordachi Canta spătar şi ispravnic al Hârlăului, să meargă la starea moşiei Şendricenilor de sus şi să-i hotărnicească hotarul (pg. 66).

Apoi are pricină cu un Petre Chioar pentru „o chiol de sumani", cu care îi îneacă moara depe moşie.

La jalba lui din 22 Iunie (pg. 67), Vodă A. I. Ipsilant Vodă, rândueşte 2 boeri spre cercetare (pg. 68). O altă pricină au fraţii Grigoraş şi Ion Gherghel în 1790 cu paharnicul Mihalachi Costachi [1]) care luase cu anul în arendă moşia Lozna dela pitarul Vasile Potlog şi-i încălcă hotarul spre Lozna, (pg. 68) cu facerea unei mori.

Boerii cercetează şi află că un mal al apei Lăbuşca aparţine moşiei Şendricenilor şi că deci rău a făcut moara Mih. Costachi (pg. 69), cercetare făcută de C. Cozmiţa căpitanul de Iaşi, o adevereşte ispravnicul de Hârlău, I. Razu stolnic.

Dar un nou vecin cu bucluc se ridică cu hrăpiri în timpul Şendricenilor. Era căpitanul Gh. Cuciuc, proprietarul Cobălei,

---

In opisul acestor acte – originalele fiind trimise la Moscova – se văd că erau 20 de plicuri cu actele Bârnovei, în număr de *296 documente*. In plicul 1 sunt actele *Păscarilor* în număr de *cinci* bucăţi: 7147 (era stăpân Gavrilaş Mateiaşi logofătul; 7167. Ghica Vodă întăreşte mân. Bârnova dreptul de stăpânire asupra Ozerului dela Dorohoi; 7177 Duca Vodă lasă mân. Suceviţei Iezerul; 7188 Duca Vodă reîntăreşte dreptul mân. Suceviţei asupra ezerului; 7212, Mihai Vodă Racoviţa reînoeşte dreptul de stăpânire a mân. Suceviţei asupra iezerului.

Asupra acestui *ezer* iată ce mai cetim în frumoasa monografie a păr. D. Dan despre „Mânăstirea Suceviţei", unde vorbind de moşiile Suceviţei, la No. 39 scrie, *Un ezer* la Dorohoi dimpreună cu mânăstirea Dragomirea şi Bârnova. Această veche proprietate fu confirmată de Duca Vodă în 31 Ianuarie 1670, de Antiloh Vodă în 17 Noem. 1699, şi de C. N. Vodă Mavrocordat în 28 Noem. 1740". (pg. 117).

1) Pah. M. Costachi, mai apoi spătar, era fiul lui Ilie Costachi spătar şi al Mariei M. Sturza vornic, şi ţinea în căsătorie pe Maria Cananău.

care pretindea că *polana* Cobălei depe Lăbuşca nu este cea din jos, ci alta mai din sus. Boerii hotarnici – Ştefan Vârnav pitar şi Gr. Criste pitar – sunt siliţi să măsoare linia de hotar „cu fune de 30 stânjăni şi stânjenul de 8 palme gospod“, şi începând a măsura din „bourul Loznei“ până în poiana Cobălei, cea arătată de Gh. Cuciuc, *„au eşit 9 odgoane cari fac 270 stânjăni“*, dar făcând socoteala de chipul cum curg hotarele celorlalte moşii megieşe s'a văzut că nu poate fi aceia „poiana Cobălei“, ci acea din jos până unde au mai eşit 31 *odgoane, cari fac* 930 *stânjăni*, – „cari fac peste tot capul moşiei Şendriceni despre Lozna *40 odgoane, cari fac* 1200 *stânjeni*[1])“ pag. 71).

In 1793 Ion Gherghel cere din nou să i se hotărască pol sat Şendriceni despre vecini. In 9 Mai Vodă M. C. Suţu, scrie carte la ispravnicii de Hărlău, Iancu Racoviţa spătar şi Iordache Cananău ban să meargă să hotărască moşia. Ei fiind ocupaţi cu trebile ţinutului rânduesc pe Cozmiţă şi pe C. Dociul căpitani în 8 Iunie. In 15 Iunie se ridică hotarnica Şendricenilor. Ion Gherghel arată la boerii hotarnici hârtiile moşiei: hotarnica din 1620, din 1715 şi din 1728.

La aceastâ hotarnică pentru întâia oară se măsoară şi pădurea despre Lozna în curmezişul moşiei. Măsura se face „cu odgonu de 23 stângăni, şi ese la măsura întâia, *fundul moşiei 60 odgoane*[2]) şi *30 stânjăni*, (sic) şi dau jumătăţii de sus a Şendricenilor 22 odgoane şi 16 stânjăni, iar jumătăţii de jos 37 odgoane şi 20 stânjăni, ce fiind loc cu pădure mai mult“. La a doua măsurare tot în curmeziş – în zarea dealului Lăbuşcăi, – au eşit 52 odgoane, şi 12 stânjăni, din cari s'au dat părţii de sus 22 odgoane şi 6 stânjăni, iar părţii de jos s'au dat 30 odgoane şi 6 stânjăni.

Mult mai multe au trebuit să fie pricinile între Gherghelești şi megieşi, căci din plicul cu actele Şendricenilor, copiat şi publicat de noi, lipsesc nu mai puţin de 20 *de acte*, cari se

1) Cum un stânjen are 2 m. 23, 1200 stânjeni fac 2676 metri, atâta ar fi lăţimea moşiei Şendricenilor pe părâul Lăbuşcăi, *latura de sud*.

2) Cum un stânjăn domnesc are 2 m. 23, 60 odgoane a 23 stânjăni fac 1380 stânjăni, sau 3077 metri. Deci fundul păduros al moşiei era mai lat cu 400 metri decât partea de câmp şi fâneţe.

găsesc trecute în opisul din 1862, şi anume din anii 1763, 1773 (două), 1776 (două), 1777, 1781 (două), 1783 (două), 1786, 1787, 1789, 1792 (două), 1793, 1794, 1796 (două), şi 1804.

§ 20. *Şendricenii către* 1800. Ioan Gherghel pitar moare către 1800, căci în 1803 Iulie 17 găsesc pe *Măriuca pităreasa Gergheloae*, deci soţia lui Ion Gherghel ce are pâră la isprăvnicie cu Lupul Prutian din Buhai pentru nişte boi luaţi în ţarle de pităreasă pentru o datorie *în chezăşie* (pg. 78). Se constată că acest Lupul Prutian, luase dela obştie 53 lei, dar nu-i dăduse pităresei. Cât de aprig fusese pentru ale sale afaceri Ion Gherghel pitarul, pe atât se arătă şi Mariuţa pităreasa, soţia sa (pg. 79 seq.), mai ales la măsurările făcute pentru alegerea hotărârilor moşiei Buhaiul şi Păscari, cum şi după Lozna Potlogeştilor.

In acest timp se schimbă şi harta judeţului Hârlău, dându-se Şendricenii în cuprinsul ţinutului Dorohoiului, de unde până atunci – 1803 – fusese de ţinutul Hârlăului (pg: 81). Pricinile Măriuţei pităresei le purta cumnatul ei Iordachi Bosie sulger, care se iscăleşte ca vechil în 1806 că a luat dela pităreasa 18 bucăţi documente, ce vorbesc de Şendriceni (pg. 82).

Maria Gergheloae pităreasa trăeşte încă în 1809, când se jălueşte împreună cu Gh. Cuciuc proprietarul Cobălei, contra lui V. Potlog stolnic, proprietarul Loznei pentru impresurare, ce le face moşiilor lor Cobăla şi Şendricenii (pg. 33).

In 1809 se vede o schimbare intre stăpânii Şendricenilor. Apare *Costachi Gherghel* ban, fiul lui Grigoraş Gherghel, contra lui dase jalbă la divan Vasile Potlog stolnicul, stăpânul Loznei; acesta în 1809 Mai 6 (pag. 85). Vodă A. C. Moruz rândueşte pe banul Andronachi Donici în cercetare şi în 6 Iunie 1810 se face o nouă hotarnică precisă şi lămurită în semne despre toate părţile (pg. 86-90).

Proprietari în Şendriceni – întreg satul – erau în 1810 aceşti trei: Mariuţa Gherghel soţia pitarului Ioan Gherghel, pe jumătatea de sus, Costachi Gherghel şi Iordachi Bosie sulger pe jumătatea de jos.

După mai multe pricini de mică valoare între stăpânii Şendricenilor şi megieşii lor despre Lozna, în 1825 pităreasa Maria Gherghel murise şi stăpâni în Şendriceni găsim pe Enăcachi

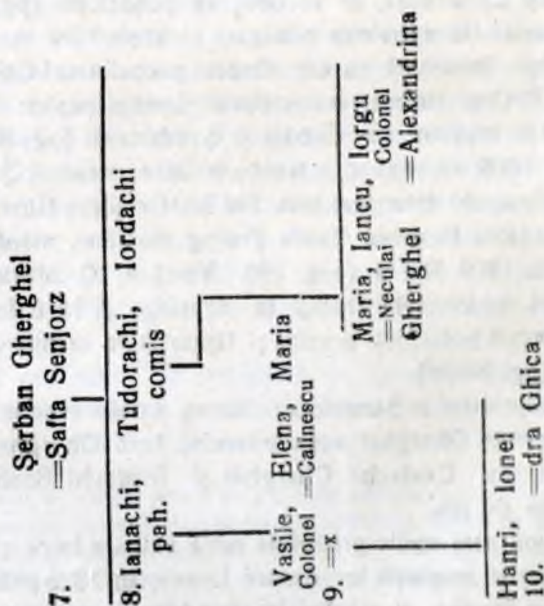
Gherghel sărdar, fiul pităresei Măriuța Gheorgheloae și pe Costachi Gherghel ban și pe Nastasia Bosie căminăreasă.

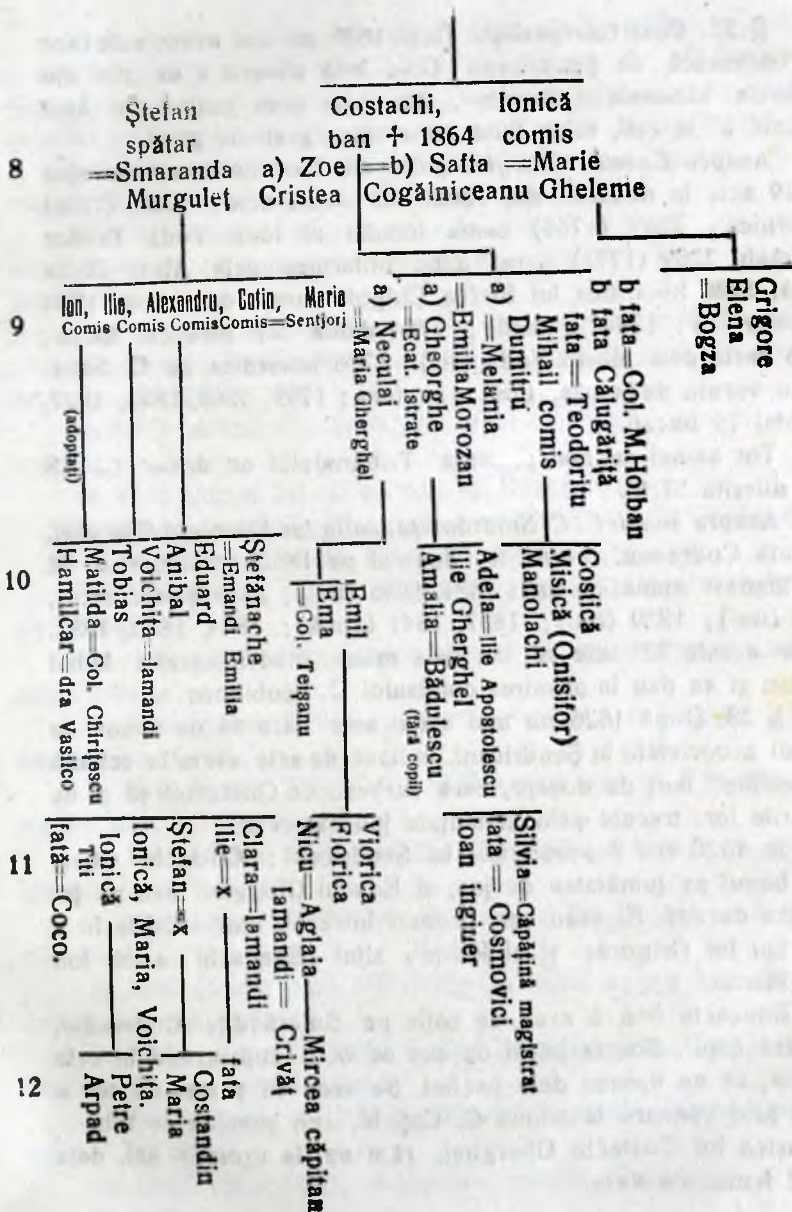
Iată o schemă:

13	Grigoraș Gherghel (Ralița)	Maria (Iordachi Bosie)	Ioan Gherghdl pit. 1/2 (sus) 1779
14	Cost. Gherghel ban 1/2 sus	Iordachi Bosie sulger 1/2 sus	Măriuța Gheorgheloae pităreasa 1/2 (sus) 1825
15	Costache Gherghel ban 1/2	Nastasia Bosie 1/2 căminăreasă	Enacachi Gherghel ban 1825
16	Costache Gherghel ban 1/2		Enacachi Gherghel ban 1/2 1826

Dela această dată actele de trecerea proprietății lipsesc în plicul nostru.

§ 21. *Spița Gheorgheleștilor din secol XIX.*

8
9
10
11
12
Ştefan spătar =Smaranda Murguleţ
Costachi, ban † 1864 a) Zoe Cristea =b) Safta Cogălniceanu
Ionică comis =Marie Gheleme
Grigore
Elena =Bogza
b fata=Col. M.Holban
b fata Călugăriţă
fata=Teodoritu
Mihail comis
a) Dumitru =Melania
a) Gheorghe =Emilia Morozan
=Ecat. Istrate
a) Neculai =Maria Gherghel
Ion, Ilie, Alexandru, Cotin, Maria
Comis Comis Comis Comis =Sentjorj
(adoptat)
Costică
Misică (Onisifor)
Manolachi
Adela=Ilie Apostolescu
Ilie Gherghel
Amalia=Bădulescu
(fără copii)
Emil
Ema =Col. Teişanu
Ştefănache =Emandi Emilia
Eduard
Anibal
Voichiţa=Iamandi
Tobias
Matilda=Col. Chiriţescu
Hamilcar=dra Vasilco
Silvia=Căpăţină magistrat
fata=Cosmovici
Ioan inginer
Viorica
Florica
Nicu=Aglaia
Iamandi=Crivăţ
Mircea căpitan
Clara=Iamandi
Ilie=x
Ştefan=x
Ionică, Maria, Voichiţa.
Ionică
Titi
fată=Coco.
fata
Costandin
Maria
Petre
Arpad

§ 22. *Case Gherghelești.* După 1825 nu mai avem acte care să vorbească de Șendriceni. Cred însă nimerit a da știri din dosarele tribunalului Dorohoi, din care prea puține am avut răgazul a le ceti, toate fiind întru câtva greu de găsit.

Asupra *Caselor Gherghdeleștilor* din Dorohoi avem un opis de 19 acte în dosarul din 1862. Iată acele acte: 7269 (1761) hotarnica; 7269 (1765) dania locului lui Ioan Vodă Teodor Calimah, 7269 (1771) suret depe hotarnica dela Alex. Ghica Vodă, 1780 hotarnica lui Ștefan Ciogole vornic de poartă. 1784 tij hotarnica; 1784 o danie; 1784 dania lui Iordachi Aslan; 1785 carte dela Moruz Vodă (sic); 1786 hotarnica lui C. Stăncescu vornic de poartă, 1785 o anafora; 1799, 1801, 1803, 1827, în total 19 bucăți.

Tot atunci se mai prezintă Tribunalului un dosar cu 18 alte diferite hârtii.

Asupra *averii C. C. Smărăndița, soția lui Enacachi Gherghel,* născută Codreanu, avem în dosarul pe 1862 următoarele 32 acte înșirate numai pe ani: 1831, 1835 (trei); 1836 (șaisprezece), 1840 (trei); 1839 (trei); 1837, 1841 (două); 1844, 1850, 1851. Toate aceste 32 acte se iau dela mâna medelnicerului Mihai Holban și se dau în primirea comisului C. Scobihorn.

§ 23. După 1826 nu mai avem acte care să ne spună de mersul proprietății în Șendriceni. In lipsă de acte avem în schimb un nesfârșit lanț de dosare, care vorbesc de Gherghelești și de afacerile lor, trecute prin instanțele judecătorești.

In 1826 eru 2 proprietari în Șendriceni: Costachi Gherghel banul pe jumătatea de jos, și Enachi Gherghel ban pe jumătatea de sus. Ei erau veri primari între ei, unul—Costachi—fiind fiul lui Grigoraș și al Raliței, altul—Enacachi—a lui Ion și al Mariei.

Enacachi ban a avut de soție pe Smărăndița Codreanul, dar fără copii. Soarta părții de sus se va fi cuprinzând în cele 32 acte, ce ne lipsesc dela pachet. Se vede că partea de sus a trecut prin vânzare la comis C. Cațichi,—nu știm cu ce titlu—, iar partea lui Costachi Gherghel, rămâne la urmașii săi, dela cele 2 femei ale sale.

Dela femeia sa Zoe, născută Cristea, din Bucovina, a avut 3 băeţi: *Dumitrachi Gherghel, Gheorghe Gherghel, şi Neculai Gherghel*; iar din a doua căsătorie, cu Safta Cogălniceanu, vară primară cu Mihail Cogălniceanu, are pe comisul Mihai Gherghel şi 3 fete, din care una măritată cu Colonel M. Holban, alta călugăriţă, şi alta măritată cu Teodoritu.

Mihail Gherghel n'avea parte în Şendricenii de jos, deaceia îl vedem că cumpără o parte dela comisul C. Caţichi în partea din sus.

Din descrierea dosarelor pe ani se vor vedea mai limpede situaţiile Gherghel eştilor în Şendriceni, şi vom ştii mai bine trecerea proprietăţii.

In 1843 (dosar 10). Sofia Gherghel cu soţul ei care? pentru zestre.

In 1843 (dosar 25). Creditorii lui Enacachi Gherghel.

In 1843 (dosar 27). Catagrafia averii lui Enacachi Gherghel.

In 1844 (dosar 41-50) Creditorii lui Ion Gherghel.

In 1844 (dosar 72) Ilie Gherghel pentru împresurarea moşiei Brăeşti.

In 1845 (dosar 85) Teoder Gherghel pentru alegerea moşiei Pănteşti.

In 1846 (dosar 128) *C. Cerchez cere să i se dea în stăpânire Şendricenii.*

In 1848 (dosar 206) *Costachi Gherghel cere să i se aleagă părţile sale din Şendriceni.*

In 1848 (dosar 253) Teodor Gherghel cere să i se evalueze moşia *Pănteşti.*

In 1849 (dosar 266) Vânzarea moşiei Şendriceni a lui Vasile Bosie.

In 1850 (dosar 320) Mihalachi Gherghel cere a i se vinde casele sale din Dorohoi.

In 1850 (dosar 321) Mihalache Gherghel şi C. Cerchez cu Soltana Holban pentru moşie.

In 1851 (dosar 401) Ioan Gherghel pentru împresurarea moşiei *Teioasa.*

In 1852 (dosar 525) Vânzarea moşiei Şendriceni a lui Ioan Gherghel.

In 1852 (dosar 547) Mihail Gherghel cere să i se evalueze casele sale din Dorohoi.

In 1853 (dosar 482) *Evaluarea părţilor de moşie, ce are Costachi Cerchez în Şendriceni.*

In 1854 (dosar 631) Vânzarea caselor lui Enacache Gherghel.

In 1854 (dosar 602). *Mihalachi Gherghel cere stăruitor să se afle la cine se găsesc documentele Şendricenilor.*

In 1854 (dosar 623) Vânzarea moşiei Şendriceni a lui Mihalachi Gherghel.

In 1856 (dosar 680) Elena Gherghel vinde moşia *Dămileni.*

In 1857 (dosar 775) Mihai Gherghel împrumută bani.

In 1857 (dossr 762) Evaluarea caselor din Dorohoi ale lui Ilie Gherghel.

In 1858 (dosar 797) Casa defunctului C. Gherghel cu Iulius Tobias pentru bani.

In 1858 (dosar 832) Ilie Gherghel arendează moşia *Drăguşani.*

In 1859 (dosar 911) Catagrafia averii lui Ilie Gherghel.

In 1859 (dosar 917) Gheorghe Gherghel cu H o i s ă ceasornicar.

In 1860 (dosar 1001) Gheorghe Gherghel cu Şmil Alamaru.

In 1861 (dosar 1053) Vânzarea moşiei Brăeşti a lui Ilie Gherghel.

In 1862 (dosar 1198, 1201) Catagrafia averii defunctului Costache Gherghel.

In 1863 (dosar 1238-1285) Ştefan Gherghel ipotecă moşia *Drăguşani.*

In 1863 (dosar 1264) Gheorghe Gherghel cu Mihel sin Iancu.

In 1863 (dosar 1305) Vânzarea moşiei Brăeşti a lui Ilie Gherghel.

In 1864 (dosar 1340) *Mihail Gherghel ipotecă moşia Şendriceni.* Se constată că partea lui Mihail Gherghel vine 470 de fălci, care preţeluită a 25 galbeni falcia, fac peste tot 11750 galbeni.

In 1864 (dosar 1372) Mihail Gherghel pentru punere sub curatorie.

In 1864 (dosar 1383) Costachi Cerchez şi C. Gheleme pentru bani.

In 1865 (dosar 1563) Gheorghe Gherghel cu Motăl sin Peisăh Strulovici pentru bani.

In 1865 (dosar 1565) Epitropia casei lui Enacachi Gherghel cu orândătorii depe Ibăneşti.

In 1865 (dosar 1648) Gheorghe Gherghel pentru plastografie.

In 1865 (dosar 1833-2007) Elena Gherghel cu C. Mironescu pentru bani.

In 1865 (dosar 1981) Ştefan Gherghel cu A. Ventura pentru bani.

In 1865 (dosar 2309) Anibal Gherghel ipotecă partea din Brăeşti.

In 1866 (dosar 2388) Costachi Cerchez şi casa lui Mihail Dan pentru bani.

In 1866 (dosar 2439-2520) Elena Gherghel cu C. Mironescu pentru bani.

In 1866 (dosar 2458). Teodor Gherghel ipotecă moşia Pânteşti.

In 1866 (dosar 2548) Mihalachi Gherghel cu fraţii săi Gherghelești pentru Şendriceni.

In 1866 (dosar 2580) Catagrafia averii lui Mihalachi Gherghel.

In 1867 (dosar 2726) Costachi Cerchez ipotecă părţile sale din Şendriceni.

In 1867 (dosar 2899) Neculai Gherghel şi Alecu Curt pentru bani.

In 1868 (dosar 3293) Costachi Gherghel şi Epitropii casei lui Mihalachi Gherghel pentru bani.

In 1868 (dosar 3123) Erezii lui Costachi Gherghel cer împărţirea averei lor părinteşti.

In 1869 (dosar 3356 şi 3357) Elena Gherghel cu Sava Manea pentru bani.

In 1869 (dosar 3559) Iancu Gherghel pentru rupere de sigili.

In 1869 (dosar 3784) Catagrafia averii defunctei Elena Gherghel.

In 1870 (dosar 3885) Evaluarea moşiei Şendriceni a lui Gh. Gherghel.

In 1870 (dosar 3942) Misică Onisifor Gherghel cu Sava Manea pentru bani.

In 1870 (dosar 4070) Elena Gherghel ipotecă părţile sale din Broscăuţi.

In 1870 (dosar 4197) Misică Gherghel cu M. Dimitriu pentru bani.

In 1870 (dosar 3789) Catagrafia averii defunctului C. Cerchez.

In 1871 (dosar 4946) Epitropia casei defunctei Elena Gherghel cu Mihai Dimitriu.

In 1871 (dosar 5029) Ştefan Gherghel şi C. Cananău, pentru bani.

In 1872 (dosar 5509) Ştefan Gherghel şi C. Cananău pentru bani.

In 1867 (dosar 2314) Mihail Gherghel cu Em. Băduţeanu pentru bani.

In 1872 (dosar 5357) Grigore Gherghel pentru bătae.

In 1872 (dosar 5578) Grigore Gherghel cu primăria de Dorohoi pentru mobilier.

In 1869 (dosar 3338) Costachi Gherghel cu Ifrim Brăilescu pentru contract.

In 1874 (dosar 6781) Gherghel Onisifor şi Gherghel Emanoil fac apel electoral.

In 1874 (dosar 6822) Emanoil Gherghel ipotecă părţile sale din Şendriceni şi Mlenăuţi.

In 1875 (dosar 7343) Eduard Gherghel cumpără un loc dela Teodor Livcă.

In 1873 (dosar 5833,-5840) Onisifor Gherghel pentru bătae şi falş.

In 1875 (dosar 7698) Onisifor Gherghel pentru bătae.

In 1875 (dosar 7341) Neculai Gherghel cu D. S. Miclescu penfru bani.

In 1875 (dosar 7515) Onisifor Gherghel şi căpitan Manoliu pentru pădure.

In 1875 (dosar 7540) *Dimitrie Gherghel cere diviziunea moşiei Şendriceni rămasă lui dela defunctul său tată Costachi Gherghel.*

In 1875 (dosar 7859) *Gherghel Costachi şi fraţii săi Oni-*

sifor și Emanoil vând moșia Șendriceni, rămasă dela tatăl lor Mihail Comisul.

In 1875 (dosar 7860) Costachi Gherghel și frații săi vând Mlenăuții iar în două.

In 1875 (dosar 7693) Gheorghe Giosanu se arată că ipoteca moșiei Mlenăuți.

In 1876 (dosar 8204) Vânzarea caselor lui Onisifor Gherghel.

In 1876 (dosar 8279) Eduard Gherghel ipotecă casele sale din Dorohoi.

In 1876 (dosar 8954) Maria Gherghel împrumută bani dela Aron Moisă.

In 1877 (dosar 6440). Vânzarea Șendricenilor, urmărită de C. Constantiniu din Iași.

In 1877 (dosar 9775) Emanoil Gherghel pentru violare de sechestru.

In 1877 (dosar 9805) Emilia Gherghel cu soțul său Ștefan Gherghel pentru separație de patrimoniu.

In 1877 (dosar 9828) Eduard Gherghel cu Haretu pentru bani.

In 1877 (dosar 9877) Costică Gherghel cu Ștefan Gherghel pentru bani.

In 1878 (dosarele 10026, 10267, 10297, 10427, 10569) Onisifor Gherghel pentru bătae, pentru calomnie, pentru otrăvire de porci, pentru arestare.

In 1878 (dosar 10489) Vânzarea averii lui Edmont Gherghel, urmărită de C. Haretu.

In 1878 (dosar 10625) Zoița Gherghel cu Bercu lipscanu pentru bani.

In 1878 (dosar 10505) vânzarea averii lui Ene Gherghel.

In 1878 (dosar 11236) Grigore Gherghel pentru maltratare.

In fine în 1879 (dosar 11399) Onisifor Gherghel ipototecă casele sale din Dorohoi.

Aceste sunt dosarele ce vorbesc de Gherghelești. Celelalte sunt dosare lucrătoare în grefa Tribunalului de Dorohoi, unde se mai găsesc acte cu referințe la Gherghelești și la Șendriceni.

După 1840 proprietatea în Șendriceni se schimbă. Intră ca stăpân *C. Cerchez,* care ține până către 1870, când i se face

iventarierea averii. El are dese pricini cu coproprietarii săi în Şendriceni, şi ca unul care deţinea documentele moşiei, fu silit prin carte de blăstăm să le scoată.

Iată cartea de blăstăm.

CARTE DE BLĂSTĂM

Sofronie cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop şi Mitropolitul Moldovei şi Sucevei.

Tribunalul judecătoresc de Iaşi secţia II prin adresa No. 10884 ne încunştinţează că ministerul justiţiei cu oficia No. 4351 cătră judecătoria de Dorohoi, comunicând în copie acelui tribunal pe lângă adresa No. 2348 şi prin alta asemenea cu No. 5312 *în cazul documentelor ce să cer dela dumnealui Constantin Cerchez dela dumnealui Mihalachi Gherghel relative pe partea de moşie Şendriceni,* ordonă că aşa precum după toate lucrările până acum înaintate nu s'au putut descoperi de către cine anume se păstrează documentele cuvenite dumisale Gherghel, şi nici se speră că se va afla fără a se aplica carte de blăstăm în contra tuturor feţelor cari ar putea avea vre-o ştiinţă acelor documente, şi prin urmare acest tribunal prin înţelegere cu acel de Dorohoi, să aplice o carte de blăstăm în cel mai scurt timp şi descoperind pe faţa păstrătoare documentelor să să strâmtorească a le trăda cerând prin cetitul adresei a să slobozi o asemenea carte, în urmare noi mai întâi părinteşte sfătuim şi duhovniceşte îndemnăm pe toţi aceia cui vor fi având cât de puţină ştiinţă întru aceasta să arate şi să mărturisească dreptul adevăr în frica lui Dumnezeu, ca nu din rudenie, prietenie sau pentru feluri de interesuri lăcomindu-se şi tăgăduind adevărul să-şi vatăme sufletul şi să-şi piardă agonisitul lor avut, căci pentru unii ca aceia slobozim această carte de blăstăm, iar cărui vor arăta şi vor mărturisi dreptul adevăr în frica lui Dumnezeu, să fie ertat şi blagoslovit amin.

Sofronie Mitropolitul Moldovei

Secţia II, No. 1768 anul 1860
Octombrie 7.

Asupra acestei cărţi de blăstăm se găsesc la dosar mai multe jalobe ale lui C. Cerchez, şi mai multe termene, cum cei

din urmă termen era la 21 Sept. C. Cerchez arătă că aceasta este „jignirea onoarei mele“ ca să păşesc în biserică cu hramul adormirii Maicii Domnului să ascult citirea cărţii de blăstăm“.

In urma acestora se scot documentele Şendricenilor cu opis din 1862, în număr de 119 bucăţi, apoi se arată documentele caselor Gheorgheleşti în număr de 19 bucăţi, cum şi alte 18 bucăţi diferite documente, *în total 156 documente.*

Sunt nenumărate jalbele lui C. Cerchez; el arată că moşia Şendriceni umbla în 1862 în 5 părţi, din care 2½ părţi – adică jumătate din moşie – le ţinea el prin cumpărătură dela casa răposatului spătar Enacache Gherghel, cum şi dela comis Ioan Gherghel, iar alte 2½ părţi – altă jumătate o stăpâniau cei 4 fraţi Gheorgheleşti, copii lui Costachi Gherghel.

După moartea lui C. Cerchez, Şendricenii se împart astfel: o parte o ţin fraţii *Gheorghe, Neculai şi Dumitru Gherghel*, o parte o ţine *Costachi Gherghel*, o parte o ţine Mih. Gherghel prin cumpărătură dela Caţichi, iar în locul lui C. Cerchez intră stăpân Canănău.

§ 24. Bisericile din *Şendriceni, Buhai şi Ghilia.* Cele trei biserici în forma lor actuală, sunt noi, şi s'au zidit pe locul lor în apropiere de alte vechi bisericuţe de lemn.

A. Numai biserica din Buhai are inscripţie, care sună astfel:

„Acest sfânt lăcaş cu hramul Adormirea Maicii Domnului, din acest sat Buhai, proprietate a sfântului mormânt / s'au zidit cu cheltuiala zisei proprietăţi în zilele şi cu blagoslovenia preafericitului patriarh al Ierusalimului Kirio kir Kiril / şi a prea înălţatului domn principatelor unite / Alexandru Ioan Cuza Vodă, şi a cuvioşiei sale / părintelui arhimandrit şi erarh Kirio kir / Platon, prin osârdia dumisale medelniceri / Dumitru Alevra vechilul epitropii / sfântului mormânt din Moldova, cu stăruinţa / şi cererea iconomului Vasile Ştefanovici / anu 1862 August 30, Vasile Săpătoriu.

In biserica din Buhai se găsesc mai multe cărţi vechi.

Iată câteva însemnări:

a) Pe o *Evanghelie*, Iaşi 7270 (1762): „această Evanghelie amu dat'o / preotului Miron feciorului mieu pentru / pomenirea mea şi a babei şi nu poate / nimenea a o lua den mâna / lui

câtu a trăi elu şi copii lui / şi să mă pomenească la toate leturghiile / şi eu Costantin diiacon şi cu Vârvara / soţul mieu amu iscălitu cu mâna / noastră, leat 1791".

„Această sfântă Evanghelie este a copiilor / preutului Miron şi când vor voi să o e dela biserică / ca un odor a lor, iară până atunci să şază la biserică. / Ilie protopop 1806 Fevr. 26.

„După arătarea condeiului ce s'au văzut de că / tră noi a părintelui iconomului Ilie ot Botoşani / viind şi eu la această protopopie a ţinutului Dorohoi, mi s'au arătat această svântă / Evanghelie găsindu-să la sat Buhai în mâna / preutului Aftanas pe svântul prestol / şi pentrucă preutul Aftanas s'au aflat preutul a răscumpăra aciastă carte / şi fiind în mâna sfinţii sale şi păr aice / nepotului strămoşesc sculându-să 6 veri primari / anume Zamfira, vara primară a preutului Aftanase, fiu preutului Miron sculându-să / şi sculându-să prin giudecata protopopiei / meale am luat 20 de lei / bani şi au rămas / sfânta Evanghelie a preutului Aftanas / din care i sau încredinţat de cătră proto/popie me la anul 1825 Februar 20. / Mihail iconom/.

„Eu preutul Aftanasie dau aciastă Ev/anghelie preutului Ghenghie fiului meu /o dau cu gura mea şi pomenire să fie neertat de Dumnezeu cela ce a luao (1838 Mart 7) preotul Gheorghe sin (fiul) Aftanase.

b) Pe un pomelnic de lemn: Prea fericiţii ctitori bisericii Buhaiului: *vii:* prea fericitul patriarh al Ierusalimului Chirilă, Petrea arhimandrit, Chirilă arhimandrit, Dimitrie, Ecaterina şi tot neamul lor. Costandin, Zoiţa şi tot neamul lor.

Ajutătorii ctitori, Gh. Măndăşăscu arhitect acestei biserici.

c) *Minee* de Sibiiu 1855, acest mineiu împreună cu alte 11 sau cumpărat de Epitropia averilor sfântului mormânt pentru biserica depe moşia Buhaiul prin osârdie iscălitului vechil a zisei epitropii. D. Alevra 1862 Oct. 30.

d) *Ohtoih:* „Acest ohtoih este luat dela un călugăr, de preutul Simion din satul Buhaiul, care le-a dăruit bisericii / dintr'acel sat, şi să nu fie volnic al înstrăina dela această biserică din preuţii sau din poporănii mei, 1827 Iulie 6. Ilie iconom Gheorghe protopop Dorohoiului.

e) *Evanghelii* 1858 Neamţ.: „Această sfântă Evanghelie

sau cumpărat de cătră epitropia averilor sfântului mormânt pentru biserica depe moşia Buhaiul prin osărdie sub iscălitul vechil a zisei Epitropii 1862 Oct. 30. D. Alevra.

Apoi cărţi vechi: Apostolul, Bucureşti 7251 (1743); Evanghelia Iaşi 7270 (1762). Altă Evanghelie Iaşi 7270, Leturghie grecească veche, Antologhion Iaşi 7270, Penticostarion, Bucureşti 7276 (1768), 2 Ceasloave, Neamţ 1835, Molitfelnic Iaşi 1834. Triod Neamţ 1847, Tipicon Iaşi 1836; apoi revista *Preutul* Iaşi 1863 (anul II).

B. In *Ghilia* Gherghel, este biserica ctitorie Gherghelească; n'are inscripţie.
Pe icoana sf. Neculai se citeşte: „Această icoană cu hramul sfântului / Ierarh Neculai o / afierosc bisăricii depe moşia mea Şendricenii de gios cu hramul / sfinţilor mai mari Mihail şi Gavril. Eu Costachi Grigoraş Gherghel postelnic la anul 1858 luna Iunie 30 zile.

Dintre cărţi notăm:

Leturghiile din 1818 Iaşi.

Ceasoslov mic rupt.

Leturghie Sibiu 1819.

Triod Blaj, rupt.

Alt Triod Blaj 1771, 1776 cu notiţa: „să s(ă) ştie de când am fost eu *eri* (ierei), Ioan Hanăsu, îmbla veleat 1 optu sute 3, Februar 24, – preutul în Strahova 1795, – să să ştie de când am scris eu Anton că a fost 1798.

Penticostar Bucureşti 1800.

Antologhion Iaşi 7263, vol. I (Septembre-Februar).

Alt Antiloghion Iaşi 7263, rupt p/e întregul an (Sept.-August).

Ceasoslov legat, Neamţ, rupt.

Antiloghion Iaşi (7263) rupt (Ianuar-August).

Antologhion (grecesc) pe lunile Sept.-Decembr., legat: *„eis ton arhon capitan Kir Gheorghiu Catzilou didascalos tou Kostantinou Gheorghi, 1783 Ianeiarios“*.

Ohtoih mare, Buda rupt.

Penticostarion Blaj 1768.

Leturghii rupte.

Molitfelnic, rupt.

Pe o Evanghelie, Iaşi 7270: *„sie Evanghelie otmealinau*

rabu bojiiu Costantimu / do hramu sveatago Uspenila iz jenoiu svoeiu Izvonoiu, i ciad ego Eftimia, i Dochiţi, Climente, Dimitrie, i prociahu, sărod nicovu ego, 1762 = Această Evanghelie a dat-o robul lui Dumnezeu Costantin la biserica sfintei Adormiri cu fămeaia sa Izvonoi şi cu copii lor Eftimie, Dochiţa, Climente Dimitre, şi alţi copii ai lui 1762.

C. In *Şendriceni*, vechea biserică de lemn, aşezată pe coastă s'a stricat, şi s'a zidit cea actuală în preajma iazului săpat. N'are înscripţie.

Dela vechea biserică de lemn avem aceste cărţi vechi.

Antologhion 7263 (1755 Iaşi). *Penticostar* Iaşi 7261, „acest sfânt Penticostar dela anu 1663 (sic !) cu cheltuiala lui *Costantin Cerchez, şi el a reposat la* 1873 *la Ianuarie în 16 zile.* – Evanghelie Iaşi 7270.

– *Triod.* Rămnic 7269 (1761): „Acest triod cercetându-se s'au aflat cumpărat cu drepţi bani, reposatului Ioan diaconul ce au fost slujitor sfintei biserici din satul Buhaiul lăsându-l zeastre bisericii şi clericilor, nepoţi şi strănepoţi cari ar fi în locul lui slujitori sfintei biserici, pomenindu-l unde se află slujitor / Gheorghe diacon strănepot pomenitului / diacon şi adevărat fecior răposat preut Iordachi / şi pentru ca să nu să înstrăineze dela biserică prin alte mâni străine s'au încredinţat, / 1821 April 28.

Gheorghe iconom, preut Dorohoiului.

– Chiriacodromion, Bucureşti 1801.

– Triodion (rupt): „Acest triod este al sfintei bisorici cu hramul Adormirea Maicii Domnului din satul Şendriceni, moşia dumisale Costachi Cerchez, şi cine s'ar afla cineva să-l fure sau să-l vânză să fie anaftima cu tot neamul lui. Gh. Vasiliu (file 1-297).

– Leturghiile, Iaşi 1845, „dat de preutul Ion Gheorghiu dela biserica Uspenia din Buhaiu".

– Leturghiile Iaşi 1868, „dat de V. Isăceanu preut în 1877 Februar 8.

– Evanghelie Neamţ, 1858; pe legătura de argint stă scris: „Mihai Dano şi soţia sa Maria, născută Gheleme, pentru a lor pomenire, 1863 Ghenar 12 zile.

—*Pe potir*: Mihai Dano, Mari Dano, pentru a lor pomenire 1869 Ghenar 25.

—Pomelnicul ctitorilor bisericii Adormirea Maicii Domnului din Şendriceni.—Cerchez comis, scris în 1877 Ianuarie 25 de preotul V. Isăceanu.

—*Vii*: Ştefan, Ioan, Leon, Aglaia, Costachi, Adela, Neculai, Hanrieta, Maria, Smaranda, Ileana

—*Morţi*: Costantin, Zoiţa, Neculai Casandria, Neculai, Manolachi, Eupraxia monahia, Dumitru, Călin, Toader, Simeon, Smaranda, Safta, Maria, Lefter, Petru, Gheorghe, Mihai, Sofia şi tot neamul lor.

—Pomelnicul familiei Cananău (tipărit).

Vii: Ştefan-Costanţu cu fii lor; Georges-Zelie cu fiii lor; Clarisa, Elena, Alexandru, Titus, Ernest, Alecu-Ruxanda cu tot neamul lor; Maria, Ana, Aristiţa cu tot neamul lor.

Morţi: Costantin, Agripina, Costică, Telemac, *Veniamin Mitropolit*, Veniamin arhimandrit, Şerban, Balaşa, Vasile-Ecaterina, Ion Maria, şi tot neamul lor;—Vasile-Ecaterina,-Ioan-Maria şi tot neamul lor;

Vasile—Ecaterina—Gheorghe—Anastasia—Gheorghe şi tot neamul lor; Gheorghe, Monahia Sevastia, Monahia Xenia, Monahia Epistimia; Elena, Calipso, Scarlat.

Scris în Şendriceni 1891.

§ 25. *Neamul Cerchezesc.* Intrând cu stăpânire pe 2 părţi din Şendriceni hatmanul C. Cerchez, e locul a ne opri asupra acestei familii vechi şi ilustre.

După Cantemir familia Cerchez e mai veche ca Vasile Lupu, pela 1630. In documentul publicat de noi în Surete XI, 51, şi se vorbeşte de un *Cerchez bătrânul,* care ar fi trăit supt Aron Vodă pela 1594. Dela acest Cerchez bătrânul au rămas 2 copii: *Cerchez spătar şi o fată*, cari îşi împart ţiganii între sine, pe Toader şi pe Avrămia.

Cerchez spătarul de supt Moise Movilă Vodă, are un fecior pe *Ioniţa Cerchez*, ce fusese stolnic înainte de Gh. Ştefan Vodă. Acest Ioniţă avu de soţie pe *Irina,* care trăia încă pela 1654 Septembrie 11, împreună cu fiul său *Ştefan Cerchez.* (Surete XI, 52).

Iată dar primele patru generaţiuni de *Cerchezi* din secol XVI şi XVII-lea:

1. Cerchez cel bătrân (1550-1594)

2. Cerchez spătarul (1630) — fată
=Todosca fata lui Andrei — =x
(Surete x, 21).

3. Ioniţă Cerchez biv stolnic
=Irina

4. Ştefan Cerchez comis
=Aniţa n. Enachi Paladi post.
(1670–1700)

Despre *Ştefan Cerchez* comis vorbesc mult şi documentele timpului şi chiar letopiseţele ţării (I. Neculce supt anul 7182 (1674) la domnia lui D. Vodă Cantacuzino, când conduce armatele Moldoveneşti la movila Răbăei, împreună cu A. Buhuş hatmanul, C. Cantemir serdarul cu Mitre şi cu Gheorghiţă (Let II [2] 206). Acelaş Ştefan Cerchez fost paharnic al doilea, bate pă Tătari la Vâlcăneşti, luându-le toate prăzile, ce le aduceau ei dela Beciu, adică dela Viena. (Let. II [2] 29).

Tot acest Ştefan Cerchez comisul, scapă pe Dumitraşcu Beizade Cantemir din mâna lui Cerchez Mehmet Paşa imbrihorul, (Let II [2] 245).

Despre el se vorbeşte în multe documente ale timpului (Surete IV, 56, 232, Ispisoace IV, 1. 4. 8).

Contemporan cu Ştefan Cerchez comisul şi omul politic al vremei, scrisorile mai pomenesc alţi Cercheześti: pe *Alexandru Cerchez* în 7184 (1676), (Ispisoace IV I. 4). *Andronic Cerchez,* paharnic în 1688, spătar în 1690 (Ispisoace IV I 192), vornic în 1693, şi pe *Neculai Cerchez* către 1690.

Fără a preciza şi intemeia pe acte legăturile de înrudire, nu greşim, dacă îi punem pe toţi fraţi ori veri între ei şi urmaşi ai lui Ioniţă Cerchez stolnicul şi ai Irinei, şi am avea dar pentru generaţia IV aceşti urmaşi:

3. Ioniţă Cercher stolnic
=Irina

4. Alexandru, Cerchez 1676	Ştefan Cerchez, comis 1675-1700 =Axiţa Enachi Paladi ia Fruntişani	Andronic, Cerchez vornicul 1690 1700 =Axana Jurie Căpotici	Neculai, Cerchez 1690

Legând arătările spiţei publicate de noi mai jos la pagina 103 cu alte arătări de spiţe şi documente, ar reeşi pentru Andronic Cerchez, mare vornic de ţara de jos aceşti urmaşi:

4. Andronic Cerchez vornic =Axana Căpotici

5. Miron Cerchez spătar =Maria Ilie Saule	Maria =x	Vasile Cerchez cămăraş

Cu aceşti Cerchezi intrăm în secol XVIII-lea. De aici în colo spiţele se încurcă şi se contrazic, ceiace ar arăta ori o descendenţă deosebită de două ori trei ramuri de Cerchezi, ori lipsă de ştiri documentare.

După spiţa noastră dela Dorohoi, *Miron Cerchez spătarul* are un singur fiu pe *Iordache Cerchez şatrar*,.

După spiţa Cerchez Paladi, Miron Cerchez spătarul au alţi *trei* copii: *Saul, Vasile şi Andronic Cerchez.*

Fără a le coordona le punem în această încrângătură:

5. Miron Cerchez spătar, =Maria Ilie Saule	Maria, =x	V. Cerchez camaraş, =Maria Ghencea
6. Saul, Vasile, Andronic, Iordachi. şatrar		Ioniţă, comis; Mihalachi Cerchez ban, apoi spătar

In adevăr în spiţa Cerchezilor dela Răşeşti (Fălciu) şi dela movila Răbâei, acolo unde Ştefan Cerchez comisul conducea armata Moldovenească supt Dumitraşcu Vodă Cantacuzino (Let

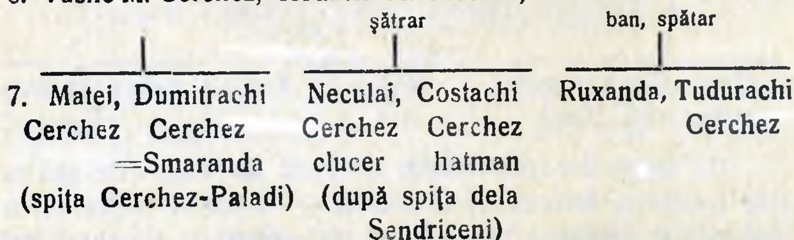
II [2] 206), se arată altă încrângătură a primului Cerchez, legat prin căsătorie cu Maria fata lui Ghenciu şi a Catrinei născută din Lupaşcu Cogălniceanu şi din Nastasia fata lui Ghedeon Mera, nepoata lui Gl. Mera şi strănepoata lui *Mera Marmure uricar*, primul şi cel mai vechiu stăpân cunoscut prin acte al moşiei din jurul movilei Răbâei—*Mereni* (Surete rus. XLV, 1013).

Această Marie a ţinut în căsătorie—cred—pe Vasile Cerchez camaraşul, şi are de urmaş pe Mihalache Cerchez, banul şi apoi spătar.

Cu aceştia ajungem la 1750.

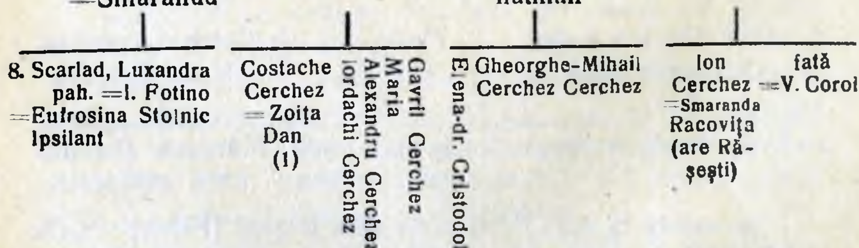
Spiţele noastre ne dau aceşti urmaşi pentru generaţiunea a 7-a de Cerchezeşti.

6. Vasile M. Cerchez, Iordachi M. Cerchez, Mihalache V. Cerchez

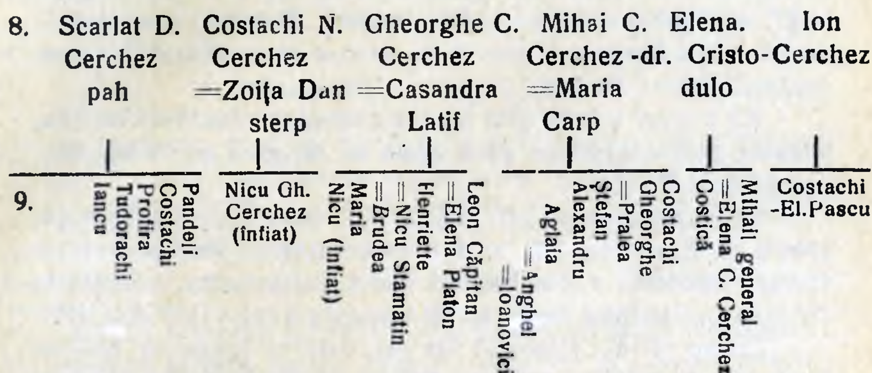
Cu aceştia ajungem în pragul secol XIX-a, şi de aici încolo spiţele se îndepărtează şi mai mult unele de altele. Pentru generaţiunile 8-a, 9-a şi 10-a avem aceste încrângături.

7. Dumitrachi V., Neculai Gh. Costachi Gh. Tudurachi M
Cerchez Cerchez clucer Cerchez Cerchez

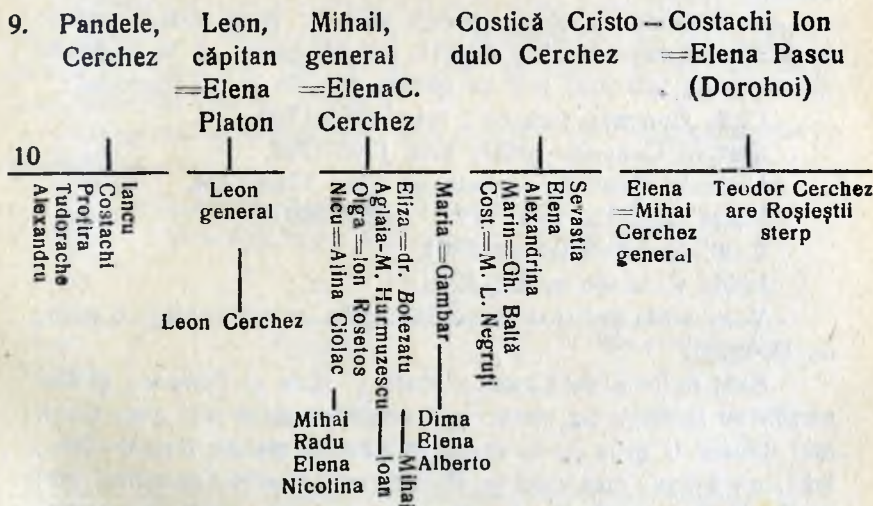

1) Zoe Dan, măritată cu C. Cerchez moare în 1871, şi are testamentul său din 1871 Febr. 5. Ea aducea zestre 4000 galbeni. Ea era fiica Saftei n. Scorţescu şi a lui Danu. Are de soră pe Catinca, măritată cu Burghelea, şi

Restul de generaţiuni dăm după arătările verbale ale d-lui căpitan Leon Cerchez pensionar, şi ale raposatului T. Cerchez proprietarul Răşeştilor (Surete ms. XIV, 201, Ispisoace IV, 2, 9), cum şi a spiţei Cerchez-Paladi.

In sfârşit pentru a 10-a şi a 11-a generaţiune avem aceşti Cerchezi actuali:

Aceasta este cea mai complectă şi de actualitate înşirare a neamului Cerchezesc, care a umplut trei sute de ani cu mem-

pe un frate D. Danu, al cărui fiu îi lasă 1000 galbeni. Neavând copii din trupul ei, Zoiţa C. Cerchez înfiiază pe nepotul lor de văr primar, pe Nicu Cerchez, fiul lui Gh. Cerchez şi al Mariei.

bri săi istoria ţarii Moldovei şi parte şi în Muntenia, mai mult sau mai puţin iluştri.

§ 26. *Neamul Cananău.* Cu anii 1877 intră stăpân în Şendriceni neamul Cananău. Având daraveri de bani cu Gheorgheleştii, cu Holbăneştii şi cu Cerchezeştii, Cananău cumpără la mezat moşia Şendriceni scoasă la vânzare de creditorul C. Constantiniu, avocat din Iaşi.

Nu e uşor a lega şirul de generaţiuni ale familiei *Cananău*, întrucât genealogiştii de până acum nu ne spun mai nimic despre neamul Cananău.

—In O. Leca avem ştiri despre 3 Cananăi: un Cananău căsătorit cu Ecaterina, fata lui Ion Balş vornicul. De fapt această Catincă Cananău e fata bănesei Maria Cantacuzino, măritată în 1815 cu C. Cananău, fiul lui Ioniţă Cananău. (Iorga Doc. XXI, 190).

De un alt C. Cananău biv vel pah. ne spune că fiica sa Ecaterina se mărită cu Toma, fiul lui Vasile Balş. In fine mai aminteşte de Gh. Cananău, prefectul de Constanţa. (Familii boereşti 506).

—In condica de boeri, copiată dela N. Roiu, fostul arhivar la Arhiva statului din Iaşi (Surete ms II), găsim că în condicile divanului de întărituri Iaşi se găsesc ştiri de aceşti Cananăi:

Cost. Cananău paharnic între 1753-1760.
Şărban Cananău spătar prin 1796-1798.
Iordachi Cananău medelnicer între 1780-1784.
Ioniţă Cananău pah. 1786, spătar 1802.
Cost. Cananău spătar 1804.
Iancu Cananău spătar 1839.

Vom arăta mai jos înrudirile dintre ei ale acestor 6 nume de Cananăi.

Supt numele de *Canano*, rostit şi scris şi *Cananou* şi *Cananău* se înţelege un nume *levantin*, care nu e nici grec curat, nici italian. E greu de a vedea în *Canano* pe *gr. Kanna*=jonc, tube, cu sufixul *ano*, cum în *Comino* ar fi *Kommi*, cu sufixul *ino*; în Cantacuz*eno*, sufixul *eno*, dacă nu avem a face aicea cu expresia *Kata Kosino*= de lângă satul Cosino (după I. Carajani).

Cel dintâi Cananău e jitnicerul Gh. Cananău, care luă întru însoţire pe Maria, sora lui Ion Teodor Vodă Calimah (Uricar

VIII 8; N. Iorga, Doc. Calimachi I, XCIX; 441), şi care a trăit mult după moartea celui de al doilea soţ - Iordachi Cananău, fiind o bătrânică respectabilă peste 60 ani în 1760. e (I. Neculce V. 72).

Iată înnunemurire, în care a intrat acest prim Iordachi Cananău jicnicerul.

1) Calmăş (dela Câmpu-Lung)

2) Teodor Vodă — Enachi Gavril Paraschiva, Maria †1797 Dumitraşcu
Calimach Terziman Mitropolit, =Andronachi ban = I. Ursuleţ = Maria A,
=Maria Sturza = N. Patraşcu, =Iordachi, Sturza
=Raliţa Hrisoscoleu pitar Cananău
3) Alexandru =Ruxanda Sc. Ghica Vodă.
Grigore Vodă jitnicer, post
=Elena Mavrocordat

Acestei domneşti înrudiri îşi datoreşte Iordache Cananău rădicarea sa în rang politic, cum şi a copiilor săi, deşi căsătoria sa cu Maria Calmuş are loc cu mult înainte de rădicarea lui Toader Calmuş la domnie, prin 1743. (Iorga, Calimahi, II, X).

Iordachi Cananău jitnicerul a trăit între 1700-1760 şi datoreşte legătura sa cu neamul Calmăş, situaţiei sale de mare dragoman al Porţei mai mult de un sfert de veac. El era fiul lui Cost. Cananău marele căminar.

Avem dar pentru primele trei generaţii de Cananău aceste încrângături :

Costantin Cananău, mare căminar, apoi
postelnic supt Antioh Vodă Cantemir
=Tofana

fata =Ciudin

Canano
Iordachi ban
jicnicer, postelnic
(a)=x (b)=Maria Calmăş (1)

Costantin (3) sulger pah. =Maria Cantacuzino
Şerban (4) vatav za. aprozi, spătar =x
Ioniţă (5) cupar =Maria N. Roset logofăt
Costachi sterp =Safta T. Cantacuzino vornic

Iordachi comis
Iftime egumen (2)

NOTE. 1) *Maria Calmăş*, sora lui Ion Teodor Vodă Calimah, şi soţia jicnicerului Iordache Cananău, e amintită în multe acte ale timpului; ea căpătă scutire în 7267 Febr. 1 (1759) (N. Iorga Doc. XXI, 142) se vorbeşte de dânsa ca văduvă în 1758, şi Maria ce au ţinut'o dumnealui Gh. Cananău vel jicnicer 7266 Mai 31, (idem XXI 141); ea căpătă danie 8 munţi în Bucovina şi o vie la Crucea în Putna, şi în 1775 schimbă aceşti munţi cu mănăstirea Voroneţul (idem XXI 153). Ea fusese măritată întâi cu un Ion Ursuleţ, ea moare tocmai cătră 1797.

2) *Iftimie* călugărul şi egumen la Vorona se dă cumnat Mariei, dar poate fi şi cumnat de frate, şi cumnat de văr; aici pare a fi cumnat de văr.

3) *Costantin Cananău* are în Suceava case, pe care le-a fost cumpărat dela Piele Albă, (N. Iorga Doc. Calimachi II, 31), este ispravnic de Hărlău în 1757 (idem I 441), ispravnic de Suceava în 1759, pentru a trece apoi la Hărlău în 1760-1763 supt vărul său Gr. Calimachi. Ca ranguri de boerie, îl găsim stolnic în 1757, 1759; apoi e paharnic.

El moare în 1768 vara. El e copilul lui Iordache Cananău jitnicer din întâia lui căsătorie (N. Iorga Doc. XXI, 130). Tot aici se arată că Maria Calmăş, văduva lui Ion Ursuleţ, aducea în al doilea ei menaj 400 lei dar de nuntă dela fratele ei Teodor Calmăş, 6 boi, 5 vaci, 6 capre, 20 stupi şi un rădvan, (idem XXI, 131).

—*Şărban Cananău*, zis şi Celebi—învăţatul—cumpără încă din 1767 Dec. 12 (7276) vie la Crucea de gios cu 30 lei dela Ion Puşcă (N. Iorga Doc. XXI, 158); pe el îl găsim vataf zal aprozi în 1775-1779 (N. Iorga Doc. Calimachi II, 218), apoi e spătar în 1797 (idem II 38), greşit e pus visternic în 1775, (idem XXI, 153).

5) *Ioniţă Cananău*, e cupar între 1760-1784, paharnic între 1784-1804, apoi e spătar.

6) *Costantin* e mort tânăr înainte de 1775, căci în 10 Martie acelaş an, Maria Cananău iscăleşte actul de schimb cu mănăstirea Vorona împreună numai cu doi fii ai ei: *Şărban* şi *Ioniţă*. (idem XXI, 153).

Trecând la urmașii Cananăi ai generațiunii a 4-a, cu toate lipsurile ce avem în coordonarea datelor, am putea da această încrângătură pentru cea de a 5-a generațiune.

3. Iordachi Cananău jicnicer
(a)= (b)=Maria Calmăș

4. Costantin pah. =Maria T. Cantacuzino vornic | Șărban, =Balașa A. Sturza | Ioniță, =Maria N. Roset | Costandin =Safta Cantacuzino vornic

5.
- Costantin pah.:
  - Ilinca=C. Crupenschi pitar
  - Catrina=Toma Balș sulger
  - Cost. sulger=Safta En. Milu
  - Maria=M. Costachi pitar
  - Iordachi pitar
  - fată =x
- Șărban: fată =Andrei Milu
- Ioniță: Ion spătar =Maria V. Holban
- Ioniță: Costachi pah. =Catinca Cantacuzino ban
- Costandin:
  - Iordachi pitar=Nastasia Sion
  - fată=Ion Luca vornic
  - Elena=Razu — Marghioala
  - Russanda=Răducan Prăjescul
  - Grigore agă=Profirița
  - Ruxanda

Obs. Despre acești Cananăi din generațiunea a 5-a avem știri multe în N. Iorga, Doc. XXI.

Cu Ion Cananău spătarul ginerele lui V. Holban intrăm în seria Cananăilor de astăzi. Din 15 nume ce cuprinde generațiunea 5-a, 9 sunt fete și numai 6 sunt băeți. Despre descendenții din *Ion Cananău spătarul*, avem aceste știri geneologice :

5. Ion Cananău spătar
=Maria V. Holban

6. Gheorghe, post. =Sion (sterp); Şărban, postelnic are 4 femei (sterp); Veniamin, Xenia, Epistimia, Sevastia, (călugărițe); Neculai, spătar, =a) Greceanu Calipso =b Eliza Jora; Costachi spătar =Agripina Greceanu

7.

Children of Neculai:
- Eleonora =I. Ciolac
  - Ecaterina =Sin Gyon
  - Alina =Nicu Cerchez
  - Bebé =Balş (2 copii)
  - Nicu =Mavrocordat (are 4 copii)
- Laurenția
- Costică
- Agripina =Eduard Ule
- Ema
- =Salman general
- Adela
- Maria =Miclescu
  - Raul Colonel
  - Eugenia
  - Lucia=Aslan
- Corina
- =Lucia Ventura
  - Paulette =Col. Sturza
  - Valentina =D. Suțu
- Nicu
- Zelia =Gh. Cananău
  - Georgeta
  - Nicu

Children of Costachi:
- Gheorghe=Zelia
  - Costică
  - Gheorghe
- Alecu
- Constanța=Şt. Ganea
- Clarisa=Cost. Matei
  - fata
- Titus=Rosetti
- Costică
- Ernest=Scheletti

Nu tot aşa de precişi vom fi cu alţi Cananăi, cari sânt pomeniţi în actele şi doc. relative la istoria renaşterii României (D. A. Sturza şi Ghenade Petrescu X 332), ca trăitori la Botoşani şi luptători Unionişti în divanul adhoc şi adunările elective.

Intre cei pomeniţi aici figurează cei 4 fraţi Cananău: *Gheorghe* post, *Şerban* post, *Neculai* spatar, şi *Costachi* spatar, feciorii lui Ioniţă Cananău spatar:

Aci se pomenesc de alţi 7 Cananăi şi anume:

Alecu Cananău, unionist de Botoşani vol. VIII, 652;

Ch. Cananău, unionist de Botoşani vol. IV, 962;

H. Cananău, comis, unionist de Botoşani III 591;

P. Cananău, unionist de Botoşani IV 963;

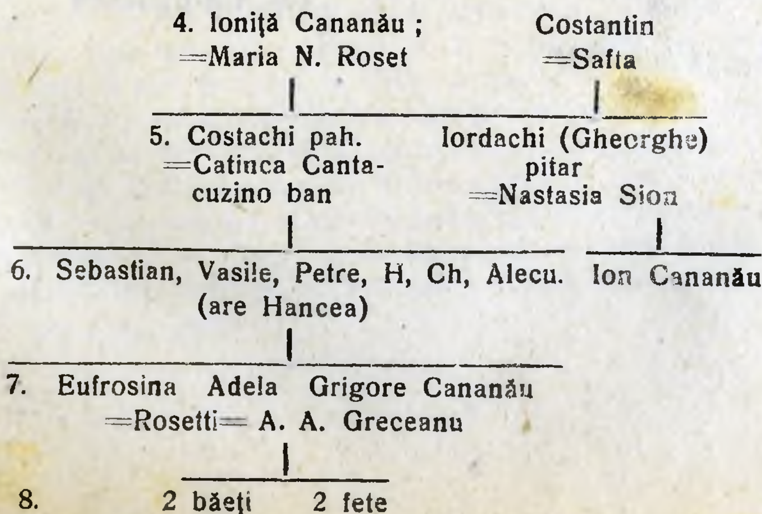
Vas. Cananău, unionist de Botoşani III 590;

Ion Cananău, aga, unionist de Botoşani III 591. El se dă ca fecior lui *Gheorghe Cananău.*

Sebastian Cananău, vornic, deputat al oraşului Botoşani în divanul adhoc al Moldovei şi fost Ministru III 590; IV 193 seq; V 106 seq. VI-i 43 seq. VIII 652.

Cum în generaţia 5 de Cananăi avem numai aceşti barbaţi: *Iordachi Cananău* pitar sin (fiu) Constandin Cananău pah; *Costandin Cananău* sulger sin (fiu) C. Cananău pah; *Costachi Cananău* pah sin Ioniţă Cananău; *Grigore Cananău* agă sin Ioniţă Cananău, şi *Iordache Cananău* pitar sin Ioniţă Cananău; prin urmare toţi veri primari între ei; i-am putea socoti ca urmaşi ai lui *Costantin* Cananău pah. şi ai Catincăi, Cantacuzino băneasa, întru cât toţi între ei erau veri.

Şi aşa am avea pentru generaţiunea 6 şi aceşti Cananăi.

Costachi Cananău intră proprietar în Şendriceni în anul 1877, în urma vinderii la mezat prin avocatul C. P. Constantiniu din Iaşi a moşiei Şendricenilor, pentru plata datoriilor defunctului C. Cerchez.

Atât curtea cât şi biserica ascund în sine multe taine petrecute în scurtul timp de 42 ani, cât a stat moşia Şendricenilor în mâna familiei Cananău.

Cu moartea lui C. Cananău, şi cu întâmplările de după războiu, d-l Ernest Cananău se hotăreşte şi vinde moşia obştiei Cananău din Ghilia cu 700000 lei, în 1919 Oct. 9, restul de moşie din Şendriceni, după ce se scăzuse 130 Ha. expropriate, şi alte 15 Ha. pe deal (azi Pavlovici).

După trei ani obştia din Ghilia vinde în 1 Iulie 1920 cu suma de lei 184000 Ministerului de Instrucţie pentru a se clădi acolo şcoala Normală „Alex. Vlăhuţă", care graţie muncii neobosite şi fără preget a directorului ei I. C. Iancu, se înalţă azi mândră, ca un palat vrăjit din poveşti de pe locul unde a trăit atâta lume din vechi, legând cu acest aşezământ nou de cultură românească, lunga poveste a pământului, a căruia schiţare am dat'o în paginele anterioare, şi unde atâtea nume ilustre de familii s'au perindat de la anii 1350 până astăzi.

Marginile moşiei cumpărate de la obşte, şi de aceasta de la Cananău sunt acestea: *spre nord*—paraûl Buhaiului şi lotul I. A. Ignat; *spre sud*—lotul Elena I. A. Ignat şi C. N. Pădurariu; *spre vest*—lotul Iohan Sveiţzer; *spre est*—lotul Alex. Scripcariu, Gh. D. Ignat, lotul bisericii şi fânaţul.

Gh. Ghibănescu

Iaşi 15 Iulie 1925

SURETE ŞI IZVOADE

VOL. XIV.

(DOCUMENTELE ŞENDRICENILOR)

I. *7119 Iunie 12 (1611) Iaşi.* Costantin Moghilă Vodă dărueşte lui Vasile Orăş, vornic ţării de sus, seliştea Şendricenilor la Hârlău sub bucovină, atârnătoare de ocolul Dorohoiului, stând pustie dela Alexandru Vodă Lăpuşneanu.

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adecă acest adevărat şi cinstit boiarin pan *Vasile Orăş mare vornic al ţării de sus* slujit-a mainte sfânt răposaţi celor ce au fost maidenainte domni, şi părintelui domniei-meale Eremia Voevod, şi ţării noastre, iar acum slujeaşte şi noao cu dreptate şi cu credinţă şi ţării *şi nevoitu-s'a cu slujbă pentru apărarea ţării atunci, când a fost având nevoe.* Pentraceaia noi văzând a lui direaptă credincioasă slujbă şi nevoinţă, milostivitu-ne-am înşine cu osebita noastră milă şi am dat şi l'am miluit pe el de la noi în a noastră ţară în Moldova, cu o selişte anume *Şindriceani, care iaste sub bucovină,* în ţinutul Hârlăului, care acea selişte fost-a a noastră dreaptă domnească, *atârnătoare cătră ocolul târgului Dorohoiului, şi a stat toată pustie de demult încă din zilele lui Alexandru Voevod.* Deci să-i fie lui şi de la noi cea de mai sus scrisă silişte *Şindriceani,* şi cu tot hotarul ei, pe unde din veac a îmblat, şi de la noi danie şi miluire şi întărire şi uric şi ocină cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi stănepoţilor şi răstrănepoţilor ce i se vor aleage mai de aproape neruşăit niciodănăoară în veacii vecilor. Iar după a noastră viiaţă şi domnie cine va fi domn din fraţii noştri sau din ai noştri copii, sau din al nostru neam, sau chiar pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie şi miluire şi întăritură, ci să-i

dea şi să-i întărească, precum şi noi i-am dat şi l'am miluit pentru a lui direaptă slujbă; iară cine s'ar ispiti a-i rade lui a noastră daanie şi miluire şi întăritură, acela să nu fie iertat de Domnul Dumnezeu şi de preacurata lui Maică şi de toţi sfinţii amin; şi să aibă pârâtor straşnic la straşnicul judeţ a lui Hristos. Şi altul să nu se amestice.

Scris în Iaşi la anul 7119 Iunie 12

Io COSTANTIN VOEVOD

Patraşco vel logofăt a învăţat şi iscălit să i se facă lui uric

† NEBOJATCO

Pecete mică în ceară cu exerga: Io Costantin Moghila Voevod; cap de bou

II. *7122 August 8 (1614) Iaşi.* Cartea lui Ştefan Vodă Tomşa către Rugină din Şeleşeu pentru încălcare de hotare în Şendriceni.

Io Ştefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem slugei noastre lui Rugină din Şeleşeu, dămu-ţi ţie ştire cum noao s'a jăluit satul Şendriceanii pre tine şi aşa zicând cum tu le iai lor *hutar* domniei meale, care iaste de ocolul Dorohoiului. Pentraceasta cum vei vedea această carte a domniei meale, iar tu să vii şi să stai de faţă cu acei vecini ai domniei meale din ocolul Dorohoiului, şi să-ţi aduci cu tine şi privilegiile ce vei fi având. Şi altfel să nu faci.

Domnul a zis.

In Iaşi la anul 7122 August în 8

Mărze vel dvornic a învăţat

† AVRAAM

Obs. In dos stă scrisă o notă în slavonă: „list na Rugina za Şendricenschi hotar". (carte la Rugina pentru hotarul Şendriceanilor)

III. *7124 August 15 (1616) Iaşi.* Radu Vodă Mihnea dărueşte lui Onciul Iuraşcovici staroste de Cernăuţi, satul Şendriceani, fost a socrului său Orăş biv vornic şi perdut în hitlenie, sculându-se cu Costantin Vodă asupra lui Ştefan Tomşa Vodă.

Io Radu Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovei; adică această cinstită slugă a noastră credinciosul Onciul Iuraşcovici staroste de Cernăuţi slujit-a noao cu direaptă slujbă şi *ţării noastre cu boiarinul nostru credincios şi cinstit*

Coste Băcioc marele vornic la Ţarigrad. Domnia mea văzând a lui direaptă şi credincioasă slujbă milostivitu-ne-am şi i-am dat şi l'am miluit pre el cu un sat anume *Şendriceni, ce-s pe apa Buhaiului în ţinutul Hărlăului, carele acest sat anume Şendriceani a fost a socrului său Orăş biv vornic şi l'a perdut pre el cu a sa viclenie, când s'a sculat cu Costantin Moghilă Voevod şi cu multă oaste leşască asupra lui Ştefan Tomşa Vodă.* Pentraceaia ca să-i fie lui dela Domnia mea daanie şi miluire şi uric şi întărire şi ocină cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi împrăştiaţilor, ce i se vor aleage lui mai de aproape neruşăit niciodănăoară în veacii vecilor. Iar după a noastră viaţă şi domnie cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau chiar pe oricare altul îl va aleage Dumnezeu să fie Domn în a noastă ţară a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră daanie şi aşezare şi miluire şi întăritură, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, precum şi noi i-am dat şi i-am întărit pentru a lui direaptă slujbă. Iar cine s'ar ispiti a rade a noastră daanie şi miluire şi întăritură, acela să nu fie iertat de Domnul Dumnezeu şi de prea curata lui Maică şi de toţi sfinţii, amin, şi să aibă pârăş straşnic înaintea straşnicului judeţ a lui Hristos; şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a domniei meale.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7124 luna Aug. 15

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

† LUCOCI

Pecetea domnească in ceară roşie cu exerga: Io Radul Voevod din mila lui Dumnezeu fiul Mihnei Voevod 7124. Cap de bou.

IV. 7128 Septembre 24 (1619) Iaşi. Gaspar Vodă întăreşte dania lui Onciul Iuraşcovici vatag la Suceava, seliştea Şendriceani, ce-o are zestre de pe femeea sa Anghelina, fata lui Orăş vornic.

Io Gaspar Voevod, din mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, adecă domniia mea dat-am şi am întăritu înşine slugei noastre credinciosului *Iuraşcovici Onciul vel vătag la ţinutul Sucevei şi Cneghinei lui Anghelinei, fata lui Orăş fost mare vornic* o selişte ce se numeşte *Şendriceani, sub bucovină, ce-i în ţinu-*

tul (șters Dorohoiului) Hărlăului; care acea seliște a fost a noastră domnească ascultătoare cătră ocolul târgului Dorohoiului; care acea silişte fost-a daanie dela Costantin Voevod socrului său mai sus scris lui Orăş fostului vornic. Pentraceaia noi văzând a lui direaptă şi cu credinţă slujbă, care a slujit noao şi ţării, şi dela noi încă datu-i-am şi i-am întărit înşine lui pre acea silişte ce se numeaşte Şendriceani în ţinutul Hârlăului supt bucovină, şi cu vad de moară şi cu toate veniturile, ca să-i fie lui şi dela noi direaptă daanie şi miluire şi ocină şi uric cu toate veniturile. Altul să nu se amestice înaintea acestei cărţi a noastre.

Insuşi Domnul a zis.

In Iaşi la anul 7128 Septembre 24

LUCOCI

„ *In neființa milei sale pan Ghenghea vel logofăt*

Nebojatco logofăt

V. 7128 Septembre 24 (1619) Iași. Gaspar Vodă scrie carte la Şoltuzul de Dorohoi că a dat Şendriceanii lui Onciul Iuraşcovici, vătag de Suceava, şi dar să nu-l supere.

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; scriem slugilor noastre ureadnicului şi şoltuzului şi pârgarilor din târgul Dorohoiului, dâmu-vă voao ştire, cum domnia mea m'am milostivit şi am dat satul Şendriceani boiarinului nostru, lui Onciul Iuraşcovici, marelui vatag de Suceava. Pentraceaia cum veţi vedea această carte a domniei meale voi să aveaţi a-l lăsare foarte în pace, întru nemica să nu-l învăluiţi cu târgul; numai aceasta să aibă ei a plăti dabila cu târgul, iar alta nici o dajde la deregătorie mai mult lor să nu le învăluiţi, şi alfel să nu faceţi.

Insuşi Domnul a zis.

Io GASPAR VOEVOD

In Iaşi la anul 7128 Sept. 24

LUCOCI

Pecetea mică în ceară roşie desprinsă şi căzută.

VI. 7128 Mart 8 (1620) Iaşi. Gaspar Vodă întoarce lui Onciul Iuraşcovici vataf de Suceava seliştea Şendriceani pentru slujbele date ţării la Ţarigrad.

Io Gaşpar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică domnia mea am dat şi am miluit şi am întărit pre sluga noastră, credinciosului *Onciul Iuraşcovici* vel vătaf de Suceava, şi cneaghinei lui Anghelinei, fata lui Orăş vel vornic, un sat care se numeaşte Şendriceani supt bucovină, ce-i în ţinutul Hârlăului, carea acea silişte fosţă direaptă domnească ascultătoare cătră ocolul târgului Dorohoiului, şi a fost daanie şi miluire socrului său Orăş biv vel vornic dela Costantin Moghilă Voevod. Iară cându a fost în zilele lui Ştefan Voevod Tomşevici, iarăş i s'a luat acel sat şi l'a atârnat de ocolul târgului Dorohoiului, iară după aceia când a fost în zilele domniei meale, iar mai sus scrisa slugă şi al nostru credincios Onciul Iuraşcovici vel vătah a slujit *noao cu direptate şi credincioasă slujbă şi ţării domniei meale la Ţarigrad cu al nostru credincios şi cinstit boiarin Gheanghea vel logofăt,* iar domnia mea aşijderele m'am milostivit şi am dat şi am miluit şi am întors lui acel sat Şendriceani şi cu vad de moară şi cu tot venitul, ca să-i fie lui şi dela noi direaptă ocină şi daanie şi miluire şi uric cu toate veniturile neruşăit lui niciodănăoară în veacii vecilor, şi altul să nu se ameastice.

Domnul a arătat.

Scris în Iaşi la anul 7128 Mart 8

Io GASPAR VOEVOD

BORLEANUL

„ In neflinţa milei sale pan Gheanghea vel logofăt
en Nebojatco logofăt

VII. Fără an Febr. 16 (după 7128) Dorohoi. Cercetare ce se face pentru un stâlp stricat la Şendriceani despre Buhaice.

Intru tot cinstit pre după Dumnezeu mult nedejduitor părintele nostru, dumnealui jupân Gheanghea mare logofăt, dupaceastea dăm ştire dumitale, ca părintele nostru cel bun, că a venit Onciul prăcălabul cu cinstită carte măriei sale lui Vodă la noi cum să avem a strânge omen(i) bun(i) bătrân(i) megieş denpregiur şi să socotim hotarul şi de un stâ(l)p, cum lau stricat acel stâ(l)p despre sat despre Buhaice, deci noi aşe am făcut cum scrie

carte măriei sale lui Vodă, strâns-am oameni buni bătrâni megieşi şi am socotit şi am aflat noi toţi cu sufletele noastre, cum stâlpul nu a fost scos nici mutat den loc, ceau fost zdrobit deasupra de tot, şi au fost şi sluga dumitale *Ion Jidovul* deregătorul iar cu omeni buni vatămani den satele dumitale din Şerbăuţi şi din Ternauca deau văzut şi ei cum a fost stâlpul ridicat şi zdrobit de nişte păstori. Deci noi văzând aşa am pus alt stâlp tot pe acelaş loc cu cei oameni, de asta dăm ştiri dumitale, dumneata eşti destul înţelept facevei cum va fi voia dumitale, şi să fi dumneata sănătos. ot gospodi amin, (dela Domnul amin). u (în) Dorohoi Febr. 16.

Mai mici feciori dumitale, Gavril diac biv ureadnic, Ion Jid. ureadnic, Ştefan diacon ot Dorohoi, Ion Nalivaico otam biv şoltuz, Gheorghie Scripa diac tij ottam, Ionaşco Grozăvescul, Lealii vataman ot Ternauca, Ihnat vataman de Buhaice, Gavril tij. i Ştefan i Grigorie tij. ottam, Vasile Sinite star (bătrân) ot (din) Bohaice, Ionaşco Miţescul ot Şendriceani, Pavăl Mişco star ottam, Zahariia, Grigore tij. Dumitru, Ionaşco Vlaicul tij. i inii mnoghi ludi dobrii bil tamo (şi alţi mulţi oameni buni au fost acolo); în dos: *list za stlăp otcu Buhaice za marturie* (carte pentru stâlpul despre Buhaice de mărturie).

VIII. 7128 August 5 (1620) Dorohoi. Alegerea făcută în hotarul Şendriceanilor despre Dorohoi.

Părintelui şi născătorului nostru bunului şi iubitului şi scumpului şi noao după Dumnezeu mult nedejduitor milei sale Dumisale Gheanghea vel logofăt multă viaţă sănătoasă şi bună voie să aibă dăruită dela Domnul Dumnezeu făcătorul ceriului şi al pământului. Dămuţi ştire dumitale ca părintelui nostru bun spreaceasta. Onciul Iuraşcovici cum a venit la noi cu cinstita carte a Domniei tale milei lui, ca să avem a strângere oameni buni şi bătrâni megiaşi şi să socotim cu direptete pe ale noastre suflete hotarul satului său *Şendriceani, ce iaste la ţinutul Hârlăului, care a fost ascultătoriu de ocolul Dorohoiului*, că l'au fost hotărât împregiur despre toate părţile; şi astfel şi cu oameni buni am mers înşine şi văzut-am înşine pe vechiul hotar şi stâlpii vechi şi noi, am pus stâlpi unde au trebuit despre toate părţile

împregiur; astfel iaste hotarul Şendriceanilor *despre Dorohoi*; din vracniţa Şendricenilor din piatră spre soare răsare la altă piatră, în vârful heleşteului Cristei, şi de acolo la moghila Braicoviţă, şi de acolo la hreablele (iazul) Tomei purcariului, iar de acolo la un stâlp de piatră, la dealul din mijloc despre hotarul Păscarilor; iar dela acel stâlp de piatră dealul la movila din mijlocul dealului, iar dela moghilă pâră la drumul ce vine din Dragule, la heleşteul Bodiului, iar dela hăleşteu matca în jos la iazul Pribeagului la drum în hotarul Păscarilor, iar de acolo tot drumul pe lângă moghilă până la vracniţa Şendriceanilor şi la stâlpul de piatră despre Dorohoi; asemenea pe vechiul hotar *despre ozer.* Iarăş hotarul *despre Buhaicea* din ozer din valea adâncă la lozii pe drumul bătrân la un stâlp de piatră, iară de acolo la alt stâlp de piatră, şi din piatră drept prespre apa Buhaicea la sărături, şi de la sărături (soloneţ) la dumbravă la bour şi de acolo la Marcoviţa şi dela Marcoviţa la bourul Loznii supt Läbuşcă, iar de acolo pârâul în gios la hotarul Cobâlei la poiană şi de acolo despre pădurice drept la fântâna Strahova. Aşijdere despre *hotarul Cobăliei*, iarăşi din fântâna Strahovei peste apa Cobâlei la deal drept la un stâlp de piatră despre hotarul târgului Dorohoiului, şi de acolo la alt stâlp de piatră şi dela piatră în sus peste apa Buhaiului, la fântână şi la râpa din ozer despre hotarul Păscarilor; prespre tot împrejur hotarul iaste după vechiul hotar al satului Şeandriceanilor. De aceasta dăm ştire dumitale pe ale noastre suflete şi mărturisim cum înşine am găsit şi am făcut cu oameni buni şi bătrâni megiaşi; astfel dumneata vei face direase Onciului dela Domnul mila lui, cum te va învăţa Domnul Dumnezeu şi domnul Dumnezeu să-ţi dăruiască dumitale zile bune şi ani în pace, dela Hristos amin.

Scris în Dorohoi la anul 7128 August 5 zile

Noi mai mici fii dumitale: Botică ureadnic din Dorohoi, şi Lazor biv pitar, şi Gligore Mitrofanici şoltuz şi cu 12 pârgari şi Cristea bătrânu şi Costin şlicarul şi alt Grigore Hubar, şi Cozma bătrânul, şi Dubrov şi Pavel şi Malic şi Stratul şi Macsin şi alţi oameni au fost mulţi din târgul Dorohoiului şi Andreica vătăman din Cobăla şi Onciul vătăman din Măgura şi Buţurca vătăman din Pascar(i) şi Vasile vataman din Buhaicea, şi

Dan de acolo, şi Cozma şi Ilea de acolo şi Simiom Horbul din Cocoreani, şi Ionaşco bătrânul din Şendriceani şi Miţ şi Gherasim şi Pavel Mişco şi Lazor şi Brai şi Dima şi Tihmar deacolo şi alţi mulţi oameni buni fost-au la aceaste hotară, astfel mărturisim cu toţi cu ale noastre suflete, cum mai sus scriem.

Obs. 6 peceti în tuş. Pecetea târgului Dorohoiului: „✝ trăg Dorohoi".

IX. *7129 Noembrie 18 (1620) Iaşi.* Alexandru Vodă Iliiaş întăreşte alegerea hotarelor Şendricenilor despre Dorohoi după mărturia hotarnică a lui Boticiu.

Io Alexandru Voevod, fiul lui Iliiaş Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, sluga noastră *Onciul Iuraşcovici şi cneaghina lui Anghelina fata lui Vasile Orăş biv hatman*, cu un zapis de mărturie de la Botici ureadnic din Dorohoi şi de la Lazor biv pitar şi de la Gligore Mitrofanici şoltuz şi cu 12 cospârgari din târgul Dorohoiului şi de la Cristea bătrânul, şi Costin Cepişcă, şi Gligorie Hubariu şi Cozma bătrânul şi Dubrov şi Pavăl şi Malic şi Stratul şi Maxim şi de la alţi mulţi oameni buni de acolo, şi Andreica vătăman de Cobâla, şi Onciul vătăman de Măgură, şi Buţurca vătăman de Păscari şi Vasilie vătăman de Buhaice şi Dan şi Cozma şi Ilea de acolo şi Simion Horbul de Cocoreani şi Iuraşco bătrânul de Şendriceani şi Miţ şi Gherasim şi Pavăl şi Lazor şi Brai şi Dima şi Tihmar de acolo, scriindu întracel zapis cu ale lor suflete, precum ei au hotărât hotarul satului *Şendriceanilor, ce iaste în ţinutul Hârlăului, care a fost ascultător de ocolul Dorohoiului* despre toate părţile. Astfel este satul Şendriceani *despre Dorohoi*, din vracniţa Şendriceanilor de în piiatra spre soare răsare la altă piatră, în vârful hăleşteului Cristei bătrânul, şi de acolo la moghila Braicoviţa şi de acolo la iazul (hreblele) Tomei purcariului; iar de acolo la stâlpul de piatră pe dealul din mijloc despre hotarul Păscarilor; apoi de la acel stâlp de piatră dealul la moghila dealului din mijloc, iar de la movila mare până la drumul ce vine de la Dragule la hăleşteul Bodiului, iar de la hălăşteu matca în jos la iazul Pribeagului la drum la hotarul Păscarilor şi de acolo tot drumul în gios pe lângă moghile până la vracniţa Şendriceanilor, şi din stâlpul de piatră despre Dorohoi. Asemenea hotarul lă-

turalnic pe vechiul hotar *despre ozer*. Şi iarăşi hotarul *despre Buhaicea*, din ozer este valea adâncă din lozii pe drumul vechiu la un stâlp de piatră; şi de acolo la alt stâlp de piatră şi din piatră drept înspre apa Buhaiciului la Soloneţ (sărătură) şi din Sărătură la dumbravă la buor, şi de acolo la Marcoviţa şi din Marcoviţa la buorul Loznii supt Labuşcă şi de acolo până în jos la hotarul Cobâlei la poiană şi de acolo peste dumbrăviţă dreptu la fântâna Strahovei; asemenea şi *despre hotaru Cobâlei*; şi iarăşi din fântâna Strahovei prin apa Cobâlei, la deal drept la un stâlp de piatră despre hotarul târgului Dorohoiului, şi de acolo la alt stâlp de piatră şi din piatră la dealul peste apa Buhaici la fântână la râpa din ozer despre hotarul Păscarilor, peste toate laturile încunjurătoare hotarul este pe vechiul hotar satul Şendriceani, care acea selişte de satul Şendriceani, fost-a daanie şi miluire de la Costantin Moghilă Voevod socrului Onciului lui Vasilie Orăş biv hatman, pentru direapta şi credincioasa slujbă ce a slujit ţării. Pentraceaia şi noi văzând acea mărturie de la acei de mai sus scrişi oameni buni din acele hotarnice, noi încă le-am dat şi le-am întărit lor deplin pe acea, selişte ce se numeşte Şendirceanii în ţinutul Hârlăului supt bucovină şi cu vad de moară şi cu tot venitul, cum să fie Onciului Iuraşcovici şi cneaghinei lui Anghelina, fata lui Vasilie Orăş hatman şi de la noi direaptă daanie şi milă şi ocină şi întărire şi uric cu tot venitul, şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre. Scris în Iaşi la anul 7129, Noembrie 18.

Insuşi Domnul a poruncit.

Ghianghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit

HARAGA

Pecetea desprinsă. Este şi un suret din 7224 Oct. 3 (1715) tradus de Axinte Uricarul. Acest suret are această notiţă: „Scoţindusă acest suret de pe ispisocul răpoosatului Alexandru Iliiaş Voevod, care au fostu pe sârbie şi l-au talmacit pe rumânie însuşi iscălit cu iscălitura noastră să să criază.

Ilie Catargiul vel logofăt

X. *7129 Iunie 29 (1621) Iaşi.* Alexandru Voevod Iliiaş întăreşte Onciului Iuraşcovici siliştea Şendriceanilor supt bucovină la Hârlău.

Io Alexandru Iliiaş Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn tării Moldaviei, adică Domnia me am dat şi am întărit înşine slugii noastre Onciului Iuraşcovici fost parcalab o selişte, ce se numeşte *Şendriceanii supt bucovină, ce-i în ţinutul Hârlăului,* care acea selişte a fost a noastră direaptă domnească *ascultătoare de ocolul târgului Dorohoiului,* care acea silişte fost-a daanie şi de slujbă de la Costantin Voevod socrului său Orăş biv vel dvornic. Drept aceaia noi văzând ale lui direapte privilegii şi slujbenii dela înaintaşii domni şi dela noi am dat şi am întărit noi lui pe acea silişte, care se numeaşte Şendriceani în ţinutul Hărlăului sub bucovină şi cu vad de moară în apă şi cu tot venitul ca să-i fie lui şi dela noi ocină şi uric şi cu tot venitul; altul să nu se ameastice înaintea acestei cărţi domneşti.

Insuşi Domnul a poroncit.

Scris în Iaşi la anul 7129 Iunie 29

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi iscălit.

† IGNAT

XI. 7130 Noembre 26 (1621) Iaşi. Ştefan Vodă Tomşa întăreşte lui Onciul Iuraşcovici staroste seliştea Şendriceanilor.

Io Ştefan Tomşa Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică domnia mea am dat şi am întărit înşine slugii noastre Onciului Iuraşcovici biv staroste din ispisoace ce dânsul a avut dela Radul Voevod şi de la Gaşpar Voevod şi de la Alexandru Voevod pe a lui direaptă ocină şi daanie ce el are o silişte ce se numeaşte Şendriceanii supt bucovină cu vad de moară; care acea silişte fost a ascultătoare de ocolul târgului Dorohoiului şi dreaptă domnească; dreptaceia ca să-i fie lui şi dela noi direaptă ocină şi daanie şi întărire şi uric cu toate veniturile. Altul să nu se ameastice înaintea acestei cărţi a noastre.

Insuşi Domnul a zis.

Scris în Iaşi la anul 7130 Noembre 26

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit

† LUCOCI

XII. 7133 Noembre 14 (1624) Suceava. Uric mare de la Radul Vodă Mihnea, prin care întăreşte Onciului Iuraşcovici cele ce are de la soacra sa Maria lui V. Orăş vornic, în Şendriceani, 2 vii la Cotnari, Zastavna, Toltri, Pidecăuţi, Bobeşti şi Căbeşti.

Io Radul Voevod. cu mila lui .Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor moldoveneştilor boiari a mari şi mici, sluga noastră Onciul Iuraşcovici cu un zapis de mărturie de la Maria cneaghina răposatului Vasile Orăş biv vel vornic făcut cu mare blestem denaintea lui Iuraşco Dracea şi dela Ignat Ciogolea pârcălab şi de la Dumitraşco Mihul şi de la Gavril Tăutul, şi de la Gligore Robceanul şi de la Tudor şi de la Hacico şo'tuzul şi de la 12 pârgari şi de la mulţi oameni buni şi militari înainte, scriindu cum dânsa de nimene silită nici învăluită, ci de a sa bună voe tocmitu-s'a cu ginerele ei Onciul Iuraşcovici, cum după moartea fiicei sale Anghelina, soţul a lui nostru mai sus scris, să aibă el singur a-şi stăpâni tot satul *Şendriceani cu loc de moară şi cu tot venitul, ce-i pe Buhaicea în ţinutul Hârlăului,* care a fost ascultător de ocolul Dorohoiului *care i-a fost ţiind de slujbenie jupânului ei Vasile Orăş dela Costantin Moghilă Voevod, după aceia în zilele lui Ştefan Tomşei Voevod, l'a fost alipitu-l'a iarăş cătră Dorohoi.* Deci sluga noastră mai sus scrisă Onciul Iuraşcovici slujit-a domnie' meale şi ţării noastre a Moldaviei cu direptate şi cu credinţă *şi cu multă strâmtorare în Ţarigrad.* Derept aceaia Domnia mea încă m'am milostivitu m'am şi datam înşine lui cel sat cu tot venitul, şi iarăş i-am dat una falce şi 2 fărtae de vie ce-s la Cotnar, în *dealul Ploscu,* care i-au fostu lui cumpărătură de la Lupul fiiul Eremicăi din târgul Sucevei, şi încă i-am *mai* dat Onciul Iuraşcovici Lupului pentracea vre 2 boi buni. Şi iarăş i-am dat lui toate ocinile şi moşiile şi cumpărături ce a cumpărat el împreună cu fiica ei Anghelina şi a patra parte de sat *Zastavna* cu hăleşteu şi moară, şi iarăş şi alt heleşteu din *Toltri* şi cu loc de moară ce-i în ţinutul Cernăuţului şi a patra parte din satul *Pidecăuţi,* partea din jos care-i la Prut; şi jumătate din satul *Bobeşti* partea din jos cu loc de moară; şi iarăşi a şasa parte din satul *Căbeşti*; şi despre 60 ughi ce i-am fost dat lui împrumu-

tare iarăş el i-a întors lui; căci că el a fost dat acei bani în danie în vistiiarul domniei meale, şi acel zapis s'a rumpt dinainte celor bărbaţi buni. Dreptaceia Domnia mea cum am văzut acel zapis dela atâţia oameni buni şi militari înainte, făcut cu atâta blestem de către însăşi Maria cneaghina răposatului Vasile Orăş, cum nime dintre nepoţii ei şi din seminţeniia jupânului ei să nu cuteze a se amesteca, şi nici să se acolisească cândva; Pentraceia şi domnia mea dat-am şi am întărit înşine slugii noastre mai sus scrise Onciului Iuraşcovici, cum să-i fie lui şi dela noi drepte ocine şi moşii, danie şi întărire şi din vatră de sat şi din câmp şi din tot venitul neruşăit niciodănăoară în veacii vecilor şi aitul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Suceava la anul 7133 Noembre 14

Dumitraşco Ştefan vel logofăt

† TOMA

Pecetea în ceară roşie cu exerga „Io Radul Voevod, cu mila lui Dumnezeu fiul lui Mihne Voevod 7124." cap de bou.

In dos nota: *„ispisoc za Şendriceani. i inih. sel eje dala cneaghinea Orăşoae* (ispisoc de Şendriceani şi altor sate, ce le-a dat cneaghina Orăşoae).

XIII. 7133 August 6 (1625) *Hărlău.* Cartea lui Radu Vodă Mihnea către Onciul Iuraşcovici staroste, oprind fânul cosit de Rugină de Şeleşeu.

Io Radul Voevod cu mila lui Dumnnzeu Domn ţării Moldaviei, dat am această carte a domniei meale slugii noastre lui *Onciul Iuraşcovici biv staroste*, spreaceia să fie tare şi putearnic cu această carte a domniei meale a opri fânul ce l-a cosit Rugină în al său hotar la stâlpul satului Şendriceanilor, care fân el l'a vândut vornicului de Botoşani; iar dacă cuiva i se părea cu strâmbul, iară el să aibă a fi faţă înaintea domniei meale. Aşa să ştiţi şi altfel să nu fie.

Domnul a zis.

In Hârlău la anul 7133 August 6

Dumitraşco Ştefan vel logofăt a învăţat

† DANOVICI

Pecete cu exerga; † Io Radul Voevod din mila lui Dumnezeu fiul Mihnei Voevod 7124. cap de bou., în dos nota: *„list na Rugin za hotar"*, (carte la Rugină pentru hotar).

XIV. *7136 Octombre 31* (1627) *Iaşi.* Miron Barnovschi Vodă carte către ureadnicii de Dorohoi, în pricina dintre Onciul de Şendriceni şi Rugină de Şileşeu pentru fânul cosit.

Io Miron Barnovschi Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; scriem domniia mea slugilor domniei meale ureadnicilor de Dorohoi, dămuv(ă) ştiri că ni s'au jeluit sluga noastră Onciul Iuraşco pre Rugină şi pre alţi oameni dzicându că ară şi cosăscu pre ocina lui în hotarul Şendriceanilor, unde iaste ocina lui, dereaptu acea, deacă veţi vedea cartea domniei meale iară voi să opriţi tot fânul cât va fi cosit acolea şi arătura ce va hi să fie pe sama Onciului, iară lui Rugină dei va părea cu strâmbul voi să le daţi dzi la domnia mea şi să-ş aducă Rugină şi direasele să vedem cu ce isprăvi ţine acel loc, aceasta voao scriem şi astfel să nu faceţi.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7136 Octombre 31.

Pecetea în tuş roş cu exerga: Io Miron Barnovschi Moghila Voevod şi domn ţării Moldovei. Capul de bou; în dos: *list na Rugină* (carte la Rugină).

XV. 7139 Februar 3 (1631) *Iaşi.* Moise Vodă Moghilă carte cătră Gociul diac pentru stricarea unui stâlp la Şendriceanii Onciului după Buhaicea.

Io Moise Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, pişem slugam gospodstvami ureadnicom ot Dorohoi i Gociul diac (scriem slugilor domniei meale ureadnicilor de Dorohoi şi lui Gociul diac), dămuţ ştire că s'au jăluit înaintea domniei meale sluga domniei meale Onciul Iuraşcovici ceau fostu părcalab, pre nişte oameni dzicându că ş'au hotărât el satul lui Şendriceanii despre toate hotarăle, şi au stâlpit, iar acmu s'au aflat un stâlp stricat şi mutat din loc, dinspre sat despre Buhaicia, pentraceaia deacă veţi vedea cartea domniei meale, iar voi să socotiţi cu oameni buni de pre acolo, de veţi afla că iaste mutat acel stâlpu den loc să luaţi boi dela acei oameni şi să-i trimeteţi la domnia mea, şi să puneţi stâlpul iarăş la loc cumu-i vor spune direasele până unde-i iaste hotarul lui. siţe vam pişem a

comu neacaa crivda da stanet liţem pred gospodvmi. (asta voao scriem, iar cui (i s'ar părea) nescaiva înşelăciune să fie de faţă înaintea domniei meale).

Insuşi Domnul a poruncit.

Iaşi la anul 7139 Februar 3

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi iscălit

(i nac ne ucinite, şi altfel să nu faceţi)

ŞAIDIR

Pecetea roşie în ceară alipită: † Io Moisă Moghilă Voeved, bojiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, cap de bou, coroana, stea, sabia, soarele, buzduganul, lună.

In dos notiţa: *za hotar Şendriceani otcu Buhaicea*, (de hotarul Şendriceanilor despre Buhaicea).

XVI. *Fără an, Noembrie 12 (către 7140)*. Cartea lui Pătraşcu Başotă logofăt către Borleanul uricar în pâra dintre Onciul şi Dumitraşco ginerele lui Rugină pentru alegere de hotare.

Eto az (adică eu) Pătraşco Başotă vel logofăt scriem priiatenilor noştri Borleanului uricarului şi Gociului multă sănătate. Dau a şti dumilor-voastre că sau pârât acie de faţă Onciul Iuraşcovici cu Dumitraşco ginerele lui Rugină pentru o bucată de hotar ceau mai fostu cartea măriei sale lui Vodă de hotărât în doao rânduri acolo şi leaţi şi socotit cum am văzut şi scrisoarea cea de mărturii acmu de iznoavă li s'au scris la dumneavoastră pentraceia să socotiţi cum veţi afla mai cu direptul cu oameni buni să le hotărâţi şi să le stâlpiţi... cum iaste scris în cartea măriei sale ci iaste la Dumitraşco şi cum veţi afla mai cu direptul iar să scrieţi mărturii, aceasta scriem dumilor-voastre, şi să fiţi dumneavoastră sănătoşi, amin.

In Iaşi Noembre 12

Patraşco Başotă vel logofăt

Pecetea mică în ceară neagră sfărâmată.

XVII. 7141 *Octombre* 10 (1732) *Iaşi*. Cartea lui Alexandru Iliaş Vodă către Borăleanul uricar în pâra dintre Onciul şi Lupul Talpă cupar, ginerele lui Rugină pentru fânaţe.

Io Alexandru Ilieş Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, pişemi gospodstvami sluzeam naşim Borleanul uricar i ureadnicom ot Dorohoi (scriem Domnia mea slugilor noastre

lui Borleanul uricar şi ureadnicilor de Dorohoi), voao ştiri c' domnii meale s'au jăluit sluga noastră Onciul ce au fostu staroste pre Lupul cuparul ginerele lui Rugină, şi aşeau zis înaintea domniei meale că-i ia bucată de loc cu fânaţe, din hotarul Şeandriceanilor către hotarul Şelişeului în ţaria sa. dirept acea deaca veţi vedea ciastă carte a domniei meale iar voi să socotiţi cu oameni buni de va fi aşea, şi de va fi aratu sau cosit prespre stâlpii Onciului, iar voi să luaţi 12 boi şi la domnia mea să-i aduceţi şi să le daţi dzi să vie de faţă toţi cu uricele sale împreună., să opriţi cu fânaţ cu tot pânăş vor întreba înaintea domniei meale şi hârtie de dzi încă să le faceţi; tac da znaete, i nac ne ucinite pread sim listu gospodstvami (astfel să ştiţi şi altfel să nu faceţi prespre această carte a domniei meale).

Domnul a zis.

pis u Ias (scris în Iaşi) la anul 7141 Octombre 10

Gheanghea vel logofăt ucil i iscah (a învăţat şi a iscălit)

† *TOADER*

Pecete mare aplecată pe hârtie: Io Alexandru Ilieş Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; cap de bou, coroană, stea, buzdugan, sabie, soare şi lună.

In dos: *list na Lupal cupar* (carte la Lupul cupar).

XVIII. *Fără an. Febr.* 20 *Iaşi* (7141). Cartea lui Ghenghea log. către Borăleanul uricar in pâra dintre Onciul şi Lupul Talpă cupar pentru un stâlp şi pentru cosit fân pe nedreptul.

Eto az (adică eu) Gheanghea vel logofăt, scriem la priiatelu nostru la Borăleanul ceau fost uricar, dămuţ ştire că ni sau jăluit *Onciul Iuraşcovici prăcălab* pre Lupul cupariul dzicând înaintea noastră că-i ia o bucată de hotar, dela satul lui de Şendriceani şi iau arat hotarul peste stâlpul, şi au şi cosit, deci pentraceia deacă vei vedea cartea măriei sale lui Vodă, iar tu ca să aibi a mearge şi a strânge oameni bun(i) bătrân(i) megiiaşi din sus şi din gios, să aibă a scoate hotarul şi direasele şi pre stâlpi, deci de se va afla că au arat şi au cosit hotarul Onciului de Şendriceani Lupul şi cu vecinii săi, iar tu ca să aibi a lua şase boi hatalm dela Lupul cuparul şi să-i trimiţi înaintea porţii măriei sale lui Vodă, şi am triimis şi prentu un ficior al nostru pre Nacul diregătorul din Tomeşti să hie acolo la cea

tocmeală, iar de nu-i veţi putea tocmi să le daţi dzi să-şi aduc(ă) direasele, înaintea măriei sale lui Vodă, deaceasta dăm ştiri, şi să te bucuri despre mine.

In Iaşi Febr. 20

Ghenghea vel logofăt

Pecetea în ceară verde.

In dos: *List na Lupul cupar.* Carte la Lupul cupar.

XIX. 7143 *Iunie 6 Iaşi* (1635). Cartea lui Vasile Vodă Lupul către Borleanul uricar şi I. Stârcea în pâra dintre Onciul şi Lupul Talpă cupar pentru Şendriceani şi fânul cosit.

Io Vasile Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, scriem domniia mea la sluga noastră la Borleanul uricariul şi la Ion Stârcea dămuv(ă) ştire; că sau jăluitu înaintea domniei meale sluga noastră Onciul ce au fostu staroste dzicând că-i împresură. Lupul Talpă ce a fost cupar o bucată de hotar dela Şendriceani, şi iau luat şi nişte fân de pe partea lui, pentru aceia deaca veţi vedea cartea domniei meale, iară voi să strângeţi oameni buni den sus şi den gios, să meargeţi să socotiţi şi să aleageţi partea Onciului deusebi cum va hi mai cu direptul nemărui să nu făţăriţi ce după cum vor spune diresele şi după cum vor şti oameni buni aşa să le aleageţi. Aşijderea şi de acel fân săi socotiţi de se va afla că au fostu a Onciului să-i faceţi leage să-i plătească şi cum veţi afla mai cu direptul să faceţi scrisoare şi să ne daţi ştire. *toe pişem* (aceasta scriem). Gospodin reci (Domnul a zis).

In Iaşi leat 7143 Iunie 6

Pătraşco Başotă vel logofăt

† DUMITRU

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga: Io Vasile Voevod bojiu milostiiu gospodaru zemle Moldavscoi. Cap de bou, coroană, stea, soare, lună, sabie, buzdugan.

Obs. In dos nota: *List za hotar Şendriceanschim Borăleanului, Stârcii*, carte de hotar a Şendriceanilor Borleanului şi Stârcii.

XX. 7143 *August 4. Dorohoi* (1635). Mărturie de cercetare ce face Borleanul uricar şi Stârcea în hotarul Şendriceanilor despre Şilişău a Lupului Talpă comis.

Milostive şi luminate Doamne, să fii măriia dumitale sănătos, dăm ştiri mării dumitale, ca domnului nostru milostiv, că a venit

cinstita carte dumitale, să socotim cu oameni buni şi bătrâni megieşi, de o bucată de hotar din hotarul Şendriceanilor, satului Onciului Pârcălabului că sau jăluit înnaintea mării dumitale, că iau împresurat Lupul Talpă comisul, cu hotarul Şeleşeului, deci noi vădzându cinstita carte mării dumitale, mărsam şi am strânsu oameni buni şi bătrâni şi megiaşi de prinpregiur, şi din târg den Dorohoi şi dentralte sate, deci milostive Doamne dacă am mărsu acolo la acel loc ce au price împreună cu aceşti oameni mulţi strânşi ş cu oameni buni cari ştiu acel loc cum iaste şi a cui iaste, noi am trimes la Lupul comisul să vie şi el la noi şi săşi aducă şi direasele să le citim şi a lui şi a Onciului să le hotărâm pe unde le vor spune direasele, cum iaste *obicearul* iar el nau vrut să vie la hotârâţ şi la oameni buni cum au fost învăţătura mării tale, ce au dzis că va veni înnaintea mării dumitale, ce au trimes pe Dumitraşco din Ilişeşti cumnatul lui Rugină, cu un ispisoc de întăritură dela Smeon Vodă pe o bucată de loc din hotarul Buhaiciului, şi scrie întracel ispisoc acel loc în seamne despre hotarul Şendriceanilor *din Jidovca în movila cea mare la Urlea, şi peste o moviliţă despre hotarul Păscarilor.* Deci noi milostive Domne, vrutam să aleagem nişte oameni buni bătrâni *săi giurăm şi să le punem brazdă cum iaste leage* cari vor şti cu sufletele lor pe unde sântu aceale seamne, ar ei nau vrut ci sau tras la măriia dumitale, deci noi leam dat dzi înaintea mării dumitale, şi am mărsu cu aceşti oameni buni de neau arătat aceale seamne şi neau arătat de unde au luat Lupul fânul lui Dumitru şoltuzul din Botoşani, ce au vândut Onciul prăcălabul, şi de unde iau bătut vecinii, deci tot iaste hotarul Onciului de Şendriceani, de aciasta dăm ştire mării dumitale, iar măriia dumitale îi va giudeca cum va fi voia mării dumitate. ca un domn milostivu şi să fii măriia dumitale sănătos, şi cu voe bună dela Hristos întru ani mulţi şi buni. Ot gospode amin, (de la Dumnezeu amin).

let (anul) 7143 August 4

Mai micii robii mării dumitale: Borăleanul uricar, şi Isac Stârcea, şi Gociul din Dorohoi, şi Gheorghie diregătoriul ot Buhaici. şi Grozav şoltuz ot (din) Dorohoi, şi Romaşco tij (iarăşi)

şi Ion Onco tij, şi Stratulă, şi Ştefa bătrânul, şi Vlaşin tij, şi Gligorie Onic, şi Droni şi Gavril Şelepco, şi Ionaş zăt (ginere) Cresti, şi Ionaşco Frăţiian tij, şi Găgiul tij, ş' Roman tij, şi Gora bătrânul tij. şi Ionaşco bătrânul, şi Dumitraşco biv (fost) şoltuz, şi Pătrea Siul tij. şi Isac Ilcescul tij. şi Ştefa ot Buhaicea şi Fădor ot Popeani, şi-alţi oameni buni au fostu şi Pavel o Şendriceani star, şi Eremia tij. şi Ionaşco tij. şi Ionaşco şi Drăgane star (bătrân), şi Moisă, dămu ştire mării dumitale, toţi noi cu sufletele noastre.

XXI. *7144 Sept. 14 Dorohoi (1635)*. Cartea boerilor rânduiţi să cerceteze hotarele Şendricenilor despre Şeleşeu în pricina dintre Onciul şi Lupul Talpă comis.

Roditeliu naşemu prea vâzdeleannomu i po Bozea nam mnoga nadijdumu, pan Patraşco Başotă, velichii logofătu, ot gospodi radovatisea gospodstvati amin. (Părintelui nostru prea scump şi după Dumnezeu noao multă nădejde. Dumnealui Pătraşco Başotă marelui legofăt, dela Dumnezeu să te bucuri domnia ta, amin). Cătră aciasta dăm ştire dumitale, ca părintelui nostru, că are pâră Onciul prăcălabul cu Lupul Talpă comisul pentru o bucată de hotar din hotarul Şendriceanilor, dzicându Lupul comisul că iaste de hotarul lui a Şeleşeului, deci părcălabul Onciul au făcut cinstită carte mării sale lui Vodă la noi şi la oameni buni de prin pregiur megiiaşi să le socotim acel loc cu pâră a cui iaste, deci noi vădzând cinstita carte a mării sale lui Vodă, noi neam strânsu cu mulţi oameni buni şi slugi domneşti şi am mersu la acel loc şi am şedzut o dzi toată dzua şi Lupul comisul a fost acas(ă) şi nau vrut să ias(ă) la noi cum scrie cartea mării sale lui Vod(ă), ce şau luat dzi la măria sa Vodă şi la dumneata, deci noi leam dat şi au venit înnaintea dumitale iară dumneata părintele nostru logofăt, iarăş ai trimes la oameni buni să le socotim direasele, şi să le hotărâm cu bătrâni carii vor şti cu sufletele lor, deci Onciul prăcălabul de iznoav(ă) au strânsu oameni buni şi au trimis cu Borăleanul uricar la dumnealui la comisul Lupul să ias(ă) să le socotim şi să le hotărâm, iară dumnealui iarăş nau vrut să vie la noi la hotar, ce am mersu de am aflat la acel loc de ţarină, tot stricat cu oile şi călcat, şi am găsit şi oile de faţ(ă) în dzua de *văzvijeniia*

cistnago cresta (Inălţarea cinstitei cruci), şi am luat şi neşti berbeci dintre acele oi de iam dat la scaun la Dorohoi, iară hotarul iaste despre Şeleşeul piscul jidovscăi, despre baltă, despre izvor, dreptu prin iazul lui Pribeg, şi valea în sus tot matcă până întru altu iaz a Boghiului, unde se împreună cu hotarul Pomărlei şi de acii la deal la Urlea, unde iaste un piscu mare cu movile, şi peste piscu, pe drumul Dragolei, până în hotarul Păscarilor, iară pe unde au luat fânul an comisul Lupul tot iaste hotarul a Onciului a Şendriceanilor acum iarăş au călcat acel loc tot cu oile, şi iau luat şi un cal dela un fecior şi iau bătut şi pe nişte oameni iarăş an cu putearea dumisale, deci noi vădzându că nu va să vie la leage şi la hotar, cum scrie cartea mării sale lui Vodă, noi am semnat locul şi nam pus stălpi, şi dăm ştire dumitale, dumneta vei face cum va fi voia dumitale, de aceasta dăm ştire dumitale şi să fii dumneata sănătos, *ot gospodi amin* (de la Dumnezeu amin).

pis (scris) u (în) Dorohoi vlt (anul) 7144 Sept. 14

Mai mici feciorii dumitale: Borăleanul uricar, şi Isac Stârcea, şi noi Ion Şoltuzul cu 12 prăgari ot trăg Dorohoi, şi oameni buni anume: Miron biv voiut, şi Grigore biv voiut, şi Ştefa star (bătrânul), şi Vlaşcu star, şi Gligorie şi Droni şi Gavril Şelip, şi Ionaşco zeat Criste, şi Iosip Ilcescul, şi Ionaşco Fraţiian, şi Braia star şi Ionaşco Drăgănescul, şi Pavăl Mişco şi Samson şi alţi oameni buni au fostu, dăm ştire dumitale.

(ss) Borăleanul (pecete *un cal*), Isac Stârcea (pecete *o pasăre*), Pecetea Dorohoiului: *trăg Dorohoi.*

XXII. *7144 Mai 19 (1636) Iaşi.* Cartea lui Vasile Vodă Lupul către diregătorii de Dorohoi în pâra dintre călugării de Bârnova şi ginerii lui Rugină pentru alegerea hotarelor dintre Şendriceani, Buhaicea şi Păscari.

Io Vasilie Voevod bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. Scriem domniia mea la slugile noastre la *deregătorii de, Dorohoiu*, Dăm ştire că domniei meale sau jăluit rugătorii domniei meale, egumenul i tot săborul dela svânta mânăstire de la Bârnova, şi sluga noastră Onciul ceau fostu părcălab pre Dumitraşco cumnatul lui Rugină, şi pre Lupul ce au fostu comis dzicându că le iau dela trei sate hotară, dela Buhaici, dela Şendriceani şi dela Păscari, pentraceaia deacă veţi vedea cartea dom-

niei meale, iar voi să le daţi dzi să stea de faţă înnaintea domniei meale, şi săşi aducă direasele cu ce iau aceale hotară, şi să le faceţi şi hârtie de dzi, *totu i nac ne budet* (aceasta şi altfel să nu fie).

Saam gospodinu veleal (Insuşi Domnul a poruncit).

u Ias (în Iaşi) 7144 Mai 19

Gavril Măteiaş vel logofăt

† *MARDARIE*

Pecetea domnească în tuş roş ştearsă.

In dos: *list za soroc na Dumitraşco i Lupul Talpă comis* (carte de soroc la Dumitraşco şi Lupul Talpă comis).

XXIII. *7144 Iulie 12 Iaşi* (1636). Vasile Vodă Lupul scrie carte la Ciogole şi Borăleanul uricar în pâra dintre Onciul şi Dumitraşcu, ginerele lui Rugină pentru Şendriceani şi Şilişeu.

Io Vasilie Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemle Moldavscoi, pişem gospodstvami slugim gospodstvami (scriem domnia mea slugilor domniei meale) Costandin Ciogolei ureadnic ot Botoşani, i Bourleanul (sic) uricar, dămuv(ă) ştire că sau pârât de faţ(ă) înnaintea domniei meale slugile noastre, Onciul Iuraşco, şi cu Dumitraşco, ginerele lui Rugin(ă), pentru o bucată de hotar, dzicându Onciul căi iaste lui direaptă ocin(ă) şi moşie din hotarul Şendriceanilor, iar Dumitraşco şi cu ceilalţi fraţi a lui, aşea au dzis că lii lor dare şi miluire, cum au arătat şi uric dela Pătru Vodă din hotarul Şelişeului, pentraceaia deacă veţi vedea cartea domniei meale, iar voi să strângeţi oameni buni bătrâni de prin pregiur, megiiaşi şi din Dorohoi, cari vor fi oameni buni, şi să meargeţi la aceale hotare, să socotiţi pre acel uric dela Pătru Vodă, pe unde va spune în seamne, şi pe unde au hotărât Gheorghie părcalabul şi cu alţi oameni buni, pre acel hotar, să socotiţi cum veţi afla mai cu direptul nimărui să nu făţăriţi, şi deacă veţi aleage să puneţi seamne, şi să le faceţi scrisoare, şi să daţi ştire, *tac pişem gospodstvami, i nac ne ucenite* (aceasta scriem domnia mea, şi altfel să nu faceţi).

Saam gospodinu veleal (Insuşi Domnul a poruncit).

u Ias lt. 7144 Iulie 12

Gavril Măteiaş vel logofăt

† *DUMITRU*

Pecetea domnească în tuş roş, ştearsă.

In dos: *list do Ciogolea Costantin vornic, Borlean uricar za hotar Şendriceani*, (Carte la Ciogolea Costantin vornic şi la Borleanul uricar, de hotarul Şendriceanilor.

XXIV. *Fără an (7144) August 30 Dorohoi.* Mărturie de cercetarea ce fac Cost. Ciogolea şi Borleanul la Şendriceanii lui Onciul Iuraşcovici despre Şilişeul a lui Rugină.

Intru tot cinstit, şi după Dumnezeu mult nedejduitor părintele nostru, dumnialui giupânul Gavrilaş logofăt *marire*, pohtim pre milostivul Dumnezeu pace şi sănătate dumitale, alt(ă) dăm ştire dumitale ca părintelui nostru vinitau Onciul Iuraşcovici cu o cinstită carte a mării sale lui Vodă la Costantin Ciogolea vornicul de Botoşani, şi la dumnealui Borleanul uricar, de să strângeţi oameni buni bătrâni de pre megiiaşi şi să socotească de pâra Onciului ce are cu Dumitraşco cumnatul lui Rugină şi cu Lupul Talpâ comisul *prentro* bucată de hotar de Şendriceani ce o iau acmu cu un uric dela Pătru Vodă, şi scrie în uric că au hotărât Gheorghie părcălabul pre acea bucată de hotar, deci pre noi neau pohtit acolo şi am mărsu cu boiarii şi cu oameni mulţi bătrâni de megiiaşi de la noi la târgu, şi au arătat oameni bătrâni cu sufletele sale, tot cu direptul că iaste aceasta Orlică şi pre matca către Jidovca până la iazul Pribeagului până în drumul Păscarilor, tot iaste hotarul Şendriceanilor şi au hotărât Onciul Iuraşcovici în dzilele lui Alexandru Vodă feciorul lui Iliiaş Vodă cu Rugină şi cu oameni buni bătrâni de au fostu la hotărât atunce, ce până acmu tot au ţinut tot Onciul, acea bucată de hotar până au murit şi Rugină şi fără de gâlceavă cu pace, iar acmu Dumitraşco şi cu Lupul, ei rădică pără pre Onciul, iar noi am întrebat de omini bătrâni, să ştie pre unde au îmblat Gheorghie pârcălabul de au hotărât şi au pus seamne sau stâlpi, deci nu sau aflat nime să ştie să fie hotărât, Gheorghie părcălabul dintracei omini bătrâni..., aşeau mărturisit acei omini bătrâni cu sufletile sale, înnaintea hotarnicilor şi noi încă mărturisim cu sufletele noastre, vădzându pre acei omini bătrâni pre unde au arătat şi pâră acmu de patru ori au socotit acel lucru şi sau aflat aşea, şi au fostu boiarii hotarnici Isac Stârcea şi Ionaşco Roşca, şi Gociul diiacul, şi Petre direagătorul de Dorohoi, şi Gligore Tâutul, şi Ionaşco direagătorul de Iugşcani, şi Gheorghie diregătoriul de Buhaice, şi Tinaşco vatămanul de acole, şi au fost şi alţi omini mulţi de pre megiiaşi, de iasta dăm ştire dumitale cu sufletele noastre, iar dumneata vei

face cum te va năstăvi Dumnezeu, şi să fi dumneata sănătos, cu pace dela Isus Hristos, amin.

u (în) Dorohoi Avgust 30.

Noi mai micii feciorii dumitale, Ion Şoltuzul de Dorohoi, şi Grozav, şi Iuraşco starii, şi Ghiciul i Mitineu, i Gora star, Ion Vocic, i Gligorie Vocic, i Traiula, i Ionaşco Latăş, *i inih liidii stari, dobri bit tamo,* (şi alţi oameni bătrâni şi buni fost-au acolo).

Pecetea târgului Dorohoi: *„trâg Dorohoi"* p. p.
In dos: list za marturie ot liud. dobrih, ot Dorohoncea za hotar Şendriceani, (carte de mărturie dela Dorohoiani pentru hotarul Şendriceanilor)· list za hotar Şendriceani za Jidovca, Pribeag i Orlao (carte de hotar a Şendriceanilor despre Jidovca, Pribeag şi Orlao).

XXV. *7145 Octombre 4 (1636) Iaşi.* Vasile Vodă Lupul scrie din nou carte la C. Ciogolea şi Borăleanul uricar în pricina hotarului Şendriceanilor despre Şilişeul Lupului Talpă comis.

Io Vasile Voevod bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la slugile domniei meale, la Costantin Ciogolea vornicul de Botoşani, şi la Borleanul uricar, dămuv(ă) ştire de cartea ce neaţi trimes aice la domniia mea printru o pâră a Onciului Iuraşcovici, ce au avut cu Dumitraşco cumnatul lui Rugină, şi Talpă Lupul comisul, pentru o bucată de hotarul Şendriceanilor, care vrea să o ia spre hotarul Şeleşeului, şi printraceea aţi socotit voi cu oameni buni şi bătrâni şi sluga domniei meale cum aţi aflat cu sufletele voastre, cum acel loc iaste de hotarul Onciului din Şendriceani, deacă veţi vedea cartea domniei meale, iar voi să aveţi a mearge cu oameni buni să puneţi stâlpi pe unde aţ(i) socotit şi aţ(i) luat cu sufletele voastre şi cu megiiaşi, pre hotarul Şendriceanilor, de cătră alte hotare, şi stâlpii ce iau pus Dumitraşco cu Lupul Talpă să aveţi a le lepăda şi să pue stâlpii pre unde au fost de vac hotarul de Şendriceani, şi aşijdere să aveţi a face leage Onciului cu Lupul Talpă, printru nişte fân, ce sau luat de pre hotarul Onciului săi plătească cum veţi afla cu direptul şi cu oameni buni şi cine va hi arat pre hotarul lui să aibă a lua adzăcea şi săi oprească hotarul, cu această carte a domniei meale, nime să naibă a ara sau a cosi făr(ă) voia lui, de iasta

scriem domnia mea, *i nac ne ucinite,* (şi altfel să nu faceţi).
Sam gospodinu veleal, (Insuşi Domnul a poruncit).

u Ias vleato 7145 Oct. 4

Gavril Mateiaş vel logofăt

† GLIGORIE

Pecetea ştearsă.

In dos: *list do Ciogolea vornic i do Borleanul za hotaru Şendriceani* (carte la Ciogolea şi la Borleanul de hotarul Şendriceanilor).

XXVI. 7150. (1642). Vasile Vodă Lupul întăreşte alegerea făcută de Turcul stolnic în Păscari ot Hărlău.

Suret de pe ispisocul dela Vasile Vodă leat. 7150.

Adecă au vinitu înnaintea noastră, şi înnaintea al noştri boiari Moldoveneşti, a mari şi a mici slujitorul nostru egumenul şi cu tot soborul dela sfânta mănăstire Bărnova, şi sau rugat şi au ceriut carte dela domniia mea şi hotarnici ca să li să aleagă şi să hotărască lor satul *Păscari* la ţinutul Hărlăului, deci domniia meal am făcut cartia domnească, la sluga noastră Turcul ce au fostu stolnicu, deci el mergând acolo şi strângându mulţi oameni şi megiiaşi de prinpregiur şi diregători de Dorohoi, anume Gheorghie şi Zaharia şau ales şi şau hotărât după hotarul cel vechiu, pre unde au îmblat de veciu şi începânduşă hotarul dela obârşiia părăului pietrii în gios până la o piiatră lângă drum, iar de acolo drept la părăul Buhaiului la vadu, iar de acolo în gios până la moara cea veche, iar de acolo drept la deal, la o piiatră la poartă, iar dela poartă drept în gios până la coada iazului Cărstii la o piiatră, iar de acolo drept la altă piiatră, la deal între nişte pământuri din gios de drum, iar de acolo drept peste valea Veliceanca până la piiatra măgurii piste vale, iar de acolo în sus vale în potriva unei pietre la movilă, iar dela moghilă drept la altă piiatră din gios din Vircoviciu, iar de acolo iar valea Vricoviciului, iar de acolo apucă troianul până la o piatră Jidanca, iar de acolo drept în apa ezărului, atâta iaste tot hotarul Păscarilor, de către alte sate, deci deacmu înainte ca să aibă a ţine rugătorii noştri călugări dela sfânta mănăstire ce scrie mai sus tot hotarul satului Păscari cu tot venitul, iar alte sate de prin pregiur să naibă a să amesteca în hotarul călugărilor, iară nici să să mai părască în veaci.

„Şi sau tălmăcit *la Şcoala domnească*".

XXVII. *7168 Mai (1660) Iaşi.* Ştefan Vodă Lupul scrie carte la Toader Gherman să cerceteze încălcarea ce o fac Dorohoianii în Şendriceanii lui Eremia Cărcu.

Io Ştefan Voevod bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la sluga domniei meale la Toader Gherman den Cordăreani, dămuţi ştire că domnii meale sau jăluit sluga noastră *Eremiia Cărcu* ce au fostu portari pre *târgoveţii dela Dorohoi*, dzicându sluga noastră Eremiia Cărcu înnaintea domnii meale căi e hotarul alăturea cu *Dorohonceanii* cândui acmu, iar Dorohonceanii sau sculatu şi au aratu pre lângă hotarul lui Cărcu şi nau aratu numai în hotarul său, ci au trecutu peste stâlpu şi în hotarul lui Cărcu şi au stricat şi stâlpul, pentru aceea deaca vei vedea cartea domniei meale, iar tu să mergi acolo la satu la *Şeandriceani* şi să strângi nişte oameni buni de pre înpregiur şi să socoteşti acolo, deace de se va afla că au intratu *Dorohonceanii* peste stâlpul lui Cărcu, şi vor fi ei stricatu şi stâlpul, iar tu să ne dai ştiri precum vei soco(ti), de acolo cu oameni buni, şi să nu faci întralt chip, *toe pişem* (aceasta scriem).

u las vleat (în Iaşi la anul) 7168 Mai 11

Saam gospodinu veleal (însuşi Domnul a poruncit).

Răcoviţă vel logofăt ucil (a învăţat)

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga: Io Ştefan Voevoda bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. Capul de bou.

XXVIII. 7177 *Mai* 6 (*1669*) *Iaşi.* Maria lui Eremia Cărcu face danie jumătate din Şendriceani fiului său de suflet Gavril sin Arsenie Dobrenchii

Adecă noi Mariia fata Onciului Iuraşcovici giupăneasa răposatului Irimiia Cărcu ce au fostu portar, scriem şi mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru, netâmplândumise cucon de trupul mieu socotitam şi am ţinut pre ceastu cucon anume Gavril Dobreanchi, feciorul lui Arsenie Dobreanchie, de mic în casa noastră şi lam dat şi la învăţătură luatulam fiiu de suflet şi iam dat dintrale meale ocini ce mis despre părintele mieu, ce mai sus iaste scris, şi iam dat lui toate părţile meale de ocină ce am în Piedecăuţi ce sintu la Cernăuţi, cu vecini şi cu tot vinitul, şi *giumătate de sat de Şendriceani, ce sântu la ţinutul Hărlăului*, cu cas(ă) şi cu pohoarne gata, şi cu giumătate de vecini, ce

sintu de moşie fără vecinii, ce sintu de Costîna că aceia sintu a lui Dubău deusebi, acestea ocini şi vecini eu leam dat şi le am dăruit acestui cucon, ca să hie pomană părinţilor mei, ca şi cându ar hi din trupul mieu, aşijderea şi în viiaţa mea, până voiu hi vie eu ca să aibă a mă ţinea şi să mă hrănescu, de pe dânsele, iară după treacerea mea dintraceastă lume deşartă să hie a lui Gavril Dobrinchie, iară cine să va ispiti a strâca această a mea danie, măcar şi din rudele meale, acela să fie neertat de Domnul Dumnezău, ceau făcut ceriul şi pământul şi preacinstita lui maică Mariia şi de 4 Evanghelişti, şi de 12 vârhovnici apostoli, şi de 318 svenţi părinţi ceau fostu în Nekeia cetatea cea sfântă şi locul lui să hie de sălaş cu Iuda şi cu trecliatul Ariia, iară întraciastă tocmală au fostu mulţi boiari şi feciori de boiari pre anume, dumnealui Andreiaş, ceau fostu clucear mare, şi Prodan Drăguţescul biv vel şatrar, i Ştefan Rugină biv vel şatrar, i Gheorghiţă biv logofăt, Vasile Malaiu logofât al doile, i Gavril Neaniul biv logofăt, Ştefan Petriceaico vtori (al doile) clucear, i Andreian păharnicul, i Ionaşco Balşe biv parcalab, i Zosim Başotă, i Ştefan Brăescul biv vătav stolnicei, i Dumitraşco Roşca, i Roman, i Patraşcan i Irimicea vornicii de poartă, i Duraşco Isăcescul, i Constantin Cocărăscul, i Ionaşco Mateeşescul de Popeani, i Arsănie Volcenschi de Lucoviţ, şi alţi mulţi boiari şi feciori de boiari, şi pentru mai mare credinţa eu miam pus şi pecetea şi am rugat pre dumnealor pre aceşti boiari de au iscălit, şi eu Anton am scris să să ştie.

u las vleato 7177, msta Mai 6 dni (zile).

Maria portăroaia fata Onciului (pecetea Maria), Andreiaş biv vel clucer iscal, Prodan Drăguţescul biv şatrar iscal, az (eu) Rugină biv şatrar iscal, az Gheorghie Gheanghea, biv logofăt iscal. i az Gavril Neaniul biv logofăt iscal. az Stefan Petriceaico clucer iscal. şi eu Chiriiac biv vel părcălab, mam tâmplat, mai pe urmă tâmplatumam şi eu Andrei Mihuleţ uricar iscal, az Stefanache Sava iscal. încă mam tâmplat la astă danie, Andriian biv ceaşnic iscal. az Ionaşco Balşe biv părcălab iscal. i az Gligoraşco Gherman biv vornic iscal. az Stefan Brăescul iscal. Roman vornic (pecetea Nicolai), i az Irimicea dvornic iscal. az Ionaşco iscal. az Patraşcan vornic iscal. az Dumitraşco Roşca

dvornic, Costantin Cucoran, az Duraşco biv staroste, az Costantin Isăcescul iscal. az Drăguţăsul iscal. încă mam tâmplat la aceasta danie, az Dumitraşco Şeptelici, mam tâmplat mai pre urmă la această tocmală, să se ştie, Costantin treti logofăt mam tâmplat mai apoi, însă dintraceastă danie au lipsit Pedecăuţii că sau vândut giumătate de sat lui Ştefan armaşul sinu (fiul) Treascăi, drept noaîzăci de lei, pentru datoriia lui Gavril Dobrenchi, ce au rămas, iară a patra parte de Pedecăuţi au vândut Gavril Dobrenchi până au fostu viu lui Stefan zet (ginere) Straşcăi; iară o schimbătură a patra parte au rămas stricat, deci de sa găsi vrun zapis la *zet* (ginerele) Straşcăi, să nu să ţie în sam(ă) pe acea schimbătură de Pedecăuţi.

leat 7224 Săpt. 20.

In dos: nota: zapis dela dumneaei mătuşa Portăroae pre Pedecăuţi şi Şendriceani.

XXIX. *7179 August 20* (*1671*) *Dorohoi*, Cercetare de hotarele Şendriceanilor la Jidovca, movila Orlii, în pâra dintre Dubău logofătul şi Rugină şatrarul.

Milostive şi luminate Doamne, să fii mărie dumitale sănătos, dăm ştire mării dumitale, pentru rândul unui hotar din Şendriceani ce iaste *peste iazăr* în ţinutul Hărlăului *cei dat de demult din hotarul târgului Dorohoiului*, pentru pâra ce are Dubău logofătul cu şătrariul Rugină printru acel hotar scriind driase bătrâne a lui Rugină cum iaste lor danie şi moşie o bucată de loc din hotarul Şendriceanilor, în semne scriind de demult şi seamnele scriu *din Jidovca la movila Orlii*, ce iaste acea Orlii un deal şi o movilă pre acel deal, iară Rugină dzic(e) că nui locul acela Jidovca undei piatra ci mai gios, şi movila iarăş dzic(e) că nui aceala Orli, iară noi milostive doamne robii mării dumitale, *Patraşco Zbiere vornicul de Dorohoi*, şi Simion Popa *Cadehrib* şi Ionaşco *Bădro şoltuzul de Dorohoi*, şi Ion Lişcenco ceau fost şoltuz, şi Gheorghiţ diiaconul, şi Pirluşco deacolo şi Sănic şi Condre bătrânul de acolo, şi *Gligoraşco Furtună* de acolo, şi Condre Turcin, şi Eremiia Silic deacolo, şi Condre de Păscari, şi Simion Buţurcă şi Vasile Vătăman ottam, şi Mitre de Buhaiciu, şi Vasile Candinco şi Diiaconul de acolo, şi Lupaşco vatamanul de Lozna, noi toţi mârturisim cu sufletele noastre că ştim că după

multă pâră ceau avut Onciul cu Rugină şi cu cumnaţii lui, cari i sau luat şi driasele dela divanul mării sale răposatului Vasile Vodă, şi sântu direasele acele de rămas la mâna lui Rugină, şi după păra şi rămăsătura aceea sau mutat pietrele mai gios la Jidovca, şin movila cei în dialul Orlii carele sântu pietrile şi astăzi, şau ţinut Şendriceani până anţârţu, ce iarăş au început a mestica acel hotar, şi trece peste pietri şi dzice căi mai gios Jidovca şi movila Orlii ce s(ă) scrii în uric, iară noi ştim cu sufletele noastre că undes pietrele în Jidovca şin movila Orlii, acelai hotarul şi acelai semnul după pâra lor şi cum scrie uricul lui Rugină, iară mărie dumitale vei giudeca cum va hi voia mării dumitale, şi să ii măriia dumitale sănătos, ot Hriste aamin, (dela Hristos amin).

u Dorohoi vlt 7179 August 20 dni (zile)

az Patraşco vornic iscal.
Gligoraşco Furtună iscal.
az Gheorghie diacon iscal.
11 puneri de degete.
† Pirluşco.

XXX. *7207 Iunie 30 (1699).* Ilie Enachi stolnic şi vameşii cei mari aşază plata datoriei femeii lui D. Gherghel către Lazor jidovul în sumă de 548 lei capete şi dobânda.

Ilie Enachi vel stolnic, făcutam această scrisoare a noastră pentru o datorie ceau fostu dator Dumitraşco Gherghel, lui *Lazor Jidovul* şi făcând jalobă la măriia sa Vod(ă), giupăneasa lui Gherghel pentru camăta banilor asuprind Lazor, neau orânduit măria sa Vod(ă), ca să li luăm sama, şi stând noi la sam(ă), de iam socotit, sau aflat, Gherghel dator lui *Lazor Jidovul*, cu 349 lei, capitele pe ai ceau fost trecuţi până la moartea lui Gherghel şi dobânda sau socotit pre aceşti bani ce mai sus scriem 154 lei, cari fac peste tot 548 lei, şi aducându Lazor zăloagile ce avea pus, de mâna lui Gherghel înaintea noastră, la vamă, sau preţuit, cu vamăşii şi cu neguţitori, cari sau iscălit, mai gios, din odoare şi dintralte ce au fostu, carele scriem mai gios, anum(e): 165 lei nişte mărgăritari, şi 150 lei de pe 150 berbeci, şi 40 lei 2 cai, unul murg şi altul negru, şi 20 lei 2 inele, unul cu diiamant, altul cu zamfir, şi 36

lei o păreche de brăţari cu aur, cun inel tij de aur bătut, cari au tras 16 *matcaluri, matcalul* câte 2 lei un ort,, şi 50 de lei o păreache de *sărji* cu 6 picioare zmaragduri, şi 20 lei 2 perine zorba de ceale greale bune, şi 10 lei un covor bun, şi 17 lei 2 cupe de argint ce au tras 90 de dramuri, dramul câte 24 bani şi 32 lei, 10 linguri şi o căldăruşă de argint ceau tras 322 dramuri, dramul câte 13 bani buni, şi 7 lei 8 coţi de masă de cea leşască bună de pânză, deci acestea toate sau preţăluit şi sau plinit suma cât au fost datoriia 548 lei cu capite cu dobândă şi zapisul lui Gherghel ceau fostu la Lazor Jidovul, sau luat şi sau dat la mâna giupănesei lui Gherghel, iară pentru alte zăloage ceau mai rămas, sau dat pre mâna lui Andrei Abăza vornicul tatăl giupănesei lui Gherghel, iar pentru acei 150 de berbeci şi 2 cai ce fac 190 lei au făcut zapis Abaza vornicul, la mâna lui Lazor Jidovul, precum mergâud Lazor pe la Bacău, să dea aceiea acolo, iar de nu vor hi berbecii deplini să aibă a da vornicul Abăza şi berbecii şi banii, să plinească şi camăta sau socotitu din dzeace 12 întrun an, deci vădzând noi din toate ceau fostu între dânşii, să nu mai aibă a pâră unul pre altul, nici giupăneasa lui Gherghel pre Lazor nici Lazor pre dânsa, şi luând Lazor berbecii şi caii dela Bacău să aibă a da zapisul lui Abăza pe mâna lui Ilie sinu (fiul) Abăza, aciasta scriem.

u Ias leat 7207, Iuni 30

Ilie vel stolnic iscal, Costantin iscaal, - Tomas paron (faţă), Coada staroste (greceşte), Savvas staroste (greceşte), Frangule vornic (greceşte), Ştefan Caratzas (greceşte), indiscifrabil (greceşte).

In dos nota: Zapis pre aşedzare ce sau plătitu lui Lazor Jidovul datorie sa denaintea vamăşiloar celor mari în dzilele mării sale Ioan Antiohie Vodă.

XXXI. 7223 Mai 20 (1715) Iaşi. Cartea lui Neculai Vodă către 4 boiari hotarnici să aleagă hotarele Şendriceanilor lui Alboiă Clucerul despre Dorohoieni.

† Io Nicolae Alexandru Voevoda, bojieiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la boiarii noştri[1]) Pârvul şetrarul şi la Gheorghiţ Gorovei, şi lui Gafenco uricarul

1) Adaus de alt condei, *Zbiiare şătrarul.*

facem ştire că aicea la domniia mea veni Albotă cluciarul, şi ne arătă căteva direase dela domni trecuţi şi mărturii dela hotarnici pe satul *Şendriceani dela ţinutul Dorohoiului* (sic) cum iaste direaptă moşie a lui în care direasă scrie căi aleas(ă) şi stălpită din seamne în seamne, acmu fiind acel *sat Şendriceani aproape de târgul Dorohoiu*, şi fiind locurile pustii şi Alboteştii, fiindu aşădzaţi la alte locuri, şi pentru neputinţe nau putut cerca să hi împresurându Dorohoianii o bucată de loc din hotarul Şendriceanilor, deci vădzându cartea domniei meale, să vă sculaţi şi să meargeţi acolo la Şeandriceani, şi să chemaţi pe Dorohoiani de faţă, şi să aduc(ă) şi direase, de or hi avându de seamnele târgului Dorohoiului să s(ă) înfăţiaşeze cu a lui Albotă, şi de vor dovedi direasele lui Albotă, pre Dorohoiani, şi so afla că sau trecut piste siamne, şi sau împreunat hotarul Şendriceanilor, aşea de iznoavă pe direasele lui Albotă, să meargeţi din seamne în seamne, şi să faceţi mărturie la mâna lui Albotă, ca viind aicea să i s(ă) facă întăritură săşi ţie moşie cu pace, acestea scriem.

u Ias leat 7223, Mai 20.

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga: Io Nicolae Alexandru Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. Cap de bou.

Gavril Miclescu vel logofăt.

† HERMEZIUL

XXXII. Fără an (7223) după Mai. Mărturie hotarnică pentru Şendriceani rădicată de Cost. Zbiere şi Gh. Gorovei.

Milostive şi luminate Domne să fii mărie ta sănătos. facem ştire mării tale că neau venit o luminată carte a mării tale ca s(ă) mergem la sat la *Şendriceani ce sântu la ţinutul Hărlăului* şi să aliagem tot hotarul pen pregiuru satului Şendriceanilor pe direas(e) ce are boiarul mării tale *Sandul Albot(ă)*, ce au fostu clucer cu giupăneas(a) lui *Gavrilaş Dobrenchi* ce noi pe porunca mării tale am mersu şi am strânsu megieş de pren pregiur den sus şi den gios, şi am luat mărturie a (o)măn(i) care mărturie este făcută de Botici şi de Lazor ce au fostu pitar vornicii de Dorohoi, şi dela şoltuzul de Dorohoi, cu 12 părgari, şi dela mulţi vătămani de pe la sate de prenpregiuriul Şendriceanilor cari au fostu hotarnici de au *otărât* acestu loc, în

dzilele lui Alexandru Vod(ă) feciorul lui Iliiaş Vodă, şi întâi am mersu în capul hotarului den sus despre hotarul Buhaiului den vale adâncă den ezer dela neşte loze, şi am purces alăturea cu hotarul Buhaiului pe drumul vechiu la deal, unde scrie în mărturie că au fostu stălpu de piiatră şi acmu nu sau aflat, şi de acolo la alt stâlpu de piiatră în sus de drumul ce vine den sus despre Şilişeu, şi merge la Dorohoi, care este stâlpu vechiu şi dintraceal stălpu peste valea Buhaiului dreptu întro sărătur(ă) în costa delului spre apus, unde sântu şi puţinel(e) loze, şi de acolo la del peste neşte pământuri ce au fostu arat, Neculai de Lozna ce au fostu prisăcar, pen mijlocul pământurilor şi la un copaciu mare în dumbrav(ă) ce iaste buiur vechiu, şi decolo întro poen(ă) ce să cheamă Marcoviţ(ă), şi pe hotariul vechiu, şi de acolo la deal pân(ă) supt codru Lăbuşcăi în buriul Loznii ce au fostu întrun copaciu lângă drumul mare, şi acel copaciu ce au fostu cu buiur cădzut şi am pus altu buiur întraltu copaciu alăture, cu acela lângă drum, şi de acolo părâul în gios pen pădure pân(ă) întro poen(ă) undei hotarul Cobălei, şi de acolo dreptu peste o pădurice dreptu pân(ă) în fân(ţă) na Strahovei, alăture cu hotarul Cobălei, şi den fâna (sic) Strahovei dreptu peste părâul Cobălei şi direptu în del, la un stălpu de piiatră, ce spune în mărturie veche că au fostu şi acmu nu lam aflat, de către hotarul Dorohoiului, iar târgoveţii de Dorohoi venir(ă) făr(ă) ispisoc şi făr(ă) nemic dovadă şi dziser(ă) precum nu este ace fântână Strahovei, ce este altă fântână mai sus cătva loc în hotariul Şendriceanilor întrun mijloc de câmpu cari ei fără nemic dovad(ă) au luat şi brazda în cap şoltuzul cu doisprădzeci oameni şi au dus pe unde au vrut ei, şi noi am întrebat dup(ă) ce au mutat ei de au dzis că nui fântâna Strahovei aceia ce spune mărturie veche acel loc ce vine alăture cu hotariul Cobălei pân în fântână ce den sus ce au zis ei căi fântâna Strahovei a cui loc este, căci ei au dzis că nul ştiu, a Cobălei este au a Şendriceanilor, pentru căci că în mărturie veche spune den fântână peste părâul Cobălei, iar târgoveţii de Dorohoi, neau dus la altă fântână care vine mai sus de unde dă părâul Cobălei în Strahova şi ne dus(e) peste păr(ă)iul Strahovei la del, şi neu coborât pe şesul Buhaiului în gios şi neu

dus la un piscu de del *(şters* unde au fostu un vad pe) car(ii) dzic delul Ţiganilor, aşe au dat sem(ă) Dorohoenii că vine hotariul Şendriceanilor, iar mărturie veche spune până la cel cap de piscu că au fostu doi stâlpi de piiatră şi nici unul nu sau aflat, iar dintracel piscu, trece locul Şendriceanilor peste părâul Buhaiului, şi alăture cu hotariul Păscarilor sp(r)e mizenopte la del pân la un stâlpu de piiatră vechiu în mijlocul câmpului, şi din stâlpu iar peste câmpu la râp(ă) la o fântân(ă) şi în balta ezeriului, tot alăture cu hotariul Păscarilor.

Asijdirile milostive Doamne facem ştire mării tale, iarăş am mersu peste ezer iar la o bucat(ă) de loc de peste ezer despre răsărit tot din hotariul Şendriceanilor, şi pre mărturie ce au hotărât Botici cu Lazor ce au fostu pitar vornicii de Dorohoi, şi am luat dela vracniţa Şendriceanilor den del de către Dorohoi dentrun stâlpu de piiatră vechiu spre răsărita sorelui, 1 a altă piiatră car(e) nu sau aflat desupra Hăleşeului Crăstii şi de acolo la movila Barcoviţ, de acolo la ezul Tomei Purcariului, şi de acolo la stâlpul de piiatră ce este pe delul din mijloc de către hotarul Păscarilor şi de acolo pe delul den mijloc în sus pela movilă ce sânt pe mijlocul delului, iar dela o movilă ce este mai mare pe acel del tocma în drumul ce vine dela Dragole, şi apoi în hăleşteul Bogului, şi apoi matca în gios până în ezul Pribagului, şi la drum până la hotariul Păscarilor, unde este un stâlpu de piiatră, iar de acolo tot drumul în gios, pe lângă movile pân în *(şters porta)* vracniţa Şendriceanilor, la stâlpul de piiatră, de unde sau început întâiu, precum pren pregiur este hotariul Şendriceanilor despre iazor pe hotariul cel bătrân.

robii mării tali Costantin Zbiere Şetrar
şi Gheorghiţe Gorovei.

XXXIII. 7224 Oct. 7 (1715) Iaşi. Cartea lui Neculai Vodă către Pârvul şi Boşată hotarnici să aleagă hotarul Şendriceanilor lui Sandul Albotă clucer despre târgul Dorohoiului.

Io Nicolae Alexandru Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la boiarii noştri, dumnealui Patraşco Zosin biv vel stolnic şi la Costantin Pârvul, biv vel şatrar, facem ştire dumilor voastre că mai în trecut dzilelor,

sau fost scris o carte la dumneata Pârvule şetrar, şi la Costantin Zbiara şetrarul, şi la Gheorghiţă Gorovei, ca să meargă la sat Şendriceani ce sântu la ţinutul Hărlăului, şi pe driasea ce are Sandul Albotă cluceriul şi Aniţa giupâneasa lui Gavrilaş Dobrenchii, care scrie din seamne în seamne săi hotărască despre toate părţile prin pregiur, şi dup(ă) porunca domniei meale au mersu acolo la Şendriceani, şi despre alte părţi toate au îndreptat hotarul pe seamnele ceale vechi, precum arată ispisocul lui Alexandru sinu Iliiaş Vodă, din velest 7129 Noem. 18, iar *despre târgul Dorohoiului nam ales*, căci sculându(să) târgoveţii de Dorohoi, şi neavându nimica în mână, ci numai cu gurile lor, au urnit că mearge hotarul pe alt loc şi nau vrut să meargă pre semniale, precum scrie driasele, precum vădzum şi mărturie acelor boiari scriindu cum pe unde au mersu Dorohoianii, nice cu o dreptate nau mersu, căci că precum scrie dreasăli Şendriceanilor, le împresură o bucată mare de loc, din hot rul Şendriceanilor, şi în driasăli arată cum au fost doi stălpi despre hotarul târgului, şi nice unul acmu nu s(ă) află, şi vădzându acei boiari acea nedireptate, nau ales hotarul despre târgu ce iau trimes în giudecată, de care lucru am socotit domniia mea împreună cu tot sfatul nostru că *mai de credinţă sintu dreasăli domnilor bătrâni, decât gurile oamenilor, şi unde iaste dovadă cu scrisori din seamne în seamne, nu încape altă credinţă,* ceiată că vă scriem, vădzându carte domniie meale să mergeţi acolo la Şendriceani, şi de iznoavă să strânsgeţi oameni buni megiiaşi şi die sus şi din gios, şi pre ispisocul lui Alexandru sinu Ilieş Vodă, să le hotărâţi şi despre Dorohoi, pe unde veţi socoti că vine dreptu, şi unde sar adeverii cau fostu stălpi vechi, şi acmu nu sântu, să puneţi alţi stălpi la loc, precum arată dreasale, iară nu pe gurile Dorohoianilor, şi precum veţi hotără să faceţi şi o mărturie încredinţată dela dumneavoastră, viindu aice ca să li s(ă) facă şi dela domniia mea driias de întăritură, aceasta scriem.

u las let 7224 Oct. 7

Ilie Catargiul vel logofăt

† *AXINTIE Uricar.*

Pecetea domnească în tuş roş: Io Nicolae bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi.

XXXIV. 7224 Decembrie 9 (1715). Hrisovul lui Neculai Vodă, prin care se hotărăsc definitiv marginile Şendriceanilor lui Sandul Albotă clucerul despre moşiile învecinate.

† Io Nicolae Alecsandru Voevoda, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, adecă au venit înnaintea domniei meale şi înnaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici: boiarul nostru Sandul Albotă, ce au fostu cluciar, şi ni să jălui pentru un sat anume Şendriceani dela ţinutul Hărlăului, care să hotărăşte de o parte cu hotarul târgului Dorohoiului, iară de alte părţi să hotăreşte cu alte hotară dzicându cum acel sat Şendriceanii, giumătate de sat iaste al său a Sandului Albotă, schimbătură dela Gavril hatmanul, ginerele lui Todosie Dubău, ce au fostu logofăt mare, iară lui Dubău logofătul iau fostu danie dela Mariia giupâneasa lui Cărcu portariul, fata Onciului Iuraşco, vistiarnicul, iară cialaltă giumătate de sat iaste a Aniţei giupăneasa lui Gavrilaş Dobrenchie vornicul pe care sat Şindriceani niau arătat aceşti boiari ce scriu mai sus, şi un ispisoc dela Alecsandru Iliiaş Vodă, în care ispisoc scrie că au hotărât Şendriceanii, Botici vornicul de Dorohoi, şi cu Lazor ce au fostu portar, şi cu mulţi megiiaşi oameni buni, de târgu dela Dorohoi, şi alţi de pren pregiur, cari scriu tot acuma, în mărturie acelor boiari, cum au hotărât satul Şindriceani, şi lau stâlpit prenpregiur despre toate părţile pe hotarele cele bătrâne, iară acmu jăluindu Sandul Albotă clucerul, şi Aniţa giupăneasa lui Gavrilaş Dobrenchii vornicul, cum li să împresură locul Şindriceanilor despre o parte şi alta, făcutuiam cartea domniei meale la boiarii noştri, dumnealor Costantin Zbiară biv vel şatrar, şi la Costantin Pârvul biv vel şatrar, şi la Gheorghiţă Gorovei portariul, ca să socotească cu direptate şi să îndireapteze atât hotarul Şendriceanilor penpregiur pe hotarul cel bătrân şi pe seamnele cele vechi, pre cum va arăta ispisocul lui Alecsandru Iiiaş Vod(ă), deci aceşti boiari ce scriu mai sus pe porunca domniei meale au mersu la sat la Şendriceani, şi au strânsu oameni buni şi megiaşi, din sus şi din gios, şi sau sculat acei megiiaşi şi au luat mărturia lui Boticiu vornicul şi a lui Lazor portariul ce să pomenescu mai sus, că au hotărât satul Şindri-

ceanilor, în dzilele lui Alecsandru Iliiaş Vodă, şi acii au purces megiiaşii pe acel ispisoc, şi pe mărturie ce scrie din seamne în seamne, începândus(ă) hotarul de către Dorohoi din vracniţa Şindriceanilor din deal dela stâlpul de piiatră spre răsăritu soarelui, la alt stâlpu de piiatră desupra hăleşteului Carstii, care piiatră nu sau aflat, şi de acolo în movila Braicoviţa, şi de acolo la iazul Tomii Purcar, şi de acolo la un stâlpu de piatră ce iaste pe dealul de mijloc de către hotarul Păscarilor, şi de acolo tot dealul în sus, dela movilă ce *snătu* (sic) pe mijlocul dealului, iară dela o movil(ă) ce iaste mai mare tot pe acel deal, la un stâlpu de piiatră ce iaste lângă drumul ce vine dela Dragolea, deciia în heleşteul Boghiului de acolea matca în gios, până în heleşteul Prbegului, de acolo la deal la drumul ce vine dela Dorohoi, întrun stâlpu de piiatră, ce iaste lângă drum de către hotarul Păscarilor de către baltă, de acolo tot drumul în gios pe lângă movilă, până iară la *vratniţa* Şindriceanilor de unde sau şi început hotarul de peste iazer de către Dorohoi şi iarăş hotarul Şendriceanilor iaste de către Bohaice, şi începe hotarul din valea adâncă din iazul din neşte loze ce sau aflat uscate la deal pe drumul cel vechiu, la un stâlpu de piiatră care nu sau aflat, de acolo la alt stâlpu de piiatră în deal deasupra Buhaiului, ce iaste lângă drum, şi de acolo drept peste valea Buhaiului întro săpătură în creasta dealului, ce iaste despre apus, unde *snătu* (sic) şi puţuniale „loze“ şi de acolo la deat peste nişte pământuri ce leau fostu arat Nicolae de Lozna şi în dumbrav(ă) dreptu întrun stejar, ce iaste *buîr*, şi de acolo în Marcoviţa, care este o poeniţă, şi de acolo la deal până supt codrul Lăbuşcăi, în buiurul Loznii ce au fostu întrun copaciu lângă drumul mare, şi acel copaciu lau aflat cădzut şi au pus buiur întralt ştejar, lângă dânsul, tot în drum, de acolo tot părăul în gios pren pădure, până în poiană undei hotarul Cobălei, şi de acolea pen dumbravă drept peste o pădurice în fântâna Strahovii, tot alăturea cu hotarul Cobălei, şi din fântâna Strahovei dreptu peste părâul Cobălii, şi direptu la deal la un stâlpu de piiatră, ce spune în mărturiia veche, de către hotarul târgului Dorohoiului, şi stâlpul nu sau aflat, iară un om bătrân, anume Nicolae de Lozna, sau sculat şi au mărturisit înaintea

acestor boiari ce se pomenescu mai sus, şi iau dus la acea fântână dzicându cum el au apucat că iaste hotarul Şindriceanilor şi aceaia iaste fântâna Strahovei, deci precum au mărturisit acel om bătrân, aşea arată şi ispisocul cel vechiu dela Alecsandru Vodă, şi sau suit acei boiari în deal, întro moviliţă şi iară liau mărturisit acel om bătrân dzicându că fiindu el copilandăr şi lucrându pe acel hotar, au mersu Cărcu portariul cu mulţi oameni, şi fiindu şi tatăl lui Nicolae acolo, şi el împreună cu tată său au audzit din gura lui Cărcu, dzicându precum hotarul lui a Şindriceanilor au fostu până lângă drumul cel vechiu dela Dorohoi, însă acmu târgoveţii lăsându sălişţea târgului pustie, şi aflându loc bun de taină în Strahova, unde nau mai fostu selişţea târgului nici odată, căci iaste loc tot de făneţ şi de ţarină, şi vădzându că precum scrie direasele lui Albotă, li vor strica caseli, şi iar scoate din Strahova, neavându ei nici o scrisoare în mână, cu lăcomie nesocotit au luat brazdă în cap şi au mersu peste părăul Strahovei, iară nu a Cobălei, mai pe din gios, ca doî pristeali de sigiat(ă), de unde dă părăul Cobălei în părăul Strahovei, întro mocirlă în mijlocul câmpului dzicându ei că acolo iaste fântâna Strahovei, şi au trecut peste părăul Strahovei, iară nu a Cobăleii, şi sau suit la un piscu, şi au coborât la vali şi au mersu pe şesul Buhaiului, pe aproape de silişţea Şendriceanilor, şi au vinit la capul unui piscu cei dzic dealul Ţigănescu, şi leau dzis aceşti boiari târgoveţilor de vreami ce ştiţi că mearge hotarul pe aicea, daţi stâlpii cari scrie în ispisoc, căs doi stălpi până la acest loc, ei au luat sam(ă) că nau apucat stălpi ci au arătat o stâncă, deci văzându aceşti boiari ce au făcut ei căi fântâna aceia, iau întrebat şi leau dzis în ispisocul lui Alecsandru Vodă scrie precum până în fântâna Strahovei, miarge hotarul Şendriceanilor tot alăturea cu a Cobălei, iară voi aţi mutat mai gios, atâta loc care lau ţinut tot Şendriceanii până acmu, şi liam dzis spuneţi acmu acel loc piste Strahova, din ciaia fântână de sus, până în ciasta fântână a cui iaste, ei au luat sam(ă) că nu ştiu a cui iaste, şi au priceput acei boiari că au luat rău târgoveţii brazda în cap, pentru ca să împresure locul Şendriceanilor, ca să nu li s(ă) strice casele, să ias(ă) dela acel loc, şi să miargă la selişţea târgului,

deci acei boiari vădzându că nu stau Dorohoianii la dreaptate, şi fiindu pricina şi despre locu domnescu, nam cutezat a însemna locul Şendriceanilor, şi leam dat dzi să vie Dorohoianii cu Albotă la divan, precum vădzum şi mărturie dela acei boiari, întraceasta chip, deci la dzi fiindu cu toţii aicea şi arătânduni Albotă direasele, am socotit înpreună cu tot svatul nostru, că unde *snătu* (sic) direas(e) domneşti de spun din seamne în siamne, nu trebue alte mărturii că *snătu* (sic) mai de credinţă driasele domnilor, decât gurile oamenilor: pentru aceia dară am făcut altă carte a domnii mea(le) de iznoavă la boiarii noştrii dumnealor Pătraşco Zosin biv vel stolnic, şi la Costantin Pârvul biv vel şătrar, ca să hotărască locul Şendriceanilor, din seamne în seamne, precum arată ispisocul lui Alecsandru Iliiaş Vod(ă) şi pe porunca domnii meale, au mersu acolo la Şindriceani, şi au strânsu oameni buni megiiaşi din sus şi din gios, şi am îndreptat hotariul Şindriceanilor pren pregiur, pe hotarul cel vechiu, pe siamnele cele vechi, şi unde nau aflat stâlpi cum au arătat ispisocul lui Alecsandru Vodă din vleat 7129 au pus stâlpi şi aşea au aflat hotarul Şendriceanilor, începândus(ă) hotarul de către Dorohoi, din vratniţa Şindriceanilor, din dal, dela stâlpul de piiatră spre răsăritul soarelui, la altu stâlpu de piiatră deasupra hăleşteului, Cărstii, de acolo în movila Braicoviţii, şi de acolo la iazul Tomii Purcariul, şi de acolea la un stâlpu de piiatră, ce iaste pe mijlocul dalului de către hotarul Pascarilor, şi de acolea tot dialul în sus pela movile ce *snătu* (sic) pe mijlocul dealului, iară dela o movil(ă) ce iaste mai mare tot pe acel dal, la un stâlpu de piiatră ce iaste lângă drumul ce vine dela Dragolea, deaci în heleşteul Boghiului, de acolo matca în gios, până în heleşteul Pribeagului, de acolea la dial, la drumul ce vine dela Dorohoi, întrun stâlpu de piiatră ce iaste lângă drum, despre hotarul Păscarilor despre baltă, de acolea tot drumul în gios, pe lângă movile, până iară în vratniţa Şindriceanilor şi la stâlpul de piiatră de unde sau început hotarul de pistră (sic) iazer, şi iarăşi hotarul Şindriceanilor, iaste de către Buhaice, să înceape hotarul din iazer din valea adâncă, din nişte loze ce sau aflat uscate, la dial pe drumul cel vechiu, la alt stâlpu de piiatră în dial, carele nu sau

aflat, şi sau pus altul la loc, şi de acolea la alt stâlpu de piiatră în dial, deasupra Buhaiului, ce iaste lângă drum, şi de acolea peste părăul Buhaiului, întro sărătură în coasta dialului, ce iaste despre apus, unde *snătu* (sic) puţinială loze, şi de acolo drept în dumbrav(ă) întrun *buîr* şi de acolea la Marcoviţa, şi de acolea la deal, pân suptu codrul Lăbuşcăi, în *buîrul* Loznei ceau fostu întrun copaciu, lângă drumul cel mare, şi acel copaciu, sau aflat cădzut, şi au pus *buîr* întralt copaciu, tot lângă drum de acolea tot părâul în gios pren pădure, până în poiana undei hotarul Cobălii, şi de acolea pen dumbrav(ă), alăturea cu hotarul Cobălii, aicea au dat pricin(ă) Dorohoianii cu gurile lor neavându la mână nici o dovad(ă), dzicând că iaste fântâna Strahovii, mult mai gios, pe cursul părăului care nu miarge acolo la acea mocirlă, unde da samă căi fântâna Ştrahovei, hotarul Cobălii, care sau dovedit din direasele lui Albotă, şi cu oameni buni bătrâni, cum nu iaste fântâna care sau dzis Dorohoianii ce iaste fântâna din arini, care iaste în gura vălciali, ce vine din poian(ă) Ciornolozii, în care fântâna agiunge hotarul Cobălii, precum scrie în ispisocul lui Alecsandru Iliiaş Vod(ă), şi aşea sau dovedit şi au rămas pe Dorohoiani, iară din fântâna aceia a Strahovei, dreptu peste părăul Cobălii, şi peste Luncă şi dreptu la dial, unde arată ispisocul că au fostu stâlpu de către Dorohoi, despre hotarul târgului şi nu sau aflat şi au pus altu stâlpu şi de acolea la alt stâlpu de piiatră, în dial întro movilit(ă) despre hotarul târgului Dorohoiului, de acolea la alt stâlpu de piiatră, ce sau pus în piscul dialului ţigănescu, tot despre hotarul târgului Dorohoiului, şi de acolo peste părăul Buhaiului, drept în sus la un stâlpu de piiatră ce iaste lângă drum, despre hotarul Păscarilor, de acolo în fântâna din râpă, şi în iazer, aşia pren pregiur au ales hotariul Şendriceanilor pe direase, şi cu dreptate, cu mulţi oameni precum vădzum şi cartea dela acei boiari mari pomeniţi întracesta chip, care lucru şi domniia mea, dacă am vădzut, am credzut, şi am dat şi am întărit lui Albotă clucerul, şi Aniţii Dobrenchioae, tot satul Şindriceanii, ca să le fie direaptă ocină şi moşie precum sau hotărât şi sau stâlpit cu uric de întăritură neclătit şi neruşăit pe hotarăle cele bătrâne pe unde de veac au îmblat iară Dorohoianii,

să hie rămaşi din toat(ă) liagea ț(ă)rii, şi să lipsască şi să lipsască (*adaus* toți) de pe locul Şindriceanilor, şi nime să naibă a se mai amesteca, nici a pâră nici dănăoară în veaci, peste această carte a domniei meale, aceasta scriem, întraltu chip să nu hie.

u Ias vleat 7224 Dec. 9

Pecetea domnească în ceară roşie căzută.

Ilie Catargiul vel logofăt

† GHEORGHIE HERMEZIU

XXXV. 7228 Mai 30 (1720) Dorohoi. O nouă hotarnică a Şendriceanilor, rădicată de Stroici spătar, ban D. Macri şi D. Gafenco uricar.

Milostive şi luminate Domne să fii măria ta s(ă)n(ă)tos, Facem ştire Domne mării tale, că pe luminat(ă) poruncă a mării tale, am vinit la târgu la Dorohoiu, pentru jaloba ceau jăluit mării tale târgoveții de Dorohoi, pre cum le împresur(ă) Albotă cruceriul o bucată de loc, din hotarul târgului cu hotarnicii ceau hotărât de curându dumnealor Zosăn stolnic, şi Pârvul şătrar, deci noi am strânsu oameni buni şi megiiaşi de pren pregiur şi dumnealui Stroici spătar şi Dumitraşco Gafenco uricar, şi Gheorghiț(ă) Gorovei, şi Durac, şi Ilie vornicii de Dorohoiu, şi şoltuzul cu toți târgoveții de Dorohoiu, şi pe ispisocul răposatului mării sale Alecsandru sinu (fiul) Ilieş Vod(ă) din văleat 7129 Noemvrie 18, carele scrie hotarul din seamne în seamne a satului Şendriceanilor, începândus(ă) hotarul de către Buhaicea, dela ezer, iaste din valea adâncă dela loze, pe drumul bătrân, la un stâlpu de piiatră, de acolo la alt stâlpu de piiatră, dela piiatră drept peste părâul Buhaiului, la sărătur(i) dela sărătur(i) în dumbrav(ă) la un buor, de acolo la Marcoviț, de acolo la boorul Loznii supt Lăbuşcă, de acolo pârâul în gios pân la hotarul Cobălii, la poian(ă), de acolo peste pădurit(ă) drept la fântâna Strahovei, iar despre hotarul Cobălei, aicia au fost pricina cu hotarul cel nou, făcându cum iaste fântâna Strahovei, ce din arini care iaste în gura vălcelii, şi jăluindu Dorohoncenii cum nu iastea cea fântâna Strahovii cu carii li s(ă) împresură locul, şi niau arătat altă fântână care iaste pe cursul părâului mai gios în şes, şi nu iam credzut, nici întralt

chip na putut adeveri ce au ales șas( ) oameni bătrâni de târg de Dorohoi anum(e): Timofti, și Iftodi, și Dămiian, și Zahari, și Iftimie Crețul, și Horlaci de Cobăla, să giure în sf(â)nta biseric(ă), cum nu este fântâna Strahovii, cea din arini ce iaste aceasta din șes, și giurându am mutat stâlpii cei noi, și am pus un stâlp la această fântână, și altul am pus peste părâul Cobălei, în piscul dialului de către hotarul târgului Dorohoiului, precum merge și ispisocul cel vechiu, dela acel stâlpu la alt stâlpu de piiatră, ce iaste în piscul dialului Țigăneascu, de acolo în sus, peste părâul Bahaiului la fântâna la râpi din ezer, despre hotarul Păscarilor, așia pren pregiur, am aflat hotarul Șendriceanilor tot pe ispisocul cel vechiu, Să fii măriia ta sănătos.

din Dorohoiu lt 7228 Mai 30

Robul mării tale, Dumitru Macri biv vel ban. Stroici spătar, Dumitrașco Gafenco uricar.

XXXVI. 7228 Iunie 4, (1720) Deleni. Mărturia a 6 oameni de hotarul Șendriceanilor despre Cobăla și despre locul din luncă, pe care nu-l știu a cui a fost.

Cinstit dumniiata Dumitre Macriiu ban mari, fi dumniiata sănătos, fac știr(e) dumitale cau vinit Sandul Albotă cruceriul și cu Iliia vornicul de Dorohoiu și ne au adus un răvaș dela dumniiata în care scri cum jăluindu Dorohoienii că li să înpresur(ă) hotarul și lăsindus(ă) pe noi cum că știm hotarăl(e) cum sintu ce noi aciastă dată nam putut vini pentru neputința nostră, iar ce știm mărturisăscu cu sufletul mieu înnainte lui Dumnedzău șa dumitale că eu despre hotarul Cobălii știu că merge hotarul Șendriceanilor păn în vălce ce vine din poiana Ciornoloz din vâlce în gios iaste de Cobăla, iar din vâlce în sus de Șendriceani pe suptu luncă tot de Șendriceani, iar lunca a cui iaste moșiia no știu, nici la dial păn unde merge hotarul nu știu, dar știu cau ținut un preot de Dorohoiu, *stupi* în lunca Strahovei, șau ținut stupi și târgoveții, iar moșia no știu a cui i nici fântâna Strahovei care iaste, no știu, atâta știu și mărturisăscu înnainte lui Dumnedzău șa dumitale șa ceastă mărturiie am făcuto denainte preotului Gligorică ot Deleni, și denaintea preotului Neculai ot Ocnă, și denainte preotului Toder

tij. ot Deleni, şi Gligorie Deleu, şi pentru credinţa noi toţi mai gios neam pus iscăliturile, să s(ă) criadză.

ot Deleni let 7228 Iunie 4

Diaconul Toder sinu, diaconul ot Şendriceani, Ereu Gligorie, Popa Neculai ot Ocnă, mam tâmplat, Ereu Toder mam tâmplat. Gligori Deleu vatavul la cas(a) dumisale vistenicului.

† NECULAIU vornicul ot Deleni

XXXVII. 7233 April 24 (1725) Iaşi. Carte de giudecată a Mitropolitului Gheorghie ce a avut Iordachi Cantacuzino visternic, prin care nepoţii lui Dobrenchi lasă Aniţei giumătate de sat din Şendriceani pentru plata datoriilor unchiului lor cătră soţia sa.

Adec noi, Stefan Căpotici postelnic, nepot de soru lui Gavrilaş Dobreanchi, şi eu Costantin Pilat şătrariul, ginerile lui Gavrilaş Dobreanchi, scriem şi mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al nostru, precum să s(ă) ştie, că ţiind unchiul nostru Gavrilaş Dobrenchie, pe giupăneasa lui Dumitraşco Ghiarghial med (clnicear), mai pe urmă tâmplândusă unchiului nostru moarte, şi copii ceau avut, cu unchiul nostru, iară au murit, deci trăgându noi pentru moşie şi alte ce au mai rămas de a unchiului nostru, dela dumneaei giupăneasa dumisale, iară dumneaei au arătat, un zapis de 230 de vedre de miere, şi pentru această datorie am vândut giumătate de sat de Piedecăuţi, dela Ciarnăuţi, pentru noâdzeci de lei, şi o sabie, şi un contăş drept 11 lei, cari sau făcut 101 de lei, şi 129 de lei, au dat sam(ă) că au plătit dumneaei, şi dentraceşti bani au mai rădicat dumneaei 20 de lei, dzicându că au fostu datorie dumisale întracel zapis a unchiului nostru, şi au mai arătat dumneaei şi un izvod de ceau cheltuit la paminţile morţilor a unchiului nostru, şi a copiilor, cari sau făcut 67 lei, 3 pot (ronici) făr(ă) 10 lei noi ce au vândut nişte nasturi a unchiului nostru, deci noi am tras pe dumneaei la giudecata mării sale lui Vod(ă), şi măriia sa Vod(ă) niau orânduit la sfinţie sa Gheorghie Mitropolitul şi la dumnealui Iordachi Cantacuzino vistiarnic, să nea ia sama, şi să ne aşedze, şi luânduni dumnealor sama, am rămas noi să mai dăm dumisale Aniţăi giupăneasei dumisale, din toate socotealile 184 de lei, deci neavându noi să dăm aceşti bani, am dat dumisale din moşiile unchiului nostru, giumătate de sat de Şendriciani,

dela ţinutul Hărlăului, şi cu doi oameni vecini, iară din Şindriceani, şaşa niam învoit şi niam aşedzat, şi acestu zapis lam făcut denainte a dumilorsale boiarilor celor mari, cari să vor iscăli mai gios, şi pentru credinţa niam iscălit să s(ă) ştie, şi eu Vas(i)lii Popa uricarul am scris cu dzisa dumisali Stefan Căpotici postelnicului (şters *părcălabul)*, şi a lui Costantin Pilat şătrariului să să ştie.

u Ias lt 7233 April 24

Ştefan Căpotici post. *Costantin Pilat biv vel şatrar.* iscal.

In dos:

Gheorghie Mitropolit Suceavschi; Ilie Cantacuzino vel visternic, „denaintea noastră sau aşădzat şi alt ceau mai rămas de a lui Dobrenchie, toate leau dat, niamului, ia numai dzestre ei şau luat după giudecata pravilii".

„şi peste aciastă giudecat(ă) şi aşădzare cu pravilă, nime nici odănăoar(ă) să nu samestece".

Nota: „Zapis de cumpărătură dela Ştefan Căpotici pe pol sat de Şendriciani".

XXXVIII. *7233 April 27* (1725) *Iaşi.* Mihai Vodă Racoviţă întăreşte cartea de giudecată între Aniţa şi nepoţii ei Căpotici şi C. Pilat, dând Aniţei Gherghelоae giumătate din Şendriceani şi *2* vecini.

† Io Mihai Răcoviţ Voevoda, bojiiu milostiiu gospodaru zemli, Moldavscoi, adică sau pârât di faţă înnaintea domnii meale, şi a tot sfatul nostru, Aniţa giupăneasa lui Gavril Dobrenchia care au ţinuto mai înnainte, Dumitraşco Gherghel cu nepotul său Stefan Căpotici post., şi cu cumnatul lui Stefan Căpotici anume Costantin Pilat şătrar, dzicându Aniţa cum după ceau luato Dobrinchie au avut împreună un copil şi o copilă, şi sau tâmplat, diu murit şi Dobrinchia şi copii amândoi, şi nimică altă nu iau rămas dela Dobrenchia făr de cât numai moşiia şi vecini de car(e) lucru Stefan Căpotici şi Costantin Pilat, vădzându că după ceau murit Dobrinchi, unchiul lor, fecior nu iau rămas, sau sculat, şi ceria ce ar fi rămas la Aniţa pe urma lui Dobrenchia, fiind ei de neamul lui Dobrinchia, iar Aniţa aşeau răspunsu, cafai(ă) de moşii şi vecini nimică alta nu iau rămas, pentru căci cându au luato Dobrenchia pe Aniţa nimica

nau avut Dobrenchie, precum neau mărturisăt și Costantin Zbiră șăt(rar), că Dobrenchia numai patru boi, și doao vaci, și doi cai, au avut când au luat pe Anița, și încă și pe acele bucate leau prăpădit pără a nu muri Dobrenchia, și încă neau mai arătat Anița și un zapis de 230 de vedre de mia(e), ceau plătit o datorie a lui Dobrenchi la un turcu anum(e) Mahomet, după ce au murit Dobrenchia, șau cheltuit și la griji lui Dobrenchia și la griji copiilor, car(e) pentru aceasta domniia mea, această giudecată am socotit, și iam orânduit la sfinția sa părintele Gheorghie Mitropolitul, și la cinstit și credincios boiarul nostru, dumnealui Iordachi Cantacuzino vel vist., de liau luat samma pre amă(nu)ntul și iau giudecat după cum scrie sfânta pravilă, că Anița nu este datoar(e) să plătiască datoriile lui Dobrenchie, de vrem(e) că feciori nu iau rămas, nici altăceva, și încă câte bucate au avut ea când au luato Dobrinchie, nu i sau plinit dzăstrea, precum arată toată povestea, pe amănuntul în mărturie svinții sale părintelui Mitropolitului și a dumisali Iordachi Catacuzino vel vist., ce de giudecată și izvodul cel de socoteală, în care scrie că întracea datorie, acele 230 de vedre de miere, și altă cheltuială ce sau cheltuit la moartea lui Dobrenchie, care dintru toată socoteala au rămas 184 lei trii pot (ronici) dați de Anița în datorie lui Dobrenchie, deci așa sau socotit și sau giudecat cu dreptate de vrem(e) că copii nau rămas pe urma lui Dobrenchie, moșii, vecini ceau rămas a lui Dobrenchie, să ia rudele lui, și pentru câtă datorie ar hi rămas, a lui Dobrenchie, să plătească rudele lui toată datoria, și pentru aceai 184 de lei trii pot (ronici) ce au dat Anița în datorie lui Dobrenchie, sau socotit și sau dat o giumătate de sat din Șendriceani, și doi vecini, din moșiile lui Dobrenchie, și sau aședzat întraceiași chip precum arată mărturia, și sau dat și zapisul cel de datorii în sama lui Stefan Căpotici și lui Costantin Pilat șat(rar). Pentruaceia domniia mea, dimpreună cu tot sfatul nostru, vădzând dreaptă giudecată și mărturie încredințată am dat rămas pe Stefan Căpotici, și pe Costantin Pilat din toată legea țării, deacmu înnainte să de bună pe ce Aniței,

şi această pâră să nu să mai părască peste cartea domniei meale, aciasta scriem.

It 7233 April 27

Vel Vist ucil.

Pecetea domnească în tuş roş: Io Mihail Racoviţă Voevoda bojiiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi. Setevro 1703.

XXXIX. *7235 Ghenar* 9 (1727) *Iaşi*. Cartea lui Gr. Ghica Vodă, cătră D. Macri ban să înfrâneze pe Gherghel Iordachi, care cu tărie a intrat pe partea lui Sandul Albotă în Şendricani.

Io Grigorie Ghica Voevoda bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la credincios boiarul nostru, dumnealui Dumitrii Macri biv vel ban, facem ştirea dumitale că aici sau pârât fa(ţ(ă) Sandul Albotă ceau fostu cluc(eariu) cu Iordachi Gherghel, pentru satul Şendriceani, ce sintu la ţinutul Hărlăului, pe apa Buhaiului, dzicând Albotă cum au avut pâră la Mihai Vod(ă) faţ(ă) cu Gherghel, şi Mihai Vod(ă) iau orânduit la cinstit şi credincios boiarul nostru, dumnealui Sandul Sturdza vel spătar, de iau aşădzat cu acea moşie, şi iau înpărţit care din cotro a ţinea, şi liam făcut şi cartea, Albotă să ţie partea din gios, cu vadul morilor cel vechiu, iar Gherghel să ţie partea den sus, după ceau mărsu la ţară, Gherghel a cosit fânaţul lui Albotă pe partea din gios, în sila lui, fără voia lui Albotă, şi el şi oaminii lui, şau luat şi dijma din pâne, den partea din sus ceau fost tot ial, deci iată câţ scriem dumitale să iei cartea lui Mihai Vod(ă) ce este la Albotă, să o citeşti şi precum sau giudecat, şi scrie în carte aşa să hie, şi ci sa afla cau făcut fân pe partea lui Albotă, săi plineşti dijma, iar pentru casa lui Albotă, precum scrie cartea lui Mihai Vod(ă) să hii dumneata zapciu lui Gherghel să facă cas(ă) lui Albotă pe partea lui precum sintu casele lui cu toate heiurile, şi iat(ă) că punem dzi de astădzi Ghenar în 9 până la *Simpietru* săi fie casili gata, iar carii nu sar ţinea de aceia giudecată, şar vre să mai amestici, să ni faci ştire cu o mărturie, şi pentru un vad de moar(ă) noao ceau fost făcut Gherghel din gios, de moara cea veche a lui Albotă, săi dai poruncă săl strici, şi să lepede

şi stâlpii afar(ă), precum scrie şi cartea lui Mihai Vod(ă), aciasta scriem.

u las It. 7235 Ghenar 9

Vel logofăt ucil

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga: Io Gregorie Ghica Voevoda bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. 1727 cap de bou.

XL. 7236 *Mai* 2 (*1728*) *Iaşi*. Cartea lui Gr. Ghica Vodă către D. Macri ban, să pue la cale pricina de moşie între Albotă clucer, şi Gherghelești pentru Şendriceani, o casă şi un iaz.

Io Grigorie Ghica Voevoda, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, scriem domniia mea la cinstit şi credincios boiarul nostru dumnealui Dumitru Macrii vel ban, facem ştirea că în multe rânduri ne sau jăluit Albot(ă) ceau fostu clucer, pe Gherghelești pentru o moşie ce au ei depreun la sat la Şendriceani la ţinutul Hărlăului, şi domniia noastră în trii rânduri iau rânduit tot la dumnealui cinstit şi credincios boiarul nostru Sandul Sturdze vel vist(ernic), şi dumnealui liau luoat sama pre amânuntul şi iau giudecat, şi după giudecat(ă), iau făcut şi cărţi care vii înţelegi dumneata mai pe largu din cărţile de giudecat(ă) ce are Albot(ă), şi ei toţi calcă giudecata, deci pentru acest lucru iat(ă) că scriem dumitale vininduţi carte domniei meale săi trimiţi şi săi chemi faţ(ă), şi cu foarte bună dreptate săi aşedzi pentru toate ce ar avea, ca să nu aibă Albot(ă) strâmbătate şi pentru o cas(ă) ce este săi fac(ă), precum îi scriu cărţi să fii dumneata zapciu, să io fac(ă), şi pentru un iaz nou ce lau făcut Gherghelești carele înneac(ă) vadul cel vechiu, a lui Albot(ă), să fii dumneata zapciu şi să strici iazul şi să lepede stâlpii afar(ă), precum îi scriu cărţile, şi de va fi aşa cum jeluește Albot(ă) cluc(er), că nu s(ă) ţine de giudecat(ă), şi calcă giudecata, după fapta lor li să cade şi o certare, şi precum vei aşedza dumneata de acolo mai drept să faci şi o mărturie la mâna lui Albot(ă), ca de sari mai tragi unii la divan să avem şt(i)ri, aceasta scriem.

u las It 7236 Mai 2.

locul peceţii mici domneşti în tuş roş.

XLI. 7236 *Mai* 24 (1628) *Şendriceni*. Hotarnica Şindricenilor.

Cinstit al nostru mai mare dumnealui Dimitrii Macrii *marile vel* ban să fi dumneata săn(ă)tos, facem ştire dumitale că vini la noi Sandul Albotă cluc(er) cu cinstit răvaşul dumitale, în care ne scrii dumneata precum ţau vinit poruncă dela măria sa Vod(ă) ca să aşedzi dumneata pe dumnealui Sandul Albotă cluc(er) cu feciorii lui Dumitraşco Ghe ghel pentru satul Şendriceni, ce iaste pe Buhai în ţinutul Hârlăului, şi săi împarţi în doâ cu acel sat, ca săşi ţie cineş partea sa cărue dincotro sa vini, care acel sat este danie dela Marie fata Onciului ce au fost dup(ă) Cârcu portariul, şi pentru câte pricini au avut între dânşii, săi aşedzi dumneata pentru toate şi dumitali dânduţi altă poruncă dela măria sa Vod(ă), nai putut să mergi şi ne ai orânduit dumneata pe noi, pe porunca mării sale lui Vod(ă) ca să mergem în locul dumitale săi aşedzăm pe cum a fi drept, şi să le împărţim satul Şendriceanii în doâ, deci noi pe porunca dumitale am mersu la sat la Şindriceani, si am socotit acel loc pe unde să vine în giumătate hotarul, începândus(ă) despre răsărit din apa ezerului din sus de valea Petrii, drept la dial spre culmea dealului sau pus stâlpu de piiatră, de acolea tot spre apus mai la deal şi peste o vâlcea în zarea dialului, iar sau pus stâlpu de piatră, şi de acolea tot spre apus în dia deas pra părăului Buhaiului, din sus de movila cea mare sau pus iar stâlpu de piiatră, de acolo drept la vale, şi peste părăul Buhaiului, drept în gura părăului ce vine din izvoru din stâncă, şi părăul la dial tot pre apus, şi peste stâncă drept în deal, sau pus stâlpu de piiatră, de acolea tot spre apus şi peste drumul Buhaiului în zarea dealului, sau pus stâlpu de piiatră, de acolea drept la vale în *vadul Bilii* în drumul Lăbuşcăi, şi drept la dial prin pădure pân în hotarul Loznii, aşea am aflat că este în giumătate hotarul Şendriceanilor, deci învoindus(ă) de bun(ă) voe despre amândoâ părţile, au luat Sandul Albotă giumătate de sat partea din sus, iar feciorii lui Gherghel au luat iar giumătate de sat partea din gios, de acmu înnainte să ţie dintraceste pietre în sus, giumătate de sat Sandul Albotă, iar din pietre în gios giumătate de sat să ţie feciorii lui Gherghel, însă pentru un vad de moară ce este în partea din gios vad vechiu şi

este dat danie lui Dubău logofătul, acel vad să-l ţie Sandul Albotă cluc(er) precum îi scrie diiata, aşijdere şi feciorii lui Gherghel să fie volnici aş face moară pe Buhai în sus or unde ar găsi vad de moară pe partea lui Albotă, însă să nu fie nemic stricăciune morii lui Albotă, iar la siliştea cia veche să naibă treabă Albotă, căci sau vinit toată siliştea în partea feciorilor lui Gherghel, iar pentru pomeţi căţi sor afia pe partea din gios săi fie toţi ai ficiorilor lui Gherghel, aşijdere şi pe partea din sus căţi pomeţi sor afla săi ţie Albotă cluc(er), însă în partea din gios sau dat loc mai mult pentru căci partea din gios este mai proastă şi mai îngustă care am socotit şi iam împărţit şi ei încă de bun(ă) voia lor au primit şi sau aşedzat cu voia lor despre îmbe părţile, iar pentru casile lui Albotă fiind întâi giudecata ca să le mute feciorii lui Gherghel pe partea din gios căci era să ţie Albotă partea din gios, le au fost mutat feciorii lui Gherghel, precum scrie cărţile mării sali lui Vod(ă), iar acmu aşa am socotit şi iam aşedzat săş mute Albotă în cheltuiala sa casăle unde ia fi voe pe locul său în parte din sus, aşa iam aşedzat, şi să fii dumneata săn(ă)tos.

u Şendriceanii let 7236 Mai 24

Mai mici a dumitali, az Costantin Zbierea biv vel şat(rar), az Stroici spăt(ar) iscal; Miron Gafenco, martor şi am scris.

Obs. In pachetul de acte al Şendricenilor se află o a doua mărturie hotarnică a aceloraşi boeri, exact cu acelaş cuprins, Miron Gafenco scriitorul zapisului începuse a scrie al 2-a exemplar pentru feciorii lui Dumitraşco Gherghel, pe aceiaşi coală de hârtie, cu textul dat mai sus, şi apucase a scrie următoarele 2 rânduri: „Cinstit al nostru mai mare, dumnealui Dimitrii Macrii vel ban, să fii dumneata săn(ă)tos, facem ştire dumital(e) că viniră la noi ficiorii lui Gherghel"...

Atrăgându-i-se însă atenţia că nu se pot sluji cele 2 părţi în pâră cu una şi aceiaşi hârtie scrisă la un loc, şi că le trebue două acte deosebite pe două coli de hârtie, a lăsat redacţia a 2-a neisprăvită şi a scris pe altă coală de hârtie, în care textul este exact acelaş, cu aceste mici deosebiri: „pe Sandul Albotă", îl înlocueşte cu "ficiorii lui Gherghel".

XLII. 7236 *Mai* 30 (1728) *Pomârla*. Mărturie hotarnică a lui D. Macri ban, pentru alegerea şi împărţirea Şendricenilor în două: între Sandul Albotă clucerul şi ficiorii lui Dumitraşco Gherghel asemenea, şi pentru un vad de moară, pomeţi şi case.

M( )l(o)stive şi luminate Doamne să fii măriia ta s(ă)n(ă)tos.

† Fac ştire mării tale că vini Sandul Albot(ă) ceau fostu clucer, cu luminat(ă) carte mării tale la noi, să le aşedzăm pentru multe pricini ce au avut cu feciorii lui Dumitraşco Gherghel, pentru satul Şendriceani ce este pe părâul Buhaiului în ţinutul Hărlăului, şi să le împărţim în doâ cu acel sat, ca săş ţie cineş parte, unde ia fi voia, deci noi avându poruncă în grab(ă), del măriia ta, ca să mergem la Cernăuţi, nam putut sta ca să le aleagem, ce am ales din boerii mazili, boeri bătrâni, cari ştiu rândul moşiilor ceau mai hotărât şi împărţit moşii anume pe dumnealui Constantin Zbere, ceau fostu şetrar mare, şi pe dumnealui Stroici ceau fost spătar al doile, şi iam pus în locul meu ca să meargă la acel sat ce scrie mai sus, şi să strângă megieşi oameni bătrâni din sus şi din gios, şi nimănui să nu făţărească, ce s(ă) faceţi cu bun(ă), d reptate, să înpartă acel hotar în doâ, şi pe unde or socoti că să vini drept să pui semni, şi mărgându dumnealor acolo şi cu alţi megieşi, depreun(ă), pe unde au socotit cu sufletele lor, că este drept gium(ă)tate, de hotar au pus şi semne, începândus(ă) hotarul despre răsărit din apa ezerului, din sus de valea Pietrii drept la dial spre apus, în culmea dialului, sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolea tot spre apus mai la deal, şi peste o vălcea în zarea dialului, iară sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo tot spre apus, în dial deasupra părăului Buhaiului, din sus de movila cea mare, sau pus iar stâlpu de piiatră, şi de acolo drept la vale, şi peste părăul Buhaiului drept în gura părăului ce vini din izvoar(ă) din stâncă, şi părăul la dial tot spre apus şi peste stâncă, drept în dial sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo tot spre apus şi peste drumul Buhaiului, în zarea dialului, sau pus stâlpu de piiatră, şi deacolo dreptu la vale, în vadul Bilii în drumul Lăbuşci, şi drept la dial prin păduri până în hotarul Loznii, aşa au aflat acei boeri că este în gium(ă)tate hotarul Şindriceanilor, deci învoindus(ă) ei de bun(ă) voe ai lor, despre îmbe părţile au luoat Sandul Albot(ă) ceau fostu clucer partea den sus, iar feciorii lui Gherghel au luat iarăş gium(ă)tate de sat parte din gios, de acmu înnainte să ţie dintracestă piiatră

ce sau pus amu în sus Sandul Albot(ă), care a stâlpit gium(ă)-tate de hotar Şendriceanilor, iar dintraceastă piiatră în gios iar gium(ă)tate de sat să ţie feciorii lui Ghearghel, însă pentru un vad de moar(ă), ce este în partea din gios care este vadul vechiu şi este dat danie lui Dubău logofătului acel vadu săl ţie Sandul Albot(ă) cluceriul, precum îi scrie şi direasele, aşijdere şi ficiorii lui Gherghel să fie volnici aş face moar(ă) pe Bu-hai în sus ori unde şar găsi vadu de moar(ă) pe partea lui Al-bot(ă), însă să nu fie nemica stricăciune morii lui Albot(ă), iar la silişţea cea veche să naibă treab(ă), pentru căci sau vinit toată silişţea în partea Gherghelеştilor, aşijdere şi pe partea din sus, câţi pomeţi sor afla să fie a lui Albot(ă), însă părţii din gios sau dat loc mai mult, pentru căci partea din gios este mai proastă şi mai scurtă, iar pentru casili lui Albot(ă), ffiindu întâi giudecata, ca să li mute feciorii lui Gherghel, pe partea din gios, căci era să ţie Albot(ă) partea din gios întâi, şi leau, fostu mutat ficiorii lui Gherghel, precum scrie cărţile mării tali iar acmu aşa iau socotit şi iau aşedzat, săş mute Albot(ă) cluceriul casili în partea sa unde ia hi voe, pe partea lui den sus, deci aşa au vinit şi dinaintea noastră amândoao părţile, şau primit cu voe lor această înpărţial(ă), şi aşedzare ce sau făcut cu bun(ă) dreptate, şi de acmu înainte pe această stâlpitur(ă) să aibă aş ţine părţile şi să aibă aş face şi dreas: g(ospo)d pe mărturia noastră de întăritur(ă) neclătit în veci, de aceasta facem şt(i)ri mării tali, să fii măriia ta s(ă)n(ă)tos.

u Pomârla lt 7236 Mai 30

Robul mării talii, Dumitrii Macrii vel ban.

XLIII. 7236 *Iunie* 28 (1728) *Iaşi.* Hrisovul lui Gr. Ghica Vodă prin care ntăreşte mărturiile hotarnice de alegerea Şendriceanilor, şi dă lui Sandul Albotă cluceriul giumătatea din sus a Şendriceanilor.

† Io Grigorie Ghica Voevodu boj(iiu) m(i)l(o)st(iiu) g(o)-sp(o)daru zemli Moldavscoi, adec au vinit înaintea domnii meli şi înnaintea a lor noştri Moldoveneşti boeri a mari şi a mici, Sandul Albotă ce au fost cluceari, şi ne au arătat doă mărturii încredinţate, una dela cinstit şi credincios boiarul nostru dum-nealui Dumitru Macrii vel ban, şi alta dela boeru nostru Cos-

tantin Zbiere, ce au fostu şetrar mare, şi dela Stroici ce au fostu spătari al doile, scriindu întracele mărturii precum au mersu ei pe porunca domniei meli, la *sat la Şendriceni, ce este în ţinutul Hărlăului pe apa Buhaiului*, şi au strânsu oameni buni megieşi de prin pregiur, şi au înpărţit hotarul satului Şendriceanilor în doâ, giumătate de sat parte din gios sau vinit săl ţie ficiorii lui Dumitraşco Gherghel, iar giumătate de sat parte din sus, sau vinit săl ţie Sandul Albotă ce au fostu cluceari, şi măsurând hotarul pe unde au socotit cu direptate că să vine giumătate de hotar, au pus şi semne, începânduså hotarul despre răsărit, din apa Ezerului din sus din valea Pietrii drept la dial spre apus în culmea dialului, sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo tot spre apus mai la deal şi peste o vâlce, în zarea dialului iarăş sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo tot, spre apus în dial deasupra părâului Buhaiului, din sus de movila cea mare sau pus iar stâlpu de piiatră, şi de acolo drept la vale şi peste părăul Buhaiului drept în gura părăului, ce vine din izvor din stâncă, şi părâul la dial tot spre apus şi peste stâncă drept în dial sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo drept spre apus, şi peste drumul Buhaiului în zarea dialului sau pus stâlpu de piiatră, şi de acolo drept la vale în *vadul Bilii*, în drumul *Lăbuşcăi*, şi drept la dial pren pădure, pân în hotarul Loznii, aşa au aflat acei boiari cu bună direptate, că este în giumătate hotarul Şindriceanilor, şi învoindus(ă) ei de bună voe lor, despre îmbe părţile, denainte acelor boeri cari mai sus sântu scrişi, şi dinaintea altor megieşi, au luat feciorii lui Dumitraşco Gherghel parte din gios giumătate de sat, iar Sandul Albotă, ce au fost cluc(er), au luat giumătate de sat parte din sus, şi de acmu înnainte aşa să ţie pe această împărţială, însă pentru un vad de moară ce este în parte din gios, care este vad vechiu, şi este *dat danie lui Dubău logofătul, dela Marie fata Onciului Iuraşcovici*, acel vad săl ţie Sandul Albotă cluc(eriul), pe cum îi scrie diiata, aşijdere şi ficiorii lui Gherghel să fie volnici aş face moară pe Buhai în sus ori unde sar găsi vad de moară pe partea lui Albotă, însă să nu fie nemică stricăciune morii lui Albotă, însă părţile din gios sau dat loc mai mult pentru căci

parte din gios este mai prostă şi mai scurtă, iar la săliştea cea veche, să naibă treabă Albotă cluc(er), pentru căci sau vinit toată siliştea în partea Gherghieleştilor, iar pentru pometi câţi sor afla pe partea din gios să fie toţi a ficiorilor lui Gherghel, aşijdere şi pe partea din sus câţi pometi sor afla să fie a lui Albotă cluc(er), deci Domniia mea dac(ă) am văzut aceste mărturii cu iscăliturile acelor boeri carii mai sus sunt scrişi şi altor megiiaşi de pe acolo, am credzut, şi dela domnia mea încă dăm şi întărim Sandului Albotă ce au fostu clucer pe acea giumătate de sat de Şendriceani parte din sus cu pomi ce sar afla pe acea parte, şi cu tot venitul, şi pe acel vad de moară ce iaste în partea din gios pe apa Buhaiului, săi fie lui şi ficiorilor, şi nepoţilor, şi strănepoţilor lui direaptă ocină şi moşie, şi uric şi întăritură, neclătit şi neruşăit stătătoriu în veci, şi altul nime să nu s(ă) amestice peste această carte a domnii meli, aciasta scriem.

u las let 7236 Iunie 28

Pecetea domnească în ceară aplicată pe hârtie, coală mare turcească, desprinsă şi perdută.

Darie Donici vel vornic netâmplându(ă) vel logofot.
Miron Gafenco pis.

XLIV. 7251 *Iulie 12* (1743) *Iaşi.* Răvaşul logofătului Sturza către Căpitan Ion Izmană, în chestia dijmii depe Pâscarii mănăstirii Bârnova.

Dumn(e)ta Căp(i)t(an) Ioniţă Izmană, s(ă)n(ă)tate îţi poftim dela Dumnedzău, aice. ne spusă. Dumitraşco. Gherghel. că având m(ă)n(ă)stirea Bârnova. o moşie. anume Pâscarii. ce se hotăreaşte. alăturea. cu Şendriceani. Gherghieleştilor. sar fi întindzând omulu egumenului. a impresura în hotarul Şendriceanilor. peste stâlpii. cei de piiatră. ce sintu puşi semne de hotar. între Şindriceni. şi între Pâscari. şi peste ispisocul Şendriceanilor. ce scrie. în semne. pentru cari. vădzându *răvaşul nostru.* să dai a înţăleage. omului. egumenului. pentru câtă dejmă. să află. pe locul acel de pricină. să o strângă. împreună. cu Dumitraşco. Gherghel. şi să o pue. osăbi. să ste. poprită. şi să faci ştire. egumenului. întâiu. săşi hotărască pricina. şi după ce se va hotără pricina. atunci a cui a rămâne locul. acel de pricină. acela. a lua.

dijma. iar până nu li sa hotără pricina. dijma să ste poprită, să nu ia nici unul nici alt. aceasta. să fii dum(neta) s(ă)n(ă)tos.
al dumitale
Sturzea logofăt. u Ias It 7251 Iuli 12

Observare: In dosarul de acte al mănăstirii Bârnovei (Arh. stat Buc.) găsim cam tot aceste acte ale mănăstirii Bârnova pentru Păscari.

XLV. 7254 *Ghenar* 30 (1746). Izvod de împărţala moşiilor între feciorii lui Lupaşcu Gherghel.

Suret de pe înpărţare Ghergheleştilor ce au avut cu ginerii înnainte dumisale Sandului Sturdzăi logofăt, care este la mâna dumisale med (elnicear), Niculai Gherghel şi este iscălită de Stefan Gherghel post (elnic), şi Gavril Gherghel vel căp(i)t(an), şi Neculai Gherghel med (elnicer), şi Andrei Vârnav, şi Costandin Timuş med (elnicer), şi de Sandul Sturdză logofăt.
It. 7254 Ghen(ar) 30

«precum niam învoit dinnainte dumis(ali) Sandului Sturdză vel logofăt, pentru moşăia ce avem dela părintele nostru Lupaşcu Gherghel, ci au fost jit(nicer), şi dela maica noastră Alicsandra, fata lui Stefan Brăescul, ci au fost comis mare şi niam înpărţit noi fraţii cu cumnaţii noştri precum arată mai gios».

Părţile fraţilor,—*partea lui Ştefan Gherghel post (elnic).*

„A patra parte de sat de *Rotopăneşti* din parte de gios dela ţinutul Sucevii, parte de gios, cu giumătate în vadurile de moară din părâul Brădăţălului, cât or fi pe giumătate de sat de Rotopăneşti, şi cu giumătate în toate hălăşteele, şi în rămnice, şi cu giumătate în hăleşteul ce se chiamă Liavul din valea Frumoasăi, carele iaste osăbi, de hotarul Rotămpăneştilor, şi cu giumătate în cât loc ari hăleşteul,

„ A patra parte din satul *Băişeştii,* din parte de sus, iar la ţinut Sucevii, pe apa Moldovii parte de sus.

„Giumătate de sat de *Mlinăuţi,* parte di sus, cu giumătate în hăleştee şi în vaduri de moară, la ţinutul Hotinului.

„Giumătate din câtă parte sa alegii din satul *Rosii,* de la ţinut Bacăului pe apa Bistriţii şi cu a triia parte din viile de moşie şi de cumpărătură în dial la Balţata di la Rosii ot Bacău

Partea lui Gavril Gherghel căp(i)t(an).

„Giumătate de sat de *Brăeşti*, parte de sus, cu giumătate în hăleşteul din Brăesa la ţinut Hâr(lăului).

„Giumătate de sat de *Criva* parte de sus la ţănutul Hotinului pe Prut.

„A trie parte din viile de moşie şi de cumpărătur(ă) în dial la Bălţata dela Rusăi ot Bacău.

Partea lui Niculai Gherghel.

„A patra parte de satul *Rotopăneştii* din partea de gios cu giumătate în vadurile de moară, ce sânt în părăul Brădăţălului, cât or fi pe giumătate de sat de Rotopăneşti şi cu giumătate în toate hăleşteele şi în rămnice, şi cu giumătate în hăleşteul ce să chiamă *Liavul* din valea Frumoasăi, şi cu giumătate din cât loc are hăleşteu.

„A patra parte de sat de *Băişeşti* de partea de sus iar la ţinut Sucevii pe apa Moldovii parte di gios.

„Giumătate de sat de *Criva* partea di gios cu tot vinitul dela ţinutul Hotinului.

„Giumătate de sat de *Băscăceni* parte de gios cu a patra parte ce a fost vândută de maica noastră cumnatului nostru lui Ursachi la ţinut Dorohoiului pe Prut.

„Toată partea câtă să va alegi din giumătate din părţăle lui Grigoraş Iora păharnicul strămoşul nostru din sat din Şetrăreni depe Jijie.

Partea lui Andrei Vârnav ce au ţănut pe Safta.

„Giumătate de sat din *Mlenăuţi*, parte de gios ce sint la ţinutul Hotinului, cu giumătate în hăleştei şi în vaduri de moară şi în pădure.

„Giumătate di sat din *Băscăceni* parte di sus cu o a patra parte ce am fost oprit pentru comăndul maicii noastre şi li sau dat pentru căci nu nem putut cuprinde să o înzăstrăm ca pe alte surori.

Partea Lupului Arhip ce au ţinut pe Ilinca.

„Giumătate de sat de *Horobcăuţi* parte di sus, ot ţinut Hotinului pe Prut.

„A patra parte din *Hriţeni* ce sânt sânt la ţinut Dorohoiului pe Prut.

Iar di sar tâmpla să lipsască dela vreun frate, să avem ai scoati altă parte dila toţi fraţii.

Nicolae Gherghel ned (elnicear).

XLVI. 7254 *Noem* 20 (1745) *fără loc.* Peciul lui Ion Iamandi pentru 103 lei datorie lui D. Gherghel.

Pentru o sută trii lei ce miau fost dator dumn(a)lui cumătru Dumitraşcu Gherghel cu zapis şi perdzindusă zapisul iam făcut acest *peci* să să ştie că banii miau dat deplin.

Ion Iamandi It 7254 Noembre 20

XLVII. 7261 *Mart* 22 (1753) *fără loc.* Zapis de danie prin care Ion Gherghel dă nepotului său Alex. Isăcescul a triea parte din Şândriceani, partea sa.

Făcutam scrisore me la mâna dumisale nepotului Alecsandru Is(ă)cescul fiiul varăme Marii fata mătuşii Catrinii Gorovei: precum eu dea bun voe me iam dat danie nepotu meu lui Alecsandru Is(ă)cescul, a triea parte din tot satul *Şăndricenii ce este la ţinutul Hărlăului pe apa Buhaiului*, cu part e ce este peste ezăr la câmpu şi cu o livad(ă) ce este pe *apa Bilii* în costiş în pădure ce este pe parte di gios, căci au fostu trii livezi şi sau înpărţit pe trei fraţi câte o livad(ă), la fieşcari frate şi ace livad(ă) mi sau vinit mie cari avându eu pi nepotumeu Alicsandru agiutor la nevoili meli în viaţa me, iam dat toat(ă) parte me din tot satul Şăndriceni precum scrie mai sus, cu tot vinitul ca săi fie dumisali, dela mini dreaptă danie în veci să m(ă) pomenasc(ă), şi după moarte me, şi nime din niamul meu sau din rudele meli, să naibă a se amesteca la aciastă parte ceam dato danie nepo(tu)mieu lui Alecsandru, iar carii din nepoţii mei sau din verii mei sar amesteca să intre piste danie mea, să fie blăstămaţi de domnul (Hristo)s, şi de maica Pricistă, şi de 12 apostoli, şi de 318 oteţi, şi să fie trecleţi şi procliţi, şi să li fie partea acelora cu Iuda şi cu Arie; însă să se ştie că aceast(ă) a triia parti de sat din Şăndriceani, ce am dato nepotului. Alecsandru. gium(ă)tate dintratriia parte am cumpărato eu di la Alb(ot)ă, iar giumătate este di pi maicăme Aniţa, şi fiindu noi trii *fraţi, Iordachi Gherghel post(elnic), şi Dumitraşco Gherghel, şi eu Ion Gherghel,* nam înpărţit tot satul

Şăndriceani în trii părţi, iar la un vad de moar(ă) ci esti din partea de gios la acel vad di mor(ă) eu nam triab(ă), că este a frăţinimieu lui Dumitraşco, precum arată ispisocili şi scrisorili ci sânt pe tot satul Şăndriceni, din tot hotarul satului, cari acele scrisori sintu în mâna cumnatii Mariia ceau ţinuto frate mieu Dumitraşco Gherghel, şi pentru credinţa am iscălit, şau iscălit şi alţi boeri carii sau tâmplat.

let 7261 Mart 25

Ion Gherghel iscal.

Rali Cara posl(elnic) mam întâmplat.

„Acestu zapis lam scris eu Ion Arbur(e) biv 2 med (elnicer) cu învăţătura dumisali badii lui Ion Gherghel".

XLVIII. 7267 *Fevruar* 25 (1759) *fără loc.* Răvaşul comisului Gheorghe pentru o baltă de peşte ce o dă lui Gr. Gherghel.

Datam răvaşul nostru lui Grigoraş Gherghel pentru o baltă cu peşte ce este la Dorohoi, care giumătate vine pe moşie noastră, şi giumătate pe moşia lor. iam dat voia ca să ia dejmă din peşte dela cei ceor prinde peşte dintracia baltă şi, di pe parte noastră. aceasta.

et 7267 Fevr. 25

Gheorghe comis.

XLIX. 7268 *Oct.* 8 (1759) *Iaşi.* Carte de giudecată prin care A. Isăcescul dă rămas pe Gherghele̦şti, că dania, ce o are dela Ion Gherghel pentru a treia parte din Şendriceni, este bună şi temeinică.

Facem ştire cu aciastă carte de giudecat(ă), că din luminată porunca mării sale prea înăiţat, Domnului nostru, Ion Theodor V(oe)voda, sau giud(e)cat de faţ(ă), înnaintea mea, Alicsandru Isăcescul biv 2 med (elnicear), cu Grigoraş Gherghel ficior lui Dumitraşcu Gherghel, pricina lor întracesta chip am aflat Alicsandru Isăcescul area a triia parte de moşiia în moşiia Şendriceanilor la ţănut Hârlăului, pe apa Buhaiului, daniia cu zapis dela Ion Gherghel frate lui Dumitraşcu Gherghel, şi încăpând el cu daniia întrace moşiie, fiind baştină a lui Ion Gherghel au mai cumpărat împreună cu Mariia giupăniasa lui Dumitraşcu Gherghel, muma lui Grigoraş, încă a triia parte din moşiia Şendricenii, dela Mariia giupăniasa lui Iordachi Gherghel, şi dela

feciorul ei Ion Gherghel din velet 7262, şi de atunci şi pân acmu au stăpânit tot cu pace, ar acmu nul îngădueşte Grigoraş Gherghel a stăpâni ace cumpărătură cerându dreptate, Grigoraş Gherghel fiind de faţ(ă), lam întrebat ce area a răspunde şi el cum nu area Alecsandru Isăcescul a triia parte daniia de la unchiu său Ion Gherghel nau tăgăduit, şi cum că nau cumpărat şi ace a triia parte împreun(ă) cu mumăsa. fără cât au răspuns cum că lui i sar cădea a intra cumpărătoriu fiindcă el este baştină moşinaş iar nu Isăcescul, deci la aciasta stând eu a le lua sama după dreptate aşa am găsit a fi cu cale şi cu dreptate, că de vreme că Alecsandru Isăcescul cu daniia ce iau dat Ion Gherghel este şi el drept moşinaş de baştină şi volnia cumpăra şi el ca fieştecare moşinaş şi cumpărătura ce au cumc părat împreun(ă) cu muma lui Grigoraş Gherghel este bine cumpărat şi am hotărât după zapis de cumpărătur(ă) ce are săş stăpâniască moşiia cu bun(ă) pace după cum au stăpânit şi până acmu, şi după hotărâre giud(e)căţăi, am dat şi această carte de giudecat(ă) la mâna lui Alecsandru Isăcescul, aciasta înştiinţăm.

let 7268 Oc(tombre) 8

Ştefan Ruset vel logofăt.

„Neodihnindusă Gligoraş, şi Vasilie ficiorii lui Dumitraşco Gherghel pe giudecata ce au avut ei cu Alecsandru Isăcescul biv 2 med (elnicer) la dum (nealui) Ştefan Ruset biv vel log(ofăt) de znoavă, au dat jalbă la măriia sa prea înălţatul Domnul nostru Ioan Theodor Voevod, şi măria sa printra mării sale pecetluită ţidulă au rânduit aciastă giudecată, ca să să cerceteze şi de noi, şi să să îndrepteze. Deci noi dup(ă) înaltă poronca mării sale, fiind Gligoraş şi Vasilie, feciorii lui Dumitraşco Gherghel faţ(ă), fiind şi Alecsandru Isăcescul iar(ă)şi faţ(ă), am luatu sama foarte cu amăruntul, aceştii giudecăţi, şi am aflat giudecata dum(isale), Ştefan Ruset biv vel logofăt, bună şi după orânduiala pravilii, şi noi încă aşa hotărâm de acmu înnaintea să stăpânească Alecsandru Is(ă)cescul, şi daniia şi cumpărătura cu bună pace pe zapisele ce are, şi mai multă supărare despre feciori lui Dumitraşco Gherghel să nu aibă. Drept aceiia pentru adeve-

rirea giudecăţii, am întărit carte aciasta şi cu a noastră iscălitură.

Aciasta facem ştire.

It 7268 Ghen(ar) 15

Iacov Mitropolit Moldaviei.
Manolachi Costachi vel logofăt.
Vasile Ruset hatman.

In dos nota: Carte de giudecată dela logofăt Ştefan Ruset, — Isăcescul

L. 1765 *Mai 15* (*Iaşi*). Carte de giudecată a marilor boeri în pâra Gherghelleştilor contra lui Alex. Isăcescu pentru dania făcută lui de Ion Gherghel în a treia parte din Şendriceni.

Pre înălţate Doamni,

Din luminat(ă) poronca mării tale, ceam fost rânduiţi prin ţidulă cu pecete mării tale, am luat sama jalobei ceau dat la măriia ta, Grigoraş ficiorul lui Dumitraşco Gherghel, şi lui Ion ficiorul Mariei Gheargheloae, pe care au ţinuto Iordachi Gherghel, asupra lui Alicsandru Isăcescul biv vel vam(e)ş, arătând prin jaloba lor, cum că Ion Gherghel ceau fost frati cu părinţii lor, au avut a treiia parte din satul *Şendricenii dela ţinutul Hărlăului*, şi acmu o stăpâneşte Alicsandru Isăcescu, dzăcând că iau dato danie, Ion Gherghel, şi au cerut dreptate ca să s(ă) strice daniia di la Isăcescu, fiind strein şi să rămâe la dânşii, fiind nepoţi de frate cu Ion Gherghel, la aciasta întrebândus(ă) şi pe Alicsandru Isăcescul, ce răspunde el, alta nau răspunsu, fără numai au dat sam(ă) că acel Ion Gherghel, cunoscând multă facere de bine şi milă dela el, şi fiind şi el nepot, iau dat danie acia a triie parte di sat, pentru sufletul său, rânduindul purtător de griji, precum în viiaţă aşa şi la moarte, pe care danie iau făcut şi scrisore iscălită, de dânsul, şi de alţii, care scrisoare au dat sam(ă), Isăcescul, că neştiind că va să aibă giudecat(ă) nau aduso acmu, dar au arătat un răvaş a lui Ion Gherghel, ce scrie cătră Isăcescul, şi înştiinţândul cum că nepoţii săi, aceştie, Grigoraş şi Ion, lau apucat sălindul, ca să străci danie ceau făcut şi să o de lor, şi încă iau făcut şi carte de blăstăm, cari au primito, precum că cu adevărat au dat danie, iar nau făcut nici o economie, şi hotărâşte Ion Gherghel în răvaşul acesta, cu în-

fricoşat giurământ, precum să iaste dania lui neclintită, căci toate aceli ce lau îndemnat nepoţii săi, el nau priimit nici va străca danie ce au făcut Isăcescului, după care răvaş îndată viind la Eş şi Ion Gherghel, cel ce au dat danie, pe carile aducândul înnainte noastră, şi întrebândul, iarăşi asemine au mărturisăt cu sufletul său, cum că cu adevărat, au dat danie pentru sufletul său, ace a triie parte di sat, lui Alecsandru Isăces(cul), fiindui şi el nepot, dar mai mult pentru mila şi grija ce are di la el, înprotiva căriia mărturii. sănguri nepoţii lui Gherghel, de sus scrişi, nau avut altă să mai răspundă, şi osăbit au mai dat sam(ă), Ion Gherghel că şi nepoţilor lui acestora, Grigoraş şi Ion liau făcut parte din cele ceau avut, şi iau dat putere, dar aciastă a trie parte di sat au opritо pentru sufletul său şi pentru grijile lui, şi pentru aciasta au dato danie lui Alicsandru vameş, şi di când au dat danie sunt acmu 13 ani, şi nemic nau dzis, pentru care au dat sam(ă) Isăcescul, că au mai avut giudecat(ă) cu Gherghelеştii, înnainte sfinţii sale Iacov mitropolit, şi a dum. veliţilor boeri, şi cercetând giudecata, au aflat că să acolisăscu rău, nepoţii lui Gherghel, pe care giudecat(ă), i sau făcut şi carte să stăpăniască danie nestrămutat, care iarăş ne ştiind pentru giudecat(ă) au rămas, acas(ă) la ţar(ă), ce dar la o pricină ca aceasta, cercetând noi cu amărunt, şi de vreme că acea a triia parte de sat, sau dovedit că au fost driapt(ă) a lui Ion Gherghel, şi Ion Gherghel cu voia lui pentru sufletul său, au dato danie Isăcescului, pe care iarăşi îl face nepot, precum şi înnainte noastră, sau vădzut dovad(ă), răvaşu lui, şi săngură gura lui, au mărturisit că au dat danie, iar nui nici un meşterşug la mijloc, şi de când au dat danie, au trecut 13 ani, şi nepoţilor săngur Ion Gherghel au mărturisit că din cât iau dat mâna, liau făcut parte, cu toat(ă) dreptatea, noi Doamne după pravilă am socotit că nepoţii, lui Ion Gherghel, îmblă făr de cale şi făr dreptat(e), căci Ion Gherghel cu lucrul său, fiind drept, au fost volnic săl de, şi să fac(ă) ci va vre la un străin, dar cu cât mai vârtos, iarăş la neamul său, şi pentru sufletul său, şi pentru aceasta am socotit că nau nici o dreptate, nepoţii lui Gherghel, şi sau dat rămaşi, iar Alecsandru Isăcescul, îndreptândus(ă) săş stăpănească acea a trie parte

de sat cu paci după danie ce are, dar după toate aceste au mai jăluit, Ion ficiorul Mariei Ghergheloe, cum că Alicsandru Isăcescul au mai cumpărat giumătate din a trie parte tot dintracelaş sat, dela Marie maică sa, şi când au cumpărat el nau fost, la vrâstă, ci a fost copil, supt stăpânirea maicăsa, iar acmu, viind la vrâstă, au cerut să întoarcă şi să răscumpere, care la aceasta iarăş au dat sam(ă), Alecsandru Isăcescul, că de când au cumpărat sunt 12 ani, şi cu voia lui au cumpărat şi singur, el au iscălit, cari zapis de cumpărătură au dat sam(ă) căi are acasă la ţară, şi a cerut soroc, să i să pue săl aduc(ă), pentru care pricină, au dat sam(ă), Alecsandru Isăcescul, cau mai avut giudecată aice la boiari şi are carte de giudecat(ă) în care pre largu arată pricina, care carte iarăş este a cas(ă) la ţar(ă), ce dar la aceasta nefiind faţ(i), zapisul de cumpărătură şi cărţile de giudecat(ă), noi nam putut căuta giudecata, să nu să facă greşal(ă), ce i sa pus soroc Isăcescului, pâr Vinere mare, după vreme lucrului, să vie atunci la Eş, cu toţii, şi săş adu(ă) scrisorile, şi atunce să vă cauta giudecata, şi va lua hotărâre, noi Doamne aşe am socotit, iar hotărâre rămâne la înalt(a) înţălepciune mării tale.

1765 Mai 15

Pre plecate slugile mării tale,

Ştefan Roset vel logofăt; Ion Paladi vel vornic; Ioniţă Costandachi vel vornic; Vasile Roset hatman.

LI. *Fără an* (*după* 1765) *Mart 17* (*Iaşi*). Jalba Ghergheleştilor să se giudece din nou la divan cu Alecsandru Isăcescul pentru Şendriceni.

Pre Inălţate Doamni:

Iarăş mai jăluim milii mării tale, pentru pricina de giudecată ce avem prin ţidula mării tale, la dumnealor viliţii boeri ca să ni e sama pentru a trie parte de sat de Şăndriceni, ci este vândută de un văr primar a nostru Alecsandru Is(ă)cescu, cari parti de moşie fiind mai înnainte zălojită la noi, şi fiindu noi rudenii de aproape şi răzăş, au hotărât dumnealor veliţii boeri, să întoarcem banii lui Alecsandru şi să ni luom moşie căci în zapisul de vânzare noi nu sântem iscăliţi, şi era să ni să facă şi anafora, dar pe urmă eşind vă ul nostru vânzătoriul

acestei moşii, şi zăcându că la ace vreme când au vândut ace parte de moşie, nu era de vărstă, şi mumăsa lau făcut de au iscălit în zapis de vânzare, au fostu hotărâtu dumnalor veliţii boeri, ca să o răscumperi vânzătoriu, dar acmu fiind că di la luminat divanu mării tale, sau dat să nu fii volnic vânzătoriu a răscumpăra, ne rugăm Doamne să ne iasă dreptate, să nu rămânem scoş de streini, şi din baştina noastră ce strămoşească, la cari mărie ta noi săntem veri primari cu acest vânzătoriu, iar Alecsandru nu este *nică* (sic) rudenii, cum şi aşezare noastră dila părinţii şi moşii noştri este tot pe această moşie, şi în răvaş ce am dat la măriia ta mai înnainte, niau eşit răspuns la dumnealui vătah de aprozi, ca să ni scoată înnainte dumilorsale veliţilor boeri, ca să ni s(ă) e sama de iznoav(ă), şi dum(nealui) ni poartă din ză în ză di atâta vreme, şi noi şidem aici di perim şi ne rugăm domnii mării tale să ni să lumineze şi noî dreptate, după cum sau luminat tuturor dela luminat divanul mării tale, şi ce a fi *mala* (sic) mării tale.

Mart 17

Robii mării tale, ficiorii lui Dumitraş Gherghel.

LII. *1766 Iunie 11 (Iaşi).*

Facem ştire cu această carte de giudecată că din porunca pre înălţat domnului nostru măriia sa GrigorieAlecsandru Ghica V(oe)voda, sau giudecat faţă înnaintea noastră *Vasili Gherghel mazil ot Hărlău,* cu dumnealui Alecsandru Isăcescul vel vameş, pricina întracelaş chip este, Vasili Gherghel au dat sam(ă) că are giumătate de sat de Şendriceani ce este pe apa Buhaiului la ţinutul Hărlăului de baştină dela moşii şi părinţii lui, şi este şi aleasă hotărâ(tă) de 39 de ani,şi are şi hotarnică, şi au arătat Vasile Gherghel că are şi ispisoc de întăritură făcut pe mărturie hotarnică dela măriia sa răposatul Grigorie Ghica V(oe)voda, din vleatul 7237 (sic), şi tot cu pace şau stăpânit ace gium(ă)tate de sat de Şendriceni, după hotarăle vechi, dar având şi vameşul Alecsandru Isăcescul giumătate de sat, tot de Şendriceni în parte... de danie şi de cumpărătură tot dela un unchiu a lui Gherghel de căţiva ani, şi acmu vameşul Alecsandru neştiindusă odihnit ca să stăpânească moşie ace giumătate de sat după

hotarăle vechi, au luat hotarnic pe şet(rar) Costantin Gândul, şi lau dus acolo la Şendriceani şi nau urmat să hotărască moşie după hotarăle vechi pe ispisocul mării sale răpoosatului Grigorie Ghica Voadă, şau hotărât pin păreri după cum iau fost voe, şau cuprinsu o bucată de loc, din hotarul moşii, adică din giumătate de sat din parte... a lui Vasăle Gherghel, şi au pus şi petre hotară şi Vasăle Gherghel vădzind că i sau făcut strâmbătate şi împresurari moşii neurmâud să hotărască după hotarăle veche pe ispisocul mării sale Grigorie Ghica Vvoda, au vinit de faţ(ă) la divan, şi stând la giudecată innaintea noastră, am întrebat pe vameşul Alecsandru Isăcescul în potriva jalobei lui Vasile Gherghel ce ari să răspundă, şi dum. au răspuns că adivărat au dus pe şăt(rar) Costantin Găndul hotarnic, şi după cum au socotit au hotărât şi sângur au mărturisit că nau hotărât pe ispisocul mării sale Grigorie Ghica Vvoda, şi de vrem(e) că sau hotărât cu greşală, şau împresurat moşie lui Gherghel, după cum nice vameşul Isăcescul la aceasta mai mult nau avut ce să răspundă, carii la aceasta luînd noi sama; şi adeverindusă pricina întracest aş chip,aşa am socotit a fi cu dreptate, şam giudecat hotarăle ceau pus şet(rar) Gândul cu greşală să să scoată; şi hotarnica Gândului să nu să ţie în sam(ă), ce Vasăle Gherghel săşi stăpânească moşie ace gium(ă)tate de sat, după hotarăle vechi, pe ispisocul mării sale Grigorie Ghica Vvoda, şi vameşul Isăcescul peste hotărâtura veche, mai mult să nu să întindă cu stăpânire cât de puţin, de vrem(e) că Albotă dela carii au luat Isăcescul moşie, sau mulţumit de au stăpânit... ani, pe hotarnica ce arată în ispisocul mării sale Grigorie Vodă, trebue să să mulţămască şi vameşul Isăcescul tot pe ace hotarnică, şi să săeşi hotarnica Gândului dela vam(eşul) Isăcescul, şi la toate după cum scrie mai sus, aşe să se urmedză. let 1766 Iunie 11

Manolachi Costachi vel logofăt, Paladi vel vornic, Ion Costandachi vel vornic, Cost. Sturdza vel vornic, Vasile Costachi vel ban.

LIII. *Fără an (1768) Mai 31 (Iaşi).* Jalba Gherghoieştilor contra hotarnicei lui C. Gândul şetrar, făcută pe Şendriceni pe zisa lui Alexandru Isăcescul vameş.

Prea Inălţate Domni,

Jăluesc milii mării tale de mari strămbătate, ce trag de către Alecsandru Isăcescul vel vameş, ca milostivi Doamne, având noi o moşie anume Şindricenii în ţinutul Hărlăului, care moşie au fost gium(ă)tate a părinţilor noştri, şi gium(ă)tate a unui Albotă cluc(er), şi după multă pâră ce ave între dânşii mărie sa răposatul Grigorie Ghica Vodă, au rânduit hotarnici pe banul Macrii, şi pe alţii să meargă acolo să hotărească, moşia şi săi aşedzi precum a fi drept, şi hotărând moşia şi despărţindo în doă, sau învoit moşinaşii, luându Albotă partea de sus, şi părinţii noştri partea da gios, pe care hotărâre şi învoială, este făcut şi hrisovul mării sale Grigorie Ghica Vodă, şi aşa pe acea învoială au stăpânit Albotă cu părinţii noştri, până când au vândut Albotă partea sa, iarăş părinţilor noştri, şi inchiindusă tot satul, au rămas partea de gios la stăpânirea tatălui nostru, iar partea de sus au rămas în parte fraţilor tătănimieu, şi au stăpânit fără nici o pricină, făcânduşi tătănisău case şi toată aşedzarea pe partea din gios, dar Alecsandru Isăcescul luând partea de sus, de câţiva ani danie şi cumpărături, dela fraţii tătănimieu, acmu singur au trimesu hotarnici, de au hotărât partea sa, şi hotarnicii nau vrut să caute ispisocul mării sale Grigorie Vod(ă), şi învoiala ce au avut între dânşii moşinaşii cei mai dinnainte, şi părinţii noştri, şi au stricat învoiala şi hotarnica ce veche *ce este de 40 ani*, şi au hotărât cum au vrut, luânduse mai toată moşia noastră, şi au dato în partea lui Alecsandru făcândui hatâr, pentru cari mă rog, milii mări' tale, să s(ă) citească innaintea mării tale, ispisocul mării sale Grigorie Ghica Vod(ă), şi de a fi de străcat ispisocul, măriia ta săl strici, iar nu nişte hotarnici ce sunt aleşi numai de Alecsandru, ce după cum va fi mila şi hotărârea mării tale aşe va rămânea.

Robii mării tale feciorii lui Dumitraşco Gherghel mazili ot Hărlău.

In dos: adăţi hrisovul la 3 logofăt ca săl cerceteze.

(Indescifrabil) Mai 31.

LIV. 1772 *Mart 1 fără loc.* Diata lui Ion Gherghel, prin care lasă nepoţilor săi Grigorie, Ion şi Vasile, părţile sale din Şendriceni, stricând dania către Alex. Isăcescul.

Adiverez cu această scrisoare a me la mâna nepoţilor mei Grigoraş şi Vasile şi Ion Gherghel, precum să să ştie că de nime silit nici asuprit, leam dat danie a triia parte de sat de Şendriceni, cari moşie este a me dat(ă) de părinţii mei, măcar că mai în vremile trecute au fost dat danie dum(i)sale Alecsandru Isăcescul că rămâindu eu la slăbăciuni să mă caute ca pe un părinte al său, şacmu viind vreme aceia şi rămâindu eu la slăbăciuni şi la neputinţă, nam cunoscut nici o căutare de către dumnealui, deci eu acmu cunoscăndu cum că am făcut mari greşal(ă) de am dat moşie străinilor şi nam dato nepoţilor mei, am întorsu şi am stricatu daniia ce făcusem dumisale Alecsandru Isăcescu şi am făcuto nepoţilor mei de mai sus arătaţi, ca să fie stăpânitori deacmu înainte cum eu aşe şi fii lor şi neam de neamul lor, şi scrisorile ce am dat eu la mâna dumisale Alecsandru Isăcescul, să aibă a le lua nepoţii mei la mâna lor, şi de acmu înnainte de sar întâmpla ca să stric eu această danie, să fiu neertat de domnul nostru Isus Hris(tos), şi de prea curata fecioar(ă) maica precist(a), şi de 12 sfinţi apostoli, şi de toţi sfinţii muceaici, cum şi nepoţii mei de nu mar căuta şi am purta de grij(i) pân(ă) la sfârşit vieţii mele, şi dup sfârşire vieţii să mă comănde ca pe un părinte al lor, să fie ei supt acest blăstăm, iar alţii din nepoţii mei sau din nepoate să naibă treabă, nici a lua nici a da nimic aceşti trii de mai sus arătaţi, şi la făcutul acestii scrisori sau întâmplat şi alţii cari mai gios sau iscălit, şi eu mam iscălit cu mâna mea pentru credinţa.

let 1772 Mart 1

Ion Gherghel

– Evu popa Luca duhovnicu a dumisale, amu fost la focutu (sic) scrisore (sic) şi sintu marturu.

– Eu popa Grigoraş am fostu la făcutul s*ă*crisori (sic) şi sintu marturu.

(X) Eu Todere Bilitnchi marturu. (X) Eu Acsinti sluga dumisali giupânului Ion marturu. – Costandin Andrieş amu auzit

din gura dumisale când au dato daniia.—Şi eu Andrii căpitan am auzit din gura dumisale când┬u au dato danie.—Chirilă Izmană am auzit din gura dumsale Ion Gherghel, şi săntu martur.—Dumitraşco Gafenco sămt martur.

„Şi eu am avut vorbă cu dumnealui Ion Gherghel pentru această danie, şi aşa miau arătat, că din bun(ă) socoteala dumisale, au făcut mai pe urmă această danie nepoţilor săi, şi iau străcat dania dumisale ce făcus(ă) întâi vameşului Alecsandru, arătând că după tocmala ce au avut ca săl caute la vremea slăbiciunii, nu lau căutat.

Av(gust) 28

Neculai Crăste şat(rar).

LV. 1779 *Iulie 25* (*Iaşi*). Carte de giudecată a lui V. Razul vel log. prin care se dă rămas egumenul mân. Bârnova în pâra de hotar cu Ghergheleştii pentru împresurare de hotarele Şendricenilor despre Păscari.

Din porunca prea înălţatului domnului nostru, măriia sa Costandin Dimitrie Muruz Vvoda, sau giudecat de faţă înnaintea mea, Grigoraş Gherghel, şi fratele său Ion Gherghel, feciorii lui Dumitraşco Gherghel, cu Ignatie egumenul dela mânăstirea Bârnova, pricina fiind pentru o bucată de loc, pentru care Gergheleştii au jăluit că iaste driaptă de hotarul satului lor Şăndriceni, ot Hărlău, după scrisori vechi ce au, şi călugării dela mânăstirea Bârnova, după vremi au cuprinso cătră hotarul unii moşii a mânăstirii anume Păscari, ce se hotărăscu cu Şăndriceani şi o stăpânescu Gheghelieştii pe satul lor Şăndriceni, au arătat hotarnică şi ispisoc de întăritură dela domnul Alecsandru Iliiaş Vod(ă), din let 7129 Noemb(re) 18, întru care pre largu să arată tot hotarul satului Şăndricenilor, din giur împregiur prin alese şi numite semne, la care hotărătură, prin acestaşi ispisoc arată că au fost 40 de oameni, numiţi cu numele lor, din târgu din Dorohoiu. şi de prin toate satele de prin pregiur, încă şi din satele mânăstirii Bărnovii, din Buhai şi din Păscari. Au mai arătat hotarnica şi ispisoc de întăritură dela domnul Neculai Alecsandru Mavrocordat V(oe)voda, din let. 7224 Oct. 7, cu 95 ani în urma hotărăturii dela Alecsandru Ilieş Vod(ă), care şi atunci cu mulţi oameni buni megieşi şi împregiuraşi de iznoavă, sau hotărât satul Şăndriceani din giur îm-

pregiur, tot asemene dup(ă) aceleaş semne hotară ce se arată prin ispisocul domnului Alecsandru Iliiaş Vod(ă), nefăcândusă nici cât de puţină schimbare sau strămutare a hotarălor, iar cât pentru împresurare ce o au acum Gherghele ştii, despre mânăstirea Bârnova, au răspuns cum că la moarte părinţilor lor, rămânând ei copii mici, nici o ştiinţă dela părinţii lor nau, aciastă împregiurare dela ce vreme sau făcut, moşiia lor despre mănăstire, şi cu ce pricină.

Igumenul de Bârnova, au arătat întăritură domnească dela Vasile Vod(ă), din let 7150, pe o hotarnică a moşii Păşcari, cu 21 ani, în urma hotarnicii, şi al ispisocului ot Alecsandru Iliiaş Vod(ă), după care hotărătură, ce sau făcut la Vasilie Vod(ă), ispisocul acesta cuprinde o bucată de loc din hotarul Şăndriceanilor, însă nu arată cu ce pricin(ă), nici de hotarnica sau ispisocul dela Alecsandru Iliiaş Vod(ă) nimic nu pomeneşte, afară dintru aceasta, igumenul de Bârnova nau avut alt ce să răspundă fără numai că aşa au apucat stăpânire, deci întracest chip fiind pricina, nam putut socoti eu, a fi mai bună hotărătură, acea ce sau făcut moşiei Păscarilor, la urmă de cât hotărâtura ce sau făcut moşii Şăndriceanilor cu 21 de ani, mai înnainte, fiind că ispisocul dela Alecsandru Iliiaş Vod(ă), arată pre lămurit toate siamnele hotarălor satului Şăndriceni, şi ace hotărătură sau făcut cu mulţi oameni megieşi şi împregiuraşi, încă fiind faţă şi oameni din satul Buhaiul şi din satul Păscarii, moşiile mănăstirii Bârnovii, şi fiind că în hotarnica mânăstirii Bârnova nu pomeneşte nemic de ispisocul dela Alecsandru Vod(ă) Iliieş, să cunoaşte că atunce la acea hotărătură scrisorile Şăndriceanilor nau fostu de faţă, nici om din partea aceia ca să răspundă, şi acei ceau fostu hotarnici, au hotărât cum au voit, căci de ar fi fost stăpânul Şăndriceanilor cu scrisorile şi cu hotarnicii faţă trebuia să arate acei hotarnici prin mărturia lor, cu ce pricină au anerisit hotarnica Şăndricenilor, şi cu ce dreptate, au luat ace bucată de loc din hotarul Şăndriceanilor, şi au lipito către moşia Păscari.

Deosebit că de au şi hotărât cum au voit acei hotarnici, şi cu hotarnica lor au cuprinsu acea bucată de loc din Şăndriceani, către moşia Păscarilor, dar stăpânire să vede că nau avut,

fiind că Şăndriceanii sau hotărât de iznoav(ă); iarăş tot satul din giur împregiur în vreme domniei a răposatului Neculai Vod(ă), cu 95 ani, în urma hotărâturii dela Alecsandru Iliiaş Vod(ă), şi cu 74 de ani, în urma hotărâturii moşii Păscarilor ce sau făcut la Vasilie Vod(ă), şi hotarul satului Şăndriceani, sau urmat tot pe sămnile hotară, ce să arată prin ispisocul de la Alecsandru Iliiaş Vod(ă), şi atunce de a sa bună şi dreaptă hotărătură Păscarilor, nime din partea mănăstirii nau eşit să răspundă, cum şi de atunci încoace în ce fel a fi fost stăpânirea mănăstirii, nici o încredinţare nu sau aflat acmu, mai vârtos, că la pricina de împresurare de hotar şi de au stăpânit, la acea stăpânire, nu să pune temeaiu, fiind stăpânire cu rea credinţă, Din toate aceste: cunoştinţa me au dat cum că hotarnica mănăstirii Bârnovii iaste cu greşală făcută, şi după dreptate ce am cunoscut am giudecat, săşi stăpânească Gherghelеştii moşiia lor, Şăndriceanii dup(ă) dreapte hotarăle ei ce să arată prin ispisocul domnului Alecsandru Iliiaş Vod(ă), care ispisoc arată şi hotarul Păscarilor pân(ă) unde iaste, şi călugării dela mănăstirea Bârnova peste aceale seamne hotară nici o dată să nu treacă, nici să să întindă mai mult cu stăpânire pe ace bucată de loc, neavând nici o dreptate.

Vasile Razul vel logofăt

1779 Iulie 25

„Sau trecut la condica de giudecăţi, al dum(isale) vel logofăt: Dumitraşcu logofăt.

LVI. *1782 Iulie 10.* Scrisoarea lui Iordachi căpitan către Gr. şi Ion Gherghelеşti pentru fânul de pe Şendriceni.

Cinsti(ţi) şi al mei ca nişte fraţi dum(neata) frate Gligoraş i dum(neata) frate Ioni cu frăţască dragoste şi cu fericit(ă) sănătate mă închin Dum(ne)v(oastră), pentru nişte iarbă ce am fost poftit pi dumta, în anul trecut pe moşie dumn. întrun hârtop de la val(e) de movil(a) Braicovici şi miaţi fost dato şi am cărat, poftescu pe dumn. să mio daţi si pe acest an, şi oi foarte mulţămi dumn. însă şi dijmă voi da pe cât fân va eşă, şi sunt al dumn. ca un frate.

Iordachi căpitan 1782 Iulie 10

LVII. *1784 Iulie 28 (Ian).* Cartea lui A. C. Mavrocordat Vodă, către Iordachi Canta spătar să cerceteze şi să hotărască partea de moşie din Şedriceni a lui Ion Gherghel.

Io Alecsandru Costantin Vvoda, bojiiu milostiiu gospodaru z(emli) Moldavscoi. Cinstit, credincios boiarul, domniei meale dum. Iordachi Canta, biv vel spăt(ar) is(pravnic), de ţinut Hărlăului, săn(ă)tate, să face ştire că domnii meale au jăluit Ion Gherghel mazăl dela acel ţinut, arătându că la acel ţinut, ar fi avându giumătate de sat din moşia Şăndriceani, parte din sus baştină şi cumpărătură cu scrisori, şi sar fi împresurându de către unii şi alţii, pentru care au cerut dreptate, iată scriem dumnevoastră din mazilii acelui ţinut să rândueşti doi mazili pe care vei socoti a fi oameni de ispravă, şi cu ştiinţă la hotărât, cari mergându la stare moşii, şi străgându pe toţi răzăşil şi împregiuraşi, să fie faţă, şi după scrisori şi dovezi ce vor fi să aleagă şi să hotărască dreaptă parte jăluitoriului ce va fi făr(ă) de pricină stâlpindusă cu pietre hotară împregiur, dând şi mărturie hotarnică în sămne iscălită, în care să să arăte suma stânjănilor în lungu şi în curmezişu, cum şi petrele hotară pe la ce locuri sau pus, şi cum sau deosebit parte jăluitorului de către ceilalţi răzăşi, în care iscălindus(ă) rânduiţii mazili, cum şi toţi răzăşii şi alţi împregiuraşi, câţi să vor întâmpla faţă la hotărât, apoi să o încredinţezi şi cu a dum(itale) iscălitură, cu cari viind aice şi cercetândus(ă) de dum. vel logofăt, de va fi făcută cu dreptate şi cu primiire despre toate părţile, i să va da jăluitorului şi carte gospod, pentru stăpânire, iar fiind pricina între răzăşi, cu petri hotară să nu să stâlpească, ci să de mărturie la ce parte, sa căde şi cu zi de soroc, să vii la divan.

Aceasta scriem.

1784 Iunie 28

Adresa pe cămaşa hârtii: Cinstit credincios boiarul domnii meale, dum. Iordachi Canta, Cozino biv vel spătar, ispravnic de ţinutul Hărlăului, *datise zdraviem*, – de hotărât – Ion gherghel, sau trecut la condică, – procit vel logofăt.

LVIII. *Fără an (1787) Iunie 22 (Iaşi).* Jalba lui Ion Gherghel contra lui Petre Chioar din Dorohoi, că-i îneacă moara cu chiua, ce a făcut pe apa Buhaiului.

Prea înălţate Doamne:

Jăluesc înălţimii tale, pe un Petre Chioar, din târgul Dorohoiuiui, că moşiia mea Şăndriceani, hotărânduşă cu târgul Dorohoiului, şi având eu o moară întrun vad ce este vad vechiu pe moşie me Şândriceani, unde şi părinţii mei au stăpânit moara, şi apucându(ă) acel Petre Chioar din Dorohoiu, au făcut *chioî de sumani* şau eşit mai gios denaintea morii meale pe curgere părăului, pe hotarul târgului Dorohoiu, şi fiindcă au ezit iazul sus, sau suit apa pe moşie me, şi miau înecat moara, încât nu poate să facă cât de puţin lucrare, — şi eu după datoriia ce am avut, iam zis acelui Petre Chioar, să nu ezească să să facă chioî acolo unde nau fost vad nici întro vreme, că mia îneca moara şi om ave giudecată, şi atunce au zis că dacă mia înneca moara el a răspunde la paguba mea, şi a strica iazul, iar acmu după ce mi au înnecat moara şi şede înnecată, umblă cu alte urneli şi răspunsuri, pentru care mă rog înălţimii tale, să fiu rânduit cu carte g(os)pod, la dum(nalor) ispravnicii de ţinut Dorohoiului, fiind şi acel Petre şăzătoriu acolo, ca să mă giudec, şi ori săş rădice *chioa* denaintea morii, ca să mi s(ă) îndrepteze moara, după cum din vechiu, ori să aibă voe a muta apa, pe alt loc, iar pe moşie me şi săm fac moară aiure tot în hotarul moşiei mele, devreme ce sau acolisit acel supărător de au făcut *chioî* şau ezit unde nau fost iazu nici odată, şimi pricinueşte de istov stricăciune morii mele, şi după cum a fi mila înălţimii tale.

Robul mării tale.

Ion Gherghel ot ţinut Hărlăului.

In dos: Mergi la dum(nalui) vel logofăt. (1787) Iunie 22.
(indescifrabil) cluc(er).

LIX. *1787 Iuni 24 (Iaşi).* Cartea lui A. Ion Ipsilant Vodă, cătră ispravnicii de Dorohoi, să cerceteze pricina între Ion Gherghel şi Petre Chioarul pentru înnecul morii depe apa Buhaiului.

Io Alecsandru Ion Ipsilant V(oe)voda: bojiiu milostiiu gospodaru z(emli) Moldavscoi. Credincios boiarii domnii mele domn. Iordachi Darie biv vel pah. i Matei Milo biv vel stolnic, ispravnicii de ţinutul Dorohoiului s(ă)n(ă)tate, iată jalba ce au dat

domnii mele Ion Gherghel din ţinutul Hărlăului, asupra unui *Petre Chioariul* din târgul Dorohoiului, sau trimis dum. jaloba din care toată pricina pre larg o veţi înţălege, deci fiindcă jăluitorul arată că cu ezătura iazului ce şau făcut acel Petre pe locul târgului Dorohoiului în părâul ce ar fi având şi jăluitoriul moară pe moşiia sa Şendriceni *ot Dorohoi*, iar fi înnecat moara lui de tot de să păgubeşte, şau cerut dreptate, pentru aceia scriem dum. aducând pe acela faţă, să cercetaţi cu amănunt pricina aciasta şi cu giupecată precum va fi drept să le hotărâţi, dând şi carte de giudecată la care parte se va câde, şi aducând pe jăluitor cu dreptate ce veţi cunoaşte că are, iar când pricina va fi întralt chip şi cu giudecata dum. nu se va odihni vreo parte acolo, atunce cu mărturii de toată curgere pricinii pe larg ce veţi da la care parte se va câde, puindule zi de soroc să vie la divan, ca de aice să li să hotărască cum a fi mai drept.

Aciasta scriem.

1787 Iunie 24

Pe cămaşa hârtii adresa: Credincioşi boiarii domnii mele dum. Iordachi Darie biv vel pah(arnic), i dumnului Matei Milo biv vel stol(nic), ispravnicii de ţinut Dorohoiului *datise zdraviie.* — Ion Gherghel — Procit vel logofăt, sau trecut la condică, Andrei Condicar.

Pecete în ceară roşie, cu care s'a lipit plicul, cu exerga: Io Al. Ion Ips(ilant) Vv.

LX. *1790 August 7 (Iaşi).* Cartea divanului Cnejnii Moldovei către ispravnicii de Hărlău în pricina dintre Gheorgheleşti şi M. Costachi pentru o moară de pe apa Lăbuşcăi.

Dela divanul Cnejiei Moldaviei cătră dumnealor ispravnici de ţinut Hărlăului.

Grigoraş Gherghel, şi Ion Gherghel prin jaloba ce au dat divanului au arătat că ei avându la acel ţinut moşia Şăndricenii, i dumlui pah(arnic) Mihalache Costache, fără ştire, şar fi făcut moară în capul moşiei lui, pe părăul *Lăbuşcăi* unde să hotărăşte cu moşia Lozna ce o are cumpărată cu anul dela Vasile Potlog, cum mai pe largu veţi înţălege pricina şi din jaloba lor care vi sau trimis, deci cerşind dreptate, iată scriem dumv. făcând ştire, pah. Mihalache săş trimeată vechilul ca să să cercetezе pricina aceasta şi cu giudecată să le hotărâţi cum a fi drept,

după care să daţi şi mărturie de giudecată părţii ce se va câde, că de nu sar odihni vreo parte acolo cu mărturie, şi cu zi de soroc, după vremea lucrului să vie la divan să li s(ă) hotărască cum va fi drept.

Sturzea — I. Canta vornic.

1790 August 7

Depaste vornic. — Cost. Greceanu vornic. — Costantin Ghica hatman.-Mihai Jora vornic. — Procit logofăt.

Adresa pe cămaşa hârtiei: Dela divanul Cnejiei Moldovei, către dumnealor ispravnicii de ţinut Hârlăului. — Grigoraş şi Ion Gherghel.

Pecetluită cu ceară roşie, cu exerga: † Pecete divanului Cnejiei Moldaviei. Coroană, cap de bou, stea între coarne, soare, lună, cruce încadrată în o poartă.

LXI. *1791 Iunie 14 fără loc.* Cercetarea ce o face Cozmiţă căpitan de Iaşi în chestia iazului şi a morii ce a făcut M. Costachi în apa Lăbuşcăi despre malul Gherghelеştilor.

Dumnealor Grigore Gherghel şi Ion Gherghel, aducând carte divanului, către dumnealor boerii ispravnici de ţinut Hărlăului, pentru o moară ce au făcut, dumnealui, pah. Mihalache Costachi, în părăul Lăbuşcăi, având în orândă luată moşia Lozna dela dumnealui pitar Vasile Potlog, jăluindu divanului dumnealor Gherghelеştii, că nu primesc ca s(ă) să facă ace moară întracel părău, fiind un vad de moşia dumilorsale Şendriceani, şi un vad de Lozna, şi fiindcă dumnealor boerii isprav(nicii) nau putut să vie să cerceteze pricina aceasta, având trebuinţele ţinutului, mau rânduit pe mine în locul dumilorsale, deci viind eu la locul acela unde iaste acea moară făcută, am făcut cercetare cu amânuntul cetind şi scrisorile Şândricenilor întru care arată că hotarul Şendricenilor dinspre Buhaiu şi despre Lozna este supt Codrul Lăbuşcăi, şi de acolo părău în gios până la hotarul Cobălei, la poiană, carele în părăul acesta Lăbuşcă este făcută şi moara, unde cu adevărat este un mal al moşiei Şendricenilor, şi un mal de Lozna, am mersu şi la dumnealor Vasăle Potlog pitar, şi iam arătat cartea divanului, cerândui ca s(ă) arăte şi dumnealui scrisorile Loznii de pot ca să ste împotriva scrisorilor Şendricenilor, şi dumnealui au făcut arătare că schimbătura ce au (fă)cut cu dumnealui aga (şters *banului*) Toderaşco

Balșu, încă este nesfârșit nedândui încă scrisorile moșii și nu știe de au vreo putere ca să ste înpotriva scrisorilor Șendricenilor, dar scrisorile Șendricenilor au cetit cu amânuntul și au zis că sunt bune și adevărate sămnile hotară și nu poate nime ca s(ă) treacă peste aceste semne hotară, și că ace moară este cu greșală făcută de dumnealui pah. Mihalachi Costachi, în părău acela neavând despre nime dată voie ca să s(ă) facă întru acel părău moară sau întralt loc, arătândui și *contrahtul* dumisale pah. Mihalachi Costachi întru care nu scrie ca s(ă) facă moară, și deosebit că un mal este a Șăndricenilor unde este ezătura morii, dar și casa morii este făcută în malul Șăndricenilor, deci eu după cercetarea ce am făcut, și după răspunsurile ce au dat dumnalui pit(ar) Vasile Potlog, am dat această mărturie la mâna dumilorsale, Ghergheleștilor.

Costandin Cozmiță biv vel căpitan de Iași.

1791 Iunie 14

Dela isprăvnicia Hărlăului.

După cartea cinstitului divan ce niau adus Grigoraș Gherghel și Ion Gherghel, pentru pricina unii mori ce au făcut dumlui pah. Mihalachi Costachi pe hotarul moșii lor Șăndriceni, întru care ni să poruncește ca să mergem la stare locului să facem cercetare aceii mori, și după cum vom afla să dăm mărturie la partea ce sa câde, și neputând noi merge la fața locului am rânduit pe căpitan Costandin Cozmiță, care mergând la fața locului de au făcut cercetare, și după cum au aflat, au dat și mărturie în scris, care aducândo la noi o am încredințat și cu a noastră iscălitură.

Ion Razu stolnic

1791 Iulie 23

LXII. *1791 Iunie 15 fără loc.* Alegerea hotarelor Șendricenilor despre Lozna (apa Lăbușcăi pe o distanță de 1290 stânjini) și despre Cobăla (din poiană până la fântâna Strahovei).

(Copie). După jaloba ci au dat cătră pre cinstit divan Cnejiei Moldovii, Grigoraș și Ion Gherghelești, Iordachi Bosie post(elnic), cu(m) li să impresoară hotar(ul) moșiei Șendriceni a dumilorsale, ci este la ținut Hârlăului de cătră împregiurași, și

cinstit divan rănduindune pe noi după poruncă am vinit la stare moşiei şi făcând de ştire tuturor împregiuraşilor, dumlui sărdar Ioniţă Sturza, stăpân moşiei Dorohoiului, ci să hotăreşte pe din gios cu moşia Şendriceni, neîntâmplândusă aice nau avut ci săi răspundă, iar despre moşia Buhaiului nu sau găsit nici o pricină, şi mergând noi la hotar din colţul moşiei Şendriceni despre moşia Loznii supt dealulul Lăbuşcăi, scriu hotarnicile vechi a Şendricenilor de mai înainte, cum şi ispisocul răposatului Neculai Vodă, adivereşte că au fost buor întrun stejar, lângă drumul cel mare, care noi nu lam găsit, dar găsindusă oameni bătrâni anume diaconul Costandin din Buhaiu, i Petre Lungul, i Tudosă Beţic, i Axinte din sat Şendriceni, neau arătat unde au fost buor, unde şi noi am pus doî petre hotar, una fundul moşiei Şendricenii despre Lozna, şi alta coasta moşiei despre Buhaiu, nefiind nici o pricină, şi de acolo după scrisorile vechi, am purces în gios pe părău! Lăbuşcăi, pără în poiana ce o arată în scrisoarea Cobălei, unde aice au stătut pricină căpitan Gheorghe Cuciucu, stăpânu Cobălei, zicând că nu este aceia poiana Cobălei, ci altă poiană mai de sus, şi întorcândune înapoi cu căpitanu Gheorghe să arăte unde iaste ace poiană, neau arătat o poiană în deal, nu pe curgerea părăului Lăbuşcăi, după cum scrie scrisorile vechi şi fiindcă hotarnicile Şăndriceanii şi ispisocul răposatului Neculai Voevod scrie că din bourul Loznii, ce stă supt dealul Lăbuşcăi, tot părăul în gios prin pădure pără în poiana ce este hotaru moşiei Cobălei, unde aice este şi capul moşiei Loznei din gios; dar spre aflarea adevărului am făcut funie de 30 de stănjini şi stânjenul de 8 palme gospod., şi am măsurat din bourul Loznii cel de mai sus, şi pără în poiana ce au zis căpitan Căpitan Gheorghe Cuciuc unde sau găsit 9 ogdoane, cari fac 270 stănjini, şi îndată sau cunoscut după arătările moşiilor ce sintu împregiur că nu se poate a fi o moşie întreagă în această sumă de stăngeni, şi mergându cu măsura tot înainte pe părăul Lăbuşcăi, pără în poiana unde sau dovedit că este adevărată, sau mai găsit 31 de odgoane cari fac peste tot capul moşii despre Lozna 40 de odgoane, şi aice stându şi moşia Lozni şi răspunsurile scrisorilor vechi, cum şi mărturia oamenilor bătrâni pomeniţi mai sus, nau rămas

cuvântu căpitanului Gheorghe Cuciuc, apoi purcegându noi coastele moşiei Şendricenilor şi alăture cu moşia Cobăla, cu hotarnica veche a Şendricenilor în mână, unde zice că din poiana Cobălii drept prin dumbravă şi peste o pădurice până în fântâna Strahovei în arini ce este în gura văii Ciornolozii, care şi aicea iarăş căpitan Gheorghe Cuciuc au stătut pricina zicând că nu este făntâna aceia ci e altă făntână mai din gios pe cursul părăului, dar dumnealor Gherghеleştii îndată lau întâmpinat cu hrisovul răposatului Neculai Vvodă, din let 7224 unde lămurit o arată că pentru această pricină al făntânilor sau giudecat clucer Albotă stăpânul Şendricenilor cu târgoveţii din Dorohoiu, şi sau socotit că tot fiindu de obşte a mării sale a fi făntâna aceia din sus, care o cer şi acuma Şendricenii, iar nu acea ce zice căpitan Cuciuc, însă mulţumindusă căpitan Cuciuc după hotărăre acei hotarnice veche spre a sa îndreptare au scos o hotarnică a banului Macrii cu velet den 72 cu patru ani mai în urmă, unde este iscălit şi clucerul Albotă, şi cetindusă zice numitul boiari hotarnic după alte semne a moşii Cobălei, că au vinit cu hotaru în părăul Cobălii şi pe curgerea părăului în g'os până în făntâna Strahovei, unde au stătut moşia Cobăla de către Şendriceni, nearătând nici o pricină, care îndată cunoştinţa neau dat această hotărnicie, că de ar fi fost vreo cerere de împresurare de către boerul Stroiciu stăpânul Cobălei, să putea să să arăte şi în hotarnică, şi nici stăpânul de Şendriceni clucerul Albotă nu ar fi iscălit, apoi neam întorsu înapoi la poiana Cobălei, şi în marginea poenii de sus în dreptul capătului moşiei Loznii, am făcut groapă şi am lepădat doi bolohani di piiatră, unul fundul moşiei Şăndriceni, şi altă piiatră coasta moşiei despre Cobăla, şi lângă hotarnica veche drept prin dumbravă am făcut sămn intrun stejar şi drept înainte pravăţul şi alăture cu moşia Cobălii lângă drumul Cobălii am făcut alt semn întrun stejar cum şi groapă şi iarăş am lepădat un bolovan şi de acolo tot înainte alăture cu hotaru Cobălii deasupra păduricii între răspântiile drumurilor sau făcut gropă şi sau lepădat bolovanu, şi de acolo peste pădurice în costişa văii ce vine din Ciornoloza dinspre Şăndriceni, în dreptul prăvăţul făntânii Strahovii din gura văii am făcut groapă şi sau lepădat bolovanii,

şi de acolo dreptu în fântâna Strahovii în gura văii Ciornoloz în arini, undi adivireşte hrisovul răposatului Neculai Vvod, iarăşi am făcut groapă şi am lepădat bolohan, şi aşa sau încheiat hotarul Şăndricenilor despre hotarul Cobălii şi după tăria scrisorilor vechi şi adiverirea sămnelor noi am dat stăpânire dumilorsale numiţilor de sus Gheorgheleşti pe semnele arătate de noi în sus, iar cea de săvârşit hotărâre rămâne la prea cinstit divan.

A dumneavoastre prea plecate slugi,

Ştefan Vărnav pitar, Grigoraş Criste pitar,

1791 Iunie 15

LXIII. *1793 Mai 9 (Iaşi).* Cartea lui M. C. Suţu Vodă către ispravnicii de Hărlău, să aleagă giumătate sat de Şăndriceni partea lui Ion Gherghel.

Io Mihail Costandin Suţul Voevod bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi.

Cinstiţi credincioşi boerii domnii meli, Iancu Racoviţă biv vel spătar, i dumneta Iordache Canano biv vel ban, ispravnicii de ţinutul Hărlăului, sănătate i boerul nostru Ştefan Ciogole vornic de poartă, vi s(ă) face ştire că prin jalba ceau dat domnii mele Ion Gherghel, au arătat că *pol* sat de moşie, Şendriceani dela acel ţinut ar fi a sa direaptă de baştină cu scrisori, şi fiind nehotărâtă partea sa osăbit de către ceilanţi răzeşi, au cerut ca să i să aliagă şi să i să hotărească, pentru aceia scriem Dumv. aducând de faţă şi pe toţi răzăşii acei moşii, şi după scrisori dovezi, ce vor fi având, să faceţi cu amă-i nunt cercetare, şi prin carte de giudecată după cum va fi drept să li hotărâţi, şi după giudecată di să va dovedi că jăluitor are *pol* sat, în moşia Şendriceni, şi fiind trebuinţă de hotărât din partea dumn. veţi orândui doi mazili de ai ţinutului, care să fie cu inţălegere şi cu ştiinţă la hotărât moşii, ca împreună cu vornic de poartă să meargă la stare moşii, unde fiind de faţă şi toţi răzăşii, şi măsurând moşia în stânjăni, atât în lung cât şi în curmeziş, să aleagă şi să hotărască direaptă parte jăluitorului, acea *pol* sat de Şendriceni, şi pela locurile ce să va cădea să să pui şi petri hotară, dând şi mărturie hotarnică în sămne şi în stânjeni, după rânduială, în care să să arăte

somile stânjănilor, i petrile hotară pela ce locuri sau pus, şi cum sau deosebit partea jăluitorului de către ceilanţi răzăşi, pe care iscălindo vornic de poartă, şi rânduiţii mazili, să o iscălească şi toţi răzăşii şi alţi care se vor întâmpla de faţă la hotărât, pe care cercetândo şi dumn. şi fiind făcută cu direptate să o încredinţaţi şi cu al dumv. iscălitură, iar când la hotărâţ va naşte pricină dispre răzăşi sau megieşi, atunci cu petri hotară să nu se stâlpească, ce să se facă hartă asămine şi în tocma de stare moşie, şi cu marturie dumn. dată la partea ce se va câde, puindule zi de soroc după vremea lucrului să vie la divan, ca să li să hotărască.

1793 Mai 9

Procit vel logofăt.—sau trecut la condică.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Io. Mh. Cost. Sţ. Vv. 1793.

LXIV. *1793 Iuni 8* (*Hărlău*). Scrisoarea is. de Hărlău, pentru alegerea a 2 mazili să hotărască moşia Şendriceni.

Cinstit dumneata căpitane, Costandin Cozmiţă, i dumneata căpitane, Costandin Dociul, fericită sănătate, poftim dumv. dela Dumnezău, ca să vă dăruiască, Dumnalui Ion Gherghel, miau adus luminată carte mării sale, lui Vodă, după cerere ce au făcut ca săş hotărească *pol* sat, de moşiia Şăndriceni, cum pe largu veţi înţelege, Dumv. din carte gospod, deci iată că în locul nostru vă rânduim pe dumn. ca mergând la stare numitii moşii, dimpreună, cu dumnealui Stefan Ciogole vornic de poartă, să faceţi urmare la toate întocma şi pe depiin, după cum prin cartea gospod, să porunceşti, şi să avem şi noi răspunsu, ce urmare, veţi face.

a Dumnavostră.

Iancu Racoviţă spătar, Iordache Kanano ban.

93 Iuni 8.

LXV. 1793 Iunie 15 fără loc. Hotarnica Şendricenilor.

Facem ştire cu această mărturie hotarnică, că din luminată poruncă pre înălţatului domnului nostru măriia sa Mihaiu Costandin Suţul Voevod, fiind rânduiţi cu luminată cartea mării sale, după jaloba ce au dat dumlui Ion Gherghel, arătând că în moşia Şăndriceni dela ţinutul Hărlăului, ar fi având giu-

mătate de sat parte din sus dreaptă a sa baştină şi cumpărărătură cu scrisori. şi au cerut să i să aleagă şi să i să hotărească osebit de ceilalţi răzăşi, deci după luminată porunca mării sale, am mersu la numita moşie Şăndricen i şi cercetând toate scrisorile sau dovedit că această giumătate de sat de Şăndriceni, parte din sus este driaptă a sa baştină şi cumpărătură, şi vrând noi ca să aflăm marginile acestei moşii pe unde să hotăraşte de giur înpregiur, niau arăfat un ispisoc dela răposatul domn Alexandru Iliiaş Voevod din velet 7129 Noembrie 18, întru care scrie că să începe hotarul de către Buhaice dela ezăr, este din valea adâncă dela lozii pe drumul bătrân la un stâlpu de piatră, de acolo la alt stâlpu de piatră, dela piatră drept piste părăul Buhaiului la sărătură, dela sărătură în dumbravă, la un bour, de acolo la Marcoviţ, de acolo la lunca Loznii supt Lăbuşcă, de acolo părău în gios până la hotarul Cobălei la poiană, de acolo piste pădurice drept la făntâna Strahului, iarăşi despre hotarul Cobălei, şi iarăş dela fântâna Strahului peste părăul Cobălei, la deal drept la stâlpu de piatră dispre hotarul târgului Dorohoi, iar de acolo la alt stâlpu de piatră, de acolo în sus peste părăul Buhaiului la fântâna din răpa din ezăr, despre hotaru Păscariului, peste tot împregiur hotarul este satului Şăndriceni.

Şi niau mai arătat şi alt ispisoc hotarnic dela răposatul domn Neculai Alexandru Voevod, din veleat 7224 Dek. 9, care hotăreşte şi întăreşte toate semnele şi hotarele moşii Şăndriceni, despre toate părţile prinpregiur, după cum mai sus sau arătat, şi prin ispisocu domnului Alexandru Iliiaş Voevod.

Osăbit neau mai arătat un ispisoc hotarnic dela răposatul domn Grigorie Ghica Voevod, din velet 7236 Iunie 28 întru care scrie că sau învoit Gheorgheleştii şi cu Sandul Albotă clucer, rămâind giumătate de sat partea de gios a Ghergheleştilor şi giumătate de sat parte de sus a lui Albotă cluceru, începândusă despărţirea hotarului moşii în doaă dinspre răsărit din apa ezerului, din sus de valea Pietrii drept la deal spre apus în culmea dealului, sau pus stâlpu de piatră şi de acolo tot spre apus mai la deal, şi peste o vâlce, în zarea dealului, iarăş sau pus stâlpu de piatră, şi de acolo tot spre apus în dial deasupra

părăului Buhaiului, din sus de movila cea mare sau pus iar stâlpu de piatră, şi de acolo drept la vale, și piste părăul Buhaiului, drept în gura părăului ce vine din izvorul din stâncă-şi părău la dial spre apus, şi peste stâncă drept în deal sau pus stâlpu de piatră şi de acolo tot spre apus şi peste drumul Buhaiului în zarea dealului, sau pus stâlpu de piatră, şi de acolo drept la vale în vadul Bilii în drumu Lăbuşcăi şi drept la deal prin pădure pân în hotarul Loznii. şi niau arătat un zapis din veleat 7238 Sept. 6. dela Sandul Albotă cluceriu, i dela soţul său Marie în care scrie că de a lor bună voiă de nimene giusăliţi nici asupriţi, au vândut a lor direaptă ocină şi moşie, giumătate de sat de Şendriceni, ci iaste pe apa Buhaiului în ţinut Hărlăului, parte din sus dumilorsale Ghergheleștilor drept optzeci lei, care zapis este iscălit de mulţi marturi şi megieşi, şi după ce cu amănunt cercetare am făcut acestor scrisori şi altele sau dovedit că această giumătate de sat parte din sus este direaptă a dumisale Ion Gherghel, iar giumătae de sat parte din gios este a dumisale Ralițăi giupăneasa răposatului Grigoraş Gherghel, i a dumisale Iordache Bosăe postelnicul, şi mergând noi dimpreună cu răzăşi din partea din gios şi cu alţi oameni bătrâni şi megieşi, ca să adiverim sămnele și hotarăle din sus dispre moşia Buhaiului, a Mânăstirii Bârnova, am mărsu întâi la apa ezărului în vale adâncă după cum se arată în scrisorile vechi de mai sus pomenite că să începi hotarul, unde am făcut semn groapă din sus de o sărătură, iar piiatră nam pus nefiindu nimene din partea mănăstirii şi din valea adâncă am purces spre apus pe drumul cel vechiu la deal alăture cu moşia Buhaiu până în semnele dealului, în dreptu drumului vechiu, unde scrie că au fostu stâlpu de piiatră, şi acum nu sau aflat, şi sau făcut iarăş semn groapă, şi de acolo drept la alt stâlpu de piiatră vechiu în dealul deasupra Buhaiului, ci este lângă drumul cel mare care sau găsit, şi de acolo la vale peste părău Buhaiului întro sărătură în coasta dealului, ci este despre apus, sau găsit piatra hotar vechiu, și fiind piiatra cu semne în pământu, am pus şi noi altă piiatră hotar, lângă acea veche, şi de acolo drept în dumbravă, unde arată toate scrisorili vechi că au fost bour şi acum sau găsit căzut, la care niau mărturisit

unu Chiriac Mitocariu, om bătrân din satul Buhaiu, ci au apucat bour iutracel copaciu, şi piatra lângă acel bour, care piiatră fiind acoperită cu pământ, nu să vede, şi săpând în dreptul rădăcinii mai la deal am găsit piiatra hotar vechiu, lângă care piiatră am pus şi noi altă piiatră hotar, şi de acolo drept peste părâul Bilii, în dial la Marcoviţ, întro poeniţă sau pus piiatră hotar lângă un ştejar, şi am făcut şi bour, şi de acolo alăture cu moşia Buhaiului, la dial şi la vale peste o vâlce, până în bouru vechiu supt Lăbuşcă lângă drumul mare, care bour sau găsit şi acmu, şi la acest bour se sfârşeşte lungul moşii Şăndriceni, după cum scriu şi hotarnicele cele vechii, şi iarăş niam întorsu la apa Ezărului, unde arată ispisocul domnului Ghica Voevod, că să disparte giumătate de sat parte din sus de parte din gios, din sus de valea Piietri, am purces drept la dial spre apus în muchea dealului, sau găsit piatră hotar vechiu, şi fiind piiatra mică asămine cu pământu, am pus şi noi altă piiatră hotar lângă aceia, şi de acolo tot spre apus mai la dial peste o vale în zarea dealului iarăş am găsit piatră hotar vechiu, şi deacolo tot spre apus în deal deasupra părăului Buhaiului din sus de movila cea mare, sau găsit iarăş hotar vechiu şi de acolo drept la vale peste părău Buhaiului, drept în gura părăului ce vine din izvoru den stâncă şi până la deal, tot spre apus şi peste stâncă drept în dial la alt hotar vechiu, care piiatră fiind mică am pus şi noi altă piatră hotar lângă aceia, şi de acolo tot spre apus peste drumul Buhaiului, în zarea dialului, la alt hotar vechiu, şi de acolo drept la vale în *vadul Bilii* în drumul Lăbuşcăi, şi nefiind piiatră hotar din vechiu am pus noi piiatră hotar, iar de aicea din vadul Bilii nefiind pădure înpărţită, din dial spre apus până în *părăul Lăbuşcăi, ci este fundul moşiei Şândriceni,* şi voind răzăşii ca să dispartă şi pădurea cu piietre hotară după cum şi la câmpu este dispărţită, am făcut odgon de doaăzeci şi trei de stânjeni, cu stânjenul de opt palme gospod. şi am măsurat din hotar din poeniţa Marcoviţei în gios în curmeziş moşia pe drumul ce merge la Cobăla pân la un loc şi rămâni drumul din a stânga, şi apucă prin pădure tot drept, pân în hotarul moşii Cobăla ce este în dreptul poenii Cobălii, la care măsură sau găsit şasăzeci odgoane şi trei-

zăci stânjeni, şi stând răzăşii la învoială, după cum liau fost învoiala şi la câmpu, sau dat în partea de sus 22 odgoane şi 16 stânjăni, iar în partea din gios au rămas 37 odgoni i 20 de stânjeni, fiind loc cu pădure mai mult, şi am pus piatra hotar despărţitoare în marginea drumului, ce merge la Cobăla, lângă un stejar, şi am făcut şi bour şi din piatra aceasta tot spre apus înainte piste părău săc prin pădure la deal şi peste altă vâlcea, în zarea dealului părăului Lăbuşcăi, şi drept acest loc iarăş sau măsurat moşia în curmezis din bourul vechiu ce iaste lângă drumul mare, supt dealul Lăbuşcăi până în hotarul Cobălii din poiană, la care măsură iarăşi sau găsit 52 odgoane, 12 stânjeni, i dândusă în partea din sus 22 de odgoni de şase stângeni, iar în partea din gios au rămas 30 odgoane i 6 stângeni, şi sau pus piatră hotar în muchea dealului, despre părăul Lăbuşcăi, lângă un stejar şi am făcut şi bour, care piatră hotar trece drept în matca părăului Lăbuşcăi, fiindcă matca părăului Lăbuşcăi, este fund moşii Şăndricenilor despre moşia Lozna şi aşa sau încheiat această giumătate de sat parte de sus cu sămne şi pietre hotară de giur împregiur, după care am făcut şi noi această mărturie hotarnică, la mâna dumisale Ion Gherghel, şi am iscălit.

Ştefan Ciogole vornic de poartă. 1793 Iunie 15
Costandin Dociul, căpitan hotarnic.

LXVI. 1803 Iulie 17, (Dorohoi). Cercetare pentru datoria lui Lupul Prutianul, către Măriuţa Gherghel şi împlineala a 2 boi.

Dela isprăvnicia Dorohoiului,

Lupul Prutian din sat Buhaiul di la acest ţinut aducând luminată carte mării sale lui Vodă din veleat acesta 803, Mai 10, poruncitoare pentru doi boi ceau jăluit înălţimii sale că i sau luat di către Dumneaei, pităreasa Măriuca Gherghelоaiei pentru 53 lei, 30 par(ale) cu care el nar fi fost dator, ci silit fiind iau luat zapis de chezăş, şi platnic pentru alţii, pentru care cere să se odihnească, viind de faţă şi dumneaei pităreasa Măriuţa Gherghelоaie după cercetare ci sau făcut au arătat un zapis din anul 802 Iuni 24, dat de 7 oameni din satul Buhaiu, în care este şi Lupul Prutianu prin care să îndatorează că au să plătească 53 lei, 20 bani, dumisale pităresei din 83 lei, 90 bani, pentru

44 fălci ceau fostu datorie, bez 30 de lei ceau dat, cari zapis este încredinţat şi de dumlui căminar Enache Vârnav ceau fost ispravnic la acea vreme la acest ţinut, deosebit au mai arătat dumneaei pităreasa alt răvaş tot din anul 802 August 15, prin care arată că sau plinit doi boi dela Lupul Prutianul înpotriva altor 53 lei, 90 bani, nedând banii la vederea zapisului, şi preţu luândus(ă) de târgoveţii din Dorohoiu, drept 55 lei, sau dat la mâna dumisale pităresei, supt vade de 2 săptămâni, dând Lupul Prutianul banii săi de boi, iar trecând vadeaoa să rămâe boi de istov a pităresei, întorcând 1 leu 30 bani, ceau trecut peste datoria zapisului, şi deosebit au mai arătat pităreasa alt răvaş tot din anul 802 Noembrie 23, prin care scrie dumlui căminar Enache Vârnav că cu toate că sau hotărât vade pentru boii ce i sau împlinit, dar puindusă în lucrari ca să să scoată banii să nu înstrăineze pe boi, care la aceasta sau şi dovedit că sau şi împlinit banii di pi la alţii şi sau dat în mâna Lupului Prutianu, ca săi ducă dumneaei pităreasa şi săi de banii, şi el neducând banii iau străcat lăsând supt tăcere până acum, ci au mersu de au jăluit mării sale lui Vodă arătând că au dat zapis de sâlă, şi că nar fi fost datoriu, care şi aceasta sau dovedit neadevărat arătare pentru că zapisul lau dat cu a lor primire la is(prăvnicie) şi legaţi chizăşi să plătească unul pentru altul, şi aşa şi is(prăvnicia) de atunce, după zapisul lor au împlinit banii dela acest Lupul ca de la unul ce era îndatorit a răspunde, şi cu toate dovezile câte mai sus au arătat dumneaei pităreasa şi acum nau pricinuit ai da boi dândui banii ce prin zapisul lor sunt datori, întracestaş chip fiind pricina sau dat aciastă adiverinţă la mâna dumisale pităresei Măriuţei.

Gheorghios caminarios (greceşte).

Michai Costache spătar. 803 Iulie 17

LXVII. 1803 Noembrie 10 fără loc. Scrisoarea lui Ioan Ursoian către pităreasa Maria Gherghel să vină la hotărât Buhaiul şi Păscarii.

Cu bună dimineaţa mă închin dumitale cucoană pităreasă Măriuţă, şi dumnevoastră alţi boeri răzăşi de Şăndriceni.

Iată şi al doilea răvaş înştiinţăz pe dumv, că din luminată, porunca mării sale lui Vodă, fiind rânduit să hotărăsc moşiile mănăstirii Bârnova, Buhaiul şi Păscarii, am venit acum la starea

locului fiind rânduit cu mine şi un mazil din partea dumilorsale boeri is(pravnicii) şi după poruncă de astăzi voim să punem triaba în lucrare, deci dumv. urmând poruncii mării sale aveţi datoria să veniţi aice cu toate scrisorile dumv. vechi şi noaă, ce veţi fi având, ca să fiţi de faţă la toată cercetare, şi hotărătura ce vra să facă, şi sămi arătaţi semnele hotarălor, să nu să facă vreo greşeală, căci de veţi pricinui dumv. a nu veni, eu după poruncă domnească voiu face cuviinciossa cercetare şi dumv. nu veţi putea zice pe urmă că nu vam făcut înştiinţare după datoria mea.

Sluga dumv.

Ioan Ursoian biv treti logofăt.

1803 Noembrie 10.

LXVIII. *1804 Mai* 17 (Iaşi). Cartea lui A. C. Muruz Vodă, către ispravnicii de Dorohoi, să cerceteze pricina de hotar între Şendriceni şi V. Potlog. stăpânul Loznei.

Io Alecsandru Costandin Muruz Vvodă, cu m la lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, cinstiţi credincioşi boeri domnii meli, dumv. ispravnicii de ţănut Dorohoiului sănătate: jalba ce au dat către domniia mea, Gheorghii Cuciuc şi Maria Gheorghealoaia pit(ăreasa), vi să trimete, din care pre largu veţi înţelege, arătările ce fac pentru împresurarea moşiilor sale, ce stol(nic) Vasile Potlog liar fi făcând acum cu pricina hotarălor moşii sale Lozna, deci fiind că stolnicu Potlog, după jalobă ce au dat cu arătare că pentru schimbul ce au avut, cu dumnealui vornicu Theodor Balş, din pricină că nu iau dat, dumnealui vornic scrisorile moşii Lozna i sar fi împresurând moşia sa Lozna, de acătră moşiile megieşite, i sau dat carte domnii meli în cursul acestui anu la trecuta lună Fev. 25 cu cuprindere ca săş stăpânească stolnic Potlog moşia sa în toate sămnele şi hotarele ei, după cum sau stăpânit de dumlui vornic Theodor Balş, cum şi de stolnicu Potlog pără atunce, acum jăluitorii aceştia arată că stolnicu Potlog au trecut din sămnile stăpânirii ce au avut moşiia Lozna până acum, şi vrea să ia loc din moşiile jăluitorilor, fără a se cerceta de rânduiţii hotarnici, şi fără a să pune la cale, prin rânduiala giudecăţii divanului, pentru aceia scriem dumv. să cercetaţi atât stăpânirea moşiilor jăluitorilor, cum şi

stăpânirea moşii Lozna pe unde au fostu, până la vreme ce i sau dat cartea domnii meale de stăpânire, şi numai până acolo să se urmezi stăpânire, atât de cătră stolnic Potlog, cum şi de către jăluitori, iar mai mult să nu îngăduiţi a să întinde nici o parte nici alta, pâră când stolnic Potlog îşi va sfârşi pricina cu dumlui Theodor Balş, iar pentru nişte piiatră, şi alte venituri ce arată jăluitorul Gheorghie Cuciuc, că stolnic Potlog, cu întindere ce acum au făcut, iar fi luat iarăş să cerceteze şi de va fi trecut stolnic Potlog, din stăpânirea moşii sale ce sau urmat mai înainte până când i sau dat carte gospod de stăpânire, numai decât să le împliniţi, acele ce va fi luat şi să le daţi jăluitorilor, iar de va fi pricina întralt chip, să înştiinţaţi.

1804 Mai 17

Adresa pe cămaşa hârtiei: Cinstiţi credincioşi boeri, domnii meli, dumv. ispravnici de ţinut Dorohoiului, să să de cu sănătate.

Gheorghe Cuciuc – procit vel logofăt – sau trecut – Matei Condicar.

Pecete în ceară roşie, cu iniţialele: Al. Cst. Mz. Vv. 1793, cap de bou, paserea.

LXIX. *1805 April (Iaşi).* Cartea lui A. C. Muruz Vodă, către megieşii Şendricenilor să vină cu actele lor la hotarnica ce o va face Andronachi Donici ban.

Io Alexandru Costandin Moruz Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. Fiindcă Iordachi Bosie biv vel sulgeriu, i pităreasa Măriuţa şi Costache Gherghel cu fraţii săi, prin arătata carte, domniei meale au luat hotarnic pe dumlui banu Andronachi Donici, ca să le hotărască moşia *Şendriceni ce acum este la ţinut Dorohoiului, iar mai înainte au fost la ţinutul Hărlăului,* şi să le o scoată de supt înpresurare, ce au arătat ca ar fi suferind, pentru aceia dar se dă în ştire şi tuturor megieşilor cari să vor fi megieşind cu numita moşie Şendriceni, ca fişte carile îndată ce vor lua ştire că au mersu hotarnicul rânduit la starea locului, să meargă cu scrisorile ce vor avea să stea faţă, până când să va da sfârşit cercetării, sau săş triimată vechil, căci carii nu vor urma a merge cu scrisorile, precum nici vechili aş triimite, rânduitul hotarnic va da sfârşit

cercetării după porunca cărţii domneşti, şi pe urmă orice arătare vor face, cuvânt de îndreptare nu vor ave.

1805 April

Procit vel logofăt.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Io Al. Cst. Mz. Vv. 1793. Cap. de bou, paserea.

LXX. *1805 Iunie 12 (Iaşi).* Cartea logofeţiei mari către egumenul Bârnovei să fie faţă la hotărâtul Şendricenilor de către banul Andronachi Donici.

Dela logofeţiia ce mare,

Către cuvioşiia sa Sofronie egumen sfintei mănăstiri Bârnova. Fiindcă dumneaei pităreasa Măriuţa Gheorgheloai, cu cercetarea ce sau făcut în anii trecuţi moşiei Buhaiul a mănăstirei Bârnova dela ţinut Dorohoiului, arătândusă cu nemulţumire asupra acei cercetări de către treti logofăt Ion Ursoian sau făcut, cu cuvânt de împresurarea moşii dumisale Şendriceni, cu osebită cartea mării sale lui Vodă, au luoat hotarnic şi dumnaei, pe dumlui ban Andronachi Donici, dela care boer sau văzut o înştiinţare, arătând că la viitoarea lună August, va merge la faţa locului de va da sfârşit cercetării, pentru care să scrie cuvioşii tale ca la ace vade ori îmsuşi sau vechil deplin răspunzător cu toate scrisorile săţi triimeţi ca să de sfârşit după poruncă.

1805 Iuni 12

Costandin Greceanu vel logofăt.

sau trecut

LXXI. 1806 Fevr. 8 Schiţă de plan a moşiilor vecine cu Şendriceni.

Pe o filadă se însamnă cursul moşiilor ce-şi dau cap în apa Buhaiului; Derţca şi Hilişeul lui Curtu, a lui Gafenco, a Nacului şi a lui Vârnav, cu următoarea notă scrisă de Iordachi Bosie sulger:

„Optsprezăci scrisori a moşii Şăndriceni am luat dela dumneaei Cucoana Măriuţa pit(ăreasa): până să va faci hartă şi mărturiia de Dumlui banu Andronachi Donici şi pân ne vom giudeca şi iarăş să le dau înapoi şi am iscălit.

1806 Fev. 8

Iordache Bosie sulger.

APA BUHAIULUI

a lui Gafenco	a Nacului	a lui Vârnav	Derţica / Hilişău lui Curtu

Obs. In dos este un alt plan al moşiilor ce cad pe Buhai şi arătat locul supus în discuţiune, cu o notiţă în limba greacă, prin care se arată că şi-au luat pe *sufletele lor* mărturia asupra locului cu pricina.

LXXII. *1809 April 4 (Dorohoi).* Jalba lui Gh. Cuciuc şi pităresei Maria Ghergheloae in pricina moşiilor lor despre Lozna lui V. Potlog stolnic.

Pre Inălţate Doamne,

Jăluim înălţimi tale pentru supărare şi împresurare ce vrea să ne facă moşiilor noastre dum. stolnic Vasile Potlog, că având dum. o moşie anume Lozna la ţinutul Botoşanilor luată cu schimbu dela dumn. vornic Theodor Balş, şi această moşie fiind megieşită cu moşiile noastre ce sănt la ţinut Dorohoiului dum. stolnic, fără să urmeze după căzuta orânduială şi obiceiul pământului, adică dacă ar fi avut vreo împresurare de cătrăl moşiile megieşite, să cade întâi să de jalobă la înălţime ta şi cu poruncă săş ducă hotarnici să cerceteze la stare locului şi de sar fi dovedit împresurare atunce prin rânduiala giudecăţii poate să pui stăpânire, iar dum. stolnic, aceste neurmândule, nu ştim cu ce chip şi cuvânt, şau scos carte domnească deschisă poruncitoare cătră dum. vornic de Botoşani, ca să să facă oprire moşii lor megieşite (adică locurile acele care dum. cu prepus zici că ar fi de trupul moşii Lozna şi că sar fi împresurat de cătră moşiile megieşite), pără când să va sfârşi pricina între stolnic Vasile Potlog şi între dum. vornic Theodor Balş, au pus cu puterea ispravnicilor şi stăpânire pe drepte moşiile noastre niau luat şi câteva pietre ce le avem scoasă pentru zidirea casăi mele.

Milostivi Doamne atăt noi şi părinţii cum şi moşii noştri din vechime, şau stăpânit moşiile noastre cu stăpânitorii moşii Lozna tot cu aceleaş margini şi sămne hotară pără acum nestrămutate, şi nici o pricină nau fost între noi şi între stăpânitorii moşii Lozna, fără numai acum dumnalui stolnic Potlog găseşte

chipuri de pricini ca să pui silnic stăpânire pe moşiile noastre fără nici un cuvânt.

Pentru care ne rugăm înălţimii tale să ni să de o luminată carte de poruncă cătră dum. ispravnicii de ţinut Dorohoiului, să nu ni să facă oprire să ni stăpânim moşiile pe acolo pe unde din vechi leam stăpânit pâră când dum. stolnic Potlog cu hotarnici rânduiţi şi prin rânduiala giudecăţii de va avea vreo împresurare să să îndrepteze cum şi piiatra şi alte venituri ceau mai tras să ni să împlinească, ca să nu ni să de zăticnire la zidirea casei ce am început să fac.

Pre plecaţi la mila Inălţimii tale,

Gheorghe Cuciuc şi Mariia Gherghelaoea pităreasa.

Rezumatul cancelariei, „arată că stolnic Vasile Potlog neurmând după rânduiala şi obiceiul pământului ca întâi săşi ducă hotarnici aşi de ar fi avut vreo împresurare moşiia sa Lozna de la ţinut Botoşanilor, de cătră moşiile megieşite a jăluitorilor să să fi îndreptat, prin drumul giudecăţii, au luat carte domnească cătră isprăvnicie şi numai după pripus şi părere sa au făcut oprire unor locuri din moşiile jăluitorilor luându'e şi câteva pietre ce ave jăluitorii pentru zidirea casei, cum şi alte venituri, care moşie jăluitorii le stăpânesc din vechime, tot după aceleşi sămni şi hotară fără nici o pricinuire de cătră stăpânitorii moşii Lozna, Să roagă să li să de cartea gospod de poruncă cătră isprăvnicie, ca să nu fie opriţi a nuş stăpânii moşiile până când stolnic Potlog îşi va duce hotarnici', şi de va avea vreo împresurare să se îndrepteze prin rânduiala giudecăţii, iar piiatra şi alte venituri ce liau luat să li să împlinească.

809 April 4.

In dos: Mergi la dum. vel logofăt de ţara de gios.

Vtori (a 2-a) logofăt.

LXXIII. *1809 Mai 6 fără loc.* Scrisoare de aşezare până la facerea hotarnicei Loznei, între Vasile Potlog stolnic, stăpânul Loznei, şi C. Gherghel şi Iordachi Bosie sulger, stăpânii Şăndricenilor.

După jaloba ce am dat cinstitului divan asupra dumisale Costachi Gherghel pentru arsul unor garduri dela nişte livezi, care livezi sunt piste părău dela bordei a unor oameni ai miei,

cum şi bătaia a unui sătean al mieu tot dela acel bordei de pe moşie me Lozna, luândui şi trei boi în pricina a treizăci şi trei cară nuele ce am tăet şi cu oamenii mei, cu ştiinţă că ar fi pe moşie me Lozna, după hotarnica ce am din anii 1784 April 5. După care jalobă a me rânduindusă de cătră cinstit divan pe dumlui logofăt Costantin Tăutul omul divanului cu porunca înscris ca dimpreună cu un om din partea isprăvniciei Dorohoiului să cerceteze pricinile jalobei meli; deci rânduiţi viind la stare locului, atât logofăt Costandin Tăutul cât şi omul rânduit din partea dumilorsali ispravnicilor de ţinut Dorohoiului logofăt Chirică unde sau aflat şi dumnalui *sulger Iordachi Donici, unul din stăpânitorii moşiei Şăndricenilor*, cum şi Costachi Gherghel, carele au scos un ispisoc dela domnul Alexandru Iliiaş Vvod. din let 7129 Noembre 18, prin care aduce hotarul Şendricenilor dinspre Lozna, până la locul ce să numeşte Lăbuşcă, unde ar fi fost şi boor şi acum nu să află, şi de acolo părăul in gios pără întro poiană ce să hotărăşte moşiia Cobăla a lui Gheorghie Cuciuc cu Şăndricenii, la care văzând că hotarnica me numi dă nici un sămnu de hotar despre Şăndriceni, ce numai mă aduce cu colţul capătului din gios a moşii Loznii până în părăul săc şi stă, întru acestaş chip sau făcut între noi punere la cale şi învoială, întâi pentru pricinile mai sus arătate de ardirea gardurilor, bătaia omului mieu, luare boilor de dum. Costachi Gherghel, cum şi nuelile ce am tăet eu, cari după arătarea ispisocului ce sau văzut pe Şăndriceni la mâna dumisale Costachi Gherghel ce şi mai sus este pomenit, să nu facem nici o pretenţie unul dela altul, ci au rămas pace între noi, asămine şi pentru ca să nu mai nască pricină între noi până la hotărâre ce este să să facă moşii mele Loznii de cătră toate megieşitele moşii după cartea cinstitului (divan) ce am scos eu întru acest curgătoriu an 1809 Fevr. 20, ca să ni să hotărască moşie me Lozna despre alte moşii, nici eu să trec mai mult de supt Lăbuşcă şi părău în gios până la poiana ce să hotărăsc Şăndricenii cu Cobăla, nici dumlor să treacă piste părău, iar pentru nişte livezi ce sânt peste părău despre Şendriceni săş ia dumlor dejma dela oameni miei, cari această scrisoare are puterea ei numai până când se va hotărâ, şi atunce precum

dreptate să va alege şi va urma stăpânirea fieştecăruia, făcându-s(ă) doaî asemenea scrisori, unul la mâna altuia. şi am iscălit.

1809 Mai 6

Vasile stolnic.

Denaintea noastră făcândusă această învoială cu bună primire ca nişte cercetători pricinilor ce din porunca divanului am fost rânduiţi, am încredinţat şi noi cu iscăliturile noastre.

1809 Mai 6

Chirica logofăt, Costandin Tăutul logofăt de divan.

LXXIV. *1810 Iunie 6.* Hotarnica Şendricenilor ridicată de banul Andronachi Donici.

Din luminată porunca pre înalţat domnului nostru Alexandru Costandin Moruz Vvoda, rânduit fiind prin carte gospod ca să hotărăscu moşie Şăndricenii care acum este la ţinutul Dorohoiului, iar mai inainte din vechiu au fost la ţinutul Hârlăului, precum să dovideşte din scrisorile acestii moşii înpreună şi cu altă osebită carte de poruncă catră toţi megieşii înpregiuraşi, ca fieştecarele din megieşi indată ce vor lua porunca, să să arăte cu scrisorile ci vor ave, şi să ste faţă până când să va da sfârşit cercetării, sau săş trimată vechili neputând a merge, însuşi, căci carii nu va urma a merge cu scrisorile, sau nuş vor trimite vechili, rânduitul hotarnic să de sfârşit după porunca gospod, şi in urmă orice arătări se va face de către unii ca aceia, cuvânt să nu le rămăe.

Deci eu după poruncă am mers la numita moşie, unde am urmat precum mi se porunceşte, şi cercetând am aflat precum în gios să arată, că după glăsuire hotarnicelor vechi ci miau arătat stăpânii Şăndricenilor, am inceput mai întăi a face cercetare despre Dorohoiu de la semnul ce să pomeneşte în scrisori *Vracniţa* Şăndricenilor, de la un stâlpu de piatră ci am găsit vechiu. pe care îl arată şi ispisocul domnului Alexandru Ilieş Voivod din 7129 Noembri 18, şi alt ispisoc hotarnic de la Neculai Alexandru Voivod din 7224 Dechembrie 9 ; şi de acolo am purces drept spre răsărit la alt stâlpu de piatră iarăşi vechiu, care am găsit pus diasupra heleşteului Cârstei bătrânul supt coasta despre răsărit între nişte sărituri, şi de acolo la movila Braicoviţa, care cade in capul unei văiugi, şi de acolo la iazul

Tomei Porcariului iar de acolo la un stâlpu de piiatră in dealul din mijloc de cătră hotarul Păscarilor, de acolo in sus la movile, spre acel dial din mijloc, şi de la o movilă ci este mai mare vrând a trece inainte până in drumul Dragolii, şi drumul la vale până in heleşteul Boghiului şi de la heleşteu matca în gios la iazul Pribeagului până la drumul vechiu la hotarul Păscarilor precum scriu scrisorile Şendricenilor, dar aice au dat pricină dumnalui Vasile Varnav, arătând că Şăndricenii nar trece mai înainte cu stăpânire, ci ace bucată de loc este a moşiei Hilişeului danie dată mai din vechiu de cât hotarnica Şăndricenilor, pe care ar fi avându şi scrisori imputernicite ca să stăpânească locul acela ; iam cerut să aräte scrisorile acele ce zice că are şi au dat samă că nar fi la dumnealui, ci sânt la unul din răzăşi şi, anume *Andrei Gafenco*, cari să află cu locuinţa în Bucovina Kesaricească, şi nu poate acum să le aducă şi de va fi trebuinţă le va aduce, spre cercetare la divanul gospod ; apoi eu văzindu inpotrivire ci fac, nam mai silit mai mult şi rămâne intru această pricină să să hotărască prin drumul giudecăţii divanului, că de nu vor ave scrisori mai vechi de cât ispisoacele Şăndricenilor să meargă cu stăpanire Şăndricenii prin semnile mai sus pomenite, şi de la movila aceea întorcândumă spre apus, am mers linie până la o piiatră, ci sau găsit pusă *despre hotarul Păscarilor,* aice iarăşi, au dat pricină stăpânii Şăndricenilor, că ace piiatră nau ştiinţă de cătră cine este pusă, căci hotarul Şândricenilor este până la drum săpat mai gios spre baltă, care drum şi astăzi să cunoaşte precum au fost din invechime, iar acolo unde să află piiatra, drum nu este. Deci şi aice au rămas tot după hotărâre ce vor ave la infăţişare scrisorilor în divan, iar de la această piiatră mam intors in gios la amiazăzi pe lângă movile până iarăşi la vracniţa Şăndricenilor la stâlpul de piatră despre Dorohoiu, pe cum am aflat prin pregiur că este hotarul bătrân de peste ezer după scrisori ; apoi am mers şi la *hotarul de cătră Buhaiu,* în margine ezerului despre apus în vale adâncă, unde şi acum să cunosc puţinile lozii ce aici le pomenescu hotarnicile vechi, şi de acolo am mersu spre apus pe drumul bătrân, carele şi acum este oareşice cunoscută săpătura lui din vechiu până la un stâlp di piiatră ce sa găsit faţă,

şi de acolo la alt stâlp de piiatră hotar care este pus lângă drumul ce merge de la Dorohoiu la Hilişeu şi, Buhaiu în margine drumului despre răsărit; şi din piiatra aciasta drept piste pârâul Buhaiului la sărături la un stâlpu de piiatră hotar, de la sărături tot înainte unde arată hotarnicile vechi că au fost dumbravă la un bour, carele bour sau aflat şi acum cu piiatra hotar lângă dânsul, iar dumbrava sau aflat tăiată, şi de acolo peste vale la Marcovici în coasta văii dispre apus unde şi acum este poeniţă, sau găsit piatra hotar şi bour întrun stejar, şi de acolo tot înainte piste o văiugă că să trage în sus prin coastele moşiei Buhaiului şi piste un deluţ mic până la bourul Loznei supt Lâbuşca, unde aicea stă şi moşia Buhaiului cu colţul cel din gios, fiind că capul moşiei Buhaiului loveşte în coastele moşiei Loznei, precum şi Şândricenii, unde miau mărturisit atât oamenii bătrâni din Şândriceni, cât şi din Lozna, că au apucat bour întrun stejar lângă drumul mare. cari acum sau aflat tăet, arătândumi şi rădăcina copacului în care au fost, unde înpotrivinduse aice stăpânul Loznei dumnealui stolnicu Vasile Potlogu, zicându numai cu gura, cum nu este acolo Lăbuşca, nici să mulţămeşte cu arătare acelor marturi, ci dumnealui încă îşi va găsi alţi oameni marturi carii vor încredinţa prin giurământ că este mai inapoi unde să numeşte locul Marcoviţa, iam cerut să arăte scrisori de are, şi au răspuns că nu are, ci aceste zise a dumisale stolnicului de către mine sau socotit a fi fără temeiu întâi pentru că şi hotarnicii acei din vechi nu pute a numi doă semne tot în trun loc, al doile; că nici drum mare acolo nu este, precum să arată prin hrisovul hotarnic din 7224, ci precum mergu semnele şi hotarăle din apa ezerului şi vin până în Marcoviţ la poeniţă, asemenea şi acest semn cel pomeneşte hotarnica veche, că au mers de acolo la bourul Loznei supt Lâbuşca, care semn şi loc fiind că este în drumul mare este ştiut de toate satele şi de toţi târgoveţii din târgul Dorohoiului, care şi stând eu în locul acela ca vreun ceas, şi întrebând pe trecători drumeţi cum să numeşte locul acolo, fieştecarile îmi făce arătare că este Labuşca, iar la locul ci stolnic Potlog zicei nici drum mare nu esti, nici au putut să fie vreodată; fiind locul cu depărtare de drumul mare, şi este de dovadă că de

acolo de la Lăbuşca şi părăul merge în gios, până la hotarul Cobălei la poiană precum scrie şi în ispisocul hotarnic, care părău este însemnat şi pe hartă, iar alt părău nu este cam să să înceapă de lângă hotar.

Deci văzând pricinuire stăpânului Loznei pietre hotare nu am pus la acest loc colţul moşiei Şăndricenilor despre Lozna, fără numai sau făcut sămnu groapă până când stăpânul moşiei Loznei să va înfăţişa cu marturii ce zice că are înainte giudecaţii divanului ca să să de hotărăre, de unde întorcândumă în gios cursul părăului am mers până în colţul moşiei Şândricenilor cel din gios la poiană; aice chemând pe dumnalui Gheorghe Cuciuc stăpânul Cobălei şi arătândui locul şi poiana, iarăşi nu sau mulţemit, ci dinpotrivă au făcut arătare, că nar fi poiana acee; ci altă poeniţă mult mai sus pe cursul acelui părâu, zicând că aceia ar fi hotarul Şândricenilor şi că cu împresurare să întind stăpânii Şăndricenilor de stăpănescu până acolo iar vreo dovadă din scrisori nau arătat, fără numai răspunzând căşi va găsi dovezi întru aceasta. Deci şi aice fiind pricină iarăşi pietre hotară nam pus până când vor ave înfăţişare la divan, de unde să li să dea hotărâre prin drumul giudecăţii precum să va găsi a fi cu cale iar socotinţa me iaste pentru ca să lipsască toate pricinile din mijloc să să de locul de pricină în doă; apoi de la colţul acest de pricină, am mersu peste o pădurice drept la *fântăna Strahului,* precum iarăşi este arătată prin uricul hotarnic, care este în gura vălcelii ce vine din poiana *Ciornolozii* iarăşi despre hotarul Cobălii, şi iarăşi de la fântâna Strahului drept peste părâul Cobălei şi drept peste un piscuşor ci este piste părâu despre răsărit în coastile casilor din Strahova, şi din piscuşor drept în zare dialului între doă moviliţe ce sânt în pravăţ drept, iar din moviliţe să întoarce hotarul asupra miezului nopţii pravăţ drept în piscul dialului ţigănescu, precum la acest loc iarăşi fiind pricină şi cunoscândusă înpresurare Şândricenilor de cătră dumnalui spatar Ioniţă Sturza stăpânul moşiei Trestienii ot Dorohoiu, sau dat locul impresurat, făcândusă şi scrisoare de învoială la Mai 18 a anului curgător, după care învoială sau tras şi linie pe hartă, şi din piscul acela peste pârăul Buhaiului drept la o piatră hotar

ci este în podiş, şi de la piiatră la fântână la râpă din ezer despre hotarul Păscarilor, şi aşa încheind peste tot hotarul moşiei Şândricenilor prin pregiur am făcut aciastă mărturie hotarnică şi am dato dumisale sulgerului Iordache Bosăe; i dumisale pităresei Măriuţa Gherghel şi dumisale Costachi Gherghel; stăpânilor aceştii moşii Şândriceni împreună şi cu harta ci liam făcut, să le fie spre îndreptare întru toate pricinile ci mai sus să arată.

1810 Iunie 6

Andronachi Donici ban hotarnic

LXXV. *1814 Mai 15 (Iaşi)* Cartea logofeţii către ispravnicii de Dorohoi în pricina pentru Buhaiul a mân. Bârnova şi Lozna a Potlogeştilor, o pădure tăiată

De la logofeţiia ce mare.

Către cinstita isprăvnicie ţinutului: Dorohoiului.

După arătare ce au făcut cuvioşia sa Serafim igumenul mănăstirii Bărnova, cum că moşia Buhaiul (a numitei mănăstiri) de la acel ţinut, după hrisoave domneşti şi alte scrisori din învechime şau urmat stăpânirea ei cu nestrămutare în toate hotarăle ei, iar de la o vreme în coace, dmlui: stolnic Vasile Potlog cu moşiia sa Lozna ar fi trecut peste semnele şi hotarăle vechi a moşiei Buhaiul: peste zarea dealului, înpresurând o bucată de loc din moşiia mănăstirii, încă şi pădurea aparţine ce au fost pe acea moşie a mânăstirei şi o au cuprins stolnicul: cu impresare; au dat dumlui voe de sau tăiat tot felul de lemn, stricându-s(ă) mai de tot acea pădure. Drept aceeia fiindcă dumlui stolnic să afla în neputinţă de slăbăciunea boalei ce lau cuprins şi nu poate de a veni însuşi să stea la înfăţişare cu cuvioşia sa numitul egumen: ci dumnaei stolniciasa Safta soţia solnicului să afla sorocită la 15 a viitoarei luni Junie fără sminteală să să afle la divan în alte pricini de giudecată ce are cu alţii să scrie Dumv. ca mai mult pe locul de pricină a moşiei Buhaiul de la acel ţinut, să nu îngăduiţi a să face mai mult, după primirea aceştiia nici cât de puţin stricăciune, a să mai tăia ori despre care orice fel de lemn ci mai vârtos să arătaţi dumisale stolnicesei, ca aducânduşi scrisorile şi dovezile ce va avea şi în pricina aciasta, nu mai decât la sorocu.

arătat ce şau pus la 15 Junie să să afle la divan spre a sta în giudecată precum cu alţii ce mai are pricini după cum sau zis, asemenea şi cu cuvioşia sa numitul egumen, căci nefiind următoare a veni nici la această vadea, cu hotărârea să ştie dumnaei stolniceasa că va fi adusă cu zapciu şi *va plăti greale ciubote.* Deci Dumneavoastră atât de primirea acesteia, cât şi de cercetarea ce veţi face fără întârziere să aibă logofeţia înştiinţare.

1814 Mai 15

T. Balş vel logofăt.

„Sau trecut la condica logofeţiei".

LXXVI. 1814 Septembrie 29 fără loc. Cercetarea ce pitarul Costachi o face în pricina pentru pădurea tăiată între Lozna stolnicesăi Potlogesăi şi Buhaiul, moşia mănăstirii Bârnova.

Cu multă plecăciune, înştiinţăz cinstitii vornicii.

Fiind eu rânduit din porunca cinstitii vornicii ca să merg să cercetez între moşie Lozna ţinut Botoşanii şi moşie Buhaiu ţinut Dorohoiului, pentru o bucată de loc de pădure păzită, di pe care au mers lăcuitorii satului Lozna să tae după porunca dumisali stolnicesă Potloglesă stăpâna Loznii unde mergând şi tăind li sau luat cinci care câte în doi boi de cătră vatavu din sat Buhaiu, pe cari leau dus la dumlui medelnicer Gheorghi Dumitriu, după poruncă mergând la starea locului unde fiind şi dinpartea cinstitei isprăvnicii rânduit dumlui logofăt Chirica care aflândusă bolnav au pus pe ginerele dumisale post Iordachi Leca din partea dumisale, am intrat în cercetare, şi am aflat pricina întracest chip, că dumneaei stolniciasa Potiogeasă au poruncit lăcuitorilor din Lozna să tae lemne pentru trebuinţa dumisale depe o bucată de loc ce dumneaei trage acel loc cătră hotarul Loznii, şi mergând şi tăind cu adevărat li sau luat cinci cară câte în doi boi, pentru ce au tăiat pădure acum şi mai înainte în multe rânduri ce au tăet, din partea dumneaei stolniceasa au fost pristavul cel are, şi din partea stăpânirii Buhaiului, au fost dumlui med clucer Gheorghi, şi cerând dela pristav cu ce dovezi trage dumnaei stolniceasa ace bucată de loc, cum şi dumnalui medelnicer să dovedească di este di trupul moşii Buhaiu, şi pristavul au răspuns că nu are scrisori la sine, şi dumlui medelnicer au răspuns că au stăpânit locul acela şi scrisorile

sânt la sfânta mânăstire Bârnova a căriia este vecinică stăpânire moşii Buhaiu, dar spre dovadă au poftit pe megieşi să scoată scisorile, şi scoţând dumlui Costachi Gherghel un ispisoc de o sută şi mai bine de ani, în care după ce începe în semni dela câmp spre pădure a hotărâ moşiia Şendriceni, margine din sus dinspre Buhaiu, alăture coaste acele doă moşii şi dispre Lozna unde stau cu capul moşiile numite în coastele Loznii, zice că au mersu pără supt Lăbuşca, şi de acolo mergu Şendriceni, cu Lozna, despărţind capul Şendricenilor de către coasta Loznii pe părăul Lăbuşcăi în gios, şi au mai arătat şi o scrisoare a dumisale stolnic Vasile Potlog cu care întăreşte acel hotar că stau Şendriceni, în părău Lăbuşcăi, cu aceste dovezi dumluí medelelnicer sau îndreptat că moşie Buhaiu este însoţită cu Şendriceni, cari dela un loc să încep şi tot dela un loc să şi sfârşesc acolo supt Lăbuşcă unde dela hotarul ce astăzi Şendricenii stau, nu poate dumneaei stolniceasa a scurta moşia Buhaiu, adică cu o bucată din coasta Loznii să treacă pe lângă colţul Şendricenilor şi să meargă pe lângă coasta Şendricenilor, să facă cap moşii Buhaiului mai spre răsărit acolo unde ceri să ei pădure, şi dela hotarul Şendricenilor unde stă şi Buhaiul alăture, pâr la locul ce au tăet este mult loc cu pădure stricată, şi eu nu am avut poruncă a preţălui păgubirea pădurii, cum cere dumlui medelnicer, ce atâta numai am cercetat să dovedesc locul acela a cării moşii este, şi aşa am dovedit că este a moşii sfintii mănăstiri Bârnova, şi dumnaei stolniceasa cu împresurare trece, şi nam lipsit a înştiinţa pe cinstita vornicie.

Şi spre încredinţare urmează a me iscălitură,

K. pitar.

1814 Sept. 29.

LXXVII. *1815 Ghenar 12 (Iaşi).* Jaloba Măriuţei Gherghel contra Saftei Potlog pentru pădurea tăiată cu samavolnicie.

Prea înalţate Doamne,

La ţinutul Dorohoiului având a me moşâe anume Şândriceni, este o indelungată vreme de când o stăpânesc în pace după puterea scrisorilor ce am, acum să acolisăşti de sine înputernicindusă dumnaei stolniceasca Safta Potlog (şters Zoiţa), ci este cu răzăşie lângă această moşie a me, şi fără a sta în

giudecată îmi tae pădurea supt nici un fel de dreptate; mă rog înălţimii tale ca să i să triimată luminată poruncă, ca ori să să depărteze de am strica pădurea, sau de are vreo pretenţie prin drumul giudecăţii săş caute.

A Inalţimei tali pre plecată, Mariuţa Gherghel pităreasa.

în dos: mergi la dumnalui vel logofăt, 1815 Ghenar 12.

vtori (al 2-le) logofăt.

LXXVIII. *1815 Ghenar 13 Iaşi.* Cartea lui Sc. A. Calimach Vodă cătră ispravnicii de Dorohoi să cerceteze pricina intre Maria Gherghel şi Safta Potlog pentru pădurea tăiată.

Io Scarlat Alexandru Calimah Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovii.

Credincioşi boeri domnii meli dumv. is.(pravnici) de ţinut Dorohoiului sănătate, din cuprinderea jalbei veţi înţelege dumv. arătare şi cerire ce face jăluitoarea că dumnaei stolniceasa Safta Potlog ar fi tăind pădurea ce este pe moşia dsale pităreasa Ghergheloaea, supt nume că ar fi a dumsale stolnicesei, deci cerând punere la cale jăluitoarea să scrie dumv. ca să înfăţoşaţi pe dumnaei stolniceasa Potlog sau de nu va putea dumnaei să stei în cercetari săş rânduiască vechil deplin răspunzătoriu şi cu scrisori şi hotarnica ce va ave asupra moşii megieşite cu moşia jăluitoarei, şi împreună cu vechilul jăluitoarii cu cari să trimeată şi copia de pe hotarnică, încredinţată şi de dumlui vel logofăt să faceţi cercetare cu amăruntul scrisorilor: amândorura părţilor: şi de să va dovedi că pădurea este pe moşiia jăluitoarei precum arată, dumv., atunci nici decum să nu ingăduiţi pe pârâte mai mult a tăie din pădure de pe moşia jăluitoarei punând la cale odihna sa ca să nu mai jăluiască, iar dacă la cercetare ce veţi face să va dovedi pricina întralt feliu, cu cercetare şi punere la cale dumv. să va arăta vreo parte cu nemulţămire, atunci cu mărturiia dumnevoastră ce veţi da la parte ce se va căde arătătoare de curgerea pricinii pre larg, puindule zi de soroc să vii la divan de unde vor lua ce după dreptate hotărâre.

1815 Ghenar 13

Locul peceiţi domneşti în tuş roş cu iniţialele: Io. SK. AL. KLM. VV 1806 cap de bou.

vel logofăt; după rânduială, Loiz paharnic.

LXXIX. *1815 Februar 11 Dorohoi.* Răspunsul isprăvniciei de Dorohoi că în pricina dintre Lozna şi Şendriceni, Zoiţa Potlog îşi are hârtiile sale la Iaşi şi nu se poate face cercetare.

Către cinstita logofeţie ce mare,

Dela isprăvnicia Dorohoiului.

După luminată carte gospod. din 13 a trecuti luni Ghenar, ce niau adus dumnaei pităreasa Măriuţa Gheorgheloae, pentru împresurare ce ar fi pătimind moşiia dumisale Şândriceni de sus despre moşiia Lozna, ci este megieşită, tăindusă o bucată de pădure în partea dumneaei stolniceasa Safta Potlogeasa, sau scris din partea isprăvniciei dumisale stolnicesăi ca ori însuşi sau vechil săş rânduiască cu scrisorile moşiei unde este şi vechilul dumisale, pităresei cu hotarnicile şi alte scrisori ca să s(ă) cerceteze şi să să pue la cale după poroncă, şi dumneaei neviind faţă au trimes răspuns către is(prăvnicie), că scrisorile moşii dumisale Lozna le are la Eş la dumlui vornicul Neculai Hrisoverghi, epitropul dumisale, şi neputândus(ă) da sfârşit pricinii aceştia prin cercetare nam lipsit a înştiinţa.

1825 Fevr. 11

K. Roset sardar (greceşte).

Nicolaos : sardar (greceşte).

Adresa către cinstita logofeţi ace mari, dela isprăvnicia ţinut Doroholului.

LXXX. *1825 Iulie 1 (Iaşi).* Cartea marii logofeţii către ban Chirică Stamate să facă cercetare pentru a se şti care este apa Lăbuşcăi hotar între Lozna şi Şendriceni.

Dela logofeţie ce mare,

Către cinstit dumnalui, banu Chirica Stamate.

Pentru pricina ce urmează între dumlor banu Costache Gherghel, şi sardar, Enacachi Gherghel stăpânitorii moşii Şândricenii, şi între stăpânitorii megieşitei moşii Lozna, după cererea dumilor sale Gheorgheleştilor, găsindusă de cuviinţă a să urma o foarte cu amănuntul, şi în frica lui Dumnezeu cercetare ca să să dovedească *cari este cel adevărat părău a Lăbuşcăi*, adică acel carel fac stăpânitorii Şândricenilor, sau acela cil numescu stăpânitorii Loznii, drept aceia să scrii dumitale ca urmând aceiaşi cercetare şi dovedire dacă mai mult nu va rămâne pricina

de nemulţămiri acolo, să să pue şi piatră hotară, după cartea de mai înainte, de cătră boerii rânduiţi, iar fiind vreo pricină petri să nu pui, ci să râmâi până să va vide cercetare dumitale, de către divan, şi să va da hotărâre, însă toată cercetare să se urmeză în fiinţa atât a stăpânitorilor Lozni, cât şi dumilor sale Gheorgheleştilor, ca nu în urmă să aibă vreun cuvânt: că sau urmat în nefiinţă cercetarea dumitale şi hotărătura.

1825 Iulie 1

T. Balş vel logofăt.

LXXXI. *Octombre 20 fără loc.* Jalba Ghergheleştilor în pricina dintre Lozna (Potlogeştilor) şi Şendriceni pentru tăerea unei păduri.

Pre înlăţate Doamne,

Pentru despărţirea moşii noastre Şăndricenii de la ţănut Dorohoiului de cătră moşie Lozna a clironomilor stolnicului Potlog, rănduindusă hotarnic după cerere dumlorsale, ni sau luat din veche stăpănire o mare parte de loc, şi sau dat cătră hotarul moşiei Loznei de care jăluind noi Inălţimei tale, că nici o înfăţoşare cu dmlor: stăpânitoarele Loznei, nam avut, nici scrisorile tot nu liam avut la faţa locului ca să le arătăm rânduitului hotarnic, şi că ne cunoaştem asupriţi cu petrile ce sau pus, sau dat porunca înălţimei tale, ca pădure de pe locu: ci noi lam stăpânit, şi dumnalor îl pretenderisesc să ste oprită, precum şi venitul locului de pricină până când ne vom giudeca, în lipsa noastră dela Eşi nu ştim ce jalobă va fi intinsu cătră Inălţime ta dumnalor, că li sau dat poruncă spre a să ridica *săcfestru*, şi să ia locul în stăpânire, pe care locu puţin venit este altu, de cât o apărătură cu mare cheltuială păzâtă de cătră noi carele de să va tăia ne cunoaştem tare în strâmbătaţi, ne rugăm înălţimii tale, ca pre deoparte să să opriască cu totul taere apărăturei de cătră amândoai părţile, până când ne vom giudeca la divan şi înainte înălţmei tale, şi pe de altă parte să să îndatorească pe dumnalor stăpânitoarele de Lozna a veni sau însuşi în giudecată, ori săşi triimată vechil pe cine vor socoti (afară de Gheorghe Banariu), de aceasta ne rugăm şi va fi vecinică pomenire înălţimii tale.

A înălţimii tale. pre plecate slugi,

Costachi Gherghel banu, Enacachi Gherghel sardar, Nastasăia Bosâe căminăreasa, Ioan Gherghel.

LXXXII. 1825 Octombric 24 (Iaşi). Cartea marei logofeţii către vornicia de Botoşani în pricina de pădure tăiată între Lozna Potlogeştilor şi Şândriceni Gherghelieştilor.

De la logofeţie ce mare.

Cătră cinstita vornicie de Botoşani.

Fiind că la hotărâtul ce sau făcut în anul acesta spre dispărţire moşii Lozna a clironomilor răposatului: stolnic Potlog de către moşie Şândriceni a dumilorsale boerilor Gherghelieşti, sau dat o bucată de loc din Şândriceni către moşie Lozna, care din scrisorile câte sau văzut la faţa locului sar fi dovedit că ar fi din trupul moşii Lozni şi pâră acum sar fi stăpânit cu împresurare de către Şândriceni, asupra căriia părţi de loc au dat jalobei dumnalor: boeri Gherghelieşti, prin care arată, că ar mai ave şi alte scrisori, cari la acel hotarât nu sau văzut şi că pe ace bucată de locu, ar fi o apărătură, care sar fi tăind fără cruţare de către stăpânile Loznii, făcând cereri ca să aibă giudecată la divan cu stăpânirile Loznii, şi ace apărătură să ste păzită pâră se va isprăvi giudecata. Drept aceia prin porunca mării sale lui Vodă, să scrie dumv. ca mai întâi să faceţi cunoscut stăpânilor Lozni, ca îndată sau însuş, sau vechil deplin răspunzător, săş trimită aice cu toate scrisorile, ca să stei în giudecata divanului, şi al doile atât ace apărătură cât şi tot lemnul ce va fi pe locu tăiat acolo, să stei păzit şi oprit, neîngânduindui dumv. a să tăe, sau a se ridica de acolo, pân la cincisprezăce a viitoarei luni Noembre, şi dacă pâră atunce nu va sta vreo parte în giudecată, pentru ca să să dei hotărâre, apoi veţi ave al doile poruncă în ce chip să să urmezi.

1325 Octomvrie 24

Theodor Balş vel logofăt.

LXXXIII. *1825 Decembre* 2 (*Iaşi*). Cartea marei logofeţii către Zoiţa Potlog pentru cercetarea pricinii de pădure între Lozna şi Şândricenii Gherghelieştilor.

De la logofeţie ce mare.

Către cinstite dumnalor Casandra şi Zoiţa Potlog.

Fiind că la înfăţoşarea ce a avut dumnalui banul Enacache Gherghel cu vechilul dumnevoastră, pentru pricina de hotar, ce urmează între moşiia Lozna şi între moşiia Şândricenii, nemul-

ţămiţi arătăndusă, dumlor: banul Gherghel, cu harta înfăţoşată de vechilul dv. şi cerşind a să urma de iznoavă cercetare pentru dovedire sămnilor cuprinsă la ispisoacele domnilor Iliiaş şi Neculai Vvod: şi a să faci de iznoavă *hartă gheometricească* de stare locului, i sau dat aciastă voi în vade de doâ luni, să s(ă) dei sfârşit acestii cercetări, până când de nu să va sfârşi cercetare arătată, să rămâi pricină, este pădure apărătură, păzită de dmlor: Ghergheleştii, ca să nu să strice de cătră nici o parte cu hotarăre din porunca mării sali lui Vodă, să scrii dv: ca să nu tăeţi măcar un lemn de pe locul de pricină precum sau scris şi osăbită carte logofeţii, cătră dumlor vornicii de Botoşani, ca să nu să tae nici de cătră o parte, şi de primirea aceştiia şi urmare întocmai, să înştiinţaţi la logofeţie.

1825 Dekem. 2

T. Balş vel logofăt.

LXXXIV. *1825 Dechembrie 2.* Cartea marii logofeţii către ban Enăcachi Gherghel în pricina de pădure între el şi Zoiţa Potlog, stăpâna Loznei.

Dela logofeţiia ce mare,

Cătră cinstit dumnalui banul Enăcachi Gherghel.

Cerire ce ai făcut cătră divan după înfăţişare ce ai avut în divan, cu vechilul dumilorsale Casandra şi Zoiţa Potlog pentru pricina de hotar ce urmează între moşiia Lozna şi între moşiia dumv. Şăndriceni, ca să s(ă) facă de iznoavă cercetare prin boeri hotarnici la faţa locului, şi *hartă gheometriciască*, de starea moşiilor, sau priimit, precum şi de a să puni *săcvestru* pe pădure ce este pe locul de pricină, iarăş după cererea ce ai făcut, sau scris carte logofeţii, atât cătră dumlor dregătorii de ţinut, ca să s(ă) pui săcvestru pe pădure, cât şi cătră dumlor Potlogeştilor, pentru care după cerere ce ai făcut de a să pune vade doî luni, iată dar că după cerere, prin această carte, ţi să pune vadeoa cerută, însă caută ca până la împlinirea vadelii cerute, să să facă cercetarea aceia, şi harta de starea locului, căci din împrotivă urmând mai multă prelungire, să va da locul de pricină, în vecinica stăpânire moşii Loznii, şi în veci pricina aceasta nu sa mai căuta.

1825 Dekv. 2

T. Balş vel logofăt.

LXXXV. *1826 Ghenar 29.* Cartea marii logofeţii către D. Beldiman vornic în pricina de pădure între Şendricenii Gheorgheleştilor şi Lozna Potlogeştilor.

Cătră cinstit dumnealui Dimitrie Beldiman vel vornic al ţării de gios.

Înştiinţare dumitale din 26 a curgătorului Ghenar: am primit la logofeţie, prin care arăţi că acum fiind vreme de iarnă şi pământul îngheţat, nu să poate face nici o lucrare pentru rădicarea planului moşiilor *Şendricenii a dumisale boerului Costachi Gherghel şi ban Enacachi Gherghel* şi a moşii Lozna a dumisale Casandra şi Zoiţa ce sânt la ţinut Dorohoiului, la care dumta eşti rânduit prin cartea mării sale lui Vodă, din curgătorul an, iară în primăvară să va puni în lucrare cercetarea rânduită, să face ştiut dumitale că de vreme ce acum din pricinile arătate nu să poate urma cercetarea rânduită, apoi va rămâne până în primăvara viitoare, când va fi vreme lesnicioasă spre săvârşirea poruncii întocmai după cartea mării sale lui Vodă, făcândusă înştiinţare în scris dela logofeţie şi cătră Casandra şi Zoiţa stăpânitoarele moşii Lozna, să fiia îngăduitoare până în primăvară, şi până atunce când să va face cercetare cu ridicarea planului de cătră dumta, şi până la hotărârea giudecăţii divanului, Dumnealor să nu să atingă de tăerea pădurii de pe locul de pricină, însă i sau hotărât banului Gherghel că până la sfârşitul viitoarei luni April, să ia sfârşit toată cercetarea la faţa locului, căci dela arătata vade mai prelungind să va întări stăpânirea dumisale Zoiţăi Potlog stăpânitoarea Loznii.

1826 Ghenar 29

Vasile Roset vel logofăt

„sau trecut *D. med (elnicer).*

LXXXVI. *7150 April 6 (1642) Iaşi.* Vasile Vodă Lupul întăreşte lui Onciul Iuraşcovici fost parcalab satul Şendriceni. dat lui danie de înaintaşii domni.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Vasile Voevod, domnul ţării Moldovei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică această adevărată slugă *Onciul Iuraşcovici* fost parcalab miluitu-ne-am spre el cu osebită a noastră milă şi i-am dat şi i-am în-

tărit înşine lui de la noi în a noastră ţară a Moldovei din privilegiile şi diresele ce el are de danie şi de miluire de la Radul Voevod şi de întăritură de la Gaşpar Voevod şi de la Miron Barnovschi Voevod şi de la Moise Moghilă Voevod satul *Şendriceni* din ţinutul Hârlăului pe apa Buhaiului, *care acela sat mai înainte fusese domnesc ascultător de ocolul târgului Dorohoiului* şi datu-l'a lui şi l'au miluit acei de mai inainte domni pentru slujba ce le-a slujit din tinereţa sa. Drept aceaia acel de mai sus zis sat Şendriceni din ţinutul Hârlăului, pe apa Buhaiului ca să fie şi de la domniia mea direaptă ocină şi danie şi miluire şi uric şi întăritură cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi înprăştiaţilor lui şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici o dănăoară în veaci; iar hotarul celui sat Şendriceni să fie despre toate părţile pe ale sale vechi hotară, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta este credinţa a noastrei domnii mai sus scrisă, Noi Io Vasilie Voevod, şi a prea iubitului fiu al domniei meale Ştefan Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Toderaşco marele vornic al ţării de gios, şi credinţa dumisale Petriceaico marele vornic al ţării de sus, şi credinţa dumisale Gavril hatman şi părcălab Sucevei, şi credinţa dumilor sale Balan şi Apostol părcălabi de Hotin, şi credinţa dumilor sale Savin Prăjescul şi Pătraşco părcălabi de Neamţ, şi credinţe dumilor sale Gheorghiţă şi Lambrino părcălabi de Roman, şi credinţa dumisale Apostol Catargiul postelnic, şi credinţa dumisale Gligorie Ureache spătar, şi credinţa dumisale Gheorghe paharnic, şi credinţa dumisale Iorgachi Catacozino visternic, şi credinţa dumisale Toma Catacozino stolnic, şi credinţa dumisale Coste comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă şi domnie, pe cine Dumnezeu îl va aleage din copiii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn în ţara noastră a Moldaviei, acela să nu strice a noastră danie şi miluire şi întăritură, ci săi-i dea şi săi-i întărească şi să-i înoiască, căci că şi lui îi iaste direaptă danie şi miluire dela alţi de mai înainte domni, pentru a lui direaptă slujbă, ce el a slujit din tinereţea sa. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tuturor celor de mai sus şcrise, po-

runcit-am înşine la al nostru credincios şi cinstit boiarin dumisale Gavrilaş Mateiaş marelui logofăt să scrie şi a noastră peceate să o lege de această adevărată carte a noastră.

Scris-a Grigorie în Iaşi la anul 7150 April 6 zile. (1642).

Io Vasilie Voevod.

Obs. Documentul e scris pe pergament şi se păstrează la d-na Melania Gherghel, născută baron de Capri, în Cernăuţi, de unde l'am copiat.

Pecetea este atârnată cu şnur roşu-albastru. Se ceteşte exerga: Peciat Io Vasilie Voevoda, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi., vleat 7142. Cap de bou.

LXXXVII, *7261* (*1750*) *Iaşi.* Din hotarnica Dorohoiului se vede bine care era hotarul moşiei Târgului Dorohoi despre Şendricenii lui Gherghel.

Copie... facem ştire că Aristarho biv vel spatar niau arătat noao un testament de la domniia sa Ioan Vvod din vlet 7255 întru care arată ca lau miluit pe dumnealui cu o bucată din hotarul domnesc al târgului Dorohoiului, din margine din sus a siliştii târgului Dorohoiului şi pe de ceia parte de Jijia, din hotarul dumisale Sandul Sturzii biv vel logofăt şi până în alte hotare a satelor din ţinutul Dorohoiului, ce se megieşesc cu locul domnescu. Aşijderele şi pe di astă parte de Jijia cu Strahova şi *până în hotarul Şendricenilor şi a Cobălei şi a Trabujenilor şi a Broscăuţilor, ce sânt de ţinutul Hârlăului,* şi în sus până în capul ezerului şi alături cu siliştea Pâscarii ce sânt a mânăstirii Bârnovii. La care loc aşe arată testamentul domniei sale, trimiţinduse hotarnici din porunca gospod pre dumnelor Ioan Izmană biv vel şătrar şi pre Miron Goroveiu biv cămăraş de ocnă, de au strâns oameni buni megieşi, anume *Dumitraşco Gherghel mazil din Şendriceni* şi preotul Ivaşco protopopul din Dorohoiu, şi preotul Gligoraşco ottam şi Vasilie Davidescul vornicul ot Dorohoi târgoveţi vechi, Vasile Custină vornicul ot Broscăuţi, şi alţi târgoveţi din Dorohoiu. Şi au hotărât din giur împregiur începândusă hotarul acelui loc *dispre apus dintro fântână cei zice Strahova; unde să hotărăşte cu hotarul Şendricenilor moşia Ghergheleştilor, de acolo înspre miazănoapte peste părăul Strahovei, şi la dial în zaiea dealului la un stâlp vechiu de piatră, de acolo tot alăture cu Şendricenil spre miazănoapte la vale, până la alt stâlpu de piatră în*

şesu, de acolo tot pe şesu la un capu de dial ce să cheamă Ţiganu, unde sau aflat iară stâlpu de piatră în ţărmurile părâului ce să chiamă Buhaiul, pâră acolo merge hotarul Şăndricenilor, iar de acolo trece peste părâul Buhaiul şi merge alăture cu hotarul Păscarilor pe şesu tot spre miazănoapte, şi prin capul ezărului pe din gios şi peste Jijia tot înspre miazănoapte alăture cu hotarul Păscarilor, la dial unde sau aflat iarăş stâlp vechiu de piatră, de acolo tot spre miazănoapte peste o vale ce să chiamă Hliboca, şi până în zare dealului, la alt stâlpu de piatră veche întro movilă, de acolo la vale tot spre miazănoapte alăture cu hotarul Păscarilor până întro vale ce se chiamă Velicăi; iară de acolo purcede alăture cu hotarul Măgurii, moşie mânăstirii Suceviţii, şi merge până la un stălpu de piatră vechiu ce iaste între doao dumbrăviţe, de acolo tot spre miazănoapte, alăture cu hotarul Măgurii, prin capul unei văi ce să chiamă Bulaica, de acolo pe podişu până în drumul cel mare, la un stâlp de piatră vechiu, la nişte movile, de acolo să întoarce spre răsărit pe drumul cel mare al Căcăcenilor, până întro fântână ce se chimă Putreda, unde să împreună cu hotarul dumisale Sandului Sturza biv vel logofăt. ci iaste iarăş din hotarul domnescu al târgului Dorohoiului, dată danie dela domnia sa Costandin Neculae Voevod, De acolo dela fântăna Putreda merge spre ameazăzi alăture cu hotarul dumisale logofătului Sturzii, până la o movilă ce să cheamă Găunoasa, de acolo tot spre ameazăzi alăture cu hotarul logofătului Sturzi, la un stâlpu vechiu de piatră, de acolo tot drept înainte spre amiazăzi până în capul unei văi ce să chiamă Zahorna, de acolo tot alăture cu hotarul dumisale logofătului Sturzii, pe coasta la alt stâlpu de piatră unde au fost o moară a Halungăi, în apa Jijiei... şi peste Jijie şi peste şesu alăture cu hotarul Broscăuţilor, iar a dumisale logofătului Sturzii, şi la dial tot spre ameazăzi până întrun stâlpu de piatră ce să chiamă Beldiman, şi pe muchia dealului tot spre meazăzi, alăture cu hotarul Trăbujănilor, moşie iarăş a dumisale logofătului Sturzii, până în zarea dealului la un stâlpu vechiu de piatră, De acolo purcede alăture cu hotarul Cobălei moşia lui Stroici, şi tot spre ameazăzi pe podiş până în fântâna Pirluşcăi ce iaste lângă drumul cel mare, de acolo se întoarce hotarul târgului

spre un părăuț la dial, până în zarea dealului, unde se cheamă Vratnița, de acolo drept la vale spre apus la fântâna Putreda și tot la vale, alăture cu hotarul Cobălei, la alt stâlpu de piatră, deasupra iazului lui Melinciuc, de acolo tot alăture cu hotarul Cobălei, piste șesul Strahovii, de unde sau început întâi a să hotără, și afară de acest lucru sau lăsat și târgoveților pentru hrana lor toată siliștea târgului în spre răsărit până în apa Jijiei și din spre apus cu locul cel de livezi, cu pomeți; drept aceia și domniia mea după ispisocul domnii sale Ioan Vodă, am întărit și domniia mea dumisale de mai sus numitului cinstit și credincios boiarului domniei meale Aristarho biv vel spătar pre această bucată de loc de danie ce are cu ispisoc dela domniia sa Ioan Vodă hotărâtă cu seamnele ce arată mai sus, ca să fie a dumisale și giupăneasei dumisale și cuconilor și nepoților și strănepoților dumisale, și dela domnia mea direaptă ocină și moșie cu tot hotarul și cu tot venitul neclintit nici o dănăoară în veaci.

Cf. Iorga Documente vol XIX. 7.

LXXXVIII. *Fără an, lună, zi și loc (după 1791 Iunie 15).* Nota de măsoriștea laturii Șendricenilor dinspre apa Lăbușcăi.

Măsura ce sau mă(su)rat funt (sic) moșii Șendriceni, despre Lozna, din semnul cel a Lăbușcăi, cornul moșiei dispre Buhaiu, măsurândusă în gios fundul pără în hotar Cobălii unde zicem noi.

9 odgoane sau găsit din Lăbușca până în părâul ce zice capitanu Gheorghe că este hotar dumisale.

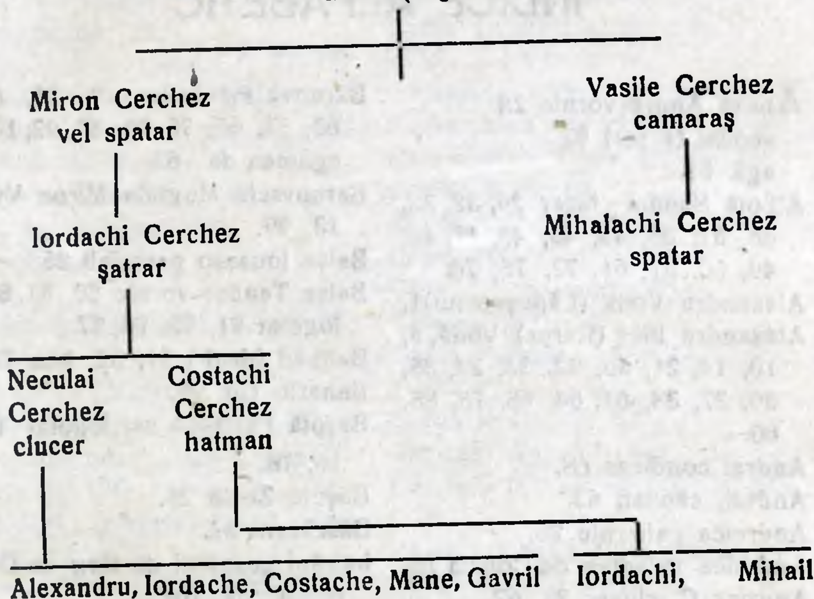
41 odgoane sau găsit din hotarul Lăbușcăi și pără în poiana ce zicem noi măsurândus(ă) pe părău, după cum hotărăște hrisovul.

OBS. Notele sunt luate după hotarnica pitarului Ștefan Cerchez și pitarului Gr. Cristea din 1791 Iunie 11, în care se ocupă de pretenția căp. Gh. Cuciuc asupra hotarului Șendricenilor dinspre Lozna si Cobâla (pag. 71).

LXXXIX. *Fără an, lună, zi și loc.* Note de spița neamului Cerchez, curgători din vornicul Andronachi Cerchez.

„de la Costandin Duca Voevod“

Andronachi Cerchez
vel vornic de țara
de gios (7251)
Axana (*Iorga Doc.* X, 77)

Obs. Spița e după 1845. Intru cât C. Cerchez a fost proprietar în Șendriceni, încă din 1846 (dosar 728 din 1846 Trib. Dorohoi), până în 1873 Ianuarie 16, când moare (notițe pe un Penticostar la biserica „Adormirea“ din Șendriceni, deși după dosar 3789 din 1870 se arată că atunci se face catagrafia defunctului C. Cerchez (Trib. Dorohoi).

In complectare vezi despre Cercheze̦știi în Ispisoace și zapise IV. 2, 8. Andronic Cerchez e mare spătar în 1690 (7199 Sept. 20), Uricar VII, 44, și în 1691 April 19 (7199). Ion Antonovici „Doc. Bârlădene III 94)“.

INDICE ALFABETIC

TABLA DE MATERII

Anii Pagina

Din publicaţiile D-lui Gh. Ghibănescu

a) ISTORICE

1) Originile Huşilor, (extras din *Bârladul*) Bârlad 1888.
2) Epilogul izvodului lui Clanău, (extras din Uricar XVII) Iaşi 1893.
3) Uricar vol. XVIII, XXIII, XXIV (colecţia T. Codrescu) doc. slavo-române, Iaşi 1892—1894.
4) Documentul, studiu istoric şi arheologic. (prefaţă la vol. XXIII din Uricar) Iaşi 1894.
5) Originile Iaşilor, studiu istoric (extras din *Arhiva*) Iaşi 1904.
6) Ştefan cel Mare, studiu şi doc. slavo-române (extras din *Arhiva*) Iaşi 1904.
7) Personalitatea religioasă a lui Ştefan cel Mare (extras din *Viitorul*) Iaşi 1904.
8) Centenarul Socolei (extras din *Evenimentul*) Iaşi, 1904.
9) Schiţă despre ţigani, după M. Cogălniceanu (extras din *Viitorul*), Iaşi 1900.
10) Opt urice slavone dela Ştefan cel Mare, Iaşi 1904.
11) Din trecutul bisericii române (Bisericile din Iaşi). Iaşi 1904.
12) Istoria unei moşii (Plotuneşti) în *Arhiva* I. 385.
13) Vlad Ţepeş, studiu de critică istorică, în *Arhiva* VIII, 373.
14) O sută palme domneşti, în *Arhiva* XIII, 154.
15) Târgul Ocna, studiu istoric, în *Arhiva* II, 593.
16) Vlad Vodă Călugărul în *Arhiva* VII 121.
17) Surete şi Izvoade vol. I (1440—1572) Iaşi 1906—Vol. II (1433—1634) Iaşi 1907. Vol. (III (1634—1653) Iaşi 1907.—Vol. IV (1488—1672) Iaşi 1907.—Vol. V (1423—1691) Iaşi 1908,—Vol. VI (1472—1715) (dcumente Munteneşti) Iaşi 1909. Vol. VII (Cuzeştii) Iaşi 1912.—Vol. VIII (Racoviţeştii) Iaşi 1914—Vol. IX (Doc. Basarabene—Catargieşti) Iaşi 1915.—Vol. X (docum. Râşcăneşti) Iaşi 1915, Vol. XI (doc. basarabene)—Iaşi 1922. Vol. XII (docum. Dorohoiului), Iaşi 1923, Vol. XIII (doc. Româneştilor) Huşi 1923.—Vol. XIV (documentele Şendricenilor, Dorohoi) Huşi 1925. Vol. XV Documentele Vasluiului, supt presă, Iaşi 1926. Vol. XVI Documentele Fereştilor (Vaslui) supt presă. Vol. XVII Documentele Drăncenilor (Huşi) supt presă.
18) Ispisoace şi Zapise, vol. I p. I—1400—1600. Iaşi 1906—vol. I p. II 1600—1631. Iaşi 1907, vol. II p. I 1631—1641. Iaşi 1908, vol. II p. II 1641—1651. Iaşi 1909, vol. III p. I 1651—1663. Iaşi 1910, vol. III p. II. Iaşi 1914, vol. IV p. II. 1692-1694. Iaşi 1915, vol. V p. I 1694-seq., 1921. vol. V p. II 1696-seq., Iaşi 1922 Huşi 1924.-vol. VI p. I, documente Basarabene (supt presă).
19) Ponturile vămilor Munteniei 1827, (extras din Surete IV) Iaşi 1909.
20) Ideia Unirei, conferinţă (extras din *Opinia)* Iaşi 1909.
21) Breasla Armenilor din Roman (extras din *Arhiva)* Iaşi 1910.
22) Istoria unui sat din Basarabia—Cobălele pe Nistru (prefaţă la vol. IX din Surete şi Izvoade) Iaşi 1914.
23) Istoria Docolinei, (extras din vol. V. p. I al Ispisoacelor).
24) Catastihul vămilor Moldovei din 1765 (extras din *Ion Neculce)* Iaşi 1922.
25) Catastihul Iaşilor din 1755 (extras din *Ion Neculce)* Iaşi 1922.
26) Th. Codrescu revistă istorică anul I Octombr. 1915-1916 No. 1 şi 2 an II.
27) Roşieştii şi apa Idriciului, studiu istoric (prefaţă la vol. V p. II Ispisoace) Huşi 1924.
28) Breasla mişeilor şi mahalaua calicilor din Iaşi, (extras din Ion Neculce), Iaşi 1924.
29) Uricile satelor Bereasa, Grumezoaia, Grajduri, Drănceni, Fălciu, bis. armeneşti din Iaşi şi pomelnicul Cantemireştilor (în foi volante).
30) Surete şi Izvoade, colecţie manuscriptă de documente slavo-române în 56 vol. mari, cuprinde peste 60.000 documente.

b) LITERARE, DIDACTICE, PEDAGOGICE

1) Şcoala privită prin prizma socială (extras din Gh. Lazăr), Bârlad 1887.
2) Invăţământul primar în Bulgaria (extras din *Evenimentul*) Iaşi 1904.
3) Tradiţia literară la Români, conferinţă Buc. 1890.
4) Gheorghe Lazăr, revistă de pedagogie şi literatură *(*în colaborare*)* Bârlad 1887, 1888, 1889.
5) Gramatica l. române pentru cursul primar urban şi rural, 3 ediţii, Iaşi Tip. Dacia 1894-1904.
6) Gramatica l. române, pentru clasa III şi IV urbană, pentru divizia III rurală, Bucureşti, Editura Şteinberg, 1914.
7) Gramatica l. române p. cursul secundar, 2 vol. Morfologia şi Sintaxa, Iaşi 1894.
8) Studiu critic anteproectului legei Instrucţiunei, prezentat d. Spiru Haret, Iaşi 1898.
9) Ţinerea clasului, după A. Vessiot, Piatra-Neamţ, 1899.
10) Baba Vodoaia şi Dascălul Dumitrachi nuvele, Iaşi 1892.
11) Şcoli normale din iniţiativă particulară, Iaşi 1906.
12) Bârladul, ziar politic-literar, Bârlad 1888.
13) Gramatica limbii slavone, traducere din ruseşte după Colosoff Iaşi, Tipografia Dacia 1900.
14) Glosarul psaltirei Scheiane, (extras din *Viitorul*) Iaşi 1901.
15) Glosar Slavo-Român, (extras din Ispisoace şi Zapise) (III-2), Iaşi 1914.
16) Din traista cu vorbe, Iaşi 1906. Ediţia II în 2 volume, Iaşi 1924-1925.
17) Grafica Chirilică la Români, Bârlad 1888.
18) Leastviţa de Varlam Mitropolitul (extras din Arhiva), Iaşi 1914.
19) Articole politice şi studii literare-istorice în următoarele ziare: „Vocea Tutovei", Bârlad, „Bârladul" Bârlad, „Românul" Buc. „Lupta" Iaşi-Buc. „Evenimentul" Iaşi, „Sara" Iaşi, „Opinia" Iaşi, „Patria" Buc., „Ordinea" Buc., „Presa" Buc. „Gloria" Iaşi, „Ziua de mâine" Iaşi, „Jurnalul" Iaşi, „Poporul" Huşi" şi reviste: „Gheorghe Lazăr" Bârlad, „Arhiva" Iaşi, „Arhiva Genealogică" Iaşi, „Indrumarea" Iaşi, „Analele Literare" Buc., „Viitorul" şi „Ţara Nouă" Buc., „Şcoala Nouă" Bucureşti, „Şcola Normală" Iaşi, „Ion Neculce" Iaşi, „Viaţa Creştină" Iaşi, „Revista Arhivelor" Bucureşti, „Conştiinţa Naţională" Bucureşti.

EXTRASELE DIN BULETINUL „ION NECULCE„

No. 1) Gh. Ghibănescu, Catastihul Iaşilor din 1755.
No. 2) Gh. Ghibănescu, Catastihul Vămilor Moldovei din 1763.
No. 3) Gh. Ghibănescu, Breasl mişeilor şi locul calicilor din Iaşi.
No. 4) Gh. Ghibănescu, „Sămile visteriei Moldovei din 1763.
No. 5) Gh. Ghibănescu, Spiţa familiei Bădărău—Iaşi 1925.

PREŢUL 100 LEI

